

IX
C
47

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III

IX

C

47

NAPOLI

TRIVMPHVS
CATHOLICÆ
VERITATIS,

Aduersus Nouatores:

S I V E

IANSENIVS DAMNATVS

à Conciliis , Pontificibus , Episcopis ,
Vniuersitatibus, Doctoribus, atque
Ordinibus Religiosis.

Operâ & studio S. E. R. T.

PARISIIS,

Apud SEBASTIANVM & GABRIELEM
CRAMOISY fratres , viâ Iacobæâ.

M. DC. LI.

Cum Priuilegio Regis Christianissimi.

Lib. ap. Li. Ser.

Pro Lib. Ser.

CATHOLICIS LECTORIBVS

S. E. R. T.

Salutem plurimam dicit.

VOS etiam Triumphos
habet Militans in terris
Ecclesia : nec in castris
semper armata excu-
bat, aut extra vallum acies expli-
cat, aut in hostibus cadendis fu-
gandisque desudat : post ancipites
pugnas & decertata diu cum per-
duellibus certamina palma dantur
& corone, eriguntur Trophæa,
pompa triumphalis indicitur. E-
mergentem ex ipsis propemodum

CATHOLICIS

*incunabulis Ecclesiam oppugna-
runt Simones, Cerinthi, Valenti-
ni, Marciones, Nouatiani, Ma-
nichæi, similesque in diuersis orbis
partibus Heretici: de iis triumphauit
Ecclesia. Adultam iam & sub
felici Christianorum Principum
imperio confirmatam ad certa-
men prouocarunt Arius, Ma-
cedonius, Pelagius, Nestorius,
Eutyches, Acephali, Monothe-
lita, compluresque alij: de iisdem
prostratis profligatisque insignes
egit Triumphos Ecclesia. Postre-
mis quoque temporibus, quæ ab
Apostolis nouissima nominantur,
senescentem iam ac veluti canis
asperfam viribusque defectam
euertere conati sunt Albigen-
ses, VViclefus, Hussus, Lutherus,
Calvinus, Melanchthon, Beza,*

LECTORIBVS.

Dordrechtani, Geneuenses, & ab Aquilone effusi terribilium locustarum innumerabiles exercitus: aduersus eos non tantum firma stetit haecenus atque immota, sed de iisdem etiam, ut de ceteris gloriosissime triumphauit Ecclesia. Erecta passim in sacris paginis, in Romanorum Pontificum Decretis atque epistolis, in sacrosanctis Conciliis, Constantiensi praesertim ac Tridentino, (ut antiquiora sileam, Nicena, Constantinopolitana, Ephesinum, Calchedonense, Arausicanum,) & in sanctorum Patrum atque Historicorum monumentis, in Doctorum Scholasticorum dissertationibus Triumphantis Ecclesiae Trophaea, Coronas depictas, inscripta Elogia inspeximus, le-

CATHOLICIS

gimus, mirati sumus; ut penè portentum sit non defuisse hoc saculo nonnullos, qui iacentes ac deuictas Hæreticorum acies in campum iterum pugnamque uoluerint educere. Princeps eorum extitit CORNELIVS IANSENIUS, qui gente Hollandus, patriâ Leerdamensis, inter Hæreticos educatus à puero, tum Lo- uaniÿ in Ianſonij Baianarum partium Antistitis disciplinam traditus, atque in Gallia frequenti Ioannis Vergerij, nondum Sancti Sigyranni Abbatis, consortio corruptus, aduersum Catholicos Theologia Scholasticæ Professo- res liuore suffusus atque odio implacabili, ac tandem non bonis, ut Belgæ norunt, artibus ad Iprensem Episcopatum promotus,

LECTORIBVS.

grande volumen viginti duobus annis parturiuit, quo sub Augustini Hipponensis Episcopi sanctissimi speciosâ larvâ auxiliares Caluino Lutheroque copias aduersus Romanam Ecclesiam comparare ac submittere non erubuit. Infelicem partum, quem una cum parente peste sublato enecari, eodemque sepulcro condidi, aut ad aternam nominis infamiam flammis ultricibus ustulari oportuerat, Libertus Fromondus & Henricus Calenus furtiuis typis excusum, elogiis, indicibus, atque appendicibus locupletatum, vulgauerunt in lucem: exceperunt summo applausu, & congeminationis ad rauim usque acclamationibus diffamarunt Sancyranus Abbas alter libri pa-

CATHOLICIS

rens, eiusque sectatores ac discipuli, Arnaldus, uterque Magister, Hillerinus, Labadius, Hamelius, Sanguelinus, Hersentius, Mareus, Boueus, Lannaus, Castellanus, Brusseus, Sanctamorius, Burzeus, Mauguinus, ac nonnulli alij, ob insignem audaciam temeritatemque Conciliis Oecumenicis, summorum Pontificum Pij V. Gregorij XIII. Urbani VIII. Innocentij X. decretis, Catholicorum Theologiae Scholasticae Doctorum Academiis omnibus imprudentissime reluctantem, tota Gallia, atque adeò toto iam propemodum orbe Christiano notissimi. Hinc infames illae pro Jansenio Apologiae aduersus eruditissimum Vabrensem Episcopum

LECTORIBVS.

D. Isaacum Habertum: Hinc Epistole ad Episcopum, ad Abbatem, ad Præsidentem, aliosque nullius nominis viros. Hinc omni-genæ artes, doli, fraudes, mendacia, calumniæ in Dialogis aliisque libellis famosis aduersus DD. Pereyret, Cornet, le Moine, Morellum, PP. Sirmondum, Petauium, Petrum à sancto Ioseph, Adamum, aliosque orthodoxos Ecclesiæ Romanæ defensores, ut in eos iactari possit illud Tertulliani: Hæretici turbulent, loquacitatem facundiam existimant, impudentiam constantiam deputant, & maledicere singulis officium bonæ conscientiae iudicant. Hinc fucata illæ Augustini, Prosperi, Bernardi, atque ad irretiendos simplices

CATHOLICIS

concinnata versiones : Hinc disseminati per Urbem atque in prouincias missi libelli compti, elegantes, atque ultro inuitis ac penè conspuentibus oblatis. Hinc tot pretextus, excusationes, xpūⁱ As, tergiuersationesque excogitata, ut saltem in speciem & apud imperitos declinare viderentur ea fulmina, quibus ab Ecclesia afflatum attritumque Doctorem suum probe norunt. Hinc infelix Gotteschalcus ex inferis excitatus in lucem, ac tantum non sacris altaribus impositus; Hinc in precariis orandi formulis subdola Caledaria, hymni deprauati, Orationum Ecclesiasticarum, Psalmorum & aliorum sacra scriptura librorum ad Caluini & Geneuensium sensus industriâ

LECTORIBVS.

singulari detorta sententia. Hinc pecuniâ, sacerdotiis, promissis, corrupti iuuenes aliquot ingeniosi quidem, sed egentes: Hinc pensiones & annui redditus Doctoribus, Licentiatis, Baccalaureis, Curionibus, eorûmque Vicariis subministrati: Hinc Romam missi magno sumptu Doctores ad minuendam Iansenianæ damnationis infamiam, spargendos furtim libellos, insinuandas sensim incautis hæreticas opiniones &c. Verum irriti hætenus eorum fuerre conatus: nec parum demiramur, liceat usurpare verba Concilij Senonensis Lutetie Parisiorum anno 1528. celebrati, quonam pacto tam impudentes sint hodie, aut tam arrogantes, vt
 DAMNATAM DOCTRINAM

CATHOLICIS

audeant disseminare , eamque probare , prædicare , scribere , aut diuulgare non erubescant , quam semper Ecclesia Spiritu sancto illustrata reiecit , respue- runt orthodoxi , probati Do- ctores execrati sunt : quasi ve- rò magis sit paucis iisdemque te- merariis errorum satoribus cre- dendum , quàm omnibus Do- ctoribus , sanctis Martyribus , Academiis , Episcopis , summis Pontificibus , Generalibus Con- ciliis , quo stultius dici nihil po- test aut furiosius ? Nam quæ maior stultitia , si non insania dicenda est potius , quàm quòd PRÆDAMNATAS TOT RE- TRO SECVLIS HÆRESES reuocare conantur & EXTINC- TOS EXECRANDARVM

LECTORIBVS.

BLASPHEMIARVM CINE-
RES student ex inferis denuo
suscitare? At certè IN VANVM
LABORANT, cùm aduersus
CHRISTVM & ECCLESIAM
nihil vnquam feliciter attente-
tur. Quapropter quantumlibet
tumultuentur, innumeras licet
insipientium huiusmodi cater-
uas in animarum & corporum
perniciem ad nefariam impieta-
tem tuendam technis & frau-
dibus alliciant: quotquot LI-
BROS AD FIRMANDAM
EXECRABILEM HANC
SECTAM CONSCRIBVNT,
quantumuis nugas & calum-
nias suas composito fucatoque
sermone satagant adumbrare,
quantumuis denique in EC-
CLESIAE CATHOLICAE

CATHOLICIS

conspirent exitium, IMPII
tamen eorum CONATVS in
ventos tandem effluent & eua-
nescent. Zelaturenim CHRIS-
TVS zelo magno Ecclesiæ suæ
integritatem, nec passurus est
aliquando FIDEM ECCLE-
SIÆ INIQVIS HÆRETICO-
RVM CONIVRATIONIBVS
CORRVMPI. Eapropter dum
eam illi oppugnant, potenti
brachio virtutis suæ illos repel-
lit, ac vana eorum molimina
frustratur. Et quemadmodum
facile solis calore nix dissolui-
tur, facilius longè DIVINA
VIRTUTE IMPIORVM
CONSILIA vixdum exorta
dissipari & cordis eorum cogi-
tationes dispergi solent: Hoc
utique hodie videmus impleri,

LECTORIBVS.

&c. *Quid* enim, amabo, Sinni-
 chius, quid Papius Ianseniani
 Louanienses Roma peregerunt as-
 sidua plurium annorum commo-
 ratione? quid in Belgium repor-
 tarunt præter opprobrium nominis
 sempiternum atque Urbana Bul-
 la aduersus Iansenium repetitam
 confirmationem? *Quid* agit mo-
 do Roma Sanctamorius, dum hic
 Parisiis moraretur Pontificio-
 rum, ut vocabat, ac Mendican-
 tium insectator acerrimus? *Quid*
 tot concursationibus, tot confictis
 ad libitum calumniis, tot libellu-
 lis oblatis, tot ingestis muneribus,
 tot potentiorum prehensationibus
 promouit hætenus promo-
 uebitque in posterum? *Quid* Io-
 annes Labadius seditiosis concio-
 nibus apud Ambianos, Vasa-

CATHOLICIS

*tenses, Tolosatesque profecit? Quo
 tandem abiit? quo confugit, ut
 iustissimam Episcopi Vasatensis
 sententiam, paratosque carceres,
 ignésque, euitare posset? Cui Ian-
 senianam doctrinam Iansenia-
 nus ipse, atque inter Iansenianos
 Patriarcha nominatissimus, cui
 inquam doctrina comparauit in
 nupera ad amicos Iansenistas epi-
 stola, cuius fragmenta ante ali-
 quot dies summo omnium Catho-
 licorum applausu & Ianseniano-
 rum dedecore ac planctu totâ Pa-
 risiorum ciuitate vulgata sunt?
 Quem fructum Antonius Ar-
 naldus ex pluribus illis de Pœni-
 tentiâ atque infrequenti Com-
 munionem scriptis voluminibus re-
 portauit, quàm ut Antonij de
 Dominis ventrosissimi Apostata
 iure*

LECTORIBVS.

*iure merito discipulus atque amu-
lator audiret? Quid ille idem
cum suo Antonio Magistro simi-
libusque Portus Regalis incolis ef-
fecit ad hunc usque diem operosis
illis de Duplici Ecclesia capite com-
mentariis, quàm ut Romæ à sum-
mo Pontifice infami hæreseos nota
inurerentur? Quo fructu Iosephus
Magister in gratiam nouæ sectæ,
si tamen noua, Clementi Maro-
to, Theodoro Beza, Ioannique
Labadio, Canticorum rhytmis
Gallicis expressorum quartus fa-
bricator & Calendarij noui noua-
rumque versionum auctor accessit,
nisi ut in iustissimas Francisci à
sancto Romano reprehensiones in-
curreret, & conceptum odium ad-
uersus Dominum Iesum omnium
omninò hominum saluatorem Re-
ẽ*

CATHOLICIS.

demptorémque , necnon aduersus
 summos Pontifices & probata do-
 ctrina sanctissimos viros palam
 omnibus faceret ? Quale nomen
 sibi fecerunt Amabilis Burzeus
 & Gilbertus Mauguinus cognati
 homines, ille Abbas, hic Moneta-
 lis Præses , ut alter ob propugna-
 tam pluribus Epistolis Caluinia-
 nam heresim ἐπεὶ ἔδοξεν, alter ob
 adulteratam veritatem Histori-
 cam ἡγεῖσθαι diceretur ? Quorsum
 tandem abierunt vesana illa Sal-
 manticensis Doctoris à Iesuitis ex
 Priuilegio à Sede Apostolica con-
 cesso interfecti fabula in Iansenia-
 norum officinis conflata , & Val-
 lisoletana Inquisitionis sine die &
 Consule Decretum ab emotæ men-
 tis hominibus in lucem editum ad
 minuendam Hersenti citationis

LECTORIBVS.

Et censura Catechismi Gratia infamiam? Quis porro fuit exitus decantatae illius concionis, quam ante aliquot menses in festo sanctorum Innocentium coram Rege Christianissimo Aulicisque quamplurimis habuit Ioannis Labadij in ambiendo sancti Mederici, ut vocant, inferiori Capiceriatu rivalis & competitor notissimus? Taceo, quae de Sanguellini Augustinianâ concione, atque infortunatis Marei, Hersenti, Brussèi, aliorumque conatibus dicere possem: Mores non moror, Domino suo stant & cadunt, Viderit persona, cum doctrina mihi quaestio est, inquit Tertullianus aduersus Hermogenem; ut cum eiusdem Senonensis Concilij Patribus finem huic preloquio impo-

ē ij

CATHOLICIS

nam : Peribunt *Iansenianorum*,
 sicut priorum hæreticorum,
 cum suis scriptis, & *concionibus*,
 desideria, NE QVE CONTRA
 ECCLESIAM DEI PRÆVALE-
 BUNT, quæ gloriosa in sæcula
 permanebit, de illis, prout &
 DE CÆTERIS HACTENVS
 HÆRESIARCHIS, INSIGNEM
 RELATVRA TRIVMPHV.

HVIVS PORRO TRIVMPHI
 pompam ducent.

I. Conciliorum Patres.

TRIDENTINI aduersus Luth. Cal-
 uin. &c. I

Constantiensis contra Wiclefum. 14

Senonensis aduersus Lutherum. 19

Colonienſis, Moguntini, &c. 39

Arelatenſis contra Prædeſtinatianos. 41

Arauficani II. ſub S. Cæſario. 44

LECTORIBVS.

Carisiacensis contra Gothescalcum.	47
Valentini III. & Lingonensis.	51

II. Pontifices Romani.

Pius V. aduersus Mich. Baium.	58
Gregorius XIII. contra eundem.	67
Vrbanus VIII. aduersus Iansenium.	69
Innocentius X. contra eundem.	84

III. Archiepiscopi & Episcopi.

III. D. Archiepiscopus Parisiensis.	96
Plusquam 50. aut potius 60. Gallix nobilissimi Præsules, quorum Epistolam ad summum Pontificem Innocentium X. scriptam ipsimet Ianseniani ad sui nominis sectæque pestilentis æternam ignominiam primi publicarunt ante aliquot menses. Eadem extat pagina 110	
D. Archiepiscopus Bisuntinus.	114
D. Episcopus Sueffionensis.	117
DD. Antuerpiensis, Namurcensis, &c.	121

IV. Vniuersitates.

Parisiensis contra Lutherum.	123
------------------------------	-----

ẽ iij

CATHOLICIS

Eadem aduersus Baium.	134
Eadem contra Iansenium.	142
Deputati aduersus Iansenianos.	162
Louaniensis contra Lutherum.	166
Baiana retractatio.	172
Syngraphæ DD. Louaniensium.	175
Iuramentum Calenianum.	178
Protestatio DD. Duacensium.	180
Responsum Ser. Archiducis.	185
Veritas & æquitas Bullæ.	188
Iuniores Doctores Duaceni.	191

V. Doctores Catholici.

Catalogum eorum habes,	pag. 194
Theses Ser. Principis Contii.	210
Hæretici patres Iansenistarum.	214
Anagrammata Iansenii.	220

VI. Religiosi Ordines.

Franciscani contra Baium.	223
Capucini in Comitibus Gen.	226
Fulienfes in Comitibus Gen.	228
Carmelitæ Discalceati.	230
Minimi S. Fr. de Paula.	231
Benedictini Reformati.	232

LECTORIBVS.

QVONIAM verò Trium-
 phalem Victoris Imperatoris cur-
 rum ponè sequebantur captiui
 Principes ac Duces primarij qui-
 que in bello superati, manibus post
 terga reuinctis, obstipo capite &
 figentes lumine terram, irrisi, de-
 specti, diris atque execrationibus
 omnium deuoti, placuit quoque
 Triumphantis Ecclesie pompam
 aduersus Nouatores eodem orna-
 re spectaculo. Eam ob rem præci-
 puas quasque Cornelij Iansenij
 Propositiones numero centum &
 quadraginta à Conciliis, Pontifi-
 cibus Romanis, Præsulibus, Aca-
 demiis, Doctõribus atque Ordini-
 bus Religiosis prostratas proscri-
 ptas damnatasque, atque in duo-
 decim veluti turmas à nobis di-
 stinctas à pagina 235. ad 384. exhi-

CATHOLICIS LECTORIBVS.

*buimus , ut Catholici spectatores
eas pro merito diris execrationi-
busque deuoueant , & sempiter-
num Væ victis , nisi resipiscant
& ad sanio rem redeant mentem ,
ingement atque imprecentur.
Vos itaque spectatum admissi ,
Lectores Catholici , festum Paana
concinite , ac Matri Reginaque
vestræ triumphanti æternum ap-
plaudite. Faxit Deus Opt. Max.
ut profligato feliciter Iansenismo
aut ad Caluiniana castra , unde
exiit , redire tandem compulsò ,
pacata Ecclesia nullis vnquam
nouorum Hereticorum turbinibus
agitetur. Valete.*

TRIVM-

TRIUMPHVS
CATHOLICÆ
VERITATIS,
ADVERSVS NOVATORES.

P A R S P R I M A.

IANSENIUS DAMNATVS
A CONCILIIS.

§. I.

*Concilium TRIDENTINVM cum
Luthero, Caluino, aliisque Hæ-
reticis damnat Iansenium.*

SESSIONE V. §. 5.

IN renatis nihil odit Deus : quia
*nihil est damnationis eis, qui verè
consepulti sunt cum Christo per ba-
ptisma in mortem.*

Damnan-
tur his ver-
bis propo-
sitiones
Iansenii 29.
& 30. è qui-

2 *Pars prima Triumphi*

bus colli-
gitur mo-
tus concu-
piscentiæ
indelibera-
tos esse pec-
cata.

Manere in baptizatis concupiscentiam, vel fomitem, hæc sancta Synodus fatetur & sentit : quæ cum AD AGONEM RELICTA SIT, nocere non consentientibus, sed viriliter per IESV CHRISTI gratiam repugnantibus non valet, quinimmò, *qui legitime certauerit, coronabitur.*

Hanc CONCVPISCENTIAM, quam aliquando Apostolus *peccatum* appellat, sancta Synodus declarat Ecclesiam Catholicam nunquam intellexisse peccatum appellari, quod verè & propriè in renatis peccatum sit, sed quia EX PECCATO est, & ad PECCATVM INCLINAT : si quis autem contrarium senserit, anathema sit.

His non
consonant
quæ docet
Iansenius
PP. 123. 124.
125.

Declarat sancta Synodus, non esse suæ intentionis, comprehendere in hoc decreto, vbi de PECCATO ORIGINALI agitur, beatam & immaculatam VIRGINEM MARIAM Dei genitricem.

Sessione VI. cap. I.

Damnan-
tur pp. Ian-
sen. 16. 17.
18.

Servi erant peccati, & sub potestate diaboli, vt non modò gentes per vim naturæ, sed ne Iudæi qui-

dem per ipsam etiam litteram legis
Moyſi inde liberari aut ſurgere poſ-
ſent, tametſi in eis LIBERV^M ARBI-
TRIV^M minimè extinctum eſſet, vi-
ribus licèt ATTENVATV^M & INCLI-
NATV^M.

Cap. 2. eiusdem ſeſſ. VI.

Pater Chriſtum IESV^M filium Damn. pp.
Ianf. 51. 53.
54. 58. 59.
60. &c.
ſuum ad homines miſerit, vt & Iu-
dæos, qui *ſub lege erant*, redimeret,
& gentes, quæ non ſectabantur iu-
ſtitiam, iuſtitiam apprehenderent,
atque OMNES adoptionem filiorum re-
ciperent. Hunc propoſuit Deus pro-
pitiationem per fidem in ſanguine ipſius
pro peccatis noſtris, non ſolùm autem
pro noſtris, ſed etiam pro TOTIVS
MVNDI.

Cap. 3. eiusdem ſeſſ. VI.

Verùm, etſi ille pro OMNIBVS Damn. pp.
Ianf. 59. 60.
61. 62. 63.
MORTVVS eſt, non OMNES tamen
MORTIS eius beneficium recipiunt,
ſed ij duntaxat, quibus meritum
Paſſionis eius communicatur.

Cap. 5. eiusdem ſeſſ. VI.

Qui per peccata à Deo auerſi erant, Damn. pp.
Ianf. 41. 42.
45. 46. 47.
48. 49. &c.
per eius excitantem & adiuuan-
tem GRATIAM ad conuertendum ſe

4 *Pars prima Triumphi*

ad suam ipsorum iustificationem eadem GRATIÆ LIBERE assentiendo & COOPERANDO disponantur; ita ut tangente Deo cor hominis, per Spiritus sancti illuminationem, neque homo ipse nihil omnino agat inspirationem illam recipiens, quippe QUI ILLAM ET ABIICERE POTEST, neque tamen sine gratia Dei mouere se ad iustitiam coram illo liberâ suâ voluntate possit. Vnde in sacris Literis, cum dicitur: CONVERTIMINI ad me, & ego conuertar ad vos; LIBERTATIS nostræ admonemur: cum respondemus: Conuerte nos Domine ad te, & CONVERTEMVR, Dei nos GRATIA PRÆVENIRI confitemur.

Cap. 6. eiusdem VI. sess.

Damn. ex-
dem pp.
Iansenii.

Disponuntur autem ad ipsam iustitiam, dum EXCITATI diuinâ gratiâ & adiuti, fidem ex auditu concipientes, LIBERE mouentur in Deum, credentes vera esse, quæ diuinitus reuelata, & promissa sunt, &c.

Peccatores se esse intelligentes, à diuinæ IUSTITIÆ TIMORE, quo UTILITER concutiuntur, ad considerandam Dei misericordiam se CON-

VERTENDO, in spem eriguntur, fidentes Deum sibi propter Christum propitium fore, illumque, tanquam omnis iustitiæ fontem, diligere incipiunt, ac propterea mouentur aduersus peccata per ODIVM aliquod & detestationem; hoc est, per eam pœnitentiam, quam ante baptismum agi oportet: denique, dum proponunt suscipere baptismum, inchoare nouam vitam, & seruare DIVINA MANDATA.

Damnan-
tur eadem
pp. Ians.

Cap. 7. eiusdem siff. VI.

Hanc dispositionem, seu præparationem iustificatio ipsa consequitur, quæ non est sola peccatorum remissio, sed & sanctificatio, & renouatio interioris hominis, per VOLVNTARIAM susceptionem GRATIÆ & donorum: vnde homo ex iniusto fit iustus, & ex inimico amicus, vt sit hæres secundum spem vitæ æternæ.

Damn. eæ-
dem pp.

Verè iusti nominamur & sumus, iustitiam in nobis recipientes vnusquisque suam, secundum mensuram, quam Spiritus sanctus partitur singulis, prout vult, & secundum PROPRIAM CUIVSQVE DISPOSITIONEM & COOPERATIONEM.

6 Pars prima Triumphi

Cap. II. eiusdem sess. VI.

Damnatur pp. Ian-
sen. 16. 17.
18. 19. 20.
21. 22. 23.
&c.

Nemo temerariâ illâ, & à PATRI-
BUS sub anathemate prohibîtâ voce
vti debet, DEI PRÆCEPTA homini
iustificato ad OBSERVANDVM esse
IMPOSSIBILIA. Nam DEVS IMPOS-
SIBILIA non iubet, sed iubendo mo-
net & facere, quod possis, & petere,
quod non possis, & adiuuat vt possis.
*Cuius mandata grania non sunt, cuius
iugum suauē est, & onus lenē.*

Sobriè, iustè, & piè viuentes pro-
ficere possunt per IESVM CHRIS-
TVM, &c.

Deus suâ gratiâ semel iustificatos
NON DESERIT, nisi ab eis priùs DE-
SERATVR.

Princeps Apostolorum Petrus:
*Satagite, vt PER BONA OPERA cer-
tam vestram vocationem & electionem
faciatis.* Hæc enim facientes non pec-
cabitis aliquando.

Damn. pp.
Ians. 67. 68.
69. 78. 79.
80.

Constat eos orthodoxæ religionis
doctrinæ aduersari, qui statuunt in
omnibus operibus iustos peccare, si
in illis..... mercedem quoque in-
tuentur æternam; cùm scriptum sit:
Inclinaui cor meum ad faciendas iusti-

*fications tuas , propter retributionem :
& de Mose dicat Apostolus , quòd
respiciebat in remunerationem.*

Cap. 13. eiusdem sess. VI.

In Dei auxilio firmissimam spem collocare & reponere omnes debent. Damn. pp.
Ians. 20. 21.
22. 23.
DEVS enim, nisi ipsi illius GRATIÆ DEFVERINT, sicut cœpit opus bonum, ita perficiet, operans velle & perficere.

Cap. 15. eiusdem sess. VI.

Qui lethalia committunt peccata : Damn. pp.
12. 14. 17.
18. 19. 22.
23. &c.
à quibus cùm diuinæ gratiæ adiumento ABSTINERE POSSVNT, & pro quibus à Christi gratia separantur.

Cap. 16. eiusdem sess. VI.

Benè operantibus vsque in finem, Damn. pp.
Ians. 49. 50.
& in Deo sperantibus proponenda est vita æterna, & tanquam gratia filiis Dei per IESVM CHRISTVM misericorditer promissa, & tanquam merces ex ipsius Dei promissione bonis ipsorum operibus & MERITIS fideliter reddenda.

Ab sit tamen , vt Christianus homo in semetipso , vel confidat , vel gloriatur , & non in Domino : cuius tanta est erga OMNES homines bo-

8 *Pars prima Triumphi*

nitās, ut eorum velit esse MERITA,
quæ sunt ipsius DONA.

Et in Canonibus eiusdem sess. VI.

Damn. pp.
Ians. 45. 46.
47. 48. 49.
50.

IV. Si quis dixerit LIBERVM AR-
BITRIVM, à Deo motum & excita-
tum, nihil COOPERARI ASSENTIEN-
do Deo excitanti atque vocanti :
quo ad obtinendam iustificationis
gratiam se disponat ac præparet, ne-
que POSSE DISSENTIRE, SI VELIT,
sed veluti inanime quoddam nihil
omnino agere, merèque passivè se
habere, anathema sit.

Damn. pp.
12. 12. 14.
16. 17. 18

V. Si quis liberum hominis arbi-
trium post Adæ peccatum amissum
& extinctum esse dixerit, &c. ana-
thema sit.

VI. Si quis dixerit non esse in PO-
TESTATE HOMINIS vias suas malas
facere, &c. anathema sit.

Damn. pp.
Ians. 81. 82.
83. 84. 85.
86. 87.

VIII. Si quis dixerit gehennæ me-
tum, per quem ad misericordiam Dei
de peccatis dolendo confugimus,
vel à peccando abstinemus, pecca-
tum esse, aut peccatores peiores fa-
cere, anathema sit.

Damn. pp.
Ians. 108.
109. 111.
113. &c.

XVII. Si quis iustificationis gra-
tiam non nisi prædestinatis ad vitam

contingere dixerit , reliquos verò omnes , qui vocantur , vocari quidem , sed gratiam non accipere , utpote diuinâ potestate PRÆDESTINATOS AD MALVM , anathema sit. Damn.

XVIII. Si quis dixerit Dei præcepta homini etiam iustificato, & sub gratia constituto, esse ad OBSERVANDVM IMPOSSIBILIA , anathema sit. pp. Ianf. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. &c.

XXII. Si quis dixerit iustificatum , vel sine speciali auxilio Dei , in accepta iustitia perseverare posse , vel CVM EO NON POSSE , anathema sit.

XXIII. Si quis hominem semel iustificatum dixerit posse in tota vita peccata omnia , etiam venialia , vitare , nisi ex speciali Dei privilegio , quemadmodum de BEATA VIRGINE tenet Ecclesia , anathema sit. Ex pp. Iansen. 123. & 124. aliisq; colligitur B. V. Mariam peccato non caruisse.

XXXI. Si quis dixerit iustificatum peccare , dum intuitu æternæ MERCEDIS benè operatur , anathema sit. Damn. pp. Ianf. 67. 68. 69. 78. 79. 80.

XXXII. Si quis dixerit hominis iustificati bona opera , ita esse dona Dei , ut non sint etiam BONA IPSIVS Damn. pp. Ianf. 49. 50.

IUSTIFICATI MERITA, &c. anathema sit.

Damnatur
Liber Ian-
senii à ca-
pite ad cal-
cem singu-
lis ferme
paginis.

XXXIII. Si quis dixerit per hanc doctrinam Catholicam de iustificatione aliqua ex parte gloriæ Dei, vel meritis IESU CHRISTI domini nostri, derogari, & non potius veritatem fidei nostræ, Dei denique, ac CHRISTI IESU gloriam illustrari, anathema sit.

SESSIONIS XIV. *cap. 4.*

Damn. pp.
Ians. 81. 82.
81. 84. 85.
86. 87. 88.
89. 90. 91.

Illam Contritionem imperfectam, quæ ATTRITIO dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati consideratione, vel ex gehennæ & pœnarum metu communiter concipitur, si VOLUNTATEM PECCANDI excludat cum spe veniæ, declarat donum Dei esse, & Spiritus sancti impulsus, non adhuc quidem inhabitantis, sed tantum mouentis, quo pœnitens AD-IVTVS viam sibi ad iustitiam parat.

Et quamvis sine Sacramento pœnitentiæ per se ad iustificationem perducere peccatorem nequeat, tamen cum ad Dei gratiam IN SACRAMENTO PœNITENTIÆ impetrandam disponit. Hoc enim timo-

re UTILITER concussi Niniuitæ ad Ionæ prædicationem plenam TERRORIBVS, pœnitentiam egerunt, & misericordiam à Domino impetrarunt.

Cap. 5. eiusdem siff. XIV.

Venialia, quibus à gratia Dei non excludimur, & in quæ frequentius labimur, quanquam RECTE & UTILITER, citraque omnem præsumptionem in Confessione dicantur, quod PIORVM HOMINVM VSVS demonstrat; taceri tamen citra culpam, multisque aliis remediis expiari possunt.

Videlis extrema verba D. Archiepiscopi Senonensis de discipulis Abbatis S. Sigyrani Iansenismi in Gallia propagatoribus.

Cap. 8. eiusdem siff. XIV.

Neque verò ita nostra est satisfactio hæc, quam pro peccatis nostris exoluimus, ut non sit per CHRISTVM IESVM, nam qui ex nobis tanquam ex nobis nihil possumus, EO COOPERANTE, qui nos confortat, OMNIA POSSVMVS, ita non habet homo unde gloriatur: sed *omnis gloriatio nostra in Christo est*, in quo VIVIMVS, in quo MEREMVR, in quo SATISFACIMVS, *facientes fructus dignos pœnitentie*, qui ex illo vim habent, ab

Damnanti.
pp. Ianc.
49. so.

12 *Pars prima Triumph*

illo offeruntur Patri, & per illum acceptantur à Patre.

Nemo vnquam Catholicus sensit ex huiusmodi nostris satisfactionibus vim MERITI & SATISFACTIONIS Domini nostri IESV CHRISTI, vel OBSCVRARI, vel aliqua ex parte IMMINVI.

Et in Canonibus eiusdem sess. XIV.

Damn. pp.
Ians. 81. 82.
83. 84. 85.
86. 87. 90.
91.

V. Si quis dixerit eam Contritionem, quæ paratur per discussionem, collectionem, & detestationem peccatorum, quâ quis *recogitat annos suos in amaritudine anime sue*, ponderando peccatorum suorum grauitatem, multitudinem, fœditatem, amissionem æternæ beatitudinis, & æternæ damnationis incursum, cum proposito melioris vitæ, non esse verum & VTI-LEM DOLOREM, nec præparare ad gratiam, sed facere hominem hypocritam & magis peccatorem, demùm illum esse dolorem coactum, & non LIBERVM AC VOLVNTARIVM, anathema sit.

Hæc feriūt
Abbat. S.
Sigyrani
discipulos.

VII. Si quis dixerit Confessionem olim obseruatam fuisse tantùm ad satisfactionem canonicam imponen-

dam , aut non licere confiteri peccata venialia , anathema sit.

Canone 9. sess. XXIV.

Si quis dixerit posse omnes matrimonium contrahere , qui non sentiunt se castitatis , etiamsi eam voverint , habere donum , anathema sit: cùm DEVS ID RECTE petentibus NON DENEGET, NEC PATIATUR nos, *supra id, quod possumus*, TENTARI. Addendus & sequens Canon x. in gratiam nouorum Heluidorum.

Damn. pp.
Ians. 12. 23.
&c.

Si quis dixerit non esse melius ac beatius manere in virginitate aut cœlibatu , quàm iungi matrimonio , anathema sit.

Quid ad
hæc Cl. Sc.
guenotus?

§. II.

Concilium CONSTANTIENSE
damnavit cum Wiclefo Iansen-
nium, Sessione VIII. & XLV.
anno 1415.

Inter articulos Ioannis Wiclefi.

XV. Nullus est dominus civilis, nul-
lus est Prælatus, nullus est Epi-
scopus, dum est in peccato mor-
tali.

XXI. Si aliquis ingreditur Reli-
gionem, redditur ineptior & in-
habiliior ad observationem man-
datorum Dei.

XXVII. Omnia de NECESSITATE
ABSOLVTA eueniunt.

NECESSITATEM absolutam Wi-
clefi, ne credas, Lector, aliam fuis-
se à *ἡθελοῦς* libertate Cornelij Iansenij;
audi quid ea de re doceat Thomas Wal-
densis Ordinis Carmelitarum Doctor egre-
gius libro primo Doctrinalis Fidei cap.

22. ubi refert hæc verba Wiclefi ex cap. 28. tertij Trialogi. Deus non illibertatur quidquam facere licèt absolutè necessariò illud fiat, sicut non illibertatur producere Verbum vel Spiritum sanctum, licèt absolutè necessariò illud agat. Tum cap. 23. num. 6.

Respondent communiter Wiclefi-

stæ trufipantes glossam euasoriam,

quòd Deus non necessitat necessi-

tate coactionis ad bonum vel ma-

lum futurum: quia ILLA SOLA TOL-

LIT ARBITRII DIGNITATEM: non

autem alia necessitas præueniens ab-

solutè futuritionem effectus. Sed re-

darguunt Glossam istam prudentes

CATHOLICI, obiicientes eis Me-

taphysicam Pauli dicentis ad Phile-

monem: *ne velut ex necessitate bonum*

tuum esset, sed voluntarium: ubi patet,

quod simul non potuit bonum Phi-

lemonis ex necessitate fore absolutâ

& liberâ voluntate. Sic enim capit

eum Hieronymus in Annotationi-

bus suis, vt ostendat, quia bonum

facere nostrum est. Notandum quòd

neminem voluerit NECESSITATE

aliquid boni facere, ne mercedem

Eadem
glossa vsus
est Iansenius,
vt patet ex
propositionibus
1. 2. 3. 4. 5. &c.

VOLUNTATIS amitteret. Hæc Hieronymus. Hæc est ergo necessitas, quæ sic opponitur libertati: non autem coactio, quæ libertatem non tollit omninò, &c. Non est ergo coactio in causa, vnde libertas prodatur, fons humani meriti vel delicti: sed VIS ILLA NECESSITATIS OCCULTA, (si iste sic dicendo non erret) quæ sic VOLUNTATEM STRINGIT AD EFFECTVM, VT NEC ALITER FACERE VALEAT. *Ipsò quoque initio cap. 24.* Tradit certè antiquitas Ecclesiæ IESV CHRISTI originem actus humani mali & deformis esse voluntatem humanam in sua radice liberrimam, & sine FRENO alicuius NECESSITATIS distinctam. Eandem insuper voluntatem docet esse principium originale & primigenium actus boni præueniente eum gratiâ Dei in ratione motiui. Nullibi tamen inferitur necessitas actui absolutè dicta: sed necessitas tractionis vel inclinationis operantem perficit, &c. Ita in bonis operibus perfectior est Deus; in malis incensor est diabolus; in vtrisque verò originalis opifex est
creata

Illud ipsum
docent do-
cueruntq;
hactenus
Parisienses
Doctores,
& Societa-
tis IESV
Theologi,
aliiq; om-
nes ortho-
doxi.

creata voluntas, quæ ita potest ex se mala facere, etiam renitente diuinâ clementiâ, vt non nisi Deo præcurrente bona possit consummare, &c.

Hæc aliaque quamplurima hoc & sequentibus capitibus edisserit vir doctissimus, qui Martino Papæ V. opus illud immortalitate dignissimum consecrauit, obiitque Rothomagi anno Redemptionis humane 1430. tertio Nonas Nouembris Indiæ. 8.

Poteram hîc quoque nonnulla ex confutatione errorum Ioannis Wiclefî à F. Wilhelmo Widesfordo scripta ad Thomam Cantuariensem Archiepiscopum excerpere: Decimus septimus articulus pro hæresi condemnatus est: quòd omnia quæ euenient; necessariò euenient, &c. Sequitur primò quòd nullus peccat demeritoriè, nisi peccato quòd nullo modo vitare potest, &c. Sed ne prolixior sim in re satis nota, satius visum fuit Lectorem eo amandare, nec non ad rationes, motiua, & reprobationes articulorum Wiclefî & sequacis ipsius Ioannis Hufs in Concilio Constantiensi damnatorum, quæ

habentur edita in Fasciculo rerum
expetendarum & fugiendarum , in
cuius libri extrema pagina Ioannem
Wiclefum Lutheri, Caluini, Ianse-
nij præcurforem, sic suis depinxit co-
loribus Orthuinus Gratius Dauen-
trienſis Preſbyter: *Ioannes verò Wi-
clefus , diaboli mancipium , Hæretico-
rum antefignanus , mortis æterna præco,
pabulum gehenna ignis , & audax An-
tichriſti vexillifer ac demonum ſocius
à Dei Eccleſia condemnatus , &c.*

§. III.

*Concilium SENONENSE Lutetia
Parisiarum anno 1528. ab Ar-
chiepiscopo Senonensi , eiusque
Suffraganeis Episcopis , Carno-
tensi, Parisiensi, Meldensi, An-
tisiodorensi, Trecensi, Niuernensi,
& Vicario Aurelianensis , cele-
bratum aduersus Lutherum &
Lutheranos , Baium quoque ac
Iansenium damnauit cum Baia-
nis ac Iansenianis.*

In Prefatione hæc habet.

MANICHÆVS tollens libe-
rum arbitrium duplicem in
homine statuit naturam : alteram
bonam , alteram malam : & bonam
quidem à Deo , immò de Dei sub-
stantia conditam asserit , & ean-
dem semper bene agere : malam ve-
rò à Principe tenebrarum , semper

malè : Agunt enim iuxta illius sententiam non LIBERE & VOLUNTARIE , sed NECESSARIÒ , & NATURALITER : ob idque nihil imputandum putat humanæ voluntati : sed naturis illis , maximè inter se contrariis. Nec in ea re multum distat à Manichæo LVTHERVS. [*Iansenius.*] Nam cuncta , quæ ab homine fiunt , NECESSARIÒ fieri LVTHERVS [*Iansenius*] credit , nec in hominis situm POTESTATE vias suas bonas facere aut malas. Aufert etiam IPSE , vt Manichæus, liberum arbitrium, licèt alias ab eo dissentiat.

Ianf. pp. 13.
16. 17. 18.

Errauit consimiliter Pelagius , dum aliud extremum secutus , ad vitam beatam comparandam , minimè necessariam putat diuinam gratiam : sed ad id sufficere censet liberum arbitrium , si modò adsit diuinæ legis cognitio. Porrò talia deliramenta respiciens Ecclesia Catholica hæc tria ad salutem requiri docet : FIDEM , BONA OPERA , & DIVINAM GRATIAM ; neque absque his patere homini adulto viam salutis. *Accedentem siquidem ad Deum oportet primùm di-*

uinæ gratiæ munere aliquem credere :
 deinde bonis operibus intendere :
 in quibus efficiendis & LIBERVM
 ARBITRIVM operatur & GRATIA ,
 primò tamen & principaliùs GRA-
 TIA .

Hoc do-
 gma dam-
 nat Pela-
 gianismi
 Iansenius
 pp. 49. 50.
 &c.

Quapropter , qui hominem bene
 operari , & salutem consequi arbi-
 tratur absque GRATIA , aut prima-
 tum boni operis libero arbitrio ascri-
 bit , non gratiæ , Pelagianus est. Qui
 saluari hominem existimat , neglectis
 bonis operibus à libero arbitrio pro-
 cedentibus , hic Manichæus est & Lu-
 theranus. Nam in errorem Manichæi
 incidit Lutherus , dum nimis anxie
 & scrupulosè deuitat Pelagium. Me-
 tuens namque LIBERVM ARBI-
 TRIVM cum Pelagio nimis efferre ,
 omne opus bonum , quod est in ho-
 mine DEO tribuit & DIVINÆ GRA-
 TIÆ , nihil prorsus LIBERO ARBI-
 TRIO : sicque tollens omninò libe-
 rum arbitrium Lutherus , factus est
 MANICHÆVS , dum refugit esse PE-
 LAGIANVS .

Idem Ian-
 senii fatum ,
 eadē Iansen-
 ianorum
 conditio.

Debuerat certè LVTHERVS [*Iansenius*] ex Apostolo nosse , ita neces-

22 *Pars prima Triumphi*

sariam esse DIVINAM GRATIAM ad bene operandum, ut cum ea tamen LIBERVM ARBITRIVM bonum opus efficiat. Testis siquidem est Apostolus DIVINAM GRATIAM IN SE VACVAM NON FVISSE, cum *abundantiùs*, inquit, *laboravi*, non ego autem, sed *gratia Dei mecum*. Vnde rectè conficitur ipsum diuinæ gratiæ, ut & reliquos fideles COOPERATVM fuisse: quos ipse cohortatur, *ne in vanum gratiam Dei recipiant*, laborem eorum pronuntians nequaquam fore vanum, si sic gratia utantur, ut non frustra illam videantur suscepisse.

Vtrumque nimirum alteri connectens Apostolus noluit LIBERVM ARBITRIVM otio torpescere cum Manichæo, & arrogantiam deuitans PELAGII sic COOPERATIONEM tribuit libero arbitrio, ut ex se tamen, & citra DIVINÆ GRATIÆ munus, sufficere non possit ad salutem.

Catalogū
Doctorum
qui Iansenium cum
aliis hære-

Hæc utique sententia est ECCLESIAE CATHOLICÆ, quam semper CATHOLICI DOCTORES tenuerunt, & in oppositam partem declinantes

HÆRETICOS diuinorum eloquiorum testimoniis confutarunt & DAMNARUNT: quales (vt præmissum est) fuerunt Pelagius, Manichæus, & hoc tempore Manichæi discipulus LUTHERVS, & discipuli Lutheri Melancthon, Caluinus, Beza, Iansenius, Fromondus, Abbas N. Professor N. Concionator N. & si qui hîc in Gallia eiusdem farine Molineæ ac Carantonie homines.

In celeberrimo illo Constantiensi Concilio repressa est Wiclefi (& in eo Lutheri & sequacium) tam effrenis & prius inaudita insania. Proinde dum reiecta est impiissimi hæretici Wiclefi dementia, simul etiam corruit & funditus euerfa est temeraria & impudens assertio eorum, qui calumnias, blasphemias, atque hæreses præscriptas tuentur & imitantur. Cuiusmodi sunt Lutherus, & sequaces illius, Melancthon, Carolostadius, Lambertus, Zuinglius, Oecolampadius, & cæteri huiusce coniurationis execrandæ complices, quos ideò ex nomine citauimus, ne pestiferos illorum libros quis legere au-

ticis damnarunt, habes Part. 3.

Indicem
Parisiensium
Ianseniani
dogmatis
fautorum
summo
Pontifici
ac Regi
Christianissimo cū
breuib.
notis offe-
rendum
breui emit-
ter in lucē
Professor
nominatissimus.

deat, ne VIPEREIS dogmatibus inficiatur.

Quo fit, ut non parùm demiremur, quonam pacto tam impudentes sint HODIE, aut tam arrogantes LVTHERRANI [*Ianseniani*] ut damnatam Wiclefi damnati viri doctrinam audiant disseminare, eamque probare, prædicare, scribere, aut diuulgare non erubescant, quam semper ECCLESIA SPIRITV SANCTO ILLUSTRATA reiecit, respuerunt ORTHODOXI: probati DOCTORES execrati sunt: quasi verò magis sit PAUCIS, iisdemque TEMERARIIS errorum SATORIBVS credendum, quàm omnibus DOCTORIBVS, sanctis MARTYRIBVS, ACADEMIIS, EPISCOPIS, SUMMIS PONTIFICIBVS, GENERALIBVS CONCILIIS, quo stultiùs dici nil potest, aut furiosius? nam quæ maior stultitia, si non insania dicenda est potiùs, quàm quòd prædamnatas tot retrò sæculis hæreses reuocare conantur, *Ianseniani*, & extinctos execrandarum blasphemiarum cines student ex inferis denuò suscitare? At certè IN VANVM LABO-

Hæc diligentiùs perpendat a Iansenianæ factionis principibus miserè circumuenti pii cæteroquin homines.

RANT cùm aduersus CHRISTVM & ECCLESIAM nihil vnquam feliciter attentetur.

Quapropter quantumlibet TV-
MVLTVENTVR, innumeras licèt IN-
SIPIENTIVM huiusmodi cateruas in
animarum & corporum perniciem,
ad nefariam impietatem tuendam
TECHNIS & FRAVDIBVS alliciant:
quotquot LIBROS ad firmandā EXE-
CRABLEM hanc SECTAM conscri-
bant, quantumuis NVGAS & CALVM-
NIAS suas COMPOSITO FVCATOQVE
SERMONE satagant adumbrare,
quantumuis denique in ECCLESIAE
CATHOLICAE conspirent exitium,
IMPII tamen eorum CONATVS in
ventos tandem effluent & euane-
scent. Zelatur enim CHRISTVS ze-
lo magno ECCLESIAE suae integrita-
tem, quæ in fidei & charitatis po-
tissimum sinceritate consistit, nec
passurus est aliquando fidem Eccle-
siae iniquis hæreticorum coniuratio-
nibus corrumpi. Eapropter dum eam
illi oppugnant potenti brachio vir-
tutis suae illos repellit, ac vana eo-
rum molimina frustratur. Et quem-

Nouorum
dogmati-
starum na-
tivia effi-
gies.

admodum facilè solis calore nix dissoluitur, faciliùs longè diuinâ virtute IMPIORVM CONSILIA vixdum exorta dissipari, & cordis eorum cogitationes dispergi solent. Hoc utique in LVTHERANIS [*Iansenianis*] hodie videmus impleri, &c.

Lutheri,
Caluini, ac
Iansenii se-
ctatores
Scripturas
atque Au-
gustinum
populo ru-
dibusque
exponūt, &
clarissimâ
eorum sen-
tentiâ esse
garrunt.

Eò etiam VESANIÆ deueniunt eorum nonnulli, ut Spiritum Dei iactantes se habere, Scripturas sacras, *Sancti Augustini libros*, luce clariores affirmant, omnibus sacris Interpretibus, *Theologis*, reiectis, quibus tamen plerique alij refragantur.

Lutherana doctrina, *Ianseniana*, à patre mendacij (qui dissensionis spiritus est) exorta, tandem veluti fœnum exarescet: nempe vsque adeò pudendos atque execrandos illa continet errores, & tam malè sibi cohærentes, ut facilè fugienda appareat & detestanda. Et quia suapte naturâ talis est eiusmodi doctrina LVTHERI, *Iansenij*, serpentinâ quadam malitiâ laborant (quod dolentes referimus) LVTHERANI, *Ianseniani*; orthodoxorum Procerum libris eam insere-

Hinc tot.
• Arnaldorū
versiones
Gallico e-
loquio, sed
Punica fi-
de in vul-
gus sparſæ.

re, quo eorum prætextu facilius suscipiatur.

Non est quod editorum librorum copiâ glorientur LUTHERANI, *Ianseniani*, tam enim potest nefanda scriptorum FARRAGO damnatam impietatem firmare, quàm stramineæ stipulæ fundamentum domus reddere stabilius. Non enim pluris faciunt huiusmodi libros *Iansenianorum* ORTHODOXI, quàm pulverem, quem proiicit ventus à facie terræ: habituri idem iudicium, tam pro dogmatibus, quàm libris, quòd præcedentes HÆRESIARCHÆ, quorum ita sunt scripta perpetuis tenebris sepulta, ut ne eorum vestigia quidem supersint: quapropter frustra laborant *Ianseniani* in scribendis LIBRIS suæ PERFIDIÆ, aut suam vesaniam PVBLCIS CONCIONIBVS, testes *Mareus, Sanguelinus, alique Parisiis, Hermentus Roma, Parisiis, ubique*. Nec enim stabiliuntur, sed peribunt, sicut priorum hæreticorum cum suis scriptis desideria, neque contra ECCLESIAM DEI præualebunt, quæ gloriosa in sæcula permanebit, de

Catalogus
cuiusmodi
sordium
nuper pro-
diit.

28 *Pars prima Triumphi*

illis (prout & de cæteris hæctenus
HÆRESIARCHIS) insignem relatura
TRIVMPHV̄M.

EX DECRETO GENERALI.

Obsecramus per viscera MISERI-
CORDIÆ DEI CHRISTIANISSIMVM
REGEM & Principem ac Dominum
nostrum supremum , vt pro suo sin-
gulari zelo , miroque affectu & in-
credibili deuotione Religionis Chri-
stianæ , à suis terris ac dominiis vni-
uersos hæreticos confestim repellat
(*Caluianos tegit hoc sæculo edictum
Nannetense*) exterminétque hanc
TETRAM & DIRAM LVEM HÆRETI-
CORVM , quæ in dies magis ac ma-
gis pullulat.

Reges ,
Principes-
que à Pa-
tribus Con-
cilio ad ex-
terminan-
das nouas
hæreses
animantur
armantur-
que.

Principes orthodoxi , si Christiano
nomini consultum esse volunt , si Re-
ligionis Christianæ ruinam metuunt:
necesse est in exterminandis profligandisque Hæreticis omnes suos conatus intendant , omnem suam potestatem exerceant. Periculum enim est , ne Petri nauicula operiatur fluctibus , ac demergatur in profundum.

DE LIBERO ARBITRIO.

DECRETVM XV.

Et si nulla penè sit tam aperta Catholica veritas, nullus tam manifestus Scripturæ locus, quem non hæretici suis cauillis & tergiuersationibus eludant: nulla tamen in re tam impudenter, tantâque rei Christianæ iacturâ debacchati sunt, quàm in exterminando profligandóque LIBERO ARBITRIO. Nam quid Christi fidelibus perniciosius excogitare potuit hostis ille veritatis, quàm si vel à Pelagio seducti, omnia sine præsidio gratiæ sibi tumidiùs arrogent, vel fatiscenti pusillóque animo cum Wiclefo NECESSITATI fatiscq; committant omnia? Nihil profectò reliquum erit, tum diuinis legibus, tum humanis: nullus consiliis aut electioni: nullus precibus aut obiurgationi, cæterisque id genus, locus: nulla denique iustitia futura est, quâ quibusdam pœnæ, quibusdam constituta sunt præmia: si pro Wiclefi & Lutheranorum, *Iansenia-*

norum, sententiâ omnia DE NECES-
SITATE eueniant.

Prodierat hic error primùm apud
Gentiles, sed summo omnium con-
sensu mox explosus est: adèd libe-
rum esse arbitrium, velut euidenti
quodam experimento cognitum,
omnium mentibus se se inculcat.

Hæc claris-
sima testi-
monia in
suam alio-
rumque
perniciem
detorquent
Iansenianæ
doctrinæ
assertores.

Cùm igitur *reliquerit Deus hominem
in manu consilij sui, apposueritque co-
ram eo ignem & aquam, bonum & ma-
lum; ut ad quodcumque voluerit porrigat
manum suam: nec ab re beatus ille di-
citur, qui potuit transgredi, & non est
transgressus, & facere mala, & non fe-
cit: quòd sub eo sit appetitus eius &
dominetur illius: ac denique percur-
renti sacram Scripturam passim ob-
uium sit, quòd liberum VTRAMVIS
IN PARTEM hominis arbitrium asse-
ueret, satis esse visum est sacro Pro-
uinciali Concilio libertatis huius-
modi vires & metas exponere.*

Similibus
mendaciis
atque ca-
lumniis in
orthodoxos
Theologos
Doctores

Neque enim LIBERVM ARBI-
TRIVM asserentes DIVINAM exclu-
dimus proptereà GRATIAM: quod
illi FALSÒ toties imponere non ve-
rentur; atque hoc FVMO credulorum

oculos præstringere: sed iuxta sacram Scripturam eò extendimus, vt voluntas humana misericordiæ præuenientis auxilio suffulta, & interiori quodam & occulto secretioris inspirationis afflatu contacta sese conuertat in Deum, Deo appropinquet, & ad veram illam gratiam se præparet, quâ tandem accepta sit ad vitam æternam.

refertus est
Iansenii li-
ber à car-
ceribus ad
metas.

Neque tamen tanta GRATIÆ necessitas LIBERO præiudicat ARBITRIO, CUM ILLA SEMPER SIT IN PROMPTU, nec momentum quidem prætereat, in quo DEVS *non stet ad ostium & pulset: cui si quis aperuerit ianuam, intrabit ad illum, & cænabit cum eo.* Nec denique tale sit huiusmodi TRAHENTIS DEI AUXILIUM, CUI RESISTI NON POSSIT. *Quoties enim Dominus voluit congregare filios Ierusalem, sicut gallina congregat pullos suos sub alas, & noluerunt.* Frustrà certè Stephanus Iudæos *dura ceruicis & incircumcisi cordis* argueret, *qui semper Spiritui sancto resisterent.* Frustrà Paulus Thessalonicenses admoneret *Spiritum ne extingue-*

Quo, amabo, potiori fulmine afflari poterit eorum infania, qui gratiam sufficientē & arbitrii libertatem ad resistendum Dei trahentis auxilio pernegant?

rent, si DIVINIS INSPIRATIONIBVS
HOMINES INEVITABILITER RAPE-
RENTVR.

Trahit quidem Deus, *sed in eius
odore currimus*, non vi; non vnco
raptamur. *Prædestinat, eligit, vocat;*
sed eos demùm adultos glorificat, qui
in fide & charitate radicati per BONA
OPERA certam suam vocationem electio-
nemque fecerint. Et licèt attingat à fi-
ne usque ad finem fortiter, disponit ta-
men omnia suaviter. Hanc igitur hæ-

Quid in
tam aper-
ta luce cœ-
cutientes
noctuarum
oculi?

resim ARBITRII LIBERTATEM
prorsus auferentem, non tam dam-
namus, quippe quæ iam olim ab Ec-
clesia & sacrosanctis Conciliis da-
mnata sit, quàm communi hominum
conceptioni, & apertis Scripturæ te-
stimoniis declaramus esse contra-
riam.

*DE FIDE ET OPERIBVS,
Merito & Gratia.*

DECRETVM XVI.

Frequens illud est apud impru-
dentes, & qui non tam animi mode-
ratione, quàm impetu feruntur: vt
dum

dum ab altero vitiorum incautè dif-
fugiunt, in alterum prolabantur. Cu-
ius rei LUTHERVS, *Iansenius*, fidem
facit, qui dum operum, *liberi arbitrij*,
fiduciam nimis infectatur, nihil tan-
dem operibus, *libero arbitrio*, reli-
quum facit : atque ita vnius fidei,
gratie, patrociniū suscipit, vt so-
lam agnoscat ; opera, *liberi arbitrij*
potestatem, reiiciat & condemnet.

Faciet misericordia locum vnicui-
que iuxta meritum operum suorum,
non absolutâ condignitate quidem,
sed gratuitâ magis ac liberali repro-
missione : quâ, *conuentione factâ de*
denario diurno conduxit operarios in vi-
neam suam; quâ, qui suffert tentationem
cum probatus fuerit, accipiet coronam
vite, quam repromisit Deus diligentibus
se; & ei, qui fidem seruauerit, certauerit
bonum certamen, cursum consummauerit,
coronam iustitiæ reddet in illa die
iustus ille index, qui nos, et si seruos
inutiles, suâ misericordiâ dignos facit
in partem sortis Sanctorum. Non iu-
stificat igitur sola fides, sed magis
charitas: nec quæuis opera, pecca-
ta sunt: sed catenus adultis ad salu-

Damn. pp.

Ians. 49.

50. &c.

tem necessaria, vt MERITO quoque rationem non respuant.

Ex Annotationibus aliquot errorum.

Exploratum est, quòd non aliâ viâ conuenientiùs hæreticorum, *Iansenianorum*, calumniæ, hæreses, atque impietates cauentur, quàm vbi deteguntur & manifestantur. Tunc enim omnibus facilè constat, quàm vana sint ac futilia, immò quàm STULTA & IMPIA eòrum dogmata.

Damn. pp.
Ians. fermè
omnes.

Iustus in omni bono opere peccat. Omne opus bonum optimè factum est veniale. DEVS OBLIGAVIT HOMINEM AD IMPOSSIBILE in nono & decimo præceptis, prohibens non CONCVPISCERE: quod qui negat, pessimè facit: & qui hoc falsum esse dicit, plusquàm pessimè facit. Non licet inducere homines ad pœnitentiam per timorem gehennæ: MERITVM tribuere OPERIBVS propemodum cum eis est sentire, qui credunt nos ex operibus iustificari posse, de quo errore damnantur Iudæi plurimùm, &c.

Ex Exhortatione ad Principes Christianos, ut elaborent pro hæreticis exterminandis.

CHRISTIANOS Principes instanter rogamus, & in Domino exhortamur, si suæ salutis consulere, si suæ conditionis iura illibata custodire, si in

PACE & TRANQUILLITATE subditas sibi nationes continere exoptant: potenti brachio fidem Catholicam tueantur, ac eius hostes viriliter sagittant debellare: Id autem haud factu erit difficile, ubi antiqua Christianissimorum Principum in Hæreticos, eorum libros & fautores edita renouabuntur. Quæ si salutari iudiciorum seueritate executioni demandantur, nulla prorsus hæreticorum monumenta, nulli libri, nulla scripta in suis prouinciis reperientur. Malefanæ item conciones cessabunt, necnon & CLANDESTINA CONVENTICULA, in quibus peregrinos cultus à CHRISTIANA PIETATE degenerantes inducere solent Hæretici. Usque eò effrænis insuper impiorum audacia retundetur, ut iam orthodoxæ fidei ac Ecclesiæ Catholicæ, sa-

Attendant ad hæc sedulo Principes Christiani.

crisque eius constitutionibus audeat nemo contraire. Hoc profecto nostrum desiderium, hæc votorum summa, hæc nostri conatus gloria. Hoc est, quod totâ mente exposcimus, & assiduis precibus à Domino efflagitamus; sperantes dum strenuè Christianissimi Principes Hæreticos debellant, & nos piis laboribus, ne creditæ nobis oues luporum morsibus trucidentur, prohibitueros, &c.

Editus est anno proximè sequenti, hoc est, Christiana Epocha 1529. Parisiis ex officina Simonis Colinaei, & Francisco I. Francorum Regi dicatus liber, Auctore Iudoco Clichtoneo Neoportuensi, Doctore Parisiensi, & Canonico Carnotensi, hoc titulo: Compendium Veritatum ad fidem pertinentium contra erroneas Lutheranorum Assertiones ex dictis & actis in Concilio Prouinciali Senonensi apud Parisios celebrato 1528. Legendum porro omnibus suadeo Caput 23. de libero hominis arbitrio, ex quo pauca hæc in gratiam Catholici Lectoris, & antiqua Parisiensium Doctorum fidei retinentissimi delibare placuit.

Prædestinatio aut reprobatio nullam ingerit necessitatem operibus nostris ; neque adimit nobis quæcumque velimus liberè agendi facultatem : cum & electi & reprobi hîc liberè agant omnia : nec eis diuina ad bene agendum desint præsidia. Nempe non solùm petentibus sua largitur munera Deus : sed etiam interiore impulsu , & inspiratione nos assiduè admonet , vt ultro se nobis offerentem ipsum suscipiamus intra cordis nostri domicilium : & munera nobis gratuitâ suâ bonitate oblata non refutemus. Ecce (inquit) sto ad ostium & pulso. Si quis audierit vocem meam , & aperuerit mihi ianuam , intrabo ad illum , & cœnabo cum illo , & ille mecum. Nostræ igitur id attribuendum est culpæ , quod pulsanti ad ostium cordis nostri Deo ianuam non aperiamus. Interior autem huiusmodi Dei pulsatio nec bonis nec malis deest dum hîc viuunt , &c.

Tum ad quartam aduersariorum , vt vocat , astutiam , quâ concludere nitentur vocatione Dei trahentis inductam bene & malè agendi necess-

Hinc damnatas vides cum Lutheranis Iansenii præcipuas sententias, quas se quaces eius etiam nunc propugnare non verentur.

sitatem, & sublatam in vtramque partem liberam voluntatis potestatem, respondet plerosque Deum trahentem, extendentemque manum suam aspernari, recusareq; tractum eius, &c. *Quæ planè ostendunt, quæ fuerit ante centum & viginti annos Parisiensis Academiæ de Gratia & libero arbitrio aduersus hæreticos sententia, quàmque ridiculè nuperi quidam nugatores recentioribus Sorbonæ & Soc. IESU Theologis huius doctrinæ originem adscribant.*

§. IV.

Concilium COLONIENSE anno 1536. celebratum Iansenium damnat cum Hæreticis Gratiam sufficientem negantibus.

PARTE VII. CAP. 32.

Damnatur
gratiæ suf-
ficientis ho-
stis Iansenius.

QUANTVAM nemo conuertatur ad Dominum, nisi tractus per Patrem, attamen nemo hîc excusationem prætexat: quòd non

trahatur : quòd ille SEMPER stet ante ostium pulsans , nimirum per INTERNVM & EXTERNVM verbum commonens , vt conuertamur à via nostra pessima; & inclamans quoniam ira, indignatio, tribulatio, & angustia in omnem animam hominis operantis malum, gloria autem & honor & pax omni operanti bonum, &c. *Videndum quoque eiusdem Synodi Coloniensis Enchiridion de Sacramento Pœnitentie , aliisque locis.*

§. V.

*Concilium MOGVNTINENSE ,
anno 1549. celebratum , Iansenium damnat cum Lutheranis.*

CAP. VI. *De redemptione per Christum.*

PER Spiritum sanctum sanctificamur secundum internum hominem, virésque contra relictæ concupiscentiæ impetus accipimus , vt iam non regnet peccatum in nostro mortali corpore : nec ad CULPAM nobis , sed ad MERITI OCCASIO-

Damn. pp.
Ians. 29.30.
&c.

40 *Pars prima Triumphi*

NEM, si per gratiam Dei gnauiter pugnauerimus, CONCVPISCENTIA in nobis relicta sit.

CAP. VII. *De Iustificatione.*

Damn. pp.
Ians. 45. 49.
50. &c.

Iustificationis initium ex Dei gratia prouenit, quam ante omne meritum, dum adhuc inimici & peccatores sunt, excitati & adiuti, & eisdem GRATIÆ, sic excitanti & adiuuanti CONSENTIENTES & COOPERANTES ad iustificationem disponuntur.

Damn. pp.
Ians. 81. 82.
83. & seqq.

Homo peccatorum suorum admonitus, & à Deo iusto iudice constituta peccatis supplicia metuens, mox excitatur, & adiutus Dei gratiâ à timore peccati ad Dei misericordiam cogitatione deflectit, &c.

CAP. IX. *De obseruatione mandatorum.*

Damn. pp.
Ians. 19. 20.
21. &c.

Demonstrandum est, mandatorum Dei obseruationem renatis ac iustificatis esse possibilem, non secundum naturæ infirmitatem, sed secundum gratiam Christi, &c.

M O N I T V M.

Poteram hîc quoque ceteras succenturiare recentiores Synodos, nisi satius visum fuisset ad antiquiores pronocare, quibus

cum *Luthero, Caluino, Baióq;* damnatus à *Tridentinis Patribus, & à Romana Apostolica Sede Iansenius, configatur. Seligam* verò ex pluribus omninò quatuor; ARELATENSEM TERTIAM, ARAV-SICANAM SECUNDAM, CARISIA-CENSEM, ipsamque adeò VALENTI-NAM TERTIAM.

§. VI.

Concilium ARELATENSE cum Prædestinatianis damnauit Ian-senium circa annum Christi 475.

ANATHEMA illi, qui per Dei Eodem fer-
præscientiam IN MORTEM DE- mè recidit
PRIMI hominem dixerit. reprobatio

Anathema illi, qui dixerit illum, positiua Iā-
qui periit, non accepisse vt saluus senii.
esse posset: id est, de baptizato, vel Damn. pp.
de illius ætatis pagano, qui credere Ianf. penè
POTVIT ET NOLVIT. omnes.

Anathema illi, qui dixerit, quòd Damn. pp.
CHRISTVS NON PRO OMNIBVS mor- Ianf. à 51.
tuus est, nec OMNES HOMINES sal- ad 63.
uos esse velit.

Damnatur
tota fermè
Iansenii
doctrina.

Nos autem per illuminationem Christi veraciter & confidenter asserimus, & eum, qui periit per culpam, SALVVM ESSE POTVISSE per gratiam, si gratiæ ipsi famuli laboris obedientiam non negasset: & eum, qui per gratiam ad bonæ consummationis metas seruitio obsequente peruenit, cadere per desidiam, & perire potuisse per culpam, &c.

Ex libello Lucidi Presbyteri emendantis errorem ad Episcopos Leontium, Auxanum, Euphronium, &c.

Correptio vestra salus publica, & sententia vestra medicina est. Vnde & ego summum remedium duco, vt præteritos errores accusando excusum, & salutiferâ confessione me diluam.

Damn. pp.
Ians. 49.
so. & alix.

Proinde iuxta prædicandi recen-
tia STATVTA CONCILII, damno vo-
biscum sensum illum, qui dicit, hu-
manæ obedientiæ laborem DIVINÆ
GRATIÆ non esse iungendum.

Damn. pp.
Ians. à 1. ad
19.

Qui dicit post primi hominis la-
psum ex toto ARBITRIVM VOLVN-
TATIS extinctum.

Damn. pp.

Qui dicit quòd Christus & salua-

tor noster mortem non pro OMNIVM salute suscepit. Ians. 59. 60.
61. 62. 63.

Qui dicit quòd præscientia Dei hominem violenter compellat ad mortem, vel quòd cum Dei pereant voluntate, qui percunt, &c. *Quæ apud Baronium tom. 6. Annalium Ecclesiasticarum, primo tomo Conciliorum Gallie p. 151. in Biniana Collectione Colonienfi, Regiaque, atque alibi passim apud Catholicos leges. Vnus quippe hæctenus Calviniani dogmatis in Hibernia Primpilus aduersus hanc Synodum ausus est τῶν κατὰ depugnare: quem pro innata hauriendi ex fætentibus Calvinianorum lacunis prurigine imitatus est nullius nominis nescio quis Tenebrio, Iansenianæ hæreseos Hyperaspistes.* Vbi ergo
excæcatio;
obduratio,
desperatio,
similesque
effectus re-
probationis
positiuz
cum deser-
tione & de-
relictione
peccatoris?

§. VII.

*Concilium ARAUSICANVM II.
cum Prædestinarianis damnauit
Iansenium anno Christi 529. De-
cio Iuniore V.C. Consule.*

IX. **Q**VOTIES bona agimus,
Deus in nobis atque no-
biscum VT OPEREMVR operatur.

Damn. pp.
Ians. 49.
so. &c.

XVIII. Nullis meritis gratiam
præuenientibus, debetur merces BO-
NIS OPERIBVS, si fiant: sed gratia,
quæ non debetur, præcedit, vt fiant.

Damn. pp.
Ians. 115.
ad 126.

XIX. Natura humana, etiamsi
in illa integritate, in qua est condita,
permaneret, nullo modo seipsam,
CREATORE SVO NON ADIUVANTE,
seruaret. Vnde cùm sine Dei gratia
salutem non possit CVSTODIRE,
QVAM ACCEPIT, quomodo sine Dei
gratia poterit REPARARE QVOD
PERDIDIT?

Nota Dei
gratiam in
statu natu-
ræ integræ
& lapsæ.

Nullus Ca-
tholicus
Theologus
aliter do-
cet,

XX. Multa Deus facit in homi-
ne bona, quæ non facit homo: nulla
verò facit homo bona, quæ non Deus

præstat, ut faciat homo.

XXIII. Quando id faciunt homines, quod volunt, ut diuinæ seruiant voluntati, *QVAMVIS* VOLENTES AGANT quod agunt, illius tamen voluntas est, à quo & præparatur, & iubetur, quod volunt.

Omnes Catholici cōsentunt.

Denique post Canonem xxv. hac adduntur. Hoc, Deo propitiante, & prædicare debemus, & credere: quòd per peccatum primi hominis ita inclinatum, & attenuatum fuerit *LIBERVM ARBITRIVM*; ut nullus postea, aut diligere Deum, *SICVT* OPORTUIT, aut credere in Deum, aut operari propter Deum, quod bonum est, possit, nisi eum gratia misericordiæ diuinæ præuenerit. Vnde & Abel iusto, &c.

Damn. pp. Iansen. in quibus perisse dicitur libertas ad faciendū bonum & abstinendū à malo, 13. 16. 18.

Hoc etiam secundum fidem Catholicam credimus, quòd acceptā per baptismum gratiā omnes baptizati, Christo auxiliante & cooperante, quæ ad salutem animæ pertinent, possint & debeant, si *FIDELITER* LABORARE VOLVERINT, adimplere.

Damn. pp. Ians. 19. 20. 21. &c.

Aliquos verò *AD MALVM* diuinā potestate *PRÆDESTINATOS* esse, non

Cæcum aut dementem esse oportet

qui Præde-
stinatianos
hæreticos
hic non a-
gnoscat.

credimus, sed etiam, si SVNT, QUI
TANTVM MALVM CREDERE velint,
cum omni detestatione illis anathe-
ma dicimus.

Damn. pp.
Iansenii,
quibus ali-
ter exponit
hæresim
Semipela-
gianam, &
præcepta
etiam post
baptismum
docet im-
possibilia.

Hoc etiam salubriter profite-
mur & credimus, quòd in omni opere
bono, non nos incipimus, & postea
per Dei misericordiam adiuuamur;
*quæ opinio fuit eorum, qui modò dicun-
tur Semipelagiani,* sed ipse nobis NVL-
LIS PRÆCEDENTIBVS BONIS MERI-
TIS, & fidem & amorem sui priùs
inspirat, vt & baptismi Sacramenta
fideliter requiramus, & post baptis-
mum CVM IPSIVS ADIVTORIO ea,
quæ sibi sunt placita, IMPLERE POS-
SIMVS.

§. VIII.

Concilium CARISIACENSE circa annum 850. celebratum damnat Jansenium cum Gothescalco Monacho Prædestinatiano, quem pro sua irrevocabili contumacia secundum leges & Agathenses canones, & Regulam S. Benedicti, ut IMPROBVM, VIRGIS CÆSVM, sicut decreuerant GERMANIÆ PROVINCIARVM EPISCOPI, ne aliis noceret, qui sibi prodesse nolebat, constat ergastulo fuisse reclusum.

I. **D**EVS omnipotens hominem sine peccato rectum cum libero arbitrio condidit, & in paradiso posuit, quem in sanctitate iustitiæ permanere voluit. Homo libero arbitrio malè utens peccavit & cecidit, & factus est massa perditionis totius humani generis. Deus autem,

bonus & iustus , elegit ex eadem massa perditionis secundum præscientiam suam , quos per gratiam prædestinavit ad vitam , & vitam illis prædestinavit æternam : cæteros autem , quos iustitiæ iudicio in massa perditionis reliquit , perituros præsciuit , SED NON UT PERIRENT , PRÆDESTINAVIT : pœnam autem illis , quia iustus est , prædestinavit æternam. Ac per hoc unam Dei prædestinationem tantummodò dicimus , quæ aut ad DONVM pertinet GRATIÆ , aut ad RETRIBUTIONEM IUSTITIÆ.

Damn. pp.
Ians. 108.
109. 110.
111. 112.
&c.

Damn. pp.
Ians. 13. 16.
17. 18.

II. Libertatem arbitrij in primo homine perdidimus , quam per Christum dominum nostrum recepimus : & habemus LIBERVm ARBITRIVm AD BONVM præventum & adiutum gratiâ ; & habemus LIBERVm ARBITRIVm AD MALVM desertum gratiâ. Liberum autem habemus arbitrium , quia gratiâ liberatum , & gratiâ de corrupto sanatum.

Damn. pp.
Ians. à 51.
ad 58.

III. Deus omnipotens OMNES HOMINES sine exceptione vult saluos fieri , LICET NON OMNES SALVENTVR.

VENTVR. Quòd autem quidam saluantur, saluantis est donum: quòd autem quidam pereunt, pereuntium est meritum.

IV. CHRISTVS IESVS Dominus noster, sicut nullus homo est, fuit, Damn. pp. Ians. à 59. ad 63. vel erit, cuius natura in illo adsumpta non fuerit, ita nullus est, fuit, vel erit homo, pro quo PASSVS NON FVERIT; licèt non omnes Passionis eius mysterio redimantur. Quòd verò OMNES PASSIONIS EIVS MYSTERIO NON REDIMVNTVR, non respicit ad magnitudinem & pretij copiositatem, sed ad infidelium, & ad non credentium *eâ fide, quæ per dilectionem operatur*, respicit partem. Quia POCVLVM HVMANÆ SALVTIS, quod confectum est infirmitate nostrâ & virtute diuinâ, habet quidem IN SE, VT OMNIBVS PROSIT: SED SI NON BIBITVR, NON MEDETVR.

In hanc porrò Synodum, quam cum Baronio suscipiunt Catholici omnes, debacchati sunt ab aliquot annis, Hereticus Iacobus Vsserius Primas Armacanus, Armacanus alter Cornelius Iansenius Iprensis Episcopus, Apologista Iansenij,

Gilbertus Mauguinus Praeses Monetarius, & quidam alij nullius nominis viri, qui scripta sua furtim ediderunt in lucem. In quorum gratiam placet hîc quoque subiungere:

Ecclesiasticam sententiam in pertinacissimum Gotescalcum propter incorrigibilem obstinationem illius, in Synodo apud Carisiacum habitâ à duodecim Episcopis, Ecclesiastico vigore prolatam.

FRATER GOTESCALC, sacrosanctum Sacerdotalis mysterij officium, quod irregulariter vsurpasti:& in cunctis moribus ac prauis actibus, atque peruersis doctrinis, eo hætenus abuti non pertinuisti, iudicio Spiritus sancti, cuius gratiæ munus est sacerdotale officium, per virtutem Sanguinis D. N. I. C. noueris tibi esse, si quo modo suscepisti, sublatum, & ne vlteriùs eo fungi præsumas penitus interdictum. Insuper quia & Ecclesiastica & ciuilia negotia, contra propositum & nomen Monachi, conturbare, contemnens iura Ecclesiastica, præsumpsisti, DVRISSIMIS

VERBERIBVS te castigari , & secundum Ecclesiasticas Regulas ERGASTVLO RETRVDI , AVCTORITATE EPISCOPALI DECERNIMVS : & vt de cætero doctrinale tibi officium vsurpare non præsumas , perpetuum silentium ori tuo virtute æterni Verbi imponimus. *Non desunt Louanij in Belgio , & alibi Gothescalci contumaces : Quid ergo cessant verbera ? Quid vacant ergastula ?*

§. III.

Concilium VALENTINVM III.

licet à Iansenianis venditetur vt amicum , & Ebbonis Gratianopolitani Episcopi aduersus Hincmarum perfusum sit aurugine , IANSENIVM tamen in pluribus damnat.

I. **I**NDVBITANTER Doctorebus piè & rectè tractantibus verbum veritatis, ipsisque sacre Scripturæ lucidissimis expositoribus, id

Non vni
duntaxat
Augustino
vt Iansenius,
sed
cæteris Pa-
tribus in
Catholica
pietate qui-
escentibus
Catholici
se submit-
tunt.

Vide aureâ
dissertatio-
nem V. C.
Vincentii
Seuerini
de Ecclesia
præsentis
temporis,

est, CYPRIANO, HILARIO, AM-
BROSIO, HIERONYMO, AVGVSTI-
NO, cæterisque IN CATHOLICA
PIETATE quiescentibus, reuerenter
auditum, & obtemperanter intelle-
ctum submittimus, & pro viribus,
quæ ad salutem nostram scripserunt,
amplectimur. Nam de PRÆSCIEN-
TIA DEI, & DE PRÆDESTINATIONE,
& de quæstionibus aliis, in qui-
bus FRATRVM ANIMI NON PARVM
SCANDALIZATI probantur, illud tan-
tùm firmissimè tenendum esse cre-
dimus, quod ex MATERNIS ECCLE-
SIÆ VISCERIBVS nos hausisse gaude-
mus. *Dicant hoc, sentiântque ex ani-
mo Iansenius, Sancyranus, Arnaldus,
Magistri Fratres, Burzaus, Hamélius,
Mareus, Mauguinus, Sanguelinus, La-
neus, Fromondus, Calenus, & si qui
alij Iansenianarum partium fautores,
& causa peracta est. Ecce presto sunt
CONCILIA, PONTIFICES, PRÆSV-
LES, VNIVERSITATES, DOCTORES,
RELIGIOSI ORDINES.*

II. Nec prorsus vlli malo præ-
scientiam Dei imposuisse necessita-
tem, vt aliud esse non posset, sed

quòd ille futurus erat ex propria voluntate, ille sicuti Deus, qui nouit omnia antequàm fiant, præscit ex sua omnipotenti & incommutabili maiestate. Nec ex PRÆIUDICIO eius aliquem, sed EX MERITO PROPRIÆ INIQUITATIS credimus condemnari: Nec ipsos malos ideò perire, quia BONI ESSE NON POTVERUNT, sed quia BONI ESSE NOLVERUNT, suòque initio in massa damnationis, vel merito originali, vel etiam actuali, permanferunt.

An amabo, eadem est Iansenii, eiusque sequacium de reprobatione sententia pp. 58. 108. & aliis vsque ad 114.

III. Fidenter fatemur in electione saluandorum misericordiam Dei præcedere meritum bonum; in damnatione autem periturorum meritum malum præcedere iustum Dei iudiciū. In malis ipsorum malitiam præscisse, quia ex ipsis est, non prædestinasse, quia ex illo non est. Aliquos ad malum PRÆDESTINATOS esse diuinâ potestate, videlicet vt quasi aliud esse NON POSSINT, non solùm non credimus, sed etiam si sunt, qui TANTVM MALI credere velint, cum omni detestatione, sicut ARAUSICANA SYNODVS, illis anathema dicimus.

Quid apertius docere poterant aduersus Iansenium Iesuitæ?

Iterùm dico cæcum esse aut dementem, qui Prædestinatos negauerit in tam clara luce.

Canon sequenti sepiam Ebbo infudit his verbis: Porro Capitula quatuor, quæ à Concilio Fratrum nostrorum minùs prospectè suscepta sunt, propter inutilitatem, vel etiam noxietatem, & errorem contrarium veritati explodimus. Ea verò ut veritati penitus aduersa & lolliginis Ebbonianæ succotincta ab ipsismet auctoribus sublata sunt è Canonibus Lingonensis Synodi anno 859. celebratae, quos Concilij Tullensis apud Saponarias Patribus obtulerunt Remigius, Agilmarus, Ebbo, & ceteri coepiscopi eorum. Sic enim se habet IV. p. 153. tertij tomii Conciliorum Gallie: Item de redemptione sanguinis Christi propter nimium errorem, qui de hac causa exortus est, ita ut quidam, &c. usque ad multorum exhaustiendâ peccata. Porro Capitula numero XIX. syllogismis ineptissimè ac mendacissimè à quodam Scoto conclusa, ubi non argumentum fidei, sed potius commentum perfidiæ parer, nullâ omninò Philosophiæ arte, ut arroganter à quibusdam iactatur, constructum, sed inani fallaciâ & deceptione imperitissimè confusum, à

pio auditu fidelium penitè excludimus, &c. *Immutatum quoque deprehendi fuisse canonis lemma.* De redemptione sanguinis Christi, & de XIX. Capitulis cuiusdam Scoti; *cùm in Valentino habeatur, & de quatuor & nouemdecim Capitulis. Adeò verum est calumnias atque mendacia, cùm paulùm deferbuit ira, suis displicere autoribus; eosque lucem odissè Episcoporum ex XII. prouinciis collectorum, ac Regum & Principum Francorum, qui in occulto sagittauerant rectos corde.*

V. Firmissimè tenendum credimus, quòd omnis multitudo fidelium ex aqua & Spiritu S. regenerata, ac per hoc veraciter Ecclesiæ incorporata in eius sanguine sit à peccatis suis abluta, &c. ex ipsa tamen multitudine fidelium & REDEMPTORVM, alios saluari æternâ salute, quia per GRATIAM DEI in redemptione suâ fideliter permanent; ipsius Domini sui vocem in corde ferentes: *Qui perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit.* alios, quia NOLVERVNT PERMANERE in salute fidei, quam initio acceperunt, REDEMPTIONISQUE GRA-

Ergo aliquis perit & damnatur pro

quo Christi-
tus mor-
tuus est,
quod ne-
gauit im-
pudentissi-
mè Ianse-
nius.

TIAM potiùs irritam facere prauâ doctrinâ, vel vitâ, quàm SERVARE ELEGERVNT, ad plenitudinem salutis, & ad perceptionem æternæ beatitudinis nullo modo peruenire: in utroque siquidem doctrinam pij Doctoris habemus, &c. *Quanto magis putatis deteriora mereri supplicia, qui Filium Dei conculcauerit, & sanguinem testamenti pollutum duxerit, in quo sanctificatus est, & spiritui gratie contumeliam fecerit?*

Damnatur
totus ad
calcem à
capite Ian-
senius.

VI. Item de gratia, per quam saluantur credentes, & sine qua rationalis creatura nunquam beatè vixit, & de libero arbitrio per peccatum in primo homine infirmato, sed per gratiam Domini IESV fidelibus eius redintegrato & sanato; id ipsum constantissimè, & fide plena fatemur, quod sanctissimi Patres auctoritate sacrarum Scripturarû nobis tenendum reliquerunt; quod Africana, quod Arausicana Synodus professæ est, quod beatissimi Pontifices Apostolicæ Sedis Catholicâ fide tenuerunt: sed & de natura & gratia, in aliam partem nullo modo declinare præ-

fumentes. Hoc credunt, & crediderunt
hactenus Theologi Scholastici antiquiores,
recentioresque, caterique Catholici Do-
ctores, atque in his omnes omninò So-
cietatis IESV Theologi, vel effuso sar-
guine, subscribere parati sunt: quos ta-
men à Lutheranis, Calvinianisque edo-
ctus Iansenius infamare, corrasis è tri-
nio calumniis, non erubuit, eiusque di-
scipuli, editis clanculariò libellis famo-
sis, exaggerare, & incautis mulierculis,
ac viris quibusdam imperitis oggerere
ad nauseam vsque, fastidiumque au-
dientium legentiumque non desinunt.
Rane sunt è Gebennensi lacu, & pa-
ludibus Saxoniciis aduersus Catholica
veritatis SOLEM coaxantes.

TRIVMPHVS
CATHOLICÆ
VERITATIS,
ADVERSVS NOVATORES.

PARS SECVNDA.

IANSENIVS DAMNATVS
A ROMANIS PONTIFICIBVS.

§. I.

PIVS V. anno 1567. *Jansenij dogmata cum Baianis damnauit.*

PIVS EPISCOPVS seruus seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Ex omnibus afflictionibus, quas in hoc loco à Domino constituti, tam luctuoso tempo-

re sustinemus, ille animum nostrum præcipuè excruciat dolor, quòd Religio Christiana tantis iampridem turbinibus agitata, nouis quotidie propositis opinionibus conflictetur, Christique populus antiqui hostis suggestione dissectus, in alios atque alios errores passim & promiscuè deferatur: Quantum verò ad nos attinet, totis viribus conamur, vt illæ simul atque profiliunt, penitus opprimantur: magno enim mœrore afficimur, quod plerique spectatæ aliqui probitatis & doctrinæ in varias sententias OFFENSIONIS & PERICULI plenas, tum verbo, tum scriptis prorumpunt; deque eis, etiam in Scholis, inuicem controuersantur, cuiusmodi sunt sequentes.

I. Nec Angeli, nec primi hominis adhuc integri, merita, rectè vocantur gratia.

Propositio
Iansenii
126.

III. Et bonis Angelis, & primo homini, si in statu illo perseuerasset vsque ad vltimum vitæ, felicitas esset merces, & non gratia.

Eadem
propositio
cum præcedentibus.

VI. Naturali lege constitutum fuit homini, vt si in obedientia per-

pp. 119.
120. &c.

60 *Pars secunda Triumphi*

seueraret, ad eam vitam pertransiret, in qua mori non posset.

Pp. 115. 116.
120. & se-
quentes.

VII. Primi hominis integri merita fuerunt primæ creationis munera, sed iuxta modum Scripturæ sacræ, non rectè vocantur gratia : quo fit, vt tantùm merita, non etiam gratiæ debeant nuncupari. *Eodem tendit IX.*

Pp. 119. 120.
& aliæ.

XI. Quòd piè & iustè in hac vita mortali vsque in finem conuersati, vitam consequimur æternam, id non propriè gratiæ Dei, sed ordinationi naturali statim initio creationis constitutæ iusto Dei iudicio, deputandum est : neque in hac retributione bonorum ad Christi meritum respicitur, sed tantùm ad primam institutionem generis humani, in qua lege naturali constitutum est, vt iusto Dei iudicio obedientiæ mandatorum vita æterna reddatur.

Pp. 119. 120.
126.

XXII. Humanæ naturæ sublimatio & exaltatio in consortium diuinæ naturæ debita fuit integritati primæ conditionis, & potiùs naturalis dicenda est, & non supernaturalis.

Eadè planè

XXIII. Cum Pelagio sen-

tiunt, qui textum Apostoli ad Romanos 2. *Gentes, quæ legem non habent, naturaliter quæ legis sunt, faciunt*, intelligunt de Gentibus fidem non habentibus.

XXIV. Absurda est eorum sententia, qui dicunt hominem ab initio dono quodam supernaturali & gratuito supra conditionem naturæ suæ fuisse exaltatum; ut Fide, Spe, & Charitate Deum supernaturaliter coleret.

XXV. A vanis & otiosis hominibus, secundum insipientiam Philosophorum, excogitata est sententia, quæ ad Pelagianismum reiicienda est; hominem ab initio sic constitutum, ut per dona naturæ superaddita fuerit largitate conditoris sublimatus, & in Dei filium adoptatus.

XXVI. Omnia opera infidelium sunt peccata, & Philosophorum virtutes sunt vitia.

XXVII. Integritas primæ creationis non fuit indebita naturæ humanæ exaltatio, sed naturalis eius conditio.

XXVIII. Liberum arbitrium si-

mens Iansenii p. 64.

Pp. 115. 116;

117. 118.

119. 120.

121. &c.

Iansenius Pelagianismum allinere conatus est Theologis Catholicis Baianam doctrinam abhorrentibus.

Pp. Iansenii 71. 72.

73. 74.

Pp. 24. 25.

26.

62 *Pars secunda Triumphi*

ne gratiæ Dei adiutorio , non nisi ad peccandum valet.

Pp. 64. 65. XXIX. Pelagianus est error dicere , quòd liberum arbitrium valet ad vllum peccatum vitandum.

Pp. 24. 25. 26. XXX. Non solùm fures ij sunt & latrones, qui Christum viam & ostium veritatis & vitæ negant ; sed etiam quicumque aliunde , quàm per Christum in viam iustitiæ , hoc est , ad aliquam iustitiam conscendi posse dicunt , aut tentationi vlli sine gratiæ ipsius adiutorio resistere hominem posse , sic vt in eam non inducatur , aut ab ea non superetur.

Pp. Ianseni 75. 76. XXXIV. Distinctio illa duplicis amoris , naturalis videlicet , quo Deus amatur , vt auctor naturæ ; & gratuiti , quo Deus amatur , vt beatificator , vana est , & commentitia , & ad illudendum sacris litteris , & plurimis veterum testimoniis excogitata.

Pp. 67. 68. 69. 70. & sequentes. XXXV. Omne quod agit peccator , vel seruus peccati , peccatū est.

Pp. 75. 76. XXXVI. Amor naturalis , qui ex viribus naturæ exoritur , ex sola philosophia per elationem præsumptionis humanæ cum iniuria Crucis

Christi defenditur à nonnullis Doctoribus.

XXXVII. Cum Pelagio sentit, ^{Exdem pp.}
qui boni aliquid naturalis, hoc est,
quod ex solis naturæ viribus ortum
ducit, agnoscit.

XXXVIII. Omnis amor creaturæ rationalis, aut vitiosa est cupiditas, quâ mundus diligitur, quæ à Ioanne prohibetur; aut laudabilis illa charitas, quâ per Spiritum sanctum in corde diffusâ Deus amatur. ^{Pp. 67. 68. 69.}

XXXIX. QVOD VOLUNTARIE ^{Pp. 1. 2. 3. 4.}
FIT, ETIAMSI NECESSARIÒ FIAT, ^{f. & seqq.}
LIBERE TAMEN FIT.

XL. In omnibus suis actibus peccator servit dominanti cupiditati. ^{Pp. 67. 68. &c.}

XLI. Is libertatis modus, qui est ^{Pp. f. 6. 8. &c.}
à necessitate, sub libertatis nomine
non reperitur in Scripturis, sed solum nomen libertatis à peccato.

XLVI. Ad rationem & definitionem peccati non pertinet voluntarium: nec definitionis quæstio est, sed causæ & originis, utrum omne peccatum debeat esse voluntarium. ^{Pp. Ianse- nii 14.}

L. Praua desideria, quibus ratio ^{Pp. 29. 30.}
non consentit, & quæ homo inuitus

64 *Pars secunda Triumph*

patitur , sunt prohibita præcepto,
Non concupisces.

Exdē pp. LI. Concupiscentia , siue lex
membrorum, & praua eius desideria,
quæ inuiti sentiunt homines, sunt ve-
ra legis inobedientia.

Burzeus & LIV. Definitiuā hæc sententia;
anonymi *Deum homini nihil impossibile præcepisse*,
Iansenistæ *se*, falsò tribuitur Augustino , cum
idem scri- *se*, falsò tribuitur Augustino , cum
psere, quos Pelagij sit.

eruditè re- LV. Deus non potuisset ab initio
fellit D. talem creare hominem, qualis nunc
Morellus nascitur.
Doctor

Sorboni- LXI. Illa Doctorum distinctio,
cus. *Diuinae legis mandata bifariam imple-*
Pp. 116. &c. *ri*, altero modo, quantum ad præce-
Pp. 66. *ptorum operum substantiam tantum;*
altero, quantum ad certum quem-
dam modum, videlicet secundum
quem valeant operantem perducere
ad regnum æternum, hoc est, ad mo-
dum meritorum, commentitia est &
explodenda.

Pp. 67. 68. LXV. Non nisi Pelagiano errore
& se 19. admitti potest vsus aliquis liberi arbi-
trij bonus, siue non malus; & gratiæ
Christi iniuriam facit, qui ita sentit,
& docet.

LXVI.

LXVI. SOLA VIOLENTIA REPV-
GNAT LIBERTATI HOMINIS NA-
TVRALI.

Pp. 1. 2. 3. 4.
5. 6. 7. 8. 9.
&c.

LXVII. HOMO PECCAT, ET-
IAM DAMNABILITER, IN EO QVOD
NECESSARIÒ FACIT.

Pp. 12. 16.
17. 18. 28.
31. 32.

LXVIII. Infidelitas purè nega-
tiua in iis, in quibus Christus non est
prædicatus, peccatum est.

LXXII. Omnes omninò iusto-
rum afflictiones sunt ultiones pecca-
torum ipsorum, vnde Iob & Marty-
res, quæ passi sunt, propter peccata
sua passi sunt.

Pp. 123. 124.
125.

LXXIII. Nemo præter CHRI-
STVM est absque peccato originali:
hinc BEATA VIRGO mortua est pro-
pter peccatum ex Adam contractum,
omnesque eius afflictiones in hac vi-
ta, sicut & aliorum iustorum, fuerunt
ultiones peccati actualis, vel origi-
nalis.

Idem ex
Iansenii
dogmati-
bus neces-
sariò sequi-
tur.

LXXV. Motus prauis concupis-
centiæ sunt pro statu hominis vitia-
ti, prohibiti præcepto; *Non concupi-
sces*: vnde homo eos sentiens, & non
consentiens, transgreditur præce-
ptum: *Non concupisces*: quamuis trans-

Pp. 27. 28.
29. 30.

gressio in peccatum non deputetur.

Pp. 115. 116.

117. 118.

119.

LXXVIII. Immortalitas primi hominis non erat gratiæ beneficium, sed naturalis conditio.

Pp. 120. 121.

122. 123.

124. 125.

LXXIX. Falsa est Doctorum sententia, primum hominem potuisse à Deo creari & institui sine iustitia originali.

Mirare, Lector, præclara Iansenianæ doctrinæ elogia, ab ipso Catholicæ Veritatis oraculo profecta.

Quis, amabo, Pontifex Sorbonicorum, Iesuitarum, aliorumque Catholico-rum oppositas Iansenianis assertiones damnauit, circumscriptis, aboleuit?

Anathema te innodatum Iansenium nemo sanus dubitat, an

Quas quidem sententias stricto coram NOBIS EXAMINE ponderatas, quanquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possint, IN RIGORE ET PROPRIO VERBORVM SENSU AB ASSERTORIBVS INTENTO HÆRETICAS, ERRONEAS, SVSPECTAS, TEMERARIAS, SCANDALOSAS, & in pias aures offensionem immittentes, respectiue, ac quæcumque super iis verbo scriptoque emissa, præsentium auctoritate DAMNAMVS, CIRCUMSCRIBIMVS; & ABOLEMVS; deque iisdem & similibus posthac quoquo pacto loquendi, scribendi & disputandi facultatem, quibuscumque INTERDICIMVS. Qui secus fecerint, ipsos omnibus dignitatibus, gradibus, honoribus, beneficiis, & officiis perpetuò priuamus, ac etiam

inhabiles ad quæcumque decernimus, VINCVLO quoque ANATHEMATIS eo ipso INNODAMVS, à quo nullus ROMANO PONTIFICE inferior, valeat ipsos, excepto mortis articulo, LIBERARE, &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ MDLXVII. Kalendis Octobris, Pontificatus nostri anno secundo.

ab eo in
mortis ar-
ticulo ab-
solutus fue-
rit quærūt
omnes à
Fromondo
& Caleno.

§. II.

GREGORIUS XIII. anno 1579.
*Iansenij dogmata cum Baianis
damnavit post Pium V.*

GREGORIUS Episcopus servus
servorum Dei, ad futuram rei
memoriam. Prouisionis nostræ debet
prouenire subsidio, vt ea, quæ à Præ-
decessoribus nostris emanarunt, SV-
DENTE MAXIME FIDEI CATHOLI-
CÆ CONSERVATIONE, vbicumque
ipsis opus est, producantur. Quare
nos tenorem Litterarum fel. record.
Pij Papæ V. prædecessoris nostri in
E ij

eius Registro repertum describi & præsentibus annotari fecimus, qui talis est: *PIVS Episcopus, &c.*

Cæterùm volumus, vt earumdem litterarum tenori hîc inserto illa ipsa omninò fides adhibeatur, vbicunque, & quodocunque, siue in iudicio, siue alibi, ille fuerit exhibitus vel ostensus, sicut illius originalibus litteris prædictis adhiberetur, si ipsæ exhiberentur vel ostenderentur. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Petri ac Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1579. quinto Kal. Febr. Pontificatus nostri anno octauo.

Eiusdem Gregorij XIII. ad Michaellem Baium Breue, & nonnulla alia eodem spectantia proxime editioni seruantur, ne nimiam in molem excrescat hic liber.

§. III.

VRBANVS VIII. anno 1641.

Jansenij dogmata unà cum Baianis damnauit Bullâ quæ incipit :

VRBANVS Episcopus seruus
 seruorum Dei ad PERPETVAM
 rei memoriam. IN EMINENTI Ec-
 clesiæ militantis Sede meritis licet
 imparibus constituti, sedulò medita-
 mur, vt quæ AD FIDEI CATHOLICÆ
 OBSERVATIONEM à Prædecessori-
 bus nostris prouidè statuta & ordi-
 nata sunt firmiter PERPETVò obser-
 uentur, & cùm opus sit, nostræ au-
 thoritatis munimine confirmentur.
 Dudum siquidem à fel. record. Pio
 Papa V. Prædecessore nostro ema-
 nauit Constitutio tenoris subsequen-
 tis, videlicet, *Pius Episcopus*, &c.

Dogmati-
 ca bulla est,
 eaque non
 ad tempus
 duntaxat.
 Vide quæ
 in eam rem
 fusiùs dis-
 putat Ri-
 palda.

Nouissimè tandem accepto per
 nos in oppido (ciuitate nuncupato)
 Louaniensi, quosdam assertos COR-
 NELII IANSENII, olim EPISCOPI
 IPRENSIS, executores ex testamen-

Libertinus
Fromon-
dus & Hen-
ricus Ca-
lenus; qui,
qualésque
viri norunt
Belgæ,
quàm con-
tumaces
hætenus ac
refractarii
aduersus
Sedem A-
postoli-
cam.

to in lucem edicuisse librum, cui ti-
tulus, *AVGVSTINVS*, ex professo con-
tinentem & tractantem materiam de
Auxilijs, nullâ penitus petitâ vel ob-
tentâ à dicta Congregatione licentia
illum imprimendi; eiusq; operis oc-
casionem Patres Soc. *IESV* nonnullas
in ciuitate Antuerpiensi de eadem
materia tractantes Theses pariter
absque licentia eiusdem Congrega-
tionis, imprimi curasse; opinionés-
que Iansenij in prædicto libro con-
tentas oppugnasse, &c. dictum librum
IANSENII, cui titulus, *AVGVSTINVS*,
Louanij impressum, necnon The-
ses à Patribus Societatis *IESV* An-
tuerpiæ in lucem editas de nouo pro-
hibuimus, &c.

Re maturè
ac diligen-
ter perpen-
sâ docet
Papa Vrba-
nus VIII.
in Iansenii
libro dam-
natas con-
tineri pp.
magno cū
Catholico-
rum scan-
dalo.

Cùm autem ex diligenti & maturâ
eiusdem libri, cui titulus, *AVGVSTI-
NVS*, lectione postmodum comper-
tum fuerit in eodem libro *MVLTA*
EX PROPOSITIONIBVS à Prædeces-
soribus nostris OLIM, vt præfertur,
DAMNATAS CONTINERI & MAGNO
CVM CATHOLICORVM SCANDALO,
& AVCTORITATIS DICTÆ SEDIS
CONTEMPTV contra præfatas DAM-

NATIONES & prohibitiones DEFEN-
 DI. Nos huic malo in SCANDALVM
 totius REIPVBLICÆ CHRISTIANÆ,
 & FIDEI CATHOLICÆ PERNICIEM
 vertenti, opportunum remedium
 adhibere volentes, Constitutiones
 Gregorij ac Pauli prædecessorum
 nostrorum, nec non Decretorum
 huiusmodi totos & integros tenores,
 ac datas, etiam veriores præsentibus,
 pro totaliter expressis & insertis ha-
 bentes, MOTV PROPRIO, & ex cer-
 ta scientia nostra, ac de APOSTOLI-
 CÆ POTESTATIS PLENITVDINE hac
 perpetuò valiturâ Constitutione eius-
 dem Pij & Gregorij prædecessorum
 huiusmodi Constitutiones prædictas,
 omniâque & singula in eis contenta,
 Apostolicâ auctoritate tenore præ-
 sentium perpetuò confirmamus &
 approbamus, LIBRVMQVE PRÆDI-
 CTVM, cui titulus est AVGVSTINVS,
 ARTICVLOS, OPINIONES ET SEN-
 TENTIAS in dictis Constitutionibus
 REPROBATAS ATQVE DAMNATAS,
 VT A NOBIS COMPERTVM EST,
 CONTINENTEM & RENOVANTEM,
 aliâque omnia opéra, &c. per præ-

Doctrina
 Iansenii
 malum est
 in fidei Ca-
 tholicæ
 perniciem
 vertens.

Iterata da-
 mnatio Iā-
 senii in bul-
 la Urbani
 VIII. plu-
 rimùm ab
 cruditis vi-
 ris obser-
 uanda, vt
 imperitos
 doceant, &
 conterant
 contuma-
 ces ac re-
 fractarios
 Iansenistas.

sentes omninò prohibemus, &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ MDC XLI. pridie Nonas Martij, Pontificatus nostri anno 19. Affixa die 19. Iunij anno MDCXLIII. Indictione vndecimâ, Pontificatus Urbani VIII. vigesimo.

Bulla hac, quâ damnantur Cornelij Iansenij errores, Romæ, aliisque in locis sæpius excusa est seorsim: quia verò facilis est iactura unius, alteriusque folij, eadem integra cum quibusdam aliis recusa est ad calcem Tomi tertij Ioannis Martinez de Ripalda de Ente supernaturali aduersus articulos à Pio V. Gregorio XIII. & Urbano VIII. damnatos, necnon in fine libri Illustrissimi D. Domini Isaaci Haberti Episcopi Vabrensis, qui inscribitur, Defensio Fidei Ecclesiæ aduersus doctrinam Iansenij.

EXEMPLAR LITTERARVM
S. Officij ad D. Abbatem S. Anastasiæ
Vice-nuncium Bruxellæ anno 1643.

COMPARVERE hîc ab hinc dies
aliquot Doctor Ioannes Sinnich &

Cornelius de Pape, afferentes litteras Vniuersitatis Louaniensis, Prælatorum, Nobilium, ac Vrbium Brabantia, ad S. D. N. Præcipuum negotium quod ipsi agunt, est, vt conferuentur priuilegia dictæ Vniuersitatis, prætenduntque actam in hac Curia Rotæ causam nonnullam aliter atque ipsi disposuerint. Postmodum Doctor Sinnich, quasi per transennam, egit de Bulla publicata contra DOCTRINAM IANSENII, & quantum colligi potest, optaret eam aut REVOCARI, aut saltem MITIGARI.

Sinnichii
Iansenistæ
fraudes &
conatus
Romæ irri-
ti.

Verùm intellexit ex sanctissimo Domino nostro velle, vt huic accuratè pareatur, atque ipsi eidem à me significatum est & declaratum eam esse VERAM, & attendendum ad exemplar, quod Romæ excusum est, non verò ad illa quæ aut Colonia, aut Parisiis sunt impressa. Volui de his vestram Dominationem certiorrem facere, vt si forsan Doctorem Sinnich AD FOVENDAS CONTENTIONES, alendamque REFRACTARIORVM, & huic Constitutioni inobedientium CONTVMACIAM, aliter

Ianseniani
contumaces,
refractarii,
inobedientes
cōtentiones
fouent, a-

luntque in
Belgio, Pa-
risiis, vbi-
que.

ad Vniuersitatem Louaniensem, aut
ad alios scribere contingat, ac spem
faciat fore, vt Bulla reuocetur, aut
mitigetur, Dominatio vestra vnum-
quemque de veritate rei edocere,
dêque câ Vniuersitates Belgij, illius-
que Prælatos securos reddere possit,
numquam ne per minimam quidem
cogitationem sanctissimo Domino
nostro venturum in mentem, vt Bul-
lam hanc quacumque demùm suâ
parte immutet, verùm fore vt inui-
gilet, vt ei obtemperetur, atque ea
feruetur. Romæ 5. Decembris 1643.

Feria V. die XVII. Iunij MDCXLIV.

*In Generali Congregatione S. Roma-
ne, & vniuersalis Inquisitionis habita
in Palatio Apostolico apud S. Petrum
coram S. D. N. D. Urbano diuina pro-
uidentia Papa VIII. ac eminentissimis
& reuerendissimis Dominis Cardinali-
bus contra hereticam prauitatem in to-
ta Republica Christiana Generalibus In-
quisitoribus, à sancta Sede Apostolica
specialiter deputatis.*

CVM post publicatam Bullam S.
D. N. contra librum CORNELII
IANSENII olim Iprensis Episcopi, cui

titulus AVGVSTINVS , excitatæ fuerint variæ difficultates occasione diuersitatis exemplarium Bullæ præfatæ , & aliorum , de quibus in nonnullis libellis diuulgatis : cùmque per IOANNEM SINNICHIUM & CORNELIVM PAPIVM DOCTORES VNIERSITATIS LOVANIENSIS fuerint præsentatæ litteræ eiusdem Vniuersitatis , necnon porrectus supplex libellus S. D. N. pro dictæ Bullæ veritate , & intentione Sanctitatis suæ circa illam indaganda : idem Sanctissimus litteras & libellum præfatum Sacræ Congregationi supremæ & Vniuersalis Inquisitionis remisit, vt per eam de contentis in illis informaretur, prout successiuè informatus mandauit per EE. ac RR. DD. Cardinales BERNARDINVM SPADAM, IOANNEM BAPTISTAM PAMPHILIVM, & LÆLIVM FALCONE- RIVM , tres ex supremis Inquisitoribus, antedictos Sinnichium & Papium audiri , & deinde Sanctitati suæ ab eis deducta referri: Qui quidem Domini Cardinales in executionem dicti mandati præfatos Do-

Ioannes
Baptista
Pamphi-
lius, nunc
Innocen-
tius Papa
X.

76 *Pars secunda Triumphi*

ctores verbo & scripto multa deducen-
 tes , tum congregatim , tum pri-
 uatim audierunt , eaque omnia in
 præfata suprema & vniuersali Con-
 gregatione prius communicata , ac
 ibi pluries discussa , vnà cum voto
 ipsius Congregationis S. D. N. di-
 ligentissimè retulerunt. Sanctitas ve-
 rò suâ auditâ relatione , & voto præ-
 fatis , necnon OMNIBVS MATVRE
 PERPENSIS & consideratis , manda-
 uit ex Archiuo eiusdem Congrega-
 tionis , & ex Matrice actorum , quæ
 in eodem Archiuo conseruantur ,
 extrahi , siue transcribi , & diligen-
 ter collationari ac imprimi exemplar
 Bullæ præfatæ , illudque sic extra-
 ctum , collationatum & impressum
 eisdem SINNICCHIO & PAPIO persup-
 radictos DD. Cardinales SPADAM ,
 PAMPHILIVM , & FALCONERIVM
 consignari , ipsisque insuper , SIN-
 NICHIO & PAPIO , intimari & si-
 gnificari : suæ Sanctitatis mentem &
 voluntatem esse , vt eidem exempla-
 ri sic consignato fides adhibeatur ,
 & ab omnibus Christi fidelibus (*an*
Christi fideles dicendi sint , viderint

Non ergo
 fictitia bul-
 la, eiusque
 auctores
 Iesuitæ , vt
 Louanien-
 ses Iansen-
 niani , &
 Arnaldistæ
 Parisienses
 scriptis ,
 verbisque
 prædica-
 bant.

porro Ianseniani Parisienses N. N. N.)
Bullæ huiusmodi omninò PAREATVR sub pœnis & censuris in ea contentis, & demùm super deliberationibus, difficultatibus ac querelis occasione præfatæ Bullæ quoquo modo excitatis vel excitandis perpetuum silentium imponi, prout imposuit, & ita, &c. Non obstantibus omnibus & quibuscumque in contrarium adductis & deductis, &c. Insuper & Sanctitas sua mandauit iuxta sensum præfatum scribi per eandem S. Congregationem Nuntiis Apostolicis, ac locorum Ordinariis, & expediri litteras ad Governatorem Flandriæ, & Vniuersitatem Louaniensem, & alios, &c.

Fidem facio ego Notarius publicus
infra scriptus qualiter die 29. Iulij MDC
XLIV. in executionem supradicti Decreti fuit à supranominatis EE. & RR. DD.
Cardinalibus, SPADA, PAMPHILIO,
& FALCONERIO, datum, & cum effectu consignatum in propriis manibus
DD. IOANNIS SINICH, & CORNELII PAPPI, Professorum Vniuersitatis
Louaniensis, exemplis Bullæ S. D. N.

78 *Pars secunda Triumphi*

*Vrbani Papæ VIII. contra LIBRVM
quemdam Reuerendissimi CORNELII
IANSENII olim Episcopi Iprensis, in-
titulatum AVGVSTINVS, & alios libros,
& opuscula contenta in eadem Bulla,
iisque ab iisdem EE. DD. Cardinalibus
intimatam & significatam suæ Sancti-
tatis mentem & voluntatem, ut in præ-
fato Decreto presentibus testibus oppor-
tunis, & cum assistentia R. D. Francisci
de Albizis eiusdem sanctæ vniuersalis
Inquisitionis Assessoris. In quorum fidem
me subscripsi, & sigillo sanctæ Inquisi-
tionis muniui die 30. Iulij anni MDC
XLIV. Et erat subscriptum, Ita est,
Ioannes Ant. Thomasius præfata S. V.
I. Notarius, & appositum sigillum san-
ctæ Congregationis.*

*EX BREVI BV S EIVSDEM
Vrbani VIII. Papæ, pro Constitu-
tione contra Corn. Iansenij Augusti-
num à se edita:*

*Dilecto filio nobili viro FRANC. DE
MELLO BELGII GVBERNATORI.*

*ASSIDVE conatur, &c. Cùm in
prænarrato libro multas PROPOSI-*

TIONES à prædecessoribus nostris
DAMNATAS contineri ac defendi
COMPERTVM fuerit, eorumdem Pon-
tificum Constitutiones peculiari di-
plomate confirmauimus, ipsumque
IANSENII librum, ac reliqua opera
nostris inserta litteris reprobauimus
anno I. D. MDCXLI. pridie Nonas
Martij. Quæ sanè nostra Constitutio
die 19. Iunij anno MDCXLIII. affixa
in Vrbe ac publicata fuit. Etenim
nos IANSENII existimationi prospici-
entes eiusmodi publicatione per id
temporis spatium supersederi man-
dauimus, eâ spe freti, vt IANSENIANI
APOSTOLICIS Decretis, quæ antè
vulgata fuerant, tandem acquiesce-
rent. Nunc quorumdam CONTVMACIAM
eò processisse non sine ingenti
animi ægritudine audiuius, vt præ-
dictam Constitutionem falsitatis in-
mulare INIQUISSIME audeant, &c.
Nunc igitur Apostolicas ipsas litte-
ras executioni demandari plurimum
optantes, à Nobilitate tua maiorem
in modum petimus, operam sedulò
adhibeas, vt Constitutioni nostræ, ea,
quâ par est, obedientia plenius de-

Quàm me-
rito contu-
maces &
refractarii,
qui post
10. iam an-
nos acquie-
scere detre-
ctant!
Iansenia-
nos vocat
Pontifex
Iansenii se-
ctæ addi-
ctos. Sic à
Caluino?
Caluinia-
ni, à Luthe-
ro Luthe-
rani dicti
sunt.

80 *Pars secunda Triumphi*

feratur , atque aduersus illos , qui
PONTIFICIA IVSSA DETRECTA-
RINT , strenuè Apostolicæ auctori-
tis propugnatorem te præbeas. Ro-
mæ 24. Oct. MDXLIII.

Archiepiscopo Mechliniensi
Vrb. PP. VIII.

Ad hoc Pó-
tificium
Breue pro-
uoco Ar-
naldū , Ma-
gistros ,
Burzæum ,
Bouzæum ,
Hameliū ,
Lanzæum ,
Marzæum ,
totâque
refractorio-
rum turbâ.

Cæcum ,
dementē ,
hereticum

VINCULA Christianæ charitatis ,
quæ animos mutuò obstringunt , non
sine ingenti damno dirumpi per-
spectum est , dum ob acriter concitatas in rebus ad Catholicam fidem
pertinentibus controuersias ingenia
traducuntur in partes. Ac proinde ad
tollendas dissensiones , quæ ob edi-
tum CORN. IANSENII LIBRVM , qui
inscribitur , AVGVSTINVS , exortæ
fuerant , iam pridem super nonnullis
conclusionibus in disputationem vo-
catis , scribendi atque disputandi fa-
cultatem interdiximus : & deinde
peculiari Constitutione ipsum IAN-
SENII librum , quippe qui OPINIO-
NES à PIO V. & GREGORIO XIII.
Prædecessoribus nostris DAMNATAS
CONTINERE & TVERI DEPREHEN-

s vs fuit , omninò REPROBAVIMVS esse oportet , qui pridie Nonas Martij 1641. Quæ Con- Ianseniano-stitutio 19. Iunij 1643. publicata in rum leuitatem, impudentiam, apertam contumaciam atque intolerabilem arrogantiam non videas aut execretur , in tam clara Romani Pontificis sententia.

Urbe fuit. Pontificiæ tamen sollicitudinis zelum , contrà quàm sperabamus parùm apud QVOSDAM profecisse audiuius , & quemadmodum par est , vehementer dolumus. Aliqua enim ad falsitatem diplomatis indicandam non minùs LEVITER quàm IMPVDENTER obiiiciunt ; de protractu illius publicationis , de anno in Colonix exemplaribus immutato , ac erroribus incuriâ Typographi exportis : quæ omnia quanti ponderis sint , vnusquisque perspicit. In tam APERTA ipsorum CONTVMACIA tuæ vigilantix officia elucere cupimus, vt quam in eximia , quâ polles , pietate spem posuimus, illam PRIMO quoque TEMPORE in optatum gaudium conuertas. Quamobrem obnixè flagitamus, vt INTOLERABILEM eorum ARROGANTIAM coërceas , ipsosque ad parendû Apostolicæ Sanctioni quoquo pacto compellas : non exiguus erga te nostræ beneuolentiæ cumulus accedet , si diligenter operam ad-

Poteratne
summus
Pontifex
apertius
mentem
suam de
Iansenio à
se damnato
declarare.
Aperiant

82 *Pars secunda Triumphi*

ad hunc
Solem ocu-
los viri alio-
qui nō ma-
li, quos N.
N. N. si-
milesque
arrogantes,
impuden-
tes & con-
tumaces
Ianseniani
deludunt.

hibueris, vt tam IYISTI VOTI com-
potes efficiamur, qui fraternitati tuæ
à bonorum omnium largitore iugem
precamur felicitatem, & Pontificiam
benedictionem ex animo imperti-
mur. Datum Romæ 24. Octobris an-
no MDCXLIII.

Arch. Cameracensi Vrb. PP. VIII.

QVAM graue, &c. eò processit ali-
quorum AVDACIA, vt VERISSIMVM
hoc DIPLOMA, & sanctæ Sedis ora-
culum leuissimis prætextibus FAL-
SITATIS insimulare præsumant: qui
quanto se piaculo obstringant gra-
uissimæ censurarum pœnæ in eos in-
flictæ satis docent. Ex eorum autem
PERTINACIA, &c. Romæ 24. Octo-
bris 1643.

Episcopo Antuerpiensi Vrb. PP. VIII.

QVI aliquo, &c. Constitutionem
nostram à quibusdam IANSENII AS-
SECLIS IMPVDENTER atque INANI-
BUS prorsus RATIONIBVS oppugnari
audiuimus, &c. Romæ 24. Octobris
1643.

Iansenii as-
seclarum
præclaræ

Academie Louaniensi Vrb. PP. VIII.

QVANTA in opinionibus errorem
& scandalum, &c. ingenti animi æ-

gritudine audiuius aliquos non defuisse, quorum TEMERITAS eò prolapsa est, vt prædictam Constitutionem INANIBVS ARGVMENTIS in dubium vocare, & FALSITATIS arguere non sunt veriti, &c. Romæ 24. Octob. 1643.

Academie Duacene Vrb. PP. VIII.

OMNIPOTENTIS imperium in Pontificia auctoritate despicitur, quocienscumque Apostolicis sanctionibus repugnatur. Quamobrem IMPVDENS aliquorum TEMERITAS satis improbari non potest, qui Constitutionem de Cornelij Ianfenij, & confiducia quam in BONORVM ZELO, & præsertim DVACENSIS ACADEMIÆ pietate constituimus, &c. Romæ 24. Oct. 1643.

dotes Romano Pontifici probè cognitæ, pertinacia, impudentia, temeritas, falsitas, audacia, leuissimi prætextus, inanes rationes, &c. Videant incauti mortales quos duces sequantur, ne cum iis in foueam cadant.

§. IV.

INNOCENTIVS X. anno 1645.
*& sequentibus, damnationem
 Jansenij confirmat datis ad plu-
 res litteris.*

*Marchioni Castrorodrighi Gubernatori
 Belgij.*

Iansenium
 expressisse
 damnatam
 & abolitam
 Michaelis
 Baii doctri-
 nam affir-
 mat Ponti-
 fex, negant
 Fromon-
 dus, Arnal-
 dus, Bur-
 zeus, &c.
 Proh supe-
 ri! & iis
 credunt
 muliercu-
 læ onera-
 tæ peccatis
 atque im-
 perita ple-
 becula tur-
 piter delu-
 sa.

QVAM vbique, &c. in isthoc ab
 hac sancta Sede vetito IANSE-
 NII libro EXPRESSAM noscimus, ac
 REASSVMPTAM DOCTRINAM MI-
 CHAELIS BAII, cuius improbatis
 opinionibus vehementer commotus
 Philippi II. claræ memoriæ Regis
 animus eâ æstuauit sollicitudine ac
 zelo, vt præcipuis ille monitis suo
 in Vrbe Oratori acriter præscripse-
 rit impensè ageret cum Pontificibus
 prædictis PIO ac GREGORIO, vt eas
 ABOLITAS omninò vellent ac DAM-
 NATAS; eodémque studio transmit-
 ti in Belgium impetrauit Religiosum
 virum FRANCISCVM TOLETVM

consecuto mox tempore S. R. E. CARDINALEM , quo is ea de re Diplomata in LOVANIENSI ACADEMIA publica fieri ac recipi sedulò curaret, &c. A dilecto filio Abbate S. Anastasiæ , qui has tibi à Nobis litteras reddet, plurima in hanc rem audies, &c. Romæ 2. Martij 1645.

Archiepiscopo Mechliniensi , Innocentius Papa X.

Omni charitatis , &c. 20. Februarij 1645.

Archiepiscopo Cameracensi, Innocentius Papa X.

Cùm non ita pridem, &c. datum 20. Febr. 1645.

Episcopo Antuerpiensi, Innoc. Papa X.

Elapsis proximè annis, cùm liber, Augustinus inscriptus, Cornelij Iansenij Iprensis quondam Episcopi nomine excusus , multorum incendisset ingenia, &c. Romæ 20. Febr. 1645.

Episcopo Gandensi, Innoc. Papa X.

Cùm felic. record. &c. Romæ 20. Febr. 1645.

Episcopo Brugensi, Innoc. Papa X.

Si quod ipsi, &c. Romæ 20. Febr. 1645.

86 *Pars secunda Triumphi*

Episcopo Iprensi, Innoc. Papa X.

Ante annū
1640. paca-
ta erant in-
ter Catho-
licos om-
nia : quis
pro Goma-
ristis & Dor-
drechtana
Synodo
classicum
cecinit? re-
spondeant
Fromon-
dus, Cale-
nus, Arnal-
dus, Bur-
zeus, &c.

Haud veremur, quin fraternitas
tua optimè norit, quas inter Catho-
licos istarum partium dissensiones in-
duxerit liber typis excusus CORNE-
LII IANSENII Iprensium quondam
Episcopi nomine, ac titulo notatus
AVGVSTINVS, futuras illas acerbio-
res & exitiales, &c. Romæ 20. Feb.
1645.

Episcopo Ruremondi, Innoc. Papa X.

Cùm ad felicis, &c. Romæ 20.
Feb. 1645.

Episcopo Tornacensi, Innoc. Papa X.

Ex libro Cornelij Iansenij, &c.
Romæ 20. Feb. 1645.

Episcopo Namurcensi, Innoc. Papa X.

Cùm ex libro, &c. Romæ 20. Feb.
1645.

Episcopo Audomarensi, Innoc. Papa X.

Editum non ita pridem, &c. Ro-
mæ 20. Feb. 1645.

*Vniuersitatis Sorbonæ Theologis
& Professoribus.*

Non vos latet, dilecti Filij, quas
liber Augustinus inscriptus, sub no-
mine CORNELII IANSENII Ipren-
sium olim Episcopi typis editus, quan-

tasque diffensiones inter Catholicos viros eius doctrinæ aduersos, additisque excitarit, &c. Romæ 20. Feb. 1645.

*Academie Louaniensis Theologis
& Professoribus.*

Fundatam Dei sanguine Ecclesiam, &c. Romæ die 20. Feb. 1645.

*Academie Duacensis Theologis
ac Professoribus.*

Insignis vestra Academia, &c. Romæ 2. Martij 1645.

*Ad M. Guillelmum ab Angelis S.T.
D. Louaniensem.*

Probat sese, &c. vt sanctæ huius Sedis decretis ac mandatis obtemperetur, quæ contra Iansenij librum **AVGVSTINVM** inscriptum ritè iam antea prodire. Quibus sanè decretis, sua vt constet vis, atque obedientia deferatur, constanter volumus: quod certè, qui in Ecclesiæ gremio sunt filii, si detrectent, in dedecus sese ac perniciem induisse non obscure sentient, &c. Romæ 7. Iulij 1646.

Decreta ac mandata S. Sedis contra Iansenium non detrectant, qui in Ecclesiæ gremio sunt filii.

88 *Pars secunda Triumphi*

LEOPOLDO GVILLELMO , *ex Archiducibus Austria , Episcopo Argentinensi*, INNOC. PP. X.

SPECTATVS Nobis per omnia in fraternitate tua Catholicæ Religio-
nis cultus, eiúsque seruandæ actuen-
dæ accuratus ac sollicitus zelus, in-
genitus ille Austriaco generi, ac pla-
nè coalitus, exemplo nunc sese præ-
cipuo probat, quod nuper dilectus
filius Abbas S. Anastasiæ datis ad Nos
litteris retulit, de tua nimirum pro-
uida cura atque opera, vt Apostoli-
cæ Sedis mandatis obtemperetur,
in iis, quæ ad IANSENIANAM DO-
CTRINAM spectant: vtque ad EC-
CLESIA RV M in BELGIO EPISCOPA-
TVS apti viri, atque Apostolicis de-
cretis, illisque præsertim, quæ CA-
THOLICAM FIDEM respiciunt, obse-
quentes sine mora nominentur. Hæc
sanè omnia singulari nostrum ani-
mum affecere lætitia, &c. Romæ die
9. Septembris 1647.

*Sedecim isthæc INNOCENTII PP. X.
Breuia integrè excusa reperies ad calcem
Tomi 3. Ioannis Martinez de Ripalda
de Ente supernaturali aduersus Baium,*

Non no-
minantur
ad Eccle-
siarum in
Belgio Epi-
scopatus,
qui Apo-
stolicis cõ-
tra Ianse-
nium de-
cretis non
obsequun-
tur.

& Baianos Colonia Allobrogum anno 1648. cum Bulla Urbani VIII. & sex eiusdem Pontificis ad diuersos datis Breuiibus ac nonnullis aliis. Eadem quoque prius prodierant in Belgio minori forma.

§. V.

Damnatio libelli Gallici, qui inscribitur CATECHISMVS GRATIÆ, in quo damnata Iansenij propositiones renouantur, &c. Edita Romæ feriâ v. die vi. Octobris 1650.

HOC anno 1650. editus libellus Gallico idiomate, cui titulus CATECHISME DE LA GRACE, sine nomine Auctoris, & absque impressionis loco. Contra doctrinam in eo libello contentam, Libellus alter pariter idiomate Gallico impressus est, cui titulus, CATECHISME, ou ABREGE' DE LA DOCTRINE, TOUCHANT LA GRACE DIVINE, SELON LA BVLLE DE PIE V. GREGOIRE XIII. VRBAIN VIII. ANTIDOTE

CONTRE LES ERREURS DV TEMPS:
*Par un Docteur de la sacrée Theologie
 de Doüay. A Doüay, chez la veufue
 Marc Wion, à l'enseigne du Phenix
 1650.* Cúmque in Opusculis prædi-
 ctis materia Gratia Diuinæ, & Libe-
 ri Arbitrij contineretur, præfatus San-
 ctissimus D. N. ne mentes fidelium
 ex eorum lectura, periculo, & scan-
 dalo exponerentur, per Theologos,
 sacrae Congregationis Qualificato-
 res, ad hoc specialiter deputatos,
 doctrinam in eis contentam exami-
 nari mandauit, eorumque censurâ
 demùm relatâ, & auditis votis Emi-
 nentissimorum, & Reuerendissimo-
 rum DD. Cardinalium Generalium
 Inquisitorum, Libellum vtrumque,
 siue Gallico, siue alio idiomate ex-
 cusum, prohibendum censuit, prout
 præsentí Decreto omninò prohibet.
 Primum siquidem, cui titulus CA-
 TECHISME DE LA GRACE, quia
 in eo continentur quamplures sen-
 tentiæ, aliàs per fel. recor. Pium V.
 Greg. XIII. & Vrbanum VIII. da-
 mnatæ: Ambos verò, quia ex pro-
 fesso tractant materiam de Auxiliis,

Obserua
 discrimen
 huius De-
 creti, quo
 Catechi-
 smum, &
 quo illius
 Antidorum
 notat. Prio-
 rem enim

quam non licuit imprimere, nisi priùs obtentâ à Sede Apostolica licentiâ, iuxta Decreta piæ mem. Pauli V. & Urbani VIII. Et proptereà eorum Auctores pœnis in prædictis Constitutionibus, & Decretis Apostolicis contentis subiacent. Denique quia in forma, & sub nomine Catechismi vernaculâ Gallorum linguâ vulgati sunt: cùm tamen materia in eis digesta superet captum vulgi, cui lac potum dari oportet, non escam istam, quam glutire non potest. Mandat proptereà Sanctitas sua, vt nemo cuiuscumq; gradus, & conditionis existat, etiam speciali, & specialissimâ notâ dignus, libellos prædictos, aut aliquem ex illis apud se retineat, aut legat, néve imprimere, aut curare imprimi audeat, sub censuris, & pœnis contra huiusmodi delinquentes statutis, sed statim à præsentis Decreti notitia illos locorum Ordinariis, vel Inquisitoribus consignet.

IOANN. ANT. THOMASIVS, S. Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis Not.

ANNO à Natiuitate D. N. IESV CHRISTI millesimo sexcentesimo quin-

libellum, qui inscribitur, *Le Catechisme de la Grace*, idèd damnat, quòd proscriptas à Romanis Pontificibus opiniones contineat. Posteriorem verò, non quòd malâ doctrinam habeat, sed quòd sine licentiâ Sedis Apostolicæ, quæstionem aliam, in vtramque partem probabiliter disputatam attigerit. Atque hoc ipsum obseruare fuit in Bulla, qua Urbanus VIII. Iansenii librum damnauit, & Louanienfes Theses prohibuit.

*quagesimo, Indictione 3. die verò 14.
mensis Octobris, Pontificatus Sanctiss.
in Christo Patris, & D. N. D. Innocen-
tij diuinâ prouidentiâ Papæ X. anno eius
septimo, supradictum Decretum affixum,
& publicatum fuit ad valuas Basilica-
rum S. Ioannis Lateran. & S. Petri de
Urbe, necnon ad valuas Palatij sacræ
Inquisitionis, & Cancellariæ Apost. ac in
acie Campi Flora, ut moris est, per me
Hieronymum Mascellam eiusdem San-
ctiss. D. N. Papæ, & Sanctiss. Inquisi-
tionis Cursorem.*

§. VI.

*Carolus Hersant in fugam versus,
& ignauè latitans, ab Inquisitione Romana, ad respondendum
IN CAUSA FIDEI citatur, quòd
in publica concione Romæ habita,
editaque, ac summo Pontifici per summam impudentiam dicata
Iansenianos errores docuisset.*

Eminentissimis, & Reuerendissimis
DD. S. R. E. Cardinalibus in tota Rep. Christiana contra hæreticam prauitatem Generalibus Inquisitoribus à S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

CITETVR Carolus Hersant Presbyter sæcularis sacræ Theologiæ Professor, si reperiri poterit; sin minus ad domum suæ solitæ habitationis, seu ad valuas Ecclesiæ Parochialis sancti Laurentij in Lucina, sancti Petri Principis Apostolorum,

94 *Pars secunda Triumphi*

Iansenismi
dissemina-
tio crimen
est in cau-
sa Fidei.

& Palatij S. Officij, ad responden-
dum in causa fidei, & se expurgan-
dum à criminibus, de quibus impu-
tatur. Aliàs videndum contra ipsum
ad pœnas à sacris Canonibus & Con-
stitutionibus Apostolicis inflictas pro-
cedi ad contumaciam ad tertium
diem ab executione præsentium
computandum, nempe prima pro
primo, secunda pro secundo, &
tertia pro tertio, ultimo & perem-
ptorio termino, & Canonica mo-
nitione: instante R. D. Petro Sar-
sia, Procuratore Fiscali S. Officij.
Signatum, F. VINCENTIVS PETRVS
A SENIVALLE, Commissarius Ge-
neralis sacri Officij. *Et infra:* D. THO-
MASII, Notarius.

Affixum die 17. Octobris 1650.

*Quid verò facias galeato illi lepori
Carolo Hersento, qui in sua ad summum
Pontificem epistola Thraſonica caput suum
diris omnibus anathematúmque fulmi-
nibus ac tormentis deuouerat, paratúm-
que se ad propugnandam Ianseny Ipre-
sis doctrinam tam audacter depredica-
rat; cùm ecce tibi ad primam Appari-*

torum umbram ac strepitum, ex leone tam citò mutatus in leporem, se dat in pedes, latebrásque queritans sudat, æstuat, riget, totúsque cohorrescit. Hoc uno duntaxat cautus ac prudens, quòd in Galliam redire statuerit, ut amico Antonio Arnaldo Doctóri Iansenianarum partium in aurem insusurret; meliùs se sibi suisque rebus consulturum fuisse, si eius exemplo (quamvis Regina iuberet, exprobrarent aduersarij, suaderéntque nonnulli ex amicis) Romanum iter non suscepisset: paratos esse Romæ stolidis Iansenianorum dogmatum propugnatoribus ignes carcerésque, sibi suisque similibus, queis vita Fide potior sit, procul illinc citòque fugiendum. Adeò verißimum est ventose lingue fugaces pedes nunquam hætenus defuisse.

TRIVMPHVS
CATHOLICÆ
VERITATIS,
ADVERSVS NOVATORES.

PARS TERTIA.

IANSENIVS DAMNATVS
ab Archiepiscopis & Episcopis.

§. I.

Illustrissimus ac Reuerendissimus Archiepiscopus Parisiensis Bullam Urbani VIII. propositiones Iansenij damnantem publicari iussit.

IOANNES FRANCISCVS DE GONDY
Dei & sanctæ Sedis Apostolicæ
gratiâ Parisiensis Archiepiscopus,
Om-

Omnibus personis Ecclesiasticis secularibus & Regularibus, atque etiam Laicis in Diœcesi nostra constitutis, Salutem in Domino. Ex quo tempore grauem & periculosam de diuinis Auxiliis summorum Pontificum Gregorij XIII. & Pij V. curâ contentionem extinctam à doctis nonnullis hominibus vehementius excitari & renouari dolentes vidimus, Pastoralis nostræ sollicitudinis esse duximus, tanto malo quanto- cyûs occurrere, ac efficere vt omnes, quibus Deus nos inuigilare pro sua benignitate voluit, solliciti essent seruare vnitatem Spiritus in vinculo pacis. Eo fine decretum edidimus die quarto Martij præsentis anni, quo districtè cauimus, ne in concionibus, quæ ad populum fiunt intra Diœcesis nostræ fines, vllus, cuiuscumque ordinis, qualitatis & conditionis esset, harum occasione controuersiarum in contraria sibi sentientes inueheretur; doctrinam, quam non probaret, hæresis aut erroris condemnaret; néve omnimò in iisdem concionibus, sub quocumque præ-

D. Arch.
Constitu-
tionē Ian-
senii pp.
damnantē
ab Aposto-
lica Sedē
prodiisse a-
gnoscat, ei-
que obtē-
perandum
mandat.

Non ergo
à Iesuitis
conficta, vt
mentiebā-
tur Iansen-
niani Lo-
uanienſes
& Pariſien-
ſes.

textu, eas difficultates in contentio-
nem disceptationēq; vocaret. Cū
verò acceperimus Constitutionem à
sanctissimo Domino nostro Papa,
quā fidelium ille omnium Pater
prædecessorum vestigiis inharens,
in hoc imminente periculo discor-
diarum, Ecclesiæ paci consultum vo-
luit; ex officij nostri ratione censui-
mus esse, eam vobis significare, vti
tanquam ab ea Sede prodeuntem,
excipiat, vnde Apostolici Spiritus
oracula referantur, illi, quā decet
reuerentiā & animi demissione, ob-
temperetis, & qui sententiarum va-
rietatis, quā simplicis atque vnius
veritatis cupidiores, inconsultius se;
feruentiusque gesserunt, ad vnam
Catholicam doctrinam sectandam,
Christianāque mansuetudinem ac
tranquillitatem amplexandam, com-
munis omnium Pastoris voce reuo-
centur. Ad huius itaque mentem ac
voluntatem toto affectu accedentes;
LIBRVM, cui titulus est AVGVSTINVS,
sub nomine reuerendissimi Domini
CORNELII IANSENII Iprensis olim
Episcopi editum, PROPOSITIONES

A SUMMIS PONTIFICIBVS DAMNATAS CONTINENTEM, Theses etiam à Patribus Societatis IESV Vniuersitatis Louaniensis, occasione huius libri editas, & quidquid tam contrà quàm pro eo libro & Thesisibus istis impressum est, ordinariâ nostrâ auctoritate prohibemus. Et ne quis, cuiuscumque status, conditionis, gradus, ordinis ac dignitatis existat, mandare, aut mandari curare typis vllum possit opus de diuinis Auxiliis absque speciali nostra licentia sub anathemate interdicimus. Renouantes præterea nostrum præcedens decretum sub eadem excommunicationis pœna vetamus, ne vllus in Concionibus & Catechismis eas quæstiones moueat, quæ contentiones eiusmodi excitant, nec faciunt ad ædificationem. AC DENIQUE NE QVISPIAM AVSV TEMERARIO DAMNATAS IN EA CONSTITVTIONE PROPOSITIONES VLLO PACTO PROPVGNET. Datum Parisiis die vndecimâ Decembris anno salutis millesimo sexcentesimo quadragesimo tertio. *De mandato illustrissimi*

Iansenii liber damnatas à summis Pontificibus propositiones continet.

An decretum hoc seruarint Burzeus, Lanæus, aliive Ianseniani Parisiis commorantes aliorum esto iudicium.

mi ac reuer. Domini Archiepiscopi Parisiensis. BAUDOVIN.

Nec minùs eluxit sapientissimi Antistitis pastoralis cura & sollicitudo, cum Ianseniana factionis Concionatorem totâ Lutetiâ famosissimum, à viris grauissimis, qui concioni de sancto Augustino aliisque interfuerant, accusatum, atque conuictum in ipso Archiepiscopalis Consilij conuentu, non prius ab interdicto soluisse voluit, tametsi plurimorum efflagitationibus pulsatus, quàm in Ecclesia Monialium Portus Regalis in Parisiensi S. Iacobi suburbio ad recantandam coram frequenti audientium corona palinodiam, sequenti datâ præscriptâque formulâ adigeret. Quod & factum est, vidente atque audiente, qui porrexerat, illustrissimo Archiepiscopo, ipsis Kalend. Ianuariis anni 1650. Formulam verò palinodiæ ex ipsomet autographo descriptam, atque à viro nobilissimo Theologiæ, bellarum Artium, atque omnis sanctioris obseruantie callentissimo Professore, qui cum reuerendissimo Antistite, eiusque iussu ac ductu presens interfuit, communicatam non pigebit hîc publici iuris

facere ad perpetuam tam boni immò optimi facti memoriam.

RETRACTATION FAICTE
 par le sieur de Sainct-Guelin, Confesseur & Directeur du Monastere du Port-Royal, de quelques propositions par luy aduancées, en preschant audit Monastere le iour de S. Augustin, pour lesquelles il auoit esté interdit par Monseigneur l'Archeuesque de Paris; qui ne l'a voulu restablir, quelque instance que ceux du party luy en ayent faite, qu'à condition de se retracter en ces termes ou equiualeus: ce qu'il a fait le premier iour de l'an 1650. au mesme lieu, en presence de Monseigneur l'Archeuesque. .

IESVS-CHRIST la parole eternelle du Pere ayant gardé le silence pendant neuf mois dans le sein tres-pur de sa sainte Mere, commence aujourdhuy en sa Circoncision à faire entendre la voix de son sang, qui monte au trosne de Dieu, pour satisfaire à la iustice que le Pere eternel exige de luy.

Je suis demeuré dans le silence depuis quelque temps, mais aujourdhuy, Monseigneur, vous voulez me rendre la voix, & me faire parler pour annoncer les veritez Chrestiennes, & donner éclaircissement à mes paroles. Cette grace, Monseigneur, que vous me faites, est la iustice que ie dois, de rendre compte de ma doctrine en presence de celuy, qui est mon Maistre pour m'enseigner, mon Archeuesque pour me commander, & mon Iuge pour m'absoudre ou me condamner. I'obeys donc tres-volontiers à vne puissance si legitime, & ie tascheray d'executer des commandemens si iustes.

r. Poinct
d'accusa-
tion.

On a estimé, Monseigneur, qu'au iour de la feste du grand S. Augustin (de qui ie desire pouuoir imiter la profonde humilité, comme ie fais profession d'admirer sa haute doctrine) lors que pour recommander sa perseuerance en l'innocence baptismale, i'ay dit, que si ce grand Sainct eust peché, après auoir receu le Baptisme, il eust esté obligé de faire penitence, laquelle l'auroit rendu

incapable d'estre promeu au Sacerdoce, & à l'Episcopat : On s'est disie persuadé que i'ay voulu insinuer des penitences publiques, pour obtenir la remission de toute sorte de pechez mortels, mesme des pechez secrets quels qu'ils fussent.

Je proteste n'auoir point vsé du mot de penitences publiques, & ie reconnois que la penitence secreta-
re pour les pechez secrets est matiere suffisante pour le Sacrement de Penitence. Je sçais aussi que non seulement dans l'vsage present de l'Eglise, mais encor dans les premiers siecles, la penitence publique n'a point esté iugée necessaire absolument pour les pechez.

De plus, on a creu, que quand i'ay proposé la difference de l'innocence, en laquelle Adam fut créé, & de la grace qui nous est donnée par les merites de IESVS-CHRIST, depuis la cheute du premier pere, i'ay aduancé qu'Adam auoit la liberté de bien & de mal vser de cette innocence, & d'ordonner des graces appartenantes à cet estat florissant;

1. Point de l'accusation.

Mais qu'à present nous autres n'avons pas la liberté d'indifference à l'égard de la grace, en sorte que nous puissions, si nous voulons, y consentir, ou n'y pas consentir, mais que nous y acquiesçons volontairement, entant que la grace ne nous contrainct, ny ne nous force pas d'y consentir.

Je seray tres-aïse de faire sçavoir, que la parole de Dieu, qui reproche en tant d'endroits de l'Escriture à la dureté de nos cœurs la resistance aux inspirations & mouvemens de la grace, qui les bat & les pousse, est trop expresse pour ne pas faire connoistre, que nous pouvons, si nous voulons, consentir, ou ne pas consentir à la grace.

Retraction.

L'honneur d'avoir esté regeneré des eaux du Baptême, & d'avoir esté engendré enfant de IESUS-CHRIST dans Paris, & l'obeissance particuliere que ie vous dois, Monseigneur, par la promesse solennelle que i'en ay faite au iour de mon ordination Sacerdotale, m'obligent à professer plus particulièrement avec

respect & reuerence, la doctrine tres-veritable que vous m'enseigniez avec vos predecesseurs, qui tenans la mesme Chaire, que vous remplissiez si dignement, ont determiné avec les autres Prelats leurs collegues, en plein Concile assemblé en cette ville de Paris, en l'an 1528. & appellé le Concile de Sens, Que le secours de la grace, dont il plaist à Dieu tirer les hommes, n'est point tel que l'on ne puisse y resister : *Nec denique tale sit huiusmodi trahentis Dei auxilium, cui resisti non possit.*

Il ne faut que ce Concile pour faire le procez à Iansenius, & à tous ses partisans. Voyez-le cy-dessus imprimé.

Enfin ie declare hautement que ie suis enfant de l'Eglise, que j'escoute tres-volontiers par la misericorde de Dieu sa voix. l'embrasse, & reuere le sacré Concile de Trente, lequel, quoy qu'il ait esté tenu en ces derniers temps, a neantmoins receu les mesmes lumieres infaillibles du mesme Esprit de verité, qui a preserué d'erreurs les quatre premiers Conciles, que le grand Saint Gregoire reuere comme les 4. Euangelistes, qui ont esté, & seront à iamais venerables à toute l'Eglise. Et c'est

Quiconque receura avec sincerité de cœnr le Concile de Trente, ne tombera iamais dās l'heresie des Iansenistes, qu'il a condamnée avec celle de Luther & de Caluin.

encor ce S. Concile de Trente en la session 6. chapitre 5. qui declare, que l'homme qui reçoit l'inspiration du S. Esprit, la peut reietter. Et avec le mesme ie dis anatheme à quiconque dira, que le franc-arbitre estant meu & excité de Dieu, ne coopere point en consentant à Dieu, lequel l'excite, & l'appelle; & qu'il ne peut pas refuser son consentement, s'il veut. Anatheme, malediction à ceux qui tiennent tels discours.

Troisieme
chef d'ac-
cusation.

En après lors que j'ay parlé des triumphes de S. Augustin victorieux des Pelagiens, & de leurs restes les Semipelagiens, quand on a ouy le son des trompettes, qui resonnoient les victoires de S. Augustin, l'on a pris leur son comme le signal du combat, & comme les marques des questions contentieuses, que j'osois remuer.

Retraction.

Ie ne puis desnier que l'Eglise, les Conciles, les Papes ont rendu des tesmoignages particuliers d'honneur à S. Augustin, pour les services qu'il a rendu à Dieu, & à l'Eglise en la defense de la grace de I E S U S-

CHRIST. Neantmoins ce n'a esté ny ma pensée, ny mon intention de troubler la paix, & de declarer la guerre, ny de diuiser les esprits parmy les acclamations, & applaudissemens d'honneur, que j'ay tasché de rendre à cét incomparable Docteur, dont Dieu s'est seruy pour l'vnité de son Eglise.

Je ne veux, comme aussi ie ne dois pas imposer vne necessité aux esprits de reconnoistre vn autre iuge infailible pour decider les controuerses de la Religion, que l'Eglise. Elle est la colonne & le firmament de la verité; c'est à elle que IESVS-CHRIST nous enuoye, disant, que qui ne l'honore, doit passer pour vn payen, & vn publicain. Ce sont ses lumieres, qui desillent nos yeux: il les faut suiure, & receuoir pour marcher en seureté hors des tenebres de l'erreur. De maniere que ce seroit indiseretion, aucuglement & remerité, de forcer les esprits à reconnoistre en terre vn autre iuge infailible pour la decision des mysteres de la foy, & de la grace, que l'Eglise.

L'Eglise a parlé clairement par les Bulles & les Brefs de quatre Papes, pourquoy restent-ils donc encore des Bayés & des Janfenistes?

Protesta-
tion du Pre-
dicateur en
suite de ses
retracta-
tions.

C'est, Monseigneur, la croyance que j'ay dans le cœur, & la protestation que j'en fais hautement, sans aucun dessein ny desir de contention. Je cherche la grace d'edifier, & ne pretends pas de disputer. Je suis persuadé que la charité est la porte pour entrer dans les connoissances des veritez. Je n'ay pas oublié ce que ie rapportay en ce iour du grand S. Augustin; *Non intratur in veritatem, nisi per caritatem.* J'abandonne ces questions, qui sont sans fin, & sans bornes. J'accepte, & embrasse de tout mon cœur cette ordonnance, par laquelle vous avec tant de sagesse, & de iustice, à l'exemple des souverains Pontifes, avez defendu de traiter ces questions contentieuses, qui font du bruit, & n'apportent aucun fruit. Je proteste vouloir y deferer, & y rendre vne obeyssance exacte, dont ie m'estime heureux de faire vne nouvelle & publique declaration en ce commencement de l'année, avec esperance que cette obeyssance me servira à impetrer de Dieu les graces pour concevoir à l'aduenir des di-

scours salutaires, & fructueux, à l'exemple de la sainte Vierge, qui conceut en son sein le Verbe eternal, en suite de la parfaite obeyssance qu'elle rendit, ayant entendu de l'Ange luy disant, *Aue gratia plena.*

An verò Sanguelinus iste deinceps promissis steterit, sēque religiosè intra præscriptos limites atque cancellos in concionibus, quas pluribus in locis habuit, continuerit, non vacat solertiùs indagare. Domino suo stat aut cadit, nec mihi tantum otij à libris negotiisque meis. Certè id unum dici certo certius potest Abbatem Burzæum epistolographum, nonnullosque ipsius confarraneos sepissimè dictis scriptisque AVSV TEMERARIO DAMNATAS IN CONSTITVTIONE VRBANI VIII. PROPOSITIONES PROPVGNASSE, contemptâ penitùs atque insuper habitâ illustrissimî Antistitis prohibitionē.

§. II.

Epistola plusquàm quadraginta Gallia Antistitum ad summum Pontificem, pro condemnatione precipuarum Jansenianæ sectæ propositionum.

BEATISSIME PATER, Maiores causas ad Sedem Apostolicam referre sollemnis Ecclesiæ mos est, quem fides Petri numquam deficiens perpetuè retineri pro iure suo postulat. Æquissimæ huic legi obsequentes de grauissimo circa Religionem negotio Sanctitati tuæ scribendum esse censuimus. Decennium est ex quo vehementissimis turbis Gallia magno nostro mœrore commouetur, ob librum posthumum & doctrinam Reuerend. Cornelij Iansenij Iprensis Episcopi. Tales quidem motus sedari oportebat tùm Concilij Tridentini autoritate, tùm Bullæ illius, quâ Urbanus VIII. felicis memoriæ aduersus Iansenij dogmata pro-

Vide supra
à pag. 1. ad
13. & pagi-
nam 58.
cum seqq.

nunciauit, & decreta Pij V. ac Gregorij XIII. in Baium edita confirmauit. Atque huius quidem Bullæ veritatem ac robur nouo diplomate vindicasti: sed quia nulli sigillatim propositioni certa censuræ nota inusta fuit, locus etiamnum aliquis quorundam cauillis & effugio relictus est. Intercludendum autem penitus speramus, si, vt precamur, Sanctitas Tua, quid hac in re sentiendum sit, clarè distinctèque definiat. Obtestamur ergo, vt has præsertim propositiones, de quibus disceptatio periculosior, ac contentio ardentior est, Sanctitas tua expendat, ac perspicuam & certam de vnaquaque sententiam ferat.

I. Aliqua Dei præcepta hominibus iustis volentibus & conantibus, secundum præsentēs, quas habent vires, sunt impossibilia: deest quoque iis gratia, quâ possibilia fiant. Iansenii
pp. 19. 20.
21. 22. &c.

II. Interiori gratiæ in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur. Pp. à 33. ad
50.

III. Ad merendum & demerendum in statu naturæ lapsæ, non requiritur in homine libertas à necessi-

tate : sed sufficit libertas à coactione.

Iansenii historia de
hæresi Pelagianorū
& Semipelagianorum.

IV. Semipelagiani admittebant præuenientis gratiæ interioris necessitatem ad singulos actus , etiam ad initium fidei : & in hoc erant hæretici , quòd vellent eam gratiam talem esse , cui posset humana voluntas resistere vel obtemperare.

Eiusdem
pp. à 59. ad
63.

V. Semipelagianum est dicere Christum pro omnibus omninò hominibus mortuum esse , aut sanguinem fudisse.

Experta est nuper Beatitudo tua, quantum Apostolicæ Sedis in gemini Ecclesiæ capitis errore profligando valuerit auctoritas : continuò sedata est tempestas , atque ad Christi vocem & imperium venti & mare obedierunt. Quamobrem flagitamus , Beatissime Pater , vt clarâ firmâque de propositionum istarum sensu prolatâ sententiâ , cui etiam Reuerend. ipse Iansenius morti proximus , opus suum subiecit , caliginem omnem discutias , animos fluctuantes componas , dissidia prohibeas , Ecclesiæ tranquillitatem splendoremq; restituas. Dum hæc spes mentibus

ribus nostris affulget , Sanctitati Tuæ
multos & prosperos annos , sæculó-
que beatissimam æternitatem Rex
seculorum immortalis adiiciat, opta-
mus ac vouemus.

*Subscriptiones Antistitum , qui Ca-
tholica Fidei zelo accensi , damnationem
Iansenianæ doctrinæ à summo Pontifice
petierunt , placuit differre in aliud tem-
pus , ne qui parati sunt suffragium suum
ceteris adiungere, doleant se à nobis fuis-
se pratermissos.*

§. III.

*Ex statutis Synodalibus ab Illustrissimo & Reuerendissimo Domino
D. CLAUDIO D'ACHEII Archiepiscopo Bisontino editis &
promulgatis die 26. Maij 1648.*

CAPVT III.

*De Bulla Urbani Papa VIII. contra
Iansenij librum, cui titulus Augusti-
nus, cum veneratione admittenda.*

QVIA verò exigit à Nobis debita sanctæ Sedi Apostolicæ obedientia, vt cum ea, quâ par est, sedulitate & diligentia DOCTRINAS ab ea velut ceterarum Ecclesiarum matre DAMNATAS damnemus & nos, vel sic maiorum vestigiis inhærentes, quorum mentibus ab ipsis fidei incunabulis altè impressa versus eandem, nedum in maximis, quin & in minimis fuit reuerentia. Hinc emanatam à felicitis recordationis Vrba-

no VIII. summo Pontifice Constitutionem, quæ incipit : *In eminenti Ecclesia*. Et quâ CORNELII IANSENIII liber, cui titulus AVGVSTINVS, legi aut etiam à non legentibus servari districtè prohibetur, propter DAMNATAS in opere eiusmodi OPINIONES : Apostolicis prædicti Urbani Papæ VIII. quemadmodum & promulgatis à S. D. N. Innocentio Papa X. ea de re decretis, parere cupientes in omnibus, venerabundi admittimus; & vsque adedè strictè servari mandamus, vt in posterum (quoad nobis placuerit) nullus omninò ad curam animarum admittatur, nisi qui post solemnem Concilij Tridentini Fidei professionem, formulam hîc adiectam coram Vicario nostro Generali attentè legerit & iurauerit.

Iansenii
Augusti-
nus prohi-
betur pro-
pter dam-
natas in eo
opiniones.

Ego N. profiteor me obedientem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & S. D. N. Innocentio X. Pontifici Romano, eiusque successoribus, atque ideò me acceptaturum, prout de factò accepto debitâ submissione Constitutionem felic. recordationis Urbani VIII. editam anno decimo nono sui Pontificatus, Incarnationis Dominicæ

1641. *pridie Nonas Martij, quæ incipit*
 In eminenti Ecclesiæ. in qua pro-
 hibetur liber CORNELII IANSE-
 NII, cui titulus AVGVSTINVS.
Quam Constitutionem ego integrè acce-
pto, & cum ea in omnibus sentio & con-
sentio, & promitto me (quantum in me
fuerit) curaturum, ut præfatam Con-
stitutionem omnes & singuli acceptent,
& in omnibus cum eadem sentiant &
consentiant. Ita spondeo, voueo, ac iu-
ro. Ego idem N. sic me Deus adiuvet,
& hac sancta Dei Euangelia.

Prohibemus insuper lectionem
 piorum in speciem operum ANTO-
 NII ARNAVDI Sorbonici Doctoris
De frequenti Communione. Et IOAN-
 NIS VERGER DE HAVRANNE San-
 cti Cyranni Abbatis, variorum opus-
 culorum Auctoris: quorum quidem
 mense Octobri superioris anni, ad-
 iectâ pœnâ arbitrariâ, lectionem per
 Diœcesim nostram interdixeramus,
 &c.

Arnaldi &
 Sancyrani
 operum le-
 ctio prohi-
 bita in toto
 Burgundiz
 Comitatu.

§. IV.

*Illustriſſimus ac Reuerendiſſimus D.
Dominus Episcopus Sueſſionen-
ſis Ianſenij librum propoſitiones
à ſummis Pontificibus damna-
tas continentem proſcripſit anno
1650.*

SIMON Dei & ſanctæ Sedis Apo-
ſtolicæ gratiâ Episcopus Sueſſio-
nenſis, omnibus Eccleſiaſticis tam
ſecularibus quàm Regularibus, at-
que etiam Laicis per Diœceſim no-
ſtram diſperſis, ſalutem in Domino.
Vbi primùm extinctam ſummorum
Pont. Gregorij XIII. & Pij V. ſoli-
citudine contentionem DE DIVINIS
AVXILIIS, quorundam hominum
neſcio quo nouitatis pruritu, & diſ-
putationis ſtudio repullulaſcere &
renouari animaduertimus; tum om-
ni adhibita cautione prouidendum
nobis eſſe duximus, ne hoc malum la-
tiùs ſerperet, néve illius contagio-
ne ſolueretur vnitas ſpiritus & vin-

culum pacis , inter eos quibus nos Diuina misericordia præposuit : Ea-
propter toto animi affectu in ea quæ
sunt muneris nostri incumbentes,
iampridem prohibueramus, ne quid
in materia tam graui & periculo-
sa , siue inter concionandum siue
inter legendum aut disputandum pu-
blicè proponeretur. Sed quoniam
apud nonnullorum animos auctori-
tas nostra tantum , quantum debuit,
non valuit , atque etiam ausu teme-
rario datæ sunt in publicum theses
palam discutiendæ , quæ ne agita-
rentur , ab iisdem summis Pontifi-
cibus pridem cautum fuerat , de
ratione officij nostri esse censui-
mus , quantocyùs huic malo occur-
rere. Hac de causa, ne quis intra no-
stræ huius Diœcesis fines, cuiuscum-
que sit ordinis, gradus & conditio-
nis, in sacris vel concionibus, vel ca-
techesibus, vel lectionibus, siue dis-
putationibus, aut etiam scriptis, mo-
tas his temporibus DE GRATIA &
DIVINIS AVXILIIS quæstiones pro-
ponat & agitet , néve illarum captâ
occasione , contraria suis dogmata

infectetur, vel in alios qui aliud à se sentiunt, vehementiùs inuehatur, aut eorum doctrinam vsurpatâ auctoritate & censurâ, erroris damnet aut hæreseos, sub anathemate prohibemus. Atque vt de illis constet, à quibus cauere vnumquemque volumus, Constitutionem à summo Pontifice Urbano VIII. factam ab omnibus & singulis Diœcesis nostræ, eâ quâ decet reuerentiâ & animi demissione excipiendam, legendam & recolendam proponimus & significamus, atque ad eò ad eiusdem summi Pontificis Urbani affectum totis viribus accedentes, **LIBRVM, QVI IN-**
SCRIBITVR, AVGVSTINVS, QVIQVE
PRODIIT IN LVCEM, PRÆFIXO NOMINE, REVERENDISSIMI DOMINI
CORNELII IANSENII, IPRENSIS
QVONDAM EPISCOPI, PROPOSITIONES A SVMMIS PONTIF. DAMNATAS
CONTINENTEM PROSCRIBIMVS, mandamùsque omnibus Superioribus Communitatum tam secularium quàm Regularium, & quibuscumque aliis, vt dictum librum neque asseruent & retineant, neque à suis

Iansenii liber damnatus à summis Pontificibus pp. continet.

legi siue publicè , siue priuatim patiantur, sub pœnis in prædicta Constitutione indictis. Vt autem quid simile in posterum non contingat, ne quis theses in Philosophia , siue in Theologia publicè propugnandas suscipiat, nisi priùs illas censuræ nostræ aut Vicariorum nostrorum Generalium subiecerit, sub eadem pœna vetamus & interdiciamus. Atque ne quis ignorantiam prætendat, præsens decretum à singulis Diœcesis nostræ Parochis, & quarumcumque Communitatum Superioribus publicari, & primâ quaque Aduentus Dominicâ cuiuscumque anni publicationem renouari, sique opus fuerit, ad valuas affigi, vt illius notitia ad omnes perueniat, volumus, præcipimusque. Datum Sueffione, quartâ die Februarij, anno D. S. millesimo sexcentesimo quinquagesimo.

SIMON EPISC. SVESSIONENSIS.
De mandato Reuerend. Domini D. Episcopi Sueffionensis. COVRTONNE.

§. V.

Promulgatur in Hispania Constitutio Urbani VIII.

NOs D. Diego de Arce-Reinoſo, por la gratia di Dios, y de la ſancta Sede Apoſtolica Obiſſo de Plaſentia, Inquiſidor General en todos los Reinos & Señorios de ſu Mageſtad, &c. quæ cum ſequentibus ad calcem Tomi 3. D. Ripaldæ de Ente ſupernaturali habentur. Dada en Madrid à doze de Febrero 1644.

Cum his non cohæret inſulſa Doctotis Salmanticensis fabula à Ianſenianis ficta ad minuedam Herſenti infamiam.

Promulgatur Antuerpiæ in Belgio.

GASPAR Dei & Apoſtolicæ Sedis gratiâ Episcopuſ Antuerpienſis, Vniuerſis & ſingulis noſtræ Diœceſis ſalutem in Domino. Cùm felic. record. Urbanuſ Papa VIII. Pontifex Maximuſ, &c. Noſ qui ab initio ſupradictam Bullam, quâ decuit reuerentiâ ſuſcepimus, &c. Datum Antuerpiæ die 10. Maij 1646.

Promulgatur Namurci in Belgio.

ENGILBERTVS Dei & Apoſtolicæ Sedis gratia Episcopuſ Namurcenſis,

Vniuersis , &c. Datum Namurci in
Palatio nostro Episcopali sub sigillo
nostro , & Secretarij nostri signaturâ
die 21. mensis Aprilis anno 1646.

*Nec plura de his modò proferemus in
medium , iam diu enim ad se nos vocant
Alma Vniuersitates , PARISIENSIS ,
LOVANIENSIS , DVACENA.*

TRIUMPHVS
CATHOLICÆ
VERITATIS,
ADVERSVS NOVATORES.

PARS QVARTA.

IANSENIUS DAMNATVS
AB VNIVERSITATIBVS.

§. I.

PARISIENSIS *Theologica Facul-*
tas cum Luthero eiusque discipu-
lis damnauit Iansenium.

SERVATVR in Archiuo Facultatis
Theologiæ Scholæ Parisiensis,
Primus Liber Registri in materia Fi-
dei & morum, incipiens ab anno Do-

124 *Pars quarta Triumphi*

mini 1384. Indictione viii. mensis
Nouembris 7. die, Clementis VII.
anno septimo: ex quo delibata sunt
nonnulla ad Iansenij cum Luthero
consensum omnibus patefaciendum
adprimè necessaria.

Arresta Pa-
risiensis Cu-
riæ aduer-
sus hæreti-
cos.

Censura Facultatis lata die 15.
Aprilis anno 1521. aduersus Luthe-
rum, cuius meminit Arrestum supre-
mæ Parisiensis Curix, inscripta habe-
tur illi libro à fol. 172. ad folium 188.

In ea notantur hæ propositiones
folio 179.

*De Contritione, & iis quæ eam
precedunt.*

Eadè mens
Iansenii.

I. Lege manifestatâ, aut in me-
moriâ reuocatâ, mox sequitur au-
gmentum peccati, si gratia desit.

*Hæc propositio loquendo de gratia gra-
tum faciente est falsa, à recta sacra Scri-
pturæ intelligentia aliena, & à medita-
tione diuinæ Legis retractiua.*

Pp. Ianse-
nii 67. 68.
69. 97. 98.
&c.

II. Lex ante charitatem non ope-
ratur nisi iram, & auget peccatum.

*Hæc propositio est falsa, piarum au-
rium offensiuâ, in Deum & eius Legem
blasphema, nec intentioni Pauli conformis.*

Iansen. ex-

III. Opera quæcumque ante

charitatem sunt peccata & damna-
bilia, & indisponentia ad gratiam.

dem simi-
lesque pp.

*Hæc propositio est falsa, temerariè
asserta, peccatorum ab emendatione re-
tractiua, & sapiens hæresim.*

IV. Qui bonum opus aut pœni-
tentiam à peccatorum detestatione
ante dilectionem iustitiæ incipi, nec
in eo peccari asserit, inter Pelagia-
nos numerandus est.

Ianf. pp. 85.
86. 87. 89.
90. &c.

*Hæc propositio est falsa, & ignoran-
ter asserta, capiendo dilectionem iustitiæ
pro ea quæ charitatem seu gratiam gra-
tum facientem sequitur.*

V. Contritio quæ paratur per dis-
cussionem, &c. facit hypocritam,
imò magis peccatorem.

Accedunt
quæ de at-
tritione do-
cuit Iansen-
ius.

*Hæc propositio est falsa, viæ ad pœ-
nitentiam impeditiua, Scripturis sacris
& doctrinæ Sanctorum difformis.*

VI. Neque timore neque amo-
re potest homo se erigere ad cape-
scendam gratiam Dei.

Adde Ianf.
pp. 77. 78.
aliasque vs-
que ad 91.

*Hæc propositio est in fide & moribus
erronea, omnem preparationem ad pœ-
nitentiam impiè auferens.*

Mitto 8. 9. ac 10. eodem fermè re-
cidentes, ne sim prolixior.

De Præceptis.

Pp. Iansenii 10. 21.
22. 23. 27.
&c.

I. Qui negat Deum nobis impossibile iussisse pessimè facit, & qui hoc falsum dicit, plusquam pessimè facit, folio 183.

Hæc propositio est scandalosa, impia, Legis Christiana infamativa, ac auctore AVGVSTINO IN DEVM BLASPHEM A.

Iansenii
PP. 29. 30.

II. Sola duo vltima Decalogi præcepta sunt, quæ à nullo quantumlibet sancto aliquomodo implentur. Cætera omnia implent. Sed in his duobus manent rei & peccatores, quia nihil de illis implent.

Hæc propositio est erronea, impia, in legem & legislatorem blasphema, & in sanctos contumeliosa.

De Conciliis generalibus.

De Concilio Tridentino id reipsa docuerunt Iansenius & Sancyranus, & verbo tenus repugnant eorum discipuli.

I. Via iam nobis facta est eneruandi auctoritatem Conciliorum & libere contradicendi eorum gestus ac iudicandi eorum decreta.

Hæc propositio, si velit Scriptor licitum esse cuiuspiam Concilij legitimi auctoritati contradicere in iis, quæ fidem & mores concernunt, est schismatica & hæretica.

De libero Arbitrio.

I. Liberum arbitrium non est dominus actuum suorum.

Ianf. pp. à
prima ad
20.

Hac propositio est falsa, sacris Doctrinibus ac omni doctrina morali aduersa, cum Manichæorum errore conueniens, ac hæretica.

II. Frustrà garriunt Sophistæ actum bonum esse totum à Deo, sed non totaliter.

Pp. Ianf.
49. 50.

Hac propositio est sanctis Doctrinibus eam ponentibus iniuria Ambrosio potissimum, Augustino & Bernardo, quos hic Sophistas appellat, & quantum ad id quod pretendit actum bonum esse totaliter à Deo, & nullo modo à libero arbitrio est hæretica.

III. Liberum arbitrium cum facit quod in se est, peccat mortaliter.

Ianf. pp. 71
72. 73. & à
92. ad 99.

Hac propositio est scandalosa, impia, in fide & moribus erronea.

IV. Liberum arbitrium ante gratiam nihil valet nisi ad peccandum, non autem ad pœnitendum ex Augustino de Spiritu & litera.

Eadē propositiones.

Hac propositio accipiendo gratiam pro gratia gratum faciente, de qua loquitur Scriptur, est erronea, errori Manichæo-

rum conformis , à sacris eloquiis aliena, peruersè & truncatè ex Augustino allegata.

Vide iam
citatas a-
liaq; Ian-
senii pro-
positiones.

V. Liberum arbitrium sine gratia tanto magis appropinquat iniquitati, quanto fortiùs intenderit actioni ex Ambrosio.

Hæc propositio accipiendo gratiam ut priùs, est falsa, piarum aurium offensiva, à bonis operibus retrahens, iniquè & mutilatè ex Ambrosio excerpta.

De Philosophia & Theologia Scholastica.

Quæ fuerit
sententia
Iansenii
Iprensis de
Philosophia
Aristotelica ac
doctrina
Theologorum
Scholasticorum,
disces ex
pp. 127. &
seqq. usque
ad postre-
mam.

I. Philosophia Aristotelis de virtute morali, de obiecto, de actu elicito talis est, quæ nec in populo doceri possit, nec est ad Scripturæ intelligentiam utilis, quia continet duntaxat portenta verborum, non nisi ad contentiones verborum conficta.

Hæc propositio quantum ad omnes partes loquendo de Philosophia Aristotelis in his maxime, in quibus à Fide non discedit, est falsa, & tanquam ab inimico scientiæ arroganter ac insipienter asserta.

Ianf. pp. 71.
72. & simi-
les passim.

II. Omnes virtutes morales & scientiæ speculatiuæ non sunt veræ virtu-

virtutes & scientiæ , sed peccata & errores.

Hæc propositio quantum ad primam partem est eodem modo qualificanda , sicut prius illa qualificata fuit , opera quæcumque ante charitatem sunt peccata. Quantum autem ad alteram , quòd scilicet scientiæ speculatiuæ sunt errores , est manifestè falsa.

III. Theologia Scholastica est falsa Scripturæ & Sacramentorum intelligentia , exulem nobis fecit veram & sinceram Theologiam.

Hæc propositio est falsa , temerarie & superbe asserta , ac sacræ doctrinæ inimica.

V. Quo tempore cœpit Theologia Scholastica , id est , illusoria , eodem euacuata est Theologia Crucis , suntque omnia planè peruersa.

Eadē Iansenii Lutherum æmulantis verba libro 6. cap.

Hæc propositio est falsa , præsumptuose & irrationabiliter asserta , & errori ^{33.}

Bohemorum damnato vicina.

VI. Libidinem corrumpendæ Scripturæ iam fermè trecentis annis patitur Ecclesia incomparabili damno suo à Doctõribus Scholasticis.

Videsis specimen Sathanicæ præfidentix in fine propositionum Iansenii.

Hæc propositio est falsa , stulte & malitiosè asserta.

VII. Theologi Scholaſtici Ariſtotelis moralia prorsus conuenire mentiti sunt cum Christi Paulique doctrina.

Hac propositione impudenter & falso Theologis Scholaſticiſ imponit Scriptor, quod non est verum, quanquam ſatis exploratum ſit, in multis moralia Ariſtotelis cum Christi Paulique doctrina conſentire.

Ex eadem officina prodierunt, eodemque maledicentiaſ felle perfuſi ſunt libelli tenebrionum Ianſeniſtarum aduerſus DD. Pereyret & le Moyne, PP. Sirmondum, Petauium, Petrum à ſancto Ioseph, alioſque ortho-

Integrum porro decretum illud editum habetur Tomo ſecundo Operum Martini Lutheri Editionis Wittebergensis anni 1562. paginâ 185. & ſequentibus, iuxta exemplar à Iodoco Badio Aſcenſio iurato Vniuerſitatis Pariſienſis Librario excuſum, ne Lectorem ad cognitum paucis Sorbonicum Chartophylacium amandasse tantummodo videar. Sequitur verò in eadem Editione: Aduerſus furioſum Pariſienſium Theologastro- rum Decretum Philippi Melancthonis pro Luthero Apologia. Tum ludus Lutheri à ſtolidâ & ſacrilega Sorbona damnati, ſive determinatio ſecunda Alma Facultatis Theologie Pariſienſis ſuper Apologiam Philippi Melancthonis pro Luthero ſcriptam. Quibus ſpurciſſimis licet inſanorum ho-

minum molitionibus , scio , subscripserint potius Iansenianæ conspirationis Principes , quàm Sorbonicis Lutheri , Caluini , Baij , Iansenique confixionibus , ac censuris . Verùm hæc obiter , ad Registrum Vniuersitatis reuertamur .

Folio eiusdem Registri 197. sacra Facultas in Libello suo supplici oblato Iudicibus supremæ Curia Parisiensis meminuit Arresti , quo vetabantur libri Lutheri , necnon alterius Decreti ; quo statuebatur , vt libri recognoscerentur à cœtu Theologorum : Tertij quoque Arresti , quo libri cuiusdam nobilis dicti de Berguin missi erant ad Facultatem , vt pro suo munere de iis sententiam ferret ; censetque eos esse prohibendos , cauendumque ne venenum eius more cancri serpat , periculumque esse in mora.

Supremæ
Parisiensis
Curia ad-
uersus hæ-
reticorum
libros atq;
errores cū
Facultate
Theologiae
Parisiensis
consensus.

Folio 200. legitur Arrestum supremæ Curia Parisiensis datum 5. die Augusti anni 1523. quo nobilis ille dictus de Berguin redditus fuit Episcopo Parisiensi , vt coram Senatoribus duobus atque Doctoribus sententia in eum feratur.

Eodem folio Arrestum die 12. Augusti anni 1523. pronuntiatum videre quivis potest, quo cognitâ Facultatis Theologiæ Paris. determinatione circa libros Lutheri habitâ, decretum est, vt iidem libri Lutheri in propylæo Basilicæ B. Mariæ Virginis publicè comburerentur, & pœna exilij ac confiscationis statuta in eos, qui huiusmodi libros apud se retinerent.

Quinde-
cim dies
tantum
præscripti
ad examen
& iudicium
de libris
Melan-
thonis.

Folio 201. habetur Arrestum Parlamenti, vrgente Procuratore Regio, quo prohibitæ sunt Melancthonis lucubrationes, & Episcopo Parisiensi demandata cura, vt præmissis intra quindecim dies cum Doctoribus examine ac iudicio certior de iis fieret Senatus.

Sequenti folio inscripta est censura in Melancthonem facta ad petitionem Episcopi apud Sorbonam Octobris die 6. anni 1523. quâ iudicat Sacra Facultas libros eius exurendos, atque vt planum fiat omnibus, cur libros illos igni addicendos censuerit, selectas aliquot propositiones profert hoc titulo: Sequuntur quædam paucæ propositiones manife-

stè scandalosæ , ac impiæ , necnon
hæreticæ & schismaticæ ex prædictis
libris decerptæ, inter quas vndecima
habetur folio 204. ex libro Com-
mentariorum in Epistolam Pauli ad
Romanos vnam , & ad Corinthios
duas : LEX DEI IMPOSSIBILIA IM-
PERAT.

Eandem
hæresim
Iansenius
docuit pp.
20. 21. 27.
& à 92. ad
99.

*Viderint verò iuniores quidam Theo-
logi an sacra Facultatis Parisiensis legi-
timi filij sint , aut potiùs Lutheri ac Me-
lancthonis infelices partus , quibus pla-
cet hæc doctrina , quæ in 1. Thesi è sele-
ctis ad examen ac censuram aliquot pro-
positionibus apertè exhibetur : ALIQUA
DEI PRÆCEPTA hominibus iustis
volentibus & conantibus secundum
præsentes , quas habent vires , SVNT
IMPOSSIBILIA: deest quoque iis gra-
tia , quâ possibilia fiant. Et quid super
ea re ab æquissimo Senatu sperare & ex-
pectare debeant Catholicarum partium
Doctores vigilantissimi aduersus anti-
quarum hæreseon interpolatores impu-
dentissimos.*

§. II.

*Eadem sacra Theologiæ Facultas
Parisiensis damnauit cum Mi-
chaele Baio Iansenium anno 1560.
hac censurâ , quam ex Charto-
phylacio Sorbonico ad verbum
exscriptam protulit , & summo
omnium Catholicorum fauore ac
Jansenianorum ignominiâ vin-
dicauit ANTONIVS RICHAR-
DVS THEOLOGVS de Religione
Christiana optimè meritis libro,
qui inscribitur: Defensio Cen-
suræ sacrae Facultatis Theo-
logiæ Paris. latæ 27. Iunij anni
1560. seu Disputatio Theolo-
gica de libero Arbitrio , qua
plures noui dogmatis propo-
sitiones ab illa Censura meri-
tò proscribi, & S. Augustini,
aliorum Patrum , ac veterum*

Theologorum doctrinæ ad-
uerfari demonstratur.

ANNO Domini millesimo quin-
gentesimo sexagesimo, die Io-
uis, vicesimâ septimâ mensis Iunij,
Sacratissima Theologiæ Facultas Pa-
risiensis, post Missam apud Colle-
gium Sorbonæ ex more celebratam,
in eodem Collegio, periuramentum
congregata est in materia fidei, super
propositionibus infrâ scriptis, per ean-
dem Facultatem cum matura deli-
beratione Magistrorum nostrorum
censura notatis, quas Fr. Petrus de
Quercu Guardianus Conuentus Ni-
uellenfis, & Fr. Ægidius de Querce-
to Guardianus Athiensis, prædictæ
Facultati Theologiæ miserunt, si-
gillis prædictorum Conuentuum si-
gnatas; rogantes obnixè, vt super iis
dicta Facultas censuram ferret. Qua-
rum propositionum tenor sequitur,
cum censura ad easdem.

I. PROPOSITIO.

Liberum arbitrium hominis non
habet potestatem ad opposita, nec

Iansenii
Propositio-
nes à I. ad
19.

136 *Pars quarta Triumphi*

illi conuenit ea potestas ex ipsius naturali, & intrinseca ratione.

CENSURA.

Prima pars huius propositionis est HÆRETICA, secunda est falsa, & erronea, & morali Philosophiæ aduersa.

II. PROPOSITIO.

Exdem Iā-
senii pro-
positiones.

Libertas, & necessitas eidem conueniunt respectu eiusdem: & sola violentia repugnat libertati naturali hominis.

CENSURA.

Huius propositionis prima pars includit contradictionem, & est HÆRETICA: secunda est falsa.

III. PROPOSITIO.

Vide easdē
-PP.

Liberum arbitrium ex sua ratione intrinseca non habet, vt ex se, de se, & per se efficiat actum liberum.

CENSURA.

Hæc propositio est falsa, erronea, & perniciofa.

IV. PROPOSITIO.

Iansenii pp.
à 64. ad 74.

Liberum arbitrium ex se non potest, nisi peccare: & omne opus liberi arbitrij sibi dimissi, est peccatum mortale, aut veniale.

CENSURA.

Hæc propositio pro utraque parte est
HÆRETICA.

V. PROPOSITIO.

Homo faciendo quod in se est, Eædem pp.
peccat : & non potest non peccare
faciendo quod in se est.

CENSURA.

Tota hæc propositio est HÆRETICA.

VI. PROPOSITIO.

Posse peccare non est de ratione
liberi arbitrij hominis ; nec eiufmo-
di potentia peccandi , homini data
est à Deo.

CENSURA.

*Huius propositionis prima pars est fal-
sa : & secunda hæretica.*

VII. PROPOSITIO.

Liberum arbitrium hominis non po- Eædem pp.
test absque speciali gratia Dei vitare maxime
peccatum ; vnde fit, vt omne opus ho- 72 & 73.
minis purè infidelis, sit peccatum.

CENSURA.

*Huius propositionis secunda pars est
falsa, & male ex præcedenti infertur.*

VIII. PROPOSITIO.

Liberum arbitrium liberè vult pp. Iansen.
quidquid sponte sua voluntariè vult : 1. 2. 3. &c.

ita vt quod necessariò vult, idem liberè velit.

CENSURA.

Huius propositionis secunda pars implicat contradictionem, & est HÆRETICA.

IX. PROPOSITIO.

Hæreticus, schismaticus, & homo non purè infidelis, meretur quandoque de condigno vitam æternam.

CENSURA.

Hac propositio est plane heretica.

X. PROPOSITIO.

Homo existens in peccato mortali, siue eius reatu ad æternam mortem, habet in se charitatem.

CENSURA.

Hac propositio est heretica.

XI. PROPOSITIO.

Per contritionem, non adhibito realiter sacramento Baptismi, vel Pœnitentiæ, non dimittitur crimen extra casum martyrij, & necessitatis.

CENSURA.

Hac propositio est heretica.

XII. PROPOSITIO.

Peccator si faciat quod mandatur per contritionem, & confessionem

factam sacerdoti, non remittitur illi peccatum, nisi sacerdos absoluat, etiamsi per malitiam absque ratione sacerdos illi neget absolutionem.

CENSURA.

Hæc propositio est hæretica.

XIII. PROPOSITIO.

Non nisi Pelagiano errore admit-
ti potest ante primam iustificationem
in homine, liberi arbitrij vsus bo-
nus: & qui se præparat ad eam, pec-
cat, ut is, qui pessimè abutitur suis
bonis naturalibus. Nam ante eam om-
nia opera hominis sunt peccata dam-
natione digna.

Iansenii pp.
à 64. ad 74.
& passim
alibi.

CENSURA.

*Hæc propositio pro omnibus partibus
est hæretica.*

XIV. PROPOSITIO.

Non datur gratia nisi reluctanti,
perinde nec prima iustificatio; quæ
iustificatio est ipsa fides: fides enim
est, quæ ex impio quis fit pius.

CENSURA.

*Huius propositionis due primæ partes
sunt hæreticæ, & tertia est falsa.*

XV. PROPOSITIO.

Homo necessario peccat etiam dam- Pp. 12. 13.

140 *Pars quarta Triumphi*

14. 15. 16.
17. 18. 19.
20. &c.

nabiliter, in aliqua specie peccati: & actus, ad quem necessariò fertur, est illi peccatum: quare vt liberè feratur in actum, non est conditio necessaria ad peccandum.

CENSURA.

Hac propositio est HÆRETICA pro omnibus partibus.

XVI. PROPOSITIO.

Vide pp.
Iansenii
123. 124. 125.

Nemo præter Christum est absque peccato originali: hinc Beata Virgo mortua est propter peccatum, quod contraxerat ex Adam: omnesque eius afflictiones in hac vita, sicut & aliorum iustorum, sunt ultiones peccati originalis, vel actualis. Vnde & Iob passus est, & Martyres propter peccata sua.

CENSURA.

Hac propositio pro omnibus partibus est hæretica, & Beate Mariæ Virgini Dei genitrici, ac Sanctis iniuriosa.

XVII. PROPOSITIO.

Omnia in gloriam Dei facite: & dico vobis non resistere malo: sunt simpliciter vt præcepta accipienda.

CENSURA.

Huius propositionis posterior pars, ut iacet, est hæretica.

XVIII. PROPOSITIO.

Omne opus bonum est meritorium vitæ æternæ. quòd si aliquod remuneretur temporaliter tantùm, non dignum vitâ æternâ, illud malum est, quia nullum est opus meritorium, nisi æternæ vitæ.

CENSURA.

Hæc tota propositio repugnat sacre Scripture.

§. III.

Eadem sacra Facultas Parisiensis prohibuit anno 1644. sustineri propositiones per Bullas Pij V. Gregorij XIII. & Urbani VIII. summorum Pontificum damnatas, quarum aliquas docet renouari in libro Jansenij, qui inscribitur A V G V S T I N V S.

ANNO Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo quarto, die decima quinta Ianuarij, Sacra Theologiæ Facultas Parisiensis, post sacrum pro Fidelibus defunctis celebratum, extraordinaria habuit Comitia in aula Collegij Sorbonæ, in quibus Honorandus Magister Noster Iacobus Pereyret Regiæ Nauarræ summus Moderator retulit, se iuxta ordinationem eiusdem Facultatis conuocasse Honorandos Magistros Nostros Breard, Chartron, de Le-

stocq, Hallier, Cornet, Coqueret,
& Nicolay, cum Domino Ant. de
Breda Syndico in absentia Domini
de Mincé, die duodecima huius
mensis, vt viderent quid agendum
esset in negotio Bullæ S. D. N. Vr-
bani VIII. Pontificis Maximi, à Re-
ge Christianissimo, cum littera par-
ui sigilli missæ, & per Auditorem
Eminentissimi Card. Grimaldi Nun-
tij Apostolici, die secunda dicti men-
sis allatæ: réque diligenter examina-
ta, & ponderata, censuisse referen-
dum esse in Acta publica, quid ge-
stum esset in ea Deputatorum Con-
gregatione, in qua quidem allatum
fuerat Decretum Illustrissimi & Re-
uerendissimi D. Archiepiscopi Pa-
risiensis, die vndecima Decembris
præteriti, cum eiusdem Mandato, die
decima huius mensis, & anni, in præ-
coniis Parochiarum publicato: quo
attentè lecto, & considerato, cum
prædictis littera, & exemplari Bullæ
prædictæ, diei sextæ Martij 1641.
publicatæ Romæ decima nona Iunij
1643. à prædicto Eminentissimo Car-
dinali Grimaldo obsignato, & sigil-

lato die secunda Ianuarij 1644. conclusisse, in tabulas Facultatis referendas omnes propositiones relatas in dicta Bulla, QVARVM ALIQVÆ RENOVANTVR IN LIBRO ILLVSTRISSIMI, ET REVERENDISSIMI D. CORNELII IANSENII IPRENSIS EPISCOPI, QVI INSCRIBITVR AVGVSTINVS, prohibendúmque Baccalaureis, Licentiatis, & studentibus, ne eas proponant in Thesibus, & disputationibus, iisqve iniungendum, sicut & Sapientissimis Magistris Nostreis, & Vigilantissimo Domino Syndico, ne eas probent in responsis, Thesibus, libris, concionibus, aut lectionibus, sub pœna priuationis, donec ab Ecclesia, aut S. Sede Apostolica aliter fuerit declaratum. Qua relatione audita, censuit Facultas negotium illud esse differendum. PROHIBVIT TAMEN TAM DOCTORIBVS, QVAM BACCALAVREIS, NE PROBENT, VEL SVSTINEANT, PRÆDICTAS PROPOSITIONES, PER BVLLAS PII V. GREGORII XIII. ET VRBANI VIII. SVM-MORVM PONT. PROHIBITAS.

§. IV.

*Responsum Eminentissimi Cardinalis
HIERONYMI GRIMALDI
Nuntij Apostolici in Gallia, ad
DD. Doctores Parisienses.*

CVM allata fuisset hæc Bulla ad
Sacram Theologiæ Facultatem
ab Reuer. Abbate Lutumerio ex par-
te Eminentissimi Cardinalis Nuntij
Grimaldi consensu etiam ac iussu RE-
GIS interueniente, eâ lectâ, & ma-
turâ deliberatione habitâ, censuit
Facultas: QUOAD DOCTRINAM ple-
nè recipiendam esse summa cum ve-
neratione, & PROHIBENDVM esse
omnibus ac singulis DOCTORIBVS
ac BACCALAVREIS, NE VLLAM EX
PROPOSITIONIBVS. IN EA BVLLA
NOTATIS AC PROHIBITIS sustinere
ac defendere audeant. Quoad alias
verò difficultates Bullæ procrasti-
nandum esse, donec mens Summi
Pontificis quoad prohibitionem di-

Propositio-
nes in Bul-
la Urbani
damnatae
à Facultate
Parisiensi
prohibitz.

sputationum de Gratia, & quoad censuras plenius intelligatur.

Quo sensu
intelligen-
dæ prohi-
bitiones &
censuræ in
Bulla ex-
pressæ.

Adierunt itaque plurimi Doctores Eminentissimum Cardinalem Nuntium, eumque de iis difficultatibus prohibitionum & censurarum consuluerunt, qui respondit ipsis, EAS INTELLIGI QVOAD PROPOSITIONES DAMNATAS TANTVM MINIME DO-
CENDAS AC SVSTINENDAS.

Ita ab eo acceperunt D. CHAR-
TON Pœnitentiarius Ecclesiæ Pari-
siensis, D. HALLIERIVS Regius Pro-
fessor Theologiæ, D. HABERT Ca-
nonicus ac Theologus Ecclesiæ Pa-
risiensis, D. DVVAL Regius Profes-
sor Theologiæ, & complures alij.
Quod inculcare voluimus, ne quid
scrupuli veram ac salubrem de Gratia
THEOLOGICÆ ANTIQVÆ DOCTRI-
NAM profitentibus ac docentibus
emergeret aut hæreret. *Ex pag. 39.
Appendicis ad defensionem Fidei Eccle-
siæ aduersus Iansenianos accepimus.*

*Accedat his quoque responsio Eminen-
tissimi Cardinalis Ioannis de Lugo,
quam consultus à Louaniensibus Pro-
fessoribus, ut habet Ripalda Tomo III.
de Ente supernaturali paginâ 591.
Editionis Colonensis, rescripsit in
hac verba.*

TRES clausulas inuenio in Bulla nouissima Urbani VIII. quæ expli- catione indigent. Prima est in Bulla Pij V. pag. 6. in principio: ibi, *Dé- que iisdem & similibus posthac quoquo- modo loquendi, scribendi & disputandi facultatem quibuscumque interdici- mus.*

Secunda est folio 4. pag. 2. in fi- ne in Decreto Urbani VIII. ante triennium facto in illis verbis: *ne im- posterum.*

Tertia denique est in folio ultimo pag. 1. in principio, ibi: *ne quis.*

Hæc tertia clausula nihil aliud continet nisi quod continebat pri- ma clausula relata ex Bulla Pij V. quare quidquid licebat nobis loqui aut scribere contra Baium eiusque doctrinam, licet nobis nunc: cùm ea- dem sint vtriusque clausulæ verba.

Vrbanus
VIII. pro-
hibuit scri-
bere, loqui
& disputa-
re in fauo-
rem doctri-
næ Ianse-
nii.

Quod enim addit Vrbanus: *aliisque, ut infra, subinfertis articulis, &c.* refertur ad quatuor opuscula infra referenda, quæ nouissimè prodierunt in fauorem Iansenij, de quibus, & de cæteris in libro Iansenij, prohibet scribere, loqui & disputare, scilicet IN FAVOREM istius DOCTRINÆ: sic enim similia verba Pij V. contra doctrinam Baij intellecta semper fuerunt, & vsu ab omnibus recepta.

Idem pro-
hibuit tan-
tùm ne di-
sputationē
de concor-
dia gratiæ
& liberi ar-
bitrii agita-
tam inter
Dominica-
nos & Ie-
suitas, quis
renouet oc-
casionem im-
pugnandi
Iansenium.

Secunda verò clausula ex Decreto Urbani relata solùm prohibet, ne occasione impugnandi Iansenium, vel aliâ occasione imprimatur DE AUXILIIS, seu DE CONCORDIA GRATIÆ ET LIBERI ARBITRII sine licentia Pontificis, ut constat ex eius verbis.

Vnde infertur non minùs quàm anteà licere nobis Baij sententias impugnare, propugnare etiam & citare Bullam Pij V. & GREGORII XIII. EXIGERE IVRAMENTVM, SOLITVM in Vniuersitate Louaniensi, A PROMOVENDIS AD DOCTORATVM, NON REVOCANDI SENTENTIAS BAIJ DAMNATAS; dicere etiam in CON-

CIONIBVS; homines peccare reiciendo gratiam Dei quando debent cooperari ad seruanda præcepta, probare libertatem arbitrij contra Lutherum & Caluinum (abstinendo tamen à quæstione tractanda de Concordia gratiæ efficacis cum libertate) dicere DEVM dare GRATIAM SVFFICIENTEM reprobis, nos posse resistere gratiæ, nos cooperari gratiæ, non omne VOLVNTARIVM esse LIBERVM, nec hominem peccare in iis quæ NECESSARIO facit, & hæc DAMNATA esse in Baio. Potest etiam in rigore dici damnata esse in Iansenio, sicut post Bullam Pij V. habentem eadem verba dicebamus damnata esse in Baio: & quidem in colloquiis priuatis passim nunc dicimus DAMNATAM NVNC ESSE DOCTRINAM IANSENII: inscriptis tamen & libris ego abstinerem modestiæ causa, & ad euitandos rumores à nomine Iansenij, sed solum dicerem renouatam esse ab Urbano condemnationem doctrinæ Baij, propter aliquos, qui de eadem damnatione dubitabant. Sic cum mo-

Nullus dubitare potest de damnatione Iansenianæ doctrinæ.

destia obtinetur finis. Et quidem SEDES APOSTOLICA satis clarè repro-
bavit, & DAMNAVIT DOCTRINAM
ILLAM, NEC DE HOC POTERIT
VLLVS AMPLIVS DVBITARE.

Quod verò addidit Eminentissimus Cardinalis ad vitandos rumores, si ea de re libros ederes, fore ut abstineret à nomine Iansenij, id in gratiam Italiae Hispaniaeque videtur asseruisse, ubi nemo amplius dubitare potest de clarissima & apertissima reprobatione & damnatione doctrinae Cornelij Iansenij; ubi nulla propter Iansenianos errores turbæ, nulla dissidia; ubi nulli Iansenianarum partium pestiferi Doctores, aut, si qui reperiuntur, continuo compinguntur in carceres, aut ad triremes damnantur. At verò in Gallia Belgioque, si præsens adesset, non censeret omnino abstinendum, ubi larvati Calvinistæ sub pretextu promouendæ Augustini doctrina passim volitant Iansenium buccis follicantibus concrepantes, ubi muliercule in circulis cum penso & lana Iansenij apologiam tractant, ubi combibones in popinis inter pocula de auxilio quo & sine quo aduersus gratiam sufficientem & redemptionem Christi pro

omnibus impune blasphemant; ubi pueruli in scholarum quarundam abditis gurgustis inter prima Grammaticæ rudimenta Catechismum gratiæ ediscunt & hæresim à teneris ebibunt; ubi Typographi qua furtim, qua palam ac publice Iansenij Pseudo-Augustinum, pro Iansenio apologias infames, Abbatis ad Episcopum, ad Abbatem, ad Præsidem aduersus Concilij Tridentini doctrinam Epistolas, Gotescalci & Prædestinationorum Hæreticorum defensionem, famosos libellos & virulentas inuectiuas aduersus Doctores Vniuersitatis celeberrimos DD. Pereyret, le Moyne, Morel, Cornet, aliosque, etiam sacris infulis insignes, aduersus RR. PP. Sirmondum, Petauium, Petrum à sancto Ioseph, Adamum, Ripaldum, & similes doctrinâ, pietate, ac Catholica fidei zelo præstantes viros, perditâ fide scriptas Augustini, Prosperi, Bernardi aliorumque Patrum versiones, similiaque hæreseon veneno facta, infectaque Iansenianorum opera, excudunt in dies fermè singulos, grandire redempta ab Auctoribus, & in omnes regni prouincias dispersa & disseminata in certam Catholicæ veritatis per-

niciem; ubi vetulus Doctor vitiligator egregius, adiuncto sibi Curione subadiuvâ, suspectis inamabilis Bolbitensis & Tribuni Monetalis, aliorumque Iansenistarum libris approbationem non denegat, patiturque, contemptâ Regij Magistratus auctoritatē, publicari; ubi Caleni, Fromondi, Arnaldi, Magistri, pluresque alij, quos separatus Catalogus detegit, ab erudito. Facultatis Theologiae Doctore prope diem vulgandus, Iansenianam doctrinam sectantur, laudant, depradant; ubi Doctor in Scholâ Theologâis unus, in Philosophicis Professores aliquot damnatas à Pontificibus sententias tuentur & docent; ubi Baccalaurei ac Licentiati ceteris proteruiores, renitente nequicquam Syndico, ac bonis omnibus gementibus, proscriptas opiniones propugnant, Bullas Pontificum derident, Concilium Tridentinum conculcant; ubi denique Parochi nonnulli ex ambone, in congressibus priuatis publicisque, in Confessionum exedris, domi forisque, Iansenismum instillant, &c. quæ vulgare calamus horret ac refugit.

§. V.

*Epistola quorundam REFRACTA-
RIORVM, ac CONTVMACIVM
LOVANIENSIVM ad Academi-
cos Parisienses circa Bullam Pa-
pæ Urbani VIII.*

MAGNIFICE AC PERILLVSTRIS
DOMINE, EXIMII ET CLA-
RISSIMI VIRI. Non sine magna ad-
miratione, & animi nostri dolore ex
litteris quorundam apud nos viro-
rum Religiosorum nuper audiui-
mus BULLAM à THEOLOGIS SOCIETA-
TIS aduersus Reuerendissimum Do-
minum Episcopum Ipreensem RO-
MÆ EXTORTAM, & tot nominibus
SVBREPTITIÆ ET DOLOSÆ IMPE-
TRATIONIS SVSPECTAM non solum
vos recepisse, sed etiam ad DAMNA-
TIONEM quorundam Articulorum,
qui in Augustino illius Reuerendis-
simi explicantur, inclinare, aut iam
DAMNAVISSE. Quod tamen postre-
mum, vbi ingenium, solertiam, do-

Ex hac ad-
uersus Ie-
suitas ca-
lumnia cō-
ficta à per-
frictæ fron-
tis homini-
bus disce,
Lector Ca-
tholice,
quid de cē-
teris ex Iā-
senistico
Porru e-
mergenti-
bus iudica-
re debeas,
ac nomina-
tim de Ie-
suita Do-
ctore Sal-
manticensi,
quam ty-
pis etiam
per summā
impuden-
tiam publi-
carunt.

ētrinam, prudentiam tot illustrium virorum, ex quibus Academiæ vestræ cœtus componitur, cogitamus, credere nondum possumus. Ergo nec post tot veterum temporum pugnas & victorias sacrosancta sancti Augustini doctrina tandem victa succumbet, & quæ assultu deiici non potuit, iam suffodietur cuniculis? Non igitur Deus, perillustres & eximij Domini, ut sic dissipetur hæreditas Verbi Incarnati, & patrimonium Crucifixi. Certè Nos hîc [Louanij] nequidem Bullam illam recepimus, & Concilia Regia, sanctius, & Brabantia, cum excellentissimo Domino Governatore totum hoc Bullarum negotium in suspenso habendum esse decreuerunt, donec Sanctitas sua aliter & melius de eo sit informata. Omnia enim quæ Reuerendissimi Domini Iprensis hostes aduersus eum moliuntur, & quidquid in Bullam Pij V. commentantur cõtendunt, ut per latus eius S. Augustinum petant: cuius humilis de gratia Saluatoris fides & doctrina à principio statim institutæ Societatis, vbi

philosophari cœperunt , displicere
iis cœpit, nec vnquam postcâ circui-
re eam , aut pulsando apertè, aut sub-
neruando occultè destiterunt.

Hæc cum non ignoretis, incredi-
bile nobis est, sapientissimam illam,
& toto orbe celeberrimam Sorbo-
nam, præcipuum post Romanum Tri-
bunal Ecclesiæ propugnaculum, tam
facilè posse adduci, vt sententiam in
re tam ancipiti & periculosa præci-
piter, & sinat se ab aduersariis tam
simpliciter circumueniri, quorum
artes tam sæpè aut prudentiâ elusit,
aut fortitudine fregit. Fistula eorum
fortasse vobis cauet, non de Hipponen-
si, sed de Iprensi Augustino hîc
agi. Sed qui illustrissimum & incom-
parabilem Archiepiscopum vestrum
Senonensem, cuius sanctus Augusti-
nus per seipsum docens, iam iam
cum magna omnium eruditorum ex-
ultatione in manus nostras venit,
imitabuntur, & vtrumque Augusti-
num sedulò inter se comparare stu-
duerint, fucum & dolum videbunt,
dicentq; non magis ouum ouo, quàm
Iprensensem Hipponensem similem esse.

Si veræ
Facultatis
Theolo-
gicæ lau-
des, cur
eius detre-
ctatur Tri-
bunal? cur
mischentur
inanibus
turbis Sor-
bonæ co-
mitia?

Senonensis
Archiepi-
scopi cyg-
neam vo-
cem mox
subiicie-
mus.

Nec est etiam quod de quæstion-
cularum quarumdam S. Augustini
à Sede Apostolica nondum disertè
& in terminis definitarum damnatio-
ne aut reiectione agitari dicant. Vni-
ca enim omnium catena est, & no-
tum est (ait sanctus vester Prosper)
ita se falsitatis huius habere versu-
tias, vt totam se possit in exigua sui
parte reparare. Date ipsis solum ex-
tremum catenæ annulum, satis ha-
bent vt ineuitabili sequelâ trahant
vniuersam.

Menda-
ciorum ac
calumnia-
rum farra-
go mera,

Cùm igitur hæc & plurima alia non
ignoretis, perillustres & eximij Viri,
nunquam credemus, nisi vos ipsi no-
bis significare dignemini, vera esse
quæ fama tristissima huc attulit, sed
animo toto complectemur illam,
quam de celeberrima & vetustissima
Facultate Theologica tot Faculta-
tum alibi fœcunda matre à maiori-
bus nostris accepimus, & ipsimet et-
iam tot aliis argumentis excellen-
tiam fateri cogimur. Si aliquid de-
inde gratiæ cuiquam mortalium ad-
uersus vtrumque Augustinum dare
fas esset, certè non illis communibus

hostibus nostris oporteret, qui ruinis nostris imminet & Academias istas duas ad Germaniarum, in quibus dominantur, solitudinem & frigus redigere volunt. Quocumque enim Socij isti intrant, primò angustias aliis faciunt, deinde paulatim submouent, ac postremò extrudunt, quasi de se hoc scriptum esse interpretentur: *Habitabit Israël confidenter & solus. Deus Opt. Max. vos nòsque à tali Societate seruet, & in vobis vt olim & hæctenus Ecclesiæ suæ impenetrabiles muros ad reprimendos & frangendos hæreticorum* [*Lutheranorum, Calvinianorum, Gomaristarum & Iansenianorum*] *impetus ædificet. Quod vouemus ex animo.*

Magnifica & perillustis, eximiarum & clarissimarum DD. VV. humiles famuli & deuotissimi amici Rector & Vniuersitas Studij generalis Louaniensis. De mandato Dominorum meorum PETRVS MINTARY, dictæ Vniuersitatis Notarius 1644. Martij Idibus

Quoniam verò Illustrissimi ac reuerendissimi Senonensis Antistitis D. D. OCTAVII DE BELLEGARDE facta est mentio, cuius nomine atque auctoritate in edendo libello abusus est Doctoreculus nescio quis, placet hîc postrema morituri verba adscribere, quibus suam de Abbate Sancti Sigyrani eiusque Auditoribus ac discipulis Ianseniana hæreseos per Gallias propagatoribus, sententiam fuco procul omni syncerèque admodum expressit, & per Dominum Baronem de Renty ad Illustrissimum ac Reuerendissimum Dominum Nuntium Apostolicum, ut summum Pontificem certiore faceret, deferri curauit.

Les derniers sentimens de feu Monseigneur l'Archeuesque de Sens Oëtaue de Bellegarde, touchant les Disciples de l'Abbé de Saint-Cyran, ennoyez à Monseigneur le Nonce, pour informer sa Sainteté.

IL ne s'agit pas de les condamner, mais seulement de ne les pas auctori-
ser, & d'inspirer à sa Sainteté de ne rien faire, qui paroisse approuuer les personnes & leurs desseins.

Que Monseigneur de Sens a toujours fait grande difference entre l'approbation de la doctrine contenue au Liure de la Frequente Communion & l'approbation, soit du sieur Arnauld, qui en est l'Auth eur ; soit du sieur Abbé de S. Cyran ; particulierement depuis qu'il a remarqué, que d'une approbation ils inferent l'autre ; il a pris soin particulier d'avertir ses amis, qu'il se faut bien garder de confondre ces deux choses, & que pour n'avoir rien trouué dans le liure de la Frequente Communion, qui ne fust orthodoxe, il ne veut pas pourtant qu'on croye qu'il fait mesme iugement de leurs personnes, & de leurs desseins, & qu'il les tiennent pour orthodoxes. La singularité affectée qu'il a toujours remarquée en eux, l'orgueil, la presumption d'esprit, & le mespris des autres, le soin de se cacher de ceux, qui ne sont pas tout à fait à eux, & choses semblables, l'ont obligé il y a long temps de faire grande difference entre leurs desseins, & la doctrine, qu'ils donnent au public. Il est obli-

C'estoit son sentiment particulier, auquel il persistoit après luy avoir donné son approbation, & y avoir fait changer beaucoup de propositions bien plus estranges que celles qui y ont paru.

gé de croire tout ce party suspect à l'Eglise, pour auoir veu, que son commencement a esté dans l'illusion, dont l'un des effets a esté vne fausse deuotion appellée, le Chapelet secret du S. Sacrement, condamné comme tel par huit Docteurs de Sorbonne.

Voyez plus
amplemēt
sur ce point
& plusieurs
autres ce
qui est ob-
serué dans
le liure in-
titulé: *Les*
Reliques de
l'Abbé de
S. Cyran.

Pour auoir sçeu par personnes dignes de foy, que le sieur de S. Cyran parloit de l'Assemblée du Concile de Trente, comme d'une Assemblée politique, & qu'il n'estoit nullement vray Concile.

Pour auoir aussi ouy parler plusieurs personnes tres-croyables, que ledit sieur Abbé tendoit à oster la Frequente Communion, mesme aux meilleures ames, sous pretexte d'une Communion spirituelle, qu'il faisoit passer pour plus sainte, & pleine de grace, que la Communion sacramentale.

Qu'en son Catechisme, leçon 6. en la definition de l'Eglise, il ne fait aucune mention de la Hierarchie Ecclesiastique: il ne parle ny du Pape, ny des Euesques, en sorte que selon

lon cette definition l'Eglise peut estre inuisible.

La coustume dudit sieur communiquant ses secrets à ceux qu'il esperoit gagner, estoit de leur dire, que s'ils en parloient, il leur soustiendroit, qu'ils auoient menty. Tellement qu'il communiquoit sa mauuaise doctrine en parlant à l'oreille; & tout au contraire publiquement, tant de vive voix, que par escrit.

Le mesuis donc trouué obligé par toutes ces choses de me désier grandement de ce party; & i'ay conseillé à mes amis de faire le mesme, lors qu'ils m'ont demandé mon aduis.

On peut adiouster ce que m'a dit vn des leurs, que lors qu'ils seront approuuez & establis, ils vouloient oster la Confession des pechez veniels, comme n'ayant esté pratiquée en l'antiquité. Tellement qu'on peut dire d'eux qu'ils pratiquent presentement au Port-Royal, ce qu'ils veulent oster, & preschent & publient la doctrine qu'ils condamnent. Ils veulent paroistre grands soustiens & defenseurs de la Hierarchie de l'E-

glise par Petrus Aurelius, & leurs discours publics, & ils y sont les plus contraires. Mais ils amusent d'apparence pour s'establiir, pour après répandre ce qu'ils tiennent tres-caché, & ne communiquent mesme qu'à peu de leurs Freres.

§. VI.

*Propositiones damnata à deputatis
Doctōribus sacra Theologica Fa-
cult. Parisiensis, anno 1649.*

Iansen. pp. I.
19. 20. 21.
22. &c.

ALIIQVA Dei præcepta hominibus iustis volentibus, & conantibus, secundum præsentēs quas habent vires, sunt impossibilia. Deest quoque eis gratia quā possibilia fiant.

Prima propositio est heretica.

Pp. à 33. ad
50.

II. Interiori gratiæ in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur.

Secunda propositio est contraria sacris Scripturæ.

Pp. à 1. ad
18.

III. Ad merendum & demerendum in statu naturæ lapsæ non requiritur in homine libertas à neces-

fitate, sed sufficit libertas à coactione.

Tertia destruit rationem meriti & demeriti, estque hæretica.

IV. Semipelagiani admittebant prævenientis gratiæ interioris necessitatem ad singulos actus etiam ad initium fidei, & in hoc erant hæretici, quòd vellent eam gratiam talem esse cui possit humana voluntas resistere vel obtemperare.

Ex Iansenii pyxide hoc venenum prodit de hæresi Pelagiana, & alibi passim.

Quarta propositionis prima pars est falsa & temeraria: secunda verò qua asserit hæreticum esse admittere gratiam cui possit humana voluntas resistere, est hæretica.

V. Semipelagianorum error est Christum pro omnibus omninò hominibus mortuum esse, aut sanguinem fudisse.

Ianf. pp. à 59. ad 63.

Quinta est falsa, scandalosa, insimulans erroris veritatem sacris Scripturis contentam, & in Concilio Tridentino declaratam.

VI. Sensit olim Ecclesia priuatam sacramentalem Pœnitentiam pro peccatis occultis non sufficere.

Arnaldistas S. Sigyrani discipulos ista thesis spectat.

Sexta vel spectat ad questionem in-

ris: & sensus est, sensit olim Ecclesia priuatam sacramentalem Pœnitentiam re-ipsa & absolutè pro peccatis occultis non sufficere; & est haretica, errorem infallibili Ecclesie affingens: vel spectat ad questionem facti; & sensus est, sensit olim Ecclesia ex temporis illius disciplina non sufficere priuatam sacramentalem Pœnitentiam pro peccatis etiam occultis, & falsa est, & temeraria.

Attritio alia
merè natu-
ralis, alia
quæ ex
Christi gra-
tia elicitur,
& in modo
est super-
naturalis.

VII. Naturalis attritio sufficit ad sacramentum Pœnitentiæ.

Septima intellecta de attritione merè naturali, ut sufficiens ad sacramentum Pœnitentiæ cum effectu gratiæ iustificantis recipiendum, est haretica.

ITA VISVM clarissimis Doctõibus & Magistris: IACOBO HENNE-
QVIN Decano & Professore Theologia.

IACOBO PEREYRET magno Moderatori Collegij Regij Nauarræ & Professore Theologia.

CLAUDIO MOREL Doctõri & Socio Sorbonico.

NICOLAO CORNET Syndico Facultatis.

N. GAVGVELIN Doctõri Nauarr.

FR. IOANNI NICOLAI Primario
Regenti in Theologia apud Fratres
Prædicatores.

MARTINO GRANDIN Professori
Theologiæ Moralis in Sorbona.

Deputatis in Conciliis Generali-
bus mensis Iulij huius anni 1649. à
sacra Facultate ad examen prædicta-
rum propositionum.

*Quis verò, quas turbas, quòve præ-
textu & modo sequentibus Comitiis in
Sorbona excitari, non est mei instituti si-
gillatim exponere, cum præsens ipse non
interfuerim, sed aliorum sermonibus vul-
gatam rem duntaxat acceperim. Ab ipsis,
in quorum oculis ac conspectu cuncta per-
acta sunt, Doctoribus Sacre Facultatis,
maximè deputatis, narrationem illam
expectamus in dies, cum nonnullis aliis
ad Iansenianam Historiam spectanti-
bus.*

§. VII.

*Vniuersitas Louaniensis omnium
prima die 7. Nouembris anni
1519. damnauit Lutherum, & in
eo Iansenium. Habetur Censura
Tomo 2. operum Lutheri. p. 35.*

Nunquid
aliud do-
cuit Ianse-
nius verè
spurius Lo-
uanienſis
Academiæ
Doctör?

CIRCA mandata Dei dicit: Deus
cligat hominem ad impossibile,
& quòd diuino præcepto tenemur
ad non habendum fomitem pecca-
ti, quem quia habemus, & in hac
vita carere non possumus, semper
peccamus.

Item dicit, quòd virtutes morales
& scientiæ speculatiuæ sunt peccata
& errores in peccatoribus, quia fiunt
necessariò ex corde malo, & non-
dum sanato per gratiam.

Et multa alia passim inserit æquè,
vel magis absurda, & erronea.

Librum & tractatus doctrinaliter
damnamus tanquam communitati
fidelium nociuos, veræ & sacræ do-
ctrinæ aduersos, & de medio tollen-

dos censemus, ignique cremandos,
 & auctorem ipsum ad reuocationem
 & abiurationem supradictorum co-
 gendum. *Exclamare libet, ô Louanium!
 ô Facultas! ô Theologia! quid tibi cum
 delirantibus seniculis Libertino Fromon-
 do, Henrico Caleno, & pauculis aliis, qui
 Louaniens. Vniuersitatem toto orbe Chri-
 stiano infamant. quin euomis, quin da-
 mnas & proscribis germanos illos rena-
 scentis Lutheri catulos, atque ad reuo-
 cationem & abiurationem damnata to-
 ties doctrinæ adigis? Quare hoc secu-
 lo: obscuratum est aurum, mutatus
 est color optimus, dispersi sunt la-
 pides sanctuarij in capite omnium
 platearum? Filij Sion inclyti, & ami-
 citi AVRO PRIMO: quomodo repu-
 tati sunt in VASA TESTEA, opus ma-
 nuum figuli? Verum non omnes abie-
 runt post Baal: seruauit & sibi Domi-
 nus ex ea Facultate Doctores plurimos,
 eosque præcipuos, qui non curuauerunt
 genua ante idolum affectata nouitatis,
 ut paulò post ostendemus.*

Sunt etiam in manibus omnium
 Articuli dicti Louanienses numero
 32. editi à Facultate Theologiæ con-

gregatâ per iuramentum in Collegio Theologorum anno à natiuitate Domini 1544. die sexta mensis Decembris cum hoc epiphonemate:

O si nunc
reniuiscerēt
sapientissi-
mi Docto-
res, & Loua-
nii regnan-
tem Luth-
eri doctri-
nam intue-
rentur!

Ergo quod vnum nostræ Facultatis est, mandamus Theologiæ studiosis omnibus quacumque ratione nobis subiectis, & IN POSTERVM subiiciendis. Primùm, ne quid vsquam doceant aut profiteantur, quod dogmatibus his contrarium sit. Deinde, vt eadem fideliter, cùm locus & occasio postulabit, tueantur & explicent ad VETERIS & ORTHODOXÆ FIDEI custodiam & ædificationem Christiani populi. SI QUI VERO CONTRARIA, eos pro modo Facultatis nostræ OMNINO PVNIRE DECREVIMVS.

Septimus articulorum illorum Louanijensium est huiusmodi:

CERTA FIDE TENENDVM EST HOMINEM HABERE LIBERVM ARBITRIVM, QVO POTEST MALE, & CVM GRATIA DEI BENE AGERE, & post mortale peccatum admissum Deo adiuuante pœnitere, & peccatorum remissionem consequi.

Martinus Lutherus 76. articulos 32. Louaniensibus opposuit ex aduerso, atque in iis 39.

Liberum arbitrium ad bonum est nullum : cum gratia autem posse in bonum, hoc est magistrolliter aliud respondere, quàm quæritur in libertate arbitrij.

Lege pp.
Iansenii à
prima ad
18.

Ruardus Tapper ab Enchusa insignis superiori sæculo Theologus Ecclesiæ Collegiæ S. Petri Louaniensis Decanus, & eiusdem florentissimæ Academiæ Cancellarius, explicationem edidit viginti articulorum venerandæ Facultatis sacræ Theologiæ Generalis Studiij Louaniensis circa dogmata Ecclesiastica controuersa unà cum responsione ad argumenta aduersariorum annis 1555. & 1557. atque Philippo Hispaniæ Regi consecrauit. In iis eminet Tractatus septimus de libero arbitrio, quem vnum veluti scutum inexpugnabile omnibus Baij Iansenique conatibus opponere, seorsimque edere præstiterat. Sic verò incipit :

LIBERVM ARBITRIVM est Facultas, qua positis omnibus requisitis ad eligendum & agendum possumus non eligere & non agere ; ita videli-

Eadem est
Parisiensis
Facultatis
Doctorum,
Societatis
IESV Theo-

logorum
omniū-
que aded
Catholico-
rum de li-
bero arbi-
trio doctri-
na Ianse-
nianæ, Lu-
theranæ,
Caluinia-
næ è dia-
metro op-
posita.

Ad meritū
& demeri-
tum liber-
tas cum
necessitate
stare ne-
quit.

cet, quòd omnibus similiter se ha-
bentibus, quando eligimus, possumus
non eligere; imò plerumque refuta-
re; & quando non eligimus aut re-
futamus, eligere possumus & refu-
tare. A qua Facultate dicitur causa
aliqua libera & agens liberum: & cau-
sa naturalis est, quæ necessariò agit
omnibus prærequisitis positis, nec
potest non agere, &c. Deus liberum
arbitrium sic mouet, vt non ex ne-
cessitate moueatur, nec AD VNVM
ipsum DETERMINET, sed rema-
neat motus eius contingens, non au-
tem fiat necessarius. Si tamen Deus
voluntatem ad aliquid moueret, im-
possibile est huic positioni, quòd ad
hoc non moueatur: nec tamen est
simpliciter impossibile: quia eo mo-
mento, quo ad aliquid mouetur, po-
test contrarium velle: positâ autem
hac motione & concursu Dei, quo
vult nos velle & agere, volumus & a-
gemus. Necessitari tamen volunta-
tem à Deo, qui auctor est naturæ,
quamuis cogi ab eo non possit, ni-
hil vetat: nam tunc AVFERRET IL-
LI LIBERTATEM IN TALI ACTIONE

mouendo eam ceu brutam pecudem,
quod nunquam facit lege communi.

Huiusmodi autem facultatem eligendi vel acceptandi & refutandi atque reiiciendi ea, quæ per intellectum proponuntur, esse in homine testantur Scripturæ sacræ, &c. ad quæ *Lectorem pium ac Catholica veritatis cupidum amandare soleo, ut discat quis sensus fuerit antiquorum Scholæ Louanien- sis Doctorum. Non enim vacat plura exscribere ex eo Tractatu qui vel unicus sufficere posset Catholico Theologo ad prosternendos omnes obterendosque Iansenij & Iansenianorum nefarios conatus.*

§. VIII.

*Michael Baius anno 1580. die 24. Martij damnationi propositio-
num à Pio V. & Greg. XIII.
summis Pontificibus factæ ac-
quieuit, & professus est se plu-
rima ex iisdem in suis libellis de-
fendisse in eo SENSU, IN QVO
REPROBATÆ FVERVNT ab
Apostolica Sede. Quo telo con-
fossus iacet, aeternumque iace-
bit damnatus Baianarum sen-
tentiarum instaurator Iansenius.*

EGO MICHAEL DE BAI, Can-
cellarius Vniuersitatis Louanien-
sis, agnosco & profiteor me ex variis
colloquiis, & communicationibus
habitis cum R. P. D. Francisco To-
leto, Concionatore suæ Sanctita-
tis, & ad hanc rem specialiter misso
super diuersis sententiis, & proposi-
tionibus iam olim à S. D. N. Pio V.

felic. record. sub datâ Kal. Octob. anno 1567. & nuper à Gregorio XIII. moderno Pontif. Max. sub data 4. Kal. Feb. anno 1579. iteratò damnatis & prohibitis, ita motum, & eò perductum esse, vt planè mihi habeam persuasum earum omnium sententiarum damnationem, atque prohibitionem iure, meritòque, ac non nisi maturo iudicio, & diligentissimâ excussione præmissis factam, atque decretam esse. Fateor insuper plurimas ex iisdem sententiis in nonnullis libellis à me olim, & ante emanatam Sedis Apostolicæ super iis censuram conscriptis, & in lucem editis contineri & defendi etiam eo sensu in quo reprobantur. Denique declaro me in præsentiarum ab iis omnibus recedere, & damnationi à S. Sede factæ acquiescere, neque posthac illas docere, asserere, aut defendere velle. Datum Louanij die 24. Martij anno 1580.

MICHAEL DE BAIJ.

Ex hinc Facultas Theologica Louanienſis ad perpetuam rei memoriam ſan-

citum voluit, ut studiose omnes prædictos articulos in Bulla damnatos in graduum susceptione abiurare, & Magistri Professorisque omnes ab iis docendis defendendis asserendisque abstinere, & diuersam atque oppositam doctrinam tradere iubeantur. Cui Constitutioni omnes ad unum Facultatis Doctores manu propria tunc subscripsere, eaque est ad perpetuam rei memoriam, inquit Ripalda sect. 1. n. 7. diss. 1. etiam in publica instrumenta & codicillos relata. Quæ etiam hodie apud illos viget, & iureiurando constringit. Quare huius religionis violatores sunt plures Baiani Iansenius, Fromondus, alique, qui in ea Academia ad gradum Doctoratus eo præmissio iuramento fuerunt promoti.

Formulam huius iurisiurandi suo tempore posthac Lectori cum pluribus aliis, Deo dante, subministrabimus. Interim prodeant quæ iam edita sunt, Doctorum orthodoxorum syngrapha.

§. IX.

SYNGRAPHÆ S. Theologiæ Docto-
rum Academia Louaniensis,
qui se Bullam VRBANI PP.
VIII. recipere, eique parere se
velle declararunt, mense Decem-
bri anni MDCXLIII.

INFRASCRIPTI ad requisitionem
R.D. Pronuntij Apostolici in Bel-
gio, declaramus nos Bullam S. D.N.
VRBANI VIII. quâ confirmantur
Constitutiones Pij Papæ V. & Gre-
gorij XIII. ac prohibetur AVGVSTI-
NVS CORNELII IANSENII olim
Iprensis Episcopi, in quo MVLTÆ
EX PROPOSITIONIBVS à SEDE APO-
STOLICA antè DAMNATIS CONTI-
NENTVR, & contra easdem DAM-
NATIONES DEFENDVNTVR, tanquam
Romæ legitimè affixam & publica-
tam reuerenter recipere, ideóque in
omnibus & per omnia parituros.

Hinc videas
non à Ga-
tholicis Lo-
uanienfibus
scriptam
fuisse supe-
riorem epi-
stolam ad
Academi-
cos Pari-
sienses, sed
à refracta-
riis & con-
tumacibus:
si tamen
Louanii &
non potiùs
Parisiis cu-
sa fuit ab
Arnaldistis
hæc faba.

Ioannes Schinkelius Senior Fa-
cultatis Theologiæ Louanij Regens,

ac in eadem ordinarius Professor,
Præsidens Collegij Adriani VI.

Christianus Beufecum secundus
eiusdem Facultatis Regens, ac in ea-
dem Professor Regius, Regique Se-
minarij Præsidens.

Guillelmus ab Angelis tertius eius-
dem Facultatis Regens, necnon sa-
cræ Theologiæ Scholasticæ senior
Professor Regius.

Ioannes Caramuel Lobkowits
S. T. D. Melrosæ Abbas Ordinis Ci-
sterciensis.

Matthæus Theyghe S. T. D. &
linguæ Græcæ Professor Academi-
cus, Præses Collegij Pastoralis Hi-
bernæ.

Antonius Dauius S. Theologiæ
Doctor, & Moralis scientiæ Acade-
micus Professor, Collegij Sabaudicæ
Præsidens.

Iacobus Speecq S. T. D. & Pro-
fessor ordinarius.

Leuinus Debbaut S. T. Licentia-
tus, & Professor ordinarius.

EIDEM FORMULÆ subscripserunt
ex Ordine sancti Dominici S. Theo-
logiæ Doctores.

F. Fran-

F. Franciscus Hyacinthus Coque-
tius Ordinis Prædicatorum sacræ
Theologiæ Doctor Duacensis.

F. Marius Ambrosius Capello Or-
dinis Prædicatorum S. T. Doctor
Louaniensis.

*Supposito quòd hæc ultima Bulla, prout
est nobis ab eximio D. M. N. Ioanne
Schinckelio exhibita, de facto, prout ta-
lis est, emanarit à Sede Apostolica, sit-
que Romæ, & hîc sufficienter publicata,
subscribo tanquam obediens filius sanctæ
Romanae Ecclesiæ.*

F. Andreas à Turri S. T. Doctor
Louaniensis Ord. Prædic.

Ego F. Gaspar Dingens Ord. Præ-
dic. S. T. Doctor Louaniensis abso-
lutè, & sine limitatione humiliter &
reuerenter recipio & parco præfatæ
Bullæ, de cuius publicatione ob au-
thoritatem illustrissimi D. Abbatis S.
Anastasiæ Pronuntij S. Sedis Aposto-
licæ in Belgio, non possum dubi-
tare.

*Cur verò senioribus illis, primo, se-
cundo, tertioque Regentibus, caterisque
sanioris mentis Doctoribus non subscri-
psere FROMONDVS, CALENVS, SINI-*

CHIVS, PAPIVS, similisque contumacia Doctores? Plures hîc recitare causas supersedeo, quæ Louaniensibus, Duacensibus, cæterisque Belgis, non sunt ignotæ. Earum loco accedat Iuramentum, seu Protestatio eiusdem CALENI, quam tamen non satisfecisse Romano Pontifici, ut pote fraudulenter, verbisque subdolis scriptam, omnes probè norunt: docuitque euentus, quàm parùm probentur Apostolicæ Sedi, Regi, Archiduci, sanctiorique Concilio, quàmque indigni videantur Episcopalibus infulis Ianseniana factionis fautores.

EGO HENRICVS CALENVS Archidiaconus Meclinienfis, & nominatus Episcopus Ruremondensis, profiteor me in omnibus obedientem S. R. Ecclesiæ, & S. D. N. Innocentio diuinâ prouidentiâ Papæ, eiusque successoribus: & licèt existimans ea, quæ continentur in libro Reuer. CORNELII IANSENII quondam Iprensium Episcopi, qui dicitur AVGVSTINVS, esse ex pura mente, & doctrina S. Augustini magni Ecclesiæ Doctoris, & iuxta sensum ab eadem sancta Romana Ecclesia receptum,

& approbatum, huic fundamento innixus eundem librum legerim & defenderim: tamen certior factus postea constantis voluntatis Urbani VIII. felic. record. & S. D. N. Innocentij X. præfatum librum prohibentium, declaro me S. Sedi Apostolicæ, eiusque summorum Pontificum mandatis obedientiam præstare, atque inuiolabiliter deinceps præstiturum, neque directè, vel indirectè contrauenturum, seposuisse, seponere, nec illum ampliùs lecturum. Insuper declaro me omnes, & quascumque hæreses detestari, propositiones omnes, & sententias damnatas, & damnandas in quolibet auctore, etiam in præfato IANSENII libro, cui titulus AVGVSTINVS, pro damnatis habere, & habiturum. Ita spondeo, voueo, & iuro Ego idem HENRICVS CALENVS Archidiaconus Meclinenfis. Sic me Deus adiuuet, & hæc sancta Dei Euangelia, &c.

Ego Antonius Abbas S. Anastasiæ, &c. Iuramentum obedientiæ iuxta superscriptam formam, à R. P. Henrico Caleno, &c. in manibus

Addere debuerat, declarantium in eo Pseudo-Augustino contineri propositiones à summis Pontificibus iam damnatas: quod contumaci vir ingenio nunquam voluit profiteri. En vulpem in astutia sua captam & à sapientibus Catholicis delusam.

meis ad verbum emissum recepi, & ita restor manu propriâ, &c. Die 8. mensis Ianuarij 1646. Antonius Abbas S. Anastasiæ.

§. X.

Protestatio DD. sacre Theologiae Academiae Duacensis ad Serenissimum Archiducem LEOPOLDVM aduersus Cornelij Jansenij doctrinam, pro sua erga Sedem Apostolicam, & Bullam VRBANI VIII. obseruantia.

A veritate laborare nimis ius sæpè aiunt, extingui nunquam.

Tit. Linius.

NOs *infrascripti Notarij Apostolici Residentie Duacensis, omnibus & singulis, quorum intererit: fidem facimus exhibitam nobis esse copiam litterarum ab eximiis D. D. nostris Georgio*

Coluenerio, Francisco Syluio, & Valentino Randoux Theologiæ Doctõribus & in Vniuersitate hac Duacensi Regiis & ordinariis Professõribus, ad Serenissimum Principem Leopoldum Belgij supremum Gubernatorem, scriptarum 27. Iulij 1648. quarum tenor sequitur:

SERENISSIME PRINCEPS,

INFRAScripti S. Theologiæ Doctores, & Professores in alma Vniuersitate Duacena, certiores facti à viro religioso fide dignissimo, nos scriptis quorundam ex Vniuersitate Louanienti traductos quasi doctrinæ, quæ IANSENIO ac BAI0 primùm tribuitur, non tantùm subscripserimus aliquando, sed etiam pertinaciter modò adhærescamus, SPLENDIDIVS MENDACIVM fingi nullum posse credimus. cùm constet nos primam VRBANI VIII. felic. memoriæ Bullam contra IANSENIVM amplexos, ipsamque in Scholis publicis solemniter promulgasse: inde summum Pontificem breui peculiari ac benedictione hanc Vniuersitatem cohonestasse,

Mendaces Iansenistæ nihil non fingunt, vt incautos ac simplices deludant.

quia tam promptè Sedi Apost. morem
 gessisset (breue id Pontificium nobis
 ad manum est) certissimùmque nos
 diploma super hac re regium exo-
 sculatos , integram ipsam Bullam ad
 scholas publicas affixisse , quam nul-
 lus hominum vel digito iniurioso at-
 tigit. Hìc protestatissimus & prote-
 stamur iterùm iterùmque nos sem-
 per præstitisse obedientiam ERGA
 S. SEDEM PETRI , & REGEM CA-
 THOLICVM , imò semper doctrinam
 illam IANSENII PROSCRIPTAM VO-
 LVISSE , ita vt NVLLVM VNQVAM
 EX NOSTRA FACVLTATE THEOLO-
 GIÆ DVACENA INFECERIT. tanto
 acerbior est dolor noster quanto atro-
 cior iniuria nec ferenda , quâ nomen
 almæ huius Vniuersitatis traducitur
 apud Serenissimum Archiducem ,
 quasi inobedientium Ecclesiæ Ca-
 tholicæ filiorum. Econtrà censui-
 mus COMMVNIBVS SVFFRAGIIS hu-
 millimè Celsitudinem suam rogan-
 dam, vt pergat DOCTRINAM ILLAM
 IANSENIANAM SERIÒ EXTIRPARE ,
 QVA NEQVAQVAM DOCETVR B. AV-
 GYSTINI MENS. Et cùm hoc malum

Inde men-
 dacii at-
 ques pro-
 pensum Re-
 gis Catho-
 lici in Ian-
 senismum
 fauorem, &
 totam Sal-
 manticen-
 sis Docto-
 ris fabulâ.

Doctores
 Duacenses
 petunt ab
 Archiduce
 vt pergat
 doctrinam
 Iansenianâ
 seriò extir-
 pare.

Augustini
 nomen fal-
 sò suæ præ-
 tendunt
 hæresi Ian-
 senistæ,

in peius ita serpat, vt faniori Belgicæ
nostræ parti, & Academia huic affi-
ctum mentiantur, illi verendum ma-
gis ne PETVLANTIA INGENIA, SIVE
IN ACADEMIIS, SIVE IN MONA-
STERIIS, & alibi incautos, & minùs
versatos in S. Augustini voluminibus,
hac perniciosâ doctrinâ imbuant,
& ab huiuscemodi verò scintillis
magna excitentur incendia, nisi po-
testas Serenissimi illa ipsa in suis prin-
cipiis extinguat. Cæterùm profite-
mur & protestamur neque hîc, neque
aliàs à Bullis ac mandatis Pontifi-
ciis diplomatibûsque Regiis ne la-
tum vnguem esse discessuros, sed
semper fore morigeros, prout ple-
niùs ex relatione venerabilis Reli-
giosi, de Facultate nostra benè me-
riti, latoris præsentium, sua Serenif-
sima Celsitudo intelliget, cui eadem
Facultas Theologica Duacena de-
uota ex animo omnem sospitatem
ac felicitatem precatur. Duaci 27.
Iulij 1648. signatum erat GEOR-
GIVS COLVENERIVS. FRANCISCVS
SYLVIVS. VALENTINVS RAN-
DOVX.

Petulantia
ingenia Iâ-
senismo fa-
uent, & per-
niciosam
doctrinam
disseminât.

*Insuper testamur illos ipsos eximios
tres DD. nostros ante nominatos coram
nobis personaliter comparentes, asseruisse
scripsisse se originale antedictarum litte-
rarum ad supradictum Serenissimum Leo-
poldum, per venerabilem D. Gallo-
pin, qui & ipse coram nobis etiam con-
stitutus fide bonâ professus est litteras ori-
ginales, de quibus supra fit mentio, red-
didisse se ipsimet Serenissimo, in quorum
omnium & singulorum fidem hoc instru-
mentum publicum desuper confecimus, &
manu propriâ signauimus. Duaci 17. Se-
ptembris 1648. ANTONIVS DIEV-
LOT Not. Apostolicus. M. IOANNES
DIESTRE Not. Apostolicus.*

*Ad hanc Doctorum Duacensium epi-
stolam gratulabundus Princeps Serenissi-
mus his verbis responsum dedit.*

LEOPOLDVS GVILLELMVS

*Archidux Austria, Dux Burgundia,
&c. Locum tenens, Gubernator & Ca-
pitaneus Generalis Belgij & Burgun-
dia, &c.*

HONORABILES ET SINCERE
NOBIS DILECTI.

INTELLEXIMVS nostro singulari gaudio ac voluptate, quantâ fortitudine animi, quantôque honore nominis vestri steteritis contra PERNICIOSAM DOCTRINAM IANSENII SVB PALLIO SEV NOMINE D. AVGVSTINI, VELVTI SVB MELLE VENENVM simplicioribus atque incautis propinatum: fecistis hac in parte quod veros Romanæ Ecclesiæ Theologos fidelésque Regis Catholici subditos magnopere decet, dum hac ratione, tam pro OBEDIENTIA S. SEDI APOSTOLICÆ DEBITA, QVAM PRO AVCTORITATE REGIÆ MAIESTATIS DECERTASTIS. Vnde non immeritò digni habiti fuistis quorum sanam doctrinam observantiâque erga S. Sedem Romanam summus Christi

Sereniss.
Princeps
doctrinam
Iansenii
pernicio-
sam appel-
lat, & sub
melle san-
cti Augu-
stini deli-
tescens ve-
nenum.

Pro Sedis
Apostolicæ
& Regiæ
Maiestatis
auctoritate
decertant,
qui peruer-
sum Iansen-
nii dogma
causam
malorum
in Ecclesia
oppugnât.

Vicarius palam commendaret , vestramque Facultatem per speciale Apostolicum Breue honoraret : & quia satis præuidemus quantum ex PERVERSO IANSENII DOGMATE MALVM ECCLESIAE , præsertim Belgicæ , immineat , nisi quamprimùm occurramus per opportuna remedia , maximè verò per doctos probatæque fidei viros , è quorum numero vos esse agnoscimus , inde est quod ex desiderio quo ferimur ad conseruandam vbique sinceram doctrinam ac fidem Catholicam , vestram quoque operam requiramus , cupientes ex vobis intelligere quam potissimùm ratione iudicetis obuiandum esse præsentì malo , quod sensim ita serpit , vt iam non solùm Louaniensem Vniuersitatem , sed aliquos etiam primores Ecclesiæ , familiâsque Religiosas instar CONTAGIOSÆ PESTIS corripuerit : in hoc porrò negotio , quantò promptiora & meliora nobis consilia suggesseritis , tantò gratiora ea nobis erunt , quando præsertim ad satisfaciendum Sedi Apostolicæ per publicationem exequutionemq;

Bullæ Urbani VIII. quæ contra præfatam Iansenij doctrinam emanauit, videmus nos iam iteratis à Rege literis vrgeri, ratioque officij nostri exigit, vt in re tanti momenti nullas omninò moras faciamus. His vos honorabiles sincerè nobis dilecti, diuinæ protectioni commendamus, manemúsque vniuersæ vestræ Facultati nostrâ gratiâ & fauore optimè propensi. Tornaci 3. Septemb. 1648. subscriptum LEOPOLDVS GVILLEMVS, & inferiùs signatum VERREYKEN. Subscriptio Epistolæ erat, vt sequitur: Honorabilibus, & sincerè nobis dilectis Doctoribus, & Professoribus Theologicæ Facultatis in Vniuersitate Duacena, & erat sigillata sigillo Regio superoblea rubra.

Collatione factâ cum originali, nos infrascripti Notarij reperimus de verbo ad verbum concordare. Actum Duaci 17. Septembris 1648.

M. IOANNES DIESTRE residentiæ
Duacenæ Notar. Apost.

ANTONIVS DIEVLOT
Notar. Apost.

Posteriores dies sapientissimi testes.

ANNO proximè sequenti 1649. prodiit Liber Duaci, typis Viduæ Marci Wion, sub signo Phœnicis, hoc titulo: VERITAS ET ÆQUITAS *Censuræ Pontificiæ Pij V. Gregorij XIII. Urbani VIII. super articulis 76. damnatis, propugnata constanter ac illustrata à Facultate Theolog. Duacena, antiquiore & recentiore: siue, ANTITHESES desumpta digestaq; ad mentem S. Augustini, ex luculentis Commentariis eximiorum Doctorum ac Magistrorum nostrorum GUILIELMI ESTII, & FRANCISCI SYLVII, quot ipse, tot rationes, cur VNI-VERSITAS DVACENA Urbanam Bullam de his articulis promptissimè acceptarit, in publicis Scholis promulgarit, iisdemque affixerit. Fidelia omnia mandata eius confirmata in sæculum sæculi facta IN VERITATE & ÆQUITATE. Psalmo IIo.*

Excanduit viso hoc libro, à Collegio Regentum Theologiæ Facultatis Duacenæ, inscripto sanctissimo Patri INNOCENTIO X. Pont. Max. Libertus Fromondus, atque, ut est impatiens iræ, Veritatis Æquitatisque hostis capitalissimus, illicò de-

properavit *Lucernulam*, adiecitque Emundtorium, assumptâ non amplius *Vincentij*, quam à *Petauo*, ac *Ricardo* victus conuictusque abiicere tandem coactus est, sed *Fulgentij* laruâ, quam etiam mox haud dubiè depositurus est, factus ex mendaci falsoque *Fulgentio* verus *Tenebrio*, vt sagaciter & ingeniosè coniecit eximius Doctor *Valentinus Randonx*, Decanus pro tempore S. Theologicæ Facultatis Duacenæ, in Epistola, quam Duaci 1. Augusti huius anni 1650. dedit ad laruatam *Fulgentium*, in qua iam repuerascentis vetuli consuetam audaciam egregiâ oratione contudit. Consilium quidem fuerat Excerpta quædam Lectori exhibere, cum iudicio Francisci Syluij super assertionibus quinque de libero arbitrio, quod habetur pag. 138. VERITATIS ET ÆQVITATIS Bullæ Urbanæ, verùm vitandæ prolixitatis causâ, eiusdem Syluij extrema pænè verba in litteris ad Internuntium Apostolicæ Sedis scriptis tantummodo proponam. *Certiores fieri omnes optamus summum crimen esse, quòd has*

ipsas Bullas PONTIFICVM , & Facultatem nostram insimulent Pelagianismi, scilicet, quòd ex copiosa Christi redemptione gratiam sufficientem deriuamus etiam in aduersarios nostros , vt possint resipiscere , & ad OBEDIENTIAM SANCTISSIMÆ SEDIS redire, non tantùm abstinere à calumniis nomini nostro inferendis dolosè: à qua OBEDIENTIA ERGA DEI VICARIVM nullis nos vnquam maledictis aut machinis operantium mendacium dimouendos protestamur , cùm iudicemus vrgerè modò tempus precepti, quo OPTIMVS QVISQVE internam fidem erga VNAM , SANCTAM, CATHOLICAM ECCLESIAM, eiúsque VISIBILE CAPVT , ORE , SCRIPTO , SANGVINE, PROFITEATVR. Hæc ille vir immortalitate dignissimus.

Prodiit quoque nuper eiusdem Valentini Randoux secunda ad Fromondum Epistola, quam Lectori cupido veritatis & æquitatis legendam censeo.

§. XI.

*Damnatur Iansenius à iunioribus
Doctoribus Academiae Duace-
nae in litteris ad illustrissimum
Dominum Internuntium scri-
ptis.*

SI agatur de propositionibus per
Urbanum VIII. eiusque præ-
decessores damnatis, nemo nostrum
vllam earum vnquam sustinuit, ne-
que, Deo dante sustinere præsumet,
quin & omnes, qui earum aliquas
DOCERE tentauerint, ANATHEMA-
TIZAMVS. Rogamus itaque, vt eius-
dem nostræ erga Sedem Apostoli-
cam, & Bullas prænominatas ob-
seruantia Serenissimam Celsitudi-
nem suam certiore facere dignetur,
&c. Illustrissimæ D. V. serui
humillimi, NICOLAUS LE LONG,
MARTINVS DENYS, FRAN-
CISCVS VAXIVS, GVILLELMVS
HYDÆVS.

*Caterarum Vniuersitatum aduersus
peruersum Iansenij dogma, eiusque secta-
torum, ut Romanus appellat Pontifex,
contumaciam impudentem Censura, pro-
scriptiones, atque Anathematismi, suo
non deerunt loco ac tempore, uti spera-
mus, nec ea Veritatis orthodoxa aduer-
sus renascentes attritarum harescon pro-
pagatores firmissima propugnacula Ca-
tholico Lectori inuidebimus.*

TRIVMPHVS
CATHOLICÆ
VERITATIS,
ADVERSVS NOVATORES.

PARS QVINTA.

IANSENIVS DAMNATVS
A DOCTORIBVS CATHOLICIS.

CVM Hereticis de recta in Deum
fide peruersè sentientibus Corne-
lium Iansenium damnarunt, saltem in
uno pluribúsque dogmatibus, Doctores Ca-
tholici, maximè qui dicuntur Scholastici
Theologi, & post Magistrum sententia-
rum Petrum Lombardum, Parisiensem Epi-
scopum, in orbe Christiano ad hunc us-
que annum MDCL. vixerunt. Quorum
Catalogum ordine Alphabetico huic opus-

*culo adtexere volumus , ut Christiani
Lectores intelligant sub quanto gravissi-
morum testium pondere oppressi gemant
infelices Ianseniani.*

ADAMVS Tannerus S. T. Doctor &
Professor Ingolstadiensis, S. I.

Ægidius Columna Romanus ord.
August. Archiepiscopus Bituric.

Ægidius de Koninck Bellanus S. I.

Albertus Hero Snecanus Frisius.

Albertus Magnus Sueuus ord. Præd.
Episcopus Ratisbonensis.

Albertus Pighius Campensis Do-
ctor Colonienfis, & S. Ioannis Ba-
ptistæ apud Ultraiectum Præposit.

Alexander Alensis, seu de Hales, An-
glicus, ord. F. dictus Doctor irre-
fragabilis, & Fons vitæ.

Alexander Pefantius Romanus Theo-
logus, & I. V. D.

Alfonsus à Castro Zamorensis ord. F.

Alfonsus le Moyne, Doctor & Pro-
fessor Sorbonicus.

Alfonsus Salmeron Toletanus, S. I.
summorum Pont. in Concilio Tri-
dent. cum P. Iacobo Lainio eius-
dem ord. Theologus celeberrimus.

Alphonſus Toſtatus Epifcopus Abul-enſis in Hiſpania.

Ambroſius Catharinus Pollitius Sen-enſis, ord. Præd. Minorienſis Epiſcopus, poſt Compſenſis Archiepiſcopus.

Andreas Duuallius Pontifarenſis, Doctor & Profeſſor Sorbonicus.

Andreas Vega, ord. F. Salmanticenſis Doctor.

S. Antoninus Archiepiſcopus Florentinus ord. Præd.

Antonius Demochares Monchiace-nus, Doctor Pariſienſis.

Antonius de Porta, ſive à S. Martino, ord. Carmelitarum Reformatio-nis Redonenſis.

Antonius Richardus Theologus, cu-ius inuiſtum calamum experti ſæ-piùs Ianſeniani, vel ad ſolam eius appellationẽ exhorreſcunt. Quàm verò acceptus fuerit Catholicis omnibus liber eius in Defenſio-nem Cenſuræ Sorbonicæ, pari ſer-monis elegantia atque eruditione conſcriptus, diſces ex litteris Do-mini Valentini Randoux, Duaco, ad Liberrum Fromondum miſſis.

Eminentissimi Domini Cardinales RICHARDI Parisiensis Theologi librum approbarunt : quia demonstravit , quòd Nou-Augustinus totam doctrinam suam ex HÆRESIARCHIS desumpserit , ut certa fides est literis Roma datis 28. Decembris anno 1647. ad illustrissimum Dominum Abbatem sanctæ Anastasiæ Pronuntium Apostolicum.

Armandus Richelius Eminentissimus S. R. E. Cardinalis ex Episcopo Lucion. Dux & Par Franciæ.
Augustinus Triumphus Anconitanus, ord. Eremitarum S. Augustini.

Bartholomæus Camerarius.

Bartholomæus Medina ord. Præd.
Doctör Salmanticensis.

S. Bonaventura Balneoregiensis ord.
F. Doctör Seraphicus, Cardinalis,
Episcopus Albanus.

Cæsar Baronius Soranus, Presbyter
Oratorij, & S. R. E. Cardinalis.

S. Carolus Borromæus, Cardinalis,
Archiepiscopus Mediolanensis.

Carolus Franciscus D'Abra de Raconis, Doctör Parisiensis, Episcopus Vaurenfis.

Christophorus Marcellus Corcyrae
Archiepiscopus.

Claudius Espencæus Doctor Paris.

Claudius de Sainctes, ord. August.
Doctor Parisiensis, Episcopus
Ebroicensis.

Conradus Brunus I C.

Cornelius Iansenius Flander Doctor
Louaniensis, Episcopus Ganda-
uensis, longè diuersus à Cornelio
Iansenio Hollando, Iprensi Epi-
scopo.

Cornelius Scultingius Steinweichius
Colonienfis Theologus.

Cosmus Alamannius Mediolanen-
fis S. I.

Cunerus Petri, Doctor Louaniensis,
Episcopus Leouardiensis.

Didacus Alvarez Metinensis, ord.
Præd. Archiepiscopus Tranensis
& Salpensis.

Didacus Couarruias à Leyua, Epi-
scopus Ciuitatensis, postea Sego-
bienfis.

Didacus Nugnez Cabezudo Hispanus,
ord. Præd.

Didacus Ruiz de Montoya Hispanus
S. I.

Didacus Stunica ord. August. Doctor Salmanticensis.

Diegus Alarçon Albazetanus S. I.

Dionysius Theologus Ordinis Cisterciensis.

Dionysius Petavius Aurelianensis S. I. validissimus Iansenianorum & Sancyranorum malleus.

Dionysius Rikel Carthusianus Belga, dictus Doctor Extaticus.

Dominicus Bannez Mandragonensis ord. Præd.

Dominicus Grauina.

Dominicus Soto Segobienensis ord. Præd. Carolo V. Imperatori à sacris Confessionibus.

Durandus à S. Portiano ord. Præd. Episcopus Meldensis, postea Aniciensis.

Edmundus Augerius Sezanensis Societ. IESV.

Edmundus Campianus Londinensis Soc. IESV.

Felicianus Capitonus Narniensis ord. Seruorum Archiep. Auenionensis.

Felicianus Minguarda à Morbinio ord. Præd. Archiepiscopi Salisburgensis in Concilio Trid. Orator.

Flaminius Nobilius de Prædestinatione libros duos anno 1575. dicauit Cardinali Vastauillaui.

Franciscus Albertinus Cantanzariensis Soc. Iesu.

Franciscus Annatus Ruthenenfis Societ. Iesu, Galliæ Assistens.

Franciscus de Ariba ord. Minorum.

Franciscus Carthagena Hispanus.

Franciscus Costerus Mechliniensis Soc. Iesu.

Franciscus Cumel Salmanticens. Doctor & Generalis Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum.

Franciscus Diotalleuius Ariminensis.

Franciscus Ferrariensis ord. Præd. Generalis Magister.

Franciscus Feuarentius Gallus, ordinis F.

Franciscus Horantius Hispanus, ord. Franc. Lector Vallis-oletanus.

Franciscus Leuchettus Brixienfis, ord. F.

Franciscus de Lugo Hispalensis, Soc. Iesu.

Franciscus Mayronis, ord. Minorum.

Franciscus Rupifucaldius Cardinalis , Nouatorum hostis capitalissimus.

Franciscus Salesius Geneuensis Episcopus , vir Catholicæ doctrinæ , si quis fuit , retinentissimus.

Franciscus Sonnius Doctor Louanienſis , Episcopus primùm Syluæducensis , mox Antuerpiensis.

Franciscus Suarez Granatensis , Societ. Iesu.

Franciscus Syluius à Brania Comitſ , Hannouius Doctor , & Professor Duacensis.

Franciscus Toletus Cordubensis , Societ. Iesu Cardinalis.

Franciscus Veronus Caluinianorum & Iansenianorum infræuator.

Franciscus à Victoria Hispanus , ord. Præd. Doctor Salmanticensis.

Fredericus Nausea Viennensis in Austria Episcopus.

Gabriel Biel Heluetius , Doctor Parisiensis , & Professor Tubingensis.

Gabriel Pennotus Nouariensis , ex Ordine Canoniorum Regularium , Abbas S. Mariæ Pacis de Vrbe , & Congregationis Latera-

nenfis in Romana Curia Procurator Generalis.

Gabriel Vasquez Bellomontanus, Soc. Iesu.

Gaspar Contarenus Venetus, Cardinalis.

Georgius Ederus IC. Imp. Maximiliani II. Confiliarius.

Gregorius Ariminensis, ord. Aug.

Gregorius à Valentia Methymnensis, S. I. Doctor Ingolstadiensis.

Guillelmus Altissiodorensis Doctor Parisiensis.

Guillelmus Aruernus, Episcopus Parisiensis.

Guillelmus Eifengrenius Germanus.

Guillelmus Estius Doctor & Professor Louaniensis & Duacenus.

Guillelmus Lindanus, Dordracenus, Doctor Louaniensis, Episcopus Ruremondanus.

Guillelmus Mercerus Doctor Louaniensis.

Guillelmus Ochamus Anglus ord. F.

Guillelmus Reginaldus Anglus auctor Caluino-Turcismi.

Guillelmus de Rubione ord. F. Provinciae Aragoniae Minister.

Guillelmus Widefordus Anglus,
ord.

Guillelmus Worrillon, ord. F.

Hadrianus ex Doctore Louanienſi
& Cardinale Dertuſano ſummus
Pontifex eius nominis VI.

Henricus Bonicolti, dictus à patria,
Gandauenſis Archidiac. Torna-
cenſ. Doct̃or ſolemniſ appellatus.

Henricus Henriquez Portuenſis Lu-
ſitanus, S. I.

Hieronymus Faſolus Neapolitanus,
Soc. Ieſu.

Hieronymus de Hangesto Gallus.

Hieronymus de Medicis à Cameri-
no, ord. Præd.

Iacobus Almainus Senonenſis, Do-
ct̃or Pariſienſis.

Iacobus Baius Doct̃or Louanienſis,
Michaelis Baijnepos.

Iacobus Dauy Perronius Cardinalis,
Archiep̃iſcopus Senonenſis.

Iacobus Gordonus Hunthlæus Sco-
tus Soc. Ieſu.

Iacobus Gordonus Leſmoræus Aber-
donenſis Scotus S. I.

Iacobus Granado Gaditanus, Soc.
Ieſu.

Iacobus Gretserus Marckdorfensis
Germanus, S. I.

Iacobus Gaulterus Annonænsis ,
Soc. Iesu.

Iacobus Hatkerus Ehinganus, Do-
ctor Friburgensis.

Iacobus Latomus , Doctor Loua-
niensis.

Iacobus Lainez , Præpositus Gene-
ralis S. I. Romanorum Pontificum
in Concilio Trident. Theologus.

Iacobus Naclantus Clodiensis Epi-
scopus.

Iacobus Sirmondus Ricomagensis ,
Soc. Iesu.

Ioannes Alfonsus Curiel Doctor &
Canonicus Salmanticensis.

Ioannes Azor Lorcitanus, S. I.

Ioannes de Bachone Anglus, Carme-
lita, dictus Doctor resolutus.

Ioannes Bagotius Redonensis, S. I.

Ioannes à Bononia Archidiaconus
Panormitanus Louanij Theolo-
giæ Professor.

Ioannes Bunderius à Gandauo , ord.
Præd.

Ioannes Capreolus Tolofanus, ord.
Præd.

204 *Pars quinta Triumphi*

Ioannes Cochläus Germanus.

Ioannes Driedo Turhoultanus Doctor Louaniensis.

Ioannes Duns Scotus, ord. F. Doctor Subtilis.

Ioannes Eckius Germanus, Lutheri debellator acerrimus.

Ioannes Fischerus Anglicus, Episcopus Roffensis, Cardinalis suo sanguine purpuratus.

Ioannes Gerson Cancellarius Academiae Parisiensis.

Ioannes Gropperus Archidiaconus Coloniensis, quem oblatum Cardinalatum repudiasse ferunt.

Ioannes Guimaudus in V. I. Doctor.

Ioannes de Ionghe Belgä, S. I.

Ioannes Lensæus Scotus.

Ioannes de Lugo Hispalensis, S. I. Cardinalis.

Ioan. Malderus Doctor & Professor Louaniensis, Episcopus Antuerpiensis: qui vel solus omnes Allophylorum acies potest euertere.

Ioannes Maldonatus Zafrensis Hispanus, S. I.

Io. Maria Brasichellanus, ord. Præd. sacri Palatii Magister.

Io. Martínez de Ripalda Pompcio-
politanus, S. I.

Ioannes Martinon, Aruernus, S. I.

Ioannes de Medina Hispanus, Do-
ctor Complutensis.

Ioannes Molanus, Doctor Louan.

Ioannes de Neapoli, ord. Præd. Do-
ctor Parisiensis.

Ioannes Præpositus Atrebas, S. I.

Ioannes Putcanus, ord. Aug. Doctor
& Professor Tolofanus.

Ioannes de Salas Oxomensis Hispa-
nus, S. I.

Ioannes Viguerius Granat. ord. Præd.

Ioannes Wiggers Diestensis, Doctor
Louanienfis.

Iosephus Augustinus Panormitanus,
Soc. Iesu.

Iosephus Ragusa Siculus, S. I.

Isaacius Habertus Paris. Doctor Sor-
bonicus, & Episcopus Vabrenfis.

Iudocus Clithouæus Neoportuensis,
Doctor Parisiensis, & Canonicus
Carnotensis.

Iudocus Coccius Bileueldianus,
Theologus & Canonicus Iulia-
censis.

Iudocus Rauensteinus Doctor Lou.

206 *Pars quinta Triumph*

Iulius Syrenius Brixianus , Ordinis
S. Hieronymi Professor Theolo-
giæ Bononiensis.

Leonardus Lessius Brechtanus Bel-
ga, Soc. Iesu.

Ludouicus Carbo à Costaciaro ,
Professor Perusinus.

Ludouicus Abelly Doctor Parisien-
sis , & Ecclesiæ S. Iudoci Pastor.

Ludouicus Mæratius Trecensis, S. I.

Luisius Turrianus Complutensis, S. I.

Marcus Antonius Natta Astensis,
I. V. D.

Marius Scribonius, Ordinis Recolle-
ctorum S. Francisci.

Marsilius ab Inghen primus Heidel-
bergensis Gymnasij Professor.

Martinus Aspilcueta Nauarrus ord.
Canonicorum S. Augustini.

Martinus Becanus Brabantus, Soc.
Iesu.

Martinus Bonacina Mediolanensis.

Martinus Rithouius, Doctor Loua-
nensis, & Episcopus Iprensis.

Matthæus Ori Gallus, ord. Præd.

Melchior Canus ord. Præd. Episco-
pus Canariensis.

Michael Ayguanus de Bononia, Do-

- ctor Parisiensis, Carmelitarum
Generalis, olim dictus Incognitus.
Michael Medina, ord. Minorum.
Michael de Palatio Granatensis, Do-
ctor Salmanticensis.
Nicolaus Coëffetæus ord. Præd. Epi-
scopus Massiliensis.
Nicolaus de Niisse, ord. F. Constan-
tensis in Normania Diœcesis.
Nicolaus de Orbellis, Andegauensis,
ord. F.
Nicolaus Ramæus, Soc. Iesu.
Nicolaus Sanderus Theologiæ Prof.
Nicolaus Serarius Ramberuillanus,
Soc. Iesu.
Nicolaus Yfambertus Aurelianensis,
Doctor & Professor Sorbonicus.
Paulus Cortesius Protonotarius Apo-
stolicus Professor Tubingensis.
Paulus Leonardus Ibernus Mana-
piensis, Soc. Iesu.
Paulus Soncinas Italus, ord. Præd.
Paulus de Vindeck Colon. Theol.
Petrus de Aliaco, Doctor Paris. Car-
dinalis & Episcopus Cameracens.
Perrus Arrubal Hispanus, Soc. Iesu.
Petrus Aureolus Aquensis, ord. F.
Cardinalis.

208 *Pars quinta Triumphi*

Petrus de Cabrera Hispanus , ord.
Præd.

Petrus Capulleius.

Petrus Cotonus Foresianus , Soc. I.

Petrus à S. Ioseph , insignis Theo-
logus, Congregationis Fulienfis.

Petrus de Ledesma Hispanus , ord.
Præd.

Petrus de Palude Burgundus , ord.
Præd. Patriarcha Hierosolymit.

Petrus Sotus Hispanus , ord. Præd.
Carolo V. Imp. à Confessionibus.

Petrus Tartaretus Artium & Theo-
logiæ Doctor.

Petrus Trigofus Ordinis sancti Fran-
cisci Capucinorum.

Philippus Faber, Fauentinus, ord. F.

Philippus Moncæus Parisiensis , S. I.

Philippus Gamachæus Doctor &
Professor Sorbonicus.

Radulphus Arch. Armacanus , qui
scripsit aduersus errores Armeno-
rum.

Raynerius de Pifis, ord. Præd.

Ricardus de Mediauilla, ord. F.

Robertus Bellarminus Montepoli-
tianus, Soc. I. Cardinalis.

Robertus Holkot Anglus, ord. Præd.
Rode-

Rodericus de Ariaga Lucronensis,
Soc. Iesu.

Ruardus Tapper Enchufanus Do-
ctor & Cancellarius Vniuersitatis
Louaniensis.

Siluefter Mazolinus, Prieras, seu de
Prierio Pedemontanus, Magister
sacri Palatij, & Generalis Ord. P.
Seuerinus Binius Doctor, & Cano-
nicus Colonienfis.

Stephanus Brulefer Maclouienfis,
ord. F. Parisienfis Doctor.

Stanislaus Hofius Episcopus Var-
mienfis, Cardinalis, & sanctæ Se-
dis Apostolicæ in Concilio Triden-
tino Legatus.

Theodorus Peltanus Leodicenfis,
Soc. Iesu.

Theophilus Raynaudus Cespitellen-
fis, Soc. Iesu.

S. Thomas de Aquino, ord. Præd.
Doctor Angelicus.

Thomas ab Argentina, ord. August.

Thomas Brawardinus Anglus, Ar-
chiepiscopus Cantuarienfis.

Thomas Pius à Ponte Lerinenfi.

Thomas Stapletonus Anglus, Doctor
Louaniensis.

Thomas Waldensis Anglus, ord.
Carmelitarum.

Thomas de Vio Caietanus, Genera-
lis ord. Præd. & Cardinalis.

Valentinus Randoux Doctor Aca-
demix Duacenæ.

Vldaricus apud Dionysium Car-
thusianum in summa.

Vincentius Burgundus, ord. Præd.
Bellouacensis Episcopus.

*Accedant coronidis loco Theses Theolo-
gicæ, à Serenissimo Principe ARMAN-
DO BORBONIO Principe de Conty,
in Sorbona propugnata, præside illu-
strissimo D. D. IOANNE PAVLO DE
GONDY, Archiepiscopo Corinthiaco,
Coadiutore Parisiensi, die 10. Iulij
anni 1646.*

QVÆSTIO THEOLOGICA.

*Quando Deus creauit hominem inex-
terminabilem? Sapientix 2.*

I.

IN principio, cùm ab illo primus
homo in statu innocentix conditus
est, præter quem statum, & statum

naturæ lapsæ, in quo post illius peccatum posterius eius nascuntur & vivunt; Tertius, qui sit puræ naturæ status, reipsa nullus est, non est tamen impossibilis. Potuit itaq; homo institui ad ultimum finem, qui tantum naturalis esset: potuit, quamvis innocens, nasci cum ignoratione & concupiscentia, ita ut ignorantia & difficultas essent eius primordia naturalia: potuit denique citra peccatum obnoxius esse morti, cæterisque corporis miseriis. Homini etiam in statu naturæ lapsæ convenire liberum arbitrium, quatenus indifferentiam ad bonum & malum significat, docent sacræ litteræ, statuunt Concilia, Tridentinum maximè, confirmant sancti Patres, ac præsertim S. Augustinus; ratio denique multiplex demonstrat. Hæc libertas inest essentialiter soli potentie voluntatis, quæ præter indifferentiam electionis requirit actiuam vim se ad utramlibet partem determinandi. Ei porro libertati hominis sola & omnis necessitas antecedens repugnat.

II.

ACTUALIS gratia non est actus ita charitati addictus, ut ab ea Theologica virtute elici aut imperari, vel ad eius exercitium mouere necessario debeat: Timor enim gehennæ, siue attritio ex eo metu concepta, & amor concupiscentiæ circa Deum sunt honesti actus supernaturales, & ex spiritu gratiæ: non est etiam ex necessitate motio fidei diuinæ, vel diuinam fidem præsupponens: neque enim omnia Infidelium opera sunt peccata; sed exercent ipsi actus honestos, & ex gratia: est igitur actus intellectus & voluntatis, saltem in modo supernaturalis, à Deo per Christum ad salutem concessus. Hæreticos inter meritò computatur Pelagius, qui gratiam Dei per Christum ad salutem esse necessariam negauit. Semipelagiani quoque, qui aliquod salutis initium instar congrui meriti in viribus liberi arbitrij posuerunt: Catholica quippe doctrina atque veritas est, diuinam gratiam, quæ à dono creationis, & à beneficio legis ac doctrinæ distincta sit, ad salutem

& media salutis prorsus requiri; Itémque eam gratiam sic omnia liberi arbitrij opera antecedere, vt in nulla ipsius vel condigna, vel congrua merita cadere possit.

III.

GRATIA sufficiens in ipso lapsæ naturæ statu omnibus adultis, etiam sceleratis, adeoque etiam reprobis hominibus conceditur: Deus enim vult omnes homines saluos fieri efficaci voluntate conditionata; & Christus pro omnibus planè mortuus est: Deus quoque neminem adultum post præuisum præcisè originis peccatum reprobatur; ac tandem nulli rationis compoti diuina mandata sunt obseruatu impossibilia: Infantes etiam, qui obeunt in maternis vteris, nec vlla humana industria possunt baptizari, sufficientia tamen auxilia salutis habent. Gratiæ efficacis essentia, seu formalis ratio non consistit in motione voluntatem physicè vel moraliter ad consensum prædeterminante; non in speciali motionis congruitate, quæ insufficiente gratia locum non habeat: non in ea

motione , prout diuinæ conditiona-
 lium scientiæ subest ; non in denomi-
 natione à consensu petita : Est ergo
 ipsa gratiæ entitas prout de facto con-
 sensum infert tanquam connotatum
 efficacitate adæquatè sumptâ poste-
 rius. Inefficax gratia redditur per so-
 lam creatam voluntatem ; At efficax
 simul atque indiuisibiliter per hanc
 & per ipsam gratiam.

*Ceteræ Theses ad augustissimum Eu-
 charistiæ mysterium pertinent , nec ad rem
 nostram faciunt.*

EMBOLVM.

*Expectamus enimverò , quos à quin-
 gentis annis Ecclesiæ Catholice filios
 in aduersa acie collocaturi sint , contra
 tot eximios Scholasticæ Theologiæ Docto-
 res , famosi Iansenianorum dogmatum
 propugnatores Libertinus Fromondus ,
 Henricus Calenus , Ioannes Sinnichius ,
 Cornelius Papius , Antonius Arnaldus ,
 Amabilis Burzeus , & si qui alij dam-
 natæ iampridem sectæ mangones despe-
 ratissimi.*

Nullum profectò Doctorem , Epi-
 scopum nullum , Concionatorem
 nullum , Theologum denique nullum

ex omnibus, qui Catholici hætenus audierunt, in medium proferre possunt, sed ad Philistinorum castra confugere coguntur, ut Goliathos inde & incircumcisos aliquot, effrænésq; Allophylos educant, qui aduersus inuictas Dei viuentis acies probra iactitent, & indifferentem ad vtrumlibet liberi arbitrij potestatem, gratiæ sufficientis oblatum omnibus hominibus auxilium, mortem à Christo Domino ac Redemptore nostro pro omnibus misericorditer obitam, similiâque Catholicæ Religionis firmamenta suffodere, ac funditùs euertere moliantur.

Verùm, ne quis ex imbelli illo Iansenianorum grege nimium graue sibi à nobis impositum onus conqueratur, age, breuem hîc quoque Catalogum adtexamus eorum hominum, qui à quingentis annis Iansenianarum Hæreseon primi satores progenitorésque extiterunt; ut nepotes posterique auos suos atauósque agnoscant; & cum opus fuerit, à Catholicis Doctõribus victi prostratique à maiorum suorum infamibus libris opem auxiliûmque efflagitent.

CATALOGVS
HÆRETICORVM
ALIQUOT,
E QVORVM SCRIPTIS
CORNELIVS IANSENIVS
IPRENSIS EPISCOPVS
ERRORVM SVORVM
centones confarcinauit glorioso
AUGVSTINI nomine infeliciter
abusus : ad simplicium certissi-
mam perniciem.

- A** BRAHAMVS Musculus.
Amandus Polonus.
Andreas Osiander.
Andreas Riuetus extorris à patria,
Hollandiæ Cymbalum.
Annas Burgius Lutetiæ viuis flam-
mis absumptus.
Antonius Sadeel.
Bernardinus Ochinus.
Carolus Drelincourtius.
Centuriarum Magdeburgens. con-
farcinatores.

Contraremonstrantes , seu Gomari-
stæ.

Daniel Tossanus.

Daniel Chamierus.

David Chytræus.

David Paræus.

Dordrechtanæ Synodi Patres pro-
scripti.

Franciscus Gomarus.

Franciscus Iunius.

Guillelmus Amesius.

Guillelmus Witakerus.

Henricus Bullingerus.

Hieronymus Pragensis , Hussi disci-
pulus.

Hieronymus Zanchius.

Iacobus Capellus.

Iacobus Grynæus.

Iacobus Kimedoncius.

Iacobus Vsserus Primas Armacanus.

Ioannes Brentius.

Ioannes Caluinus.

Ioannes Hufs Constantiæ combu-
stus.

Ioannes Oecolampadius.

Ioannes Piscator.

Ioannes Scharpius.

Ioannes Wiclefus.

218 *Pars quinta Triumph*

Martinus Bucerus.

Martinus Kemnitius.

Martinus Lutherus.

Matthias Flaccius Illyricus.

Monpelgartenſe Colloquium.

Paulus Ferrius Metenſis Miniſter.

Petrus Molinæus Gregis deſertor, &
inſtar Caini vagus, inſtabilis, erro.

Petrus Ramus.

Petrus Vermelius Martyr.

Philippus Melanchthon.

Robertus Sarisburienſis.

Simon Simonius.

Theodorus Beza.

Wldricus Zuinglius.

Wolfgangus Muſculus.

Zacharias Vrfinus.

Iis adde Miniſtros Embdanos, Haſ-
fiacos, Naſſouio-weteraui-
cos, Britannicos, Palatinos, Heluetios, Ge-
neuenſes, Zuythollandos, Nord-
hollandos Dordreſthanæ Lâtroci-
nalis Synodi Suffragatores, ſimilêſ-
que Religionis Chriſtianæ fœtentes
vomicas, & putrida carcinomata, ex
quibus peſtilentem doctrinam hau-
ſit Hollandus ipſe, atque inter Hol-
landos hæreticos enutritus à puero

Cornelius Iansenius ; adeò verum est illud Poetæ pronuntiatum libri primi epistolâ primâ.

Quo semel est imbuta recens servabit odorem

Testa diu :

Ad quem locum alludens S. Hieronymus ad Lætam de institutione filiæ hæc habet : *Difficulter eraditur , quod rudes animi perbiberunt : conchyliis quis in pristinum candorem reuocet ? recens testa diu & saporem retinet & odorem , quo primùm imbuta est.*

Inde verò argumentum atque occasionem sumpsisse videtur quisquis ingenio non vulgari præditus Demonstrationem pro necessitate aduersus indifferentiam libertatis ex variis anagrammatis contextam , typisque editam , ab aliquot mensibus publicam emisit in lucem.

CORNELII IANSENII

BATAVI

DEMONSTRATIO

*Pro necessitate contra indifferen-
tiam libertatis.*

QVANTA sit necessitas, quàm-
que ineluctabilis prædestina-
tio Dei in omnem partem, si quis non-
dum satis credat Augustino illi, qui
totus meus est, me videat, & exem-
plo addiscat meo, libertatem esse si-
ne potestate utriusque partis, sed ab-
solutâ necessitate fieri omnia, quæ
contingere videntur oculis imperi-
tis: Ego Leerdami apud Batauos vix
in tugurio paterno eiulantis ex utero
matris eiectus fueram in terram,
quando sacris ablatus vndis cum no-
mine accepi fatum, flexiloquis enim
litteris CORNELIVS IANSENIVS ora-
culum de cælo editum est, ERIS
IOANNES CALVINVS. aut si gentis

Additur A

nomen additur, BATAVVSQUE dicor,
ERIS BONVS, ET NAVVS CALVI- Additur T
NISTA.

Tentaui fatale decretum elucta-
ri, cùm primùm nouisse potui, de-
di operam studiis, & quidem sacris,
scholas frequentaui, vt sensum fa-
mâmq; hæretici amolirer, sed in
errores semper RVO INANIS SENSU Ein A mu-
tatur.
CÆLI.

Conuerti me ad Magistros fidei
nostræ sanctos illos Patres S. Spiri-
tus interpretes, annon CONSENV I Sin O
IN S. AVRELIO Augustino, & ecce
cogentibus fatis non Augustinus,
sed CALVINVS IN ORE SENIS. aut Nihil addi-
tur aut mu-
tatur.
quod conuenientissimum, mihiq; aptissimum iudicarunt eruditi om-
nes, CALVINI SENSVS IN ORE.
vel, ENSIS mihi IN ORE CALVI-
NVS.

Quàm benè perditam operam di-
xit ille, qui post euolutos meos ope-
rosos commentarios exclamauit,
SANE NIL VERI NOVI SCIS. Additur I

Cùm fatalis illius necessitatis,
quâ Caluino addicor, causas men-
te inquirerem, statim admonuit me

222 *Pars 5. Triumphi Cath. Verit.*

S mutatur
in O

fatum, & vellens aurem dixit, NON-
NE AVRELII Sancti Sigyrani Ab-
batis, vt in vita sic in morte infe-
lici, so C I V s eris ? O fatum ! ô in-
differentiæ vanum figmentum !

TRIVMPHVS
CATHOLICÆ
VERITATIS,
ADVERSVS NOVATORES.

PARS SEXTA.

IANSENIUS DAMNATVS
A RELIGIOSIS ORDINIBVS.

§. I.

Religiosi Ordinis S. Francisci Michaelem Baium primi oppugnant in Belgio, eiusque atque Jansenij, & Jansenianorum dogmatum damnationem procurant.

ANNO Domini 1560. F. Petrus de Quercu Guardianus Niuel-

lenſis, & Fr. Ægidius de Querceto, Guardianus Athienſis, ad Pariſienſis Theologiæ ſacratiffimam Facultatem octodecim propoſitiones ex Michaelis Baij libris ſcriptiſque collectas miſerunt, quæ poſt maturam deliberationem Doctorem proſcriptæ ac damnatæ ſunt die Iouis 27. menſis Iunij eiufdem anni, tanquam *HÆRETICÆ, falſe, erroneæ, Morali Philoſophiæ aduerſe, includentes contradictionem, pernicioſæ, repugnantes ſacræ Scripturæ, & Beatæ Mariæ Virgini Dei Genitrici, & Sanctis iniurioſæ*. Vide ſuprà §. 2. Partis IV. Triumphi Catholicæ Veritatis aduerſus Nouatores, à pagina 134. ad 141. ubi Cenſuræ Pariſienſis verba ipſa ex Chartophylacio Vniuerſitatis deſcripta in medium produximus.

Neque verò Pariſios tantùm Franciſcani Ord. præſtantes Theologi, atque Antiqui DD. Scholaſticorum Doctrinæ retinentiſſimi, ſcripſerunt ad Baiiani dogmatis cenſuras proſcriptioneſque eliciendas; ſed in Hiſpaniam quoque, atque adeò in Italiam, & ad ſummum Eccleſiæ Catholici-

tholicæ Pontificem Romanum, litteras dederunt ; vt Catholicos omnes aduersus repullulantes Wiclefi Lutherique hæreses armarent. Testis est ipsemet Michael Baius in litteris, quarum fragmentum hoc acceptum referimus ipsis Iansenianæ factionis proceribus.

Fratres Minores in Prouincia Flandria, qui nobis nihil tale suspicantibus libellos nostros allegabant, & improbabant, ad Confratres Hispanos recurrerunt, per quos primùm præiudicia, deinde post multam & longam sollicitationem etiam Pij IV. tempore inceptam, tandem à sanctissimo D. N. Pio V. obtinuerunt Bullam datam Kal. Octobris 1567. in qua damnantur 76. aliàs 79. sententia.

§. II.

DECRETVM CAPITVLI

Generalis RR. PP. Capucini-
norum Ordinis S. Francisci,
celebrati Romæ die 25. Iunij
anno 1650.

*Aduersus doctrinam CORNELII
IANSENII, Iprensis Episcopi,
in Libro, qui dicitur AVGV-
STINVS.*

REVERENTIAM & obedientiam
Sedi Apostolicæ in omni occur-
rentia profiteamur, inhærentes Con-
stitutionibus, & Decretis Urbani
VIII. fel. record. & SS. Domini In-
nocentij X. Mandamus nostris om-
nibus, maximè Lectoribus & Con-
cionatoribus, vt doctrinam in Libro
Iansenij Iprensis Episcopi, cui titu-
lus est AVGVSTINVS, traditam, à
sancta Sede Apostolica damnatam
& circumscriptam, tueri ac docere

non præsumant. Qui secùs fecerint, præter pœnas in ipsis Constitutionibus Apostolicis inflictas, si sint Superiores, Officio suo, si Lectores, facultate legendi, si Prædicatores, concionandi potestate priuentur, & aliis pœnis subiaceant arbitrio Superiorum infligendis. Datum Romæ die 25. Iunij 1650.

FR. FORTVNATVS Minister Generalis.

Fr. Marcus Antonius, Procurator Generalis.

Fr. Simplicianus à Mediolano, Definitor Generalis.

Fr. Carolus Bruxellensis, Deffinitor Generalis.

Fr. Ludouicus à Rosenhaim, Deffinitor Generalis.

Fr. Ioannes à Montecalerio, Deffinitor Generalis.

Fr. Bonauentura Tholosas, Deffinitor Generalis.

Supradictum Decretum Ego Fr. Matthias à Saledio, Concionator Capucinus, & Socius Adm. R. P. Procuratoris Generalis, à publicis Archiuji nostræ Religio-

nis Libris fideliter exemplavi , & cum suo originali attestor in omnibus concordare. De mandato dicti Procuratoris , & in fide me subscripsi , & sigillo Procuratoris muniui.

Locus Sigilli.

F. MATTHIAS A SALEDIO.

§. III.

Religiosi Congregationis Fuliensis, Ordinis Cisterciensis, S. Bernardi summa erga S. Sedem Apostolicam obedientia imitatores diligentissimi, Iansenianam doctrinam prohibuerunt in Comitibus generalibus.

Ex Definitionibus Capituli Generalis Congregationis Fuliensis, in Monasterio S. Bernardi Parisiensis habiti anno salutis 1646.

DEFINITVM est, prohiberi quibuslibet Congregationis Fratribus docere, prædicare, aut defen-

dere doctrinam nuper introductam Iansenij, & aliorum huiusmodi, quæ turbarum ac rixarum occasio esse potest.

*Ex Decretis Capituli Generalis eiusdem
Congregationis celebrati in Mona-
sterio Cellensi anno 1649.*

DECRETVM est, quod Procurator Generalis quamprimùm Romam accesserit, Bullas Urbani VIII. & Innocentij X. contra Iansenium editas, mittet ad omnia Congregationis Monasteria, vt in iis publicentur, & ab omnibus obseruentur.

DECRETVM est, prohiberi quibuslibet Congregationis Fratribus docere, prædicare, aut defendere doctrinam nuper introductam Iansenij, & aliorum huiusmodi, quæ turbarum ac rixarum occasio esse potest.

§. IV.

RR. PP. Carmelita Discalceati
 Cornelij Iansenij doctrinam ma-
 gnas in Ecclesia turbas excitare
 profitentur; & Lectores, Concio-
 natores ac Confessarios, quicam
 sustineant, doceant, aut appro-
 bent, amoueri iubent ab officiis
 suis, &c.

IESVS MARIA.

Ex Actis Capituli Prouincialis celebrati
 die 24. April. anno 1646. in Conuen-
 tu S. Mariae de Monte Carmelo, seu
 Carentonensi, & alterius Capituli
 Prouincialis ibidem celebrati die 23.
 Aprilis anno 1649. in quo confir-
 matum est sequens Decretum in hac
 verba.

PROPOSITVM fuit utrùm confir-
 manda sit nona ordinatio Capi-
 tuli Prouincialis præteriti, in qua
 quæritur, utrùm prohibendum sit

Religiosis nostris, tam Superioribus, quàm subditis, ne doctrinam Cornelij Iansenij Iprensis Episcopi, & similium, magnas in Ecclesia turbas excitantem, verbi gratiâ, quòd Christus pro omnibus non sit mortuus; quod actiones infidelium sint peccata; quòd Deus nolit omnes saluos fieri, & alia huiusmodi sustineant, doceant, aut approbent. Si verò Lectores, Concionatores, aut Confessarij è nostris, contrà faciant, amoveantur ab officiis suis; alij verò puniantur arbitrio Definitorij Prouincialis. Responsum est affirmatiuè cum triginta duobus ex triginta tribus suffragiis.

§. V.

RR. PP. Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, aduersus Cornelij Iansenij perniciosam doctrinam seuerè edixerunt in Comitibus Prouincialibus.

EDICTI seu Decreti illius verba
cùm nondum ex Archiuis Ordinis
P iij

nis illius, non minùs fide Catholicâ, quàm charitate Christianâ feruentissimi, descripta, & Superiorum permissu communicata nancisci licebit, Editioni secundæ reseruabuntur, vt & nonnulla alia: aut inter Appendices, si interim ad nostras manus peruenerint, collocabuntur.

§. VI.

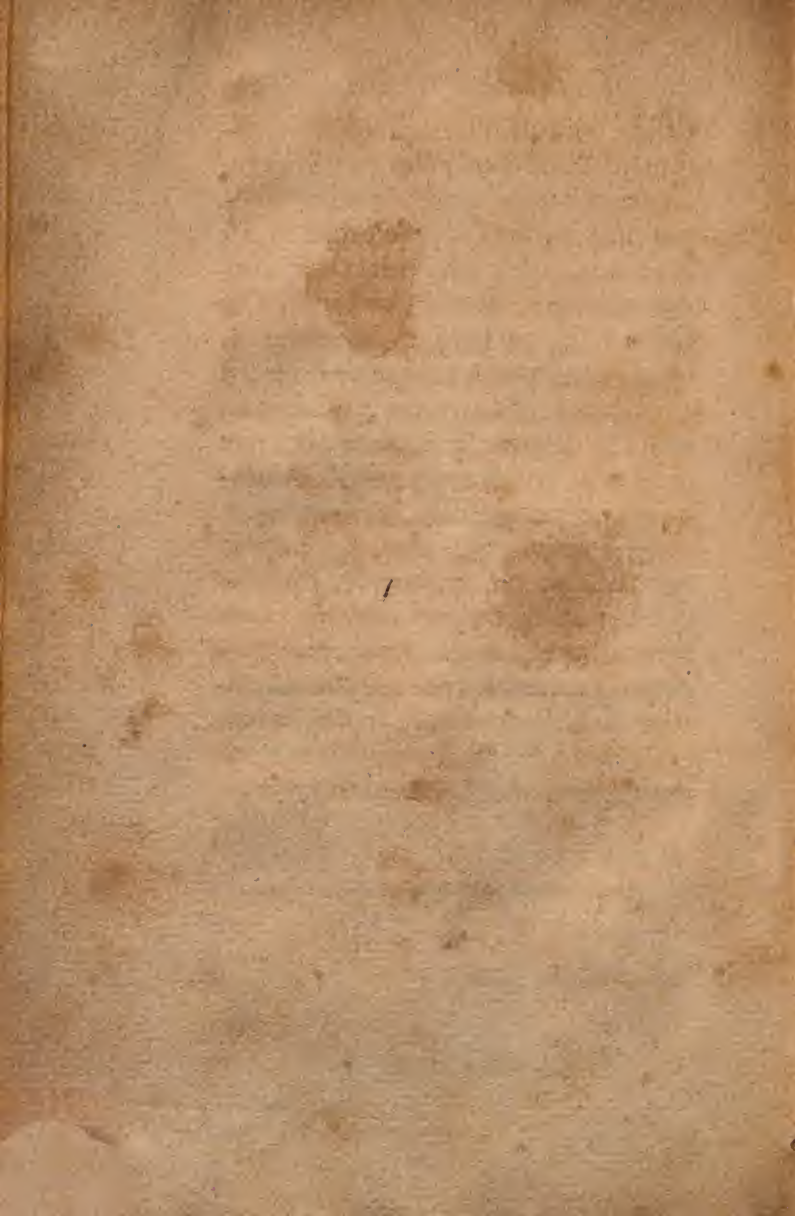
Reuerendi Patres Benedictini Congregationis S. Mauri in Gallia, in Comitibus suis generalibus aduersus Cornelij Jansenij perniciosam doctrinam seuerè edixerunt.

INTER cætera sub grauissimarum pœnarum interminatione sancitum est, vt omnes Theologiæ Professores Congregationis S. Mauri in Gallia, Gratiam sufficientem, quæque ei adnexa sunt, imposterùm profiteantur ac doceant; néve ad peregrina dogmata, neglectâ Catholicorum Doctorum Regia via, temerè deflectant. Quo sanè Decreto sapien-

tissimè cautum est, ne pernicioſa Iansenianæ hæreseos labes, quæ petulantia quorundam Belgarum ingenia infecit, in Gallia serperet latius, & sanam doctrinam adulteraret. Neque enim fieri potest, ut Iansenismi sectator sit, qui gratiam sufficientem, quam cane peius & angue oderunt Lutherani, Calviniani, Ianseniani omnes, cogatur admittere, & quæ ex eius assertione necessariò consequuntur, propugnare.

Sunt etiam plures tum Regularium, tum sæcularium Sacerdotum, & Ecclesiasticorum cætus Congregationesque, quæ damnatam à Romanis Pontificibus proscriptam atque abolitam Iansenij doctrinam damnarunt quoque, proscripserunt, & à suis finibus fortiter propulsarunt: de quibus plura aliàs, si Deus annuerit.

PROPOSITIONES
CORNELII
IANSENII
ET
IANSENIANORVM
DAMNATÆ

A CONCILIIS, SVMMIS
Pontificibus, Præsulibus, Vniuer-
sitatibus, Doctõribus Catholicis,
atque Ordinibus Religiosis,

*Vt HÆRETICÆ, ERRONEÆ,
suspectæ, temerariæ, scandalosæ, in
pias aures offensionem immittentes,
perniciosa, repugnantes sacra Scri-
pturæ, &c.*

Ad duodecim capita reuocatæ.

DOCTORES Theologi Parisienses anno 1523. collectas ex pluribus Martini Lutheri opusculis sententias 104. sub unum aspectum exhibuere Catholicis Lectoribus ad certa capita reduetas. Nos eorum prementes vestigia sparsas hinc inde Ianseniani Pseudo-Augustini Propositiones à Conciliis, Pontificibus, Prasulibus, Vniuersitatibus, Doctoribusque damnatas, atque ad duodecim capita conuenientissimo ordine reuocatas representabimus, ut omnes breui compendio intelligant, tum quis nexus sit vniuersa Iansenij doctrine, quæ principia, quæ firmamenta, quæ consecutaria, tum quàm germana sit effigies Lutherana Calvinisticaque audacie nostro auro decem abhinc annis inter Catholicos sub Augustini larua demùm ab inferis excitata, tum denique ut omnibus liquido innotescat quàm verum sit quod dixit S. Hieronymus in epistola ad Ctesiphontem: Sententias Hæreticorum prodidisse, superasse est.

- I. DE LIBERO ARBITRIO.
- II. DE PRÆCEPTIS DIVINIS, ET
IGNORANTIA.
- III. DE GRATIA SVFFICIENTE,
COOPERATIONE ET MERITO.
- IV. DE VOLVNTATE DEI SALVANDI OMNES.
- V. DE MORTE ET ORATIONE
CHRISTI PRO REPROBIS.
- VI. DE OPERIBVS INFIDELIVM,
ET AMORE CONCVPISCENTIAE.
- VII. DE ATTRITIONE ET TIMORE
DEI.
- VIII. DE LEGE MOSAICA.
- IX. DE TRANSFVSIONE PECCATI
ORIGINALIS.
- X. DE REPROBATIONE ET DAMNATIONE.
- XI. DE STATV NATVRÆ PVRAE
ET INTEGRÆ.
- XII. DE PHILOSOPHIA ET SCHOLASTICA THEOLOGIA.

§. I.

De Libero Arbitrio.

I.

Tomo 3. li-
bro 6. de
gratia Chri-
ſti capp. 6.
9. 10. & paſ-
ſim alibi
præſertim
lib. 7. cap.
3. 4. &c.

DOCTRINA Auguſtini eſt: neceſſitatem illam primam, quæ eſt quædam vis aut violentia, aut coactio capitaliter repugnare libertati, eamque funditus perimere; non autem illam neceſſitatem, quæ eſt ſimul voluntaria, quâ ſcilicet ſimpliciter neceſſe eſt aliquid fieri, non repugnante, ſed immutabiliter volente voluntate. Mira videbitur Scholaſticis iſta doctrina, & tamen in Auguſtini principiis eſt indubitata.

Conſentaneum eſt omnem omnino voluntatem, quantumcumque ad vnum determinatam, nullâ tali neceſſitate, quâ dicitur neceſſe eſſe ut velit, deſinere eſſe liberam, quia non deſinit eſſe voluntas, quæ non eſſet, ſi nollemus.

Sicut libertas eſſe non poteſt ſine voluntate, ita nec voluntas vlla ſine arbitrij libertate.

Sola necessitas illa violenta , sub qua arbitrium premitur atque cogitur , seu necessitas coactionis libertati arbitrij aduersatur , non autem determinatio ad vnum.

Sola necessitas coactionis adimit libertatem , non necessitas simplex & voluntaria.

Enormiter aberrant illi, qui vt probent ad libertatem arbitrij requiri indifferentiam , & abesse debere necessitatem , &c.

II.

AVGVSTINVM sentire & constanter docere diximus libertati arbitrij solam necessitatem coactionis , seu quæ , etsi nolumus , efficit id quod potest , esse contrariam , omnemque actum voluntarium , seu spontaneum hoc ipso esse liberum. Tom. 3. l. 7.
cap. 3. 4. &c.

Cum id sit maximè liberum Augustino quod minimè coactum , seu vi necessitatis extortum est , necesse est motum in finem esse maximè liberum , quia maximâ voluntate , minimâ necessitate prouocatum.

Hoc est Augustino liberum quod voluntarium , quod non necessitate

coactionis extortum, &c.

Quicumque aliam libertatem arbitrij (qualis præsertim post Magistri sententiarum tempora sub nomine libertatis defendi cœpit) in Augustini scriptis quærit, oleum, & operam perdet, &c.

III.

Tom. 3. lib.
6. cap. 5.

LIBERA est voluntas, hoc est, volitio, ratione sui, quia est essentialiter libera. Implicat enim contradictionem, ut voluntas non sit libera, sicut implicat ut volendo non velimus, &c. ipsa volitio per se est libera, quia ipsa per se fit quando volumus.

Apud Augustinum esse liberum arbitrium, & esse aliquam hominis vel Angeli voluntatem, seu volitionem pro iisdem prorsus usurpantur.

Voluntas seu volitio & libera voluntas idem sunt, sicut velle, & libere velle, & impossibile est ut velle non sit liberum.

Augustini disputatio contra Ciceronem, friuola & inanis est, si voluntas esse possit quæ non sit libera.

IV.

NULLA gratiæ efficacia, nulla necess-

cessitas actibus nostris liberis formidanda est, sed sola vis coactionis, & necessitas violentiæ. Reliquam verò, quamcumque & quantamcumque necessitatem cur timemus, ne nobis libertatem auferat voluntaris?

V.

Certissimum est non venisse veteribus in mentem, ut libertatem Dei, quâ peccare, & iniustus esse, & seipsum negare non potest, in eo ponerent, quod potest hoc vel illud bonum facere, ut recentiores (Doctores omnes Catholicos intelligit, Wiclefi, Lutheri, & Caluini aduersarios) putant; sed in hoc ipso, quod liberri-
Tom. 3. lib. 6. cap. 7. sub fin.

Item libro 4. cap. similiter septimo indifferentiam *μορμολύκειον* per contemptum, Pharisaicamque superbiam appellauerat, inter eos (Catholicos DD. intelligit) tam decantatum, quod alioquin libertas arbitrij destruat, docetq; velut inane ludibrium ab in-
tuentium consideratione disparere.

VI.

RECENTIORES (Scholasticos Do-
Tom. 3. lib.

Q

6. cap. 4. 8.
&c.

ctores intelligit , qui contra Luthe-
rum, Caluinum , aliósque Hæreti-
cos Ecclesiæ Catholicæ doctrinam
propugnarunt) imaginantur illum
tantummodò actum esse in nostra
potestate , hoc est, in libero nostræ
voluntatis arbitrio, & illius nos tan-
tùm esse dominos , quem pro libitu
nostro, positis omnibus ad agendum
necessariis , possumus facere & non
facere. Qua in re sine dubitatione
falluntur.

Scholastici non mediocriter hal-
lucinantur : arbitrantur enim libe-
rum arbitrium idcirco liberum in
beata vita futurum, quia erit indif-
ferens, vt hoc bonum eligat vel non
eligit, vel etiam eligat hoc vel illud.
Augustini verba in sensus à se præoc-
cupatos , quamuis alienissimos ab
eius mente detorquent. Cùm enim
ipsi nullam suspicari possint liberta-
tem arbitrij nisi semper hæsitantem,
& quasi in biuio fluctuantem, vt eli-
gat vel non eligat, eligat hoc vel il-
lud , putant & Augustinum cùm li-
berum arbitrium nominat, de simili
semper indifferentia loqui. Quo sa-

nè nihil absurdius dici potest.

VII.

ORIGENES omnibus numeris absolutam tradit, inamissibilem, & quasi essentialem in omni statu liberi arbitrij indifferentiam, quæ alterius partis necessitatem excludat. Hæc est autem totius Pelagianæ structuræ basis præcipua. Scriptores verò Origenis & Augustini ætatem interiecti plerique Semipelagianâ labe infecti fuerunt, quam in Oriente ab ipso Origene traxerunt, præcipuè Græci.

Tom. 1. de hæresi Pelagiana, & alibi milles id inculcat.

VIII.

PARADOXVM in Augustini doctrina inauditum, quòd actus aliquis voluntatis propterea liber sit, quia ab illo desistere voluntas & non agere potest, cum potiùs diametraliter è contrario semper ab eo propterea libertas alicuius actus asseratur, quia voluntas eam agere potest. Ex quo fit, ut in nullis eius libris (contra Pelagianos) vel semel inueniri queat vnus textus, vel vestigium opinionis istius, quòd idcirco voluntas sub gratia, quæ facit eam facere, maneat libera, quia cessare potest; sed potiùs

Tom. 3. lib. 6. cap. 8. sub fin.

conspirant omnia , idcirco esse liberam , quia gratia voluntatem nihil agentem potentissimè velle , & operari facit , &c.

Ab illa valdè remotum est illud indifferentiæ Philosophicæ æquilibrium , iuxta quod tantò fit liberior voluntas , quantò magis sub gratia cessare , vel aliud , quàm gratia instigat , facere potest. Vnde nihil mirum si iuxta horum (Catholicorum DD. Hæreticis obnixè resistentium) sententiam gratia cùm in summo fuerit , qualis est beatorum , indifferentem libertatem directè destruat ; iuxta Augustinum verò directè astruat. Quæ duo , quemadmodum tantùm à se discrepant , quantum Arcticus polus ab Antarcticò ; ita ratio libertatis , quam Augustinus docet , à recentiorum (Romanorum Pontif. Pij V. Gregorij XIII. Patrum Conciliorum Senonensis & Tridentini , & Doctorum Catholicorum) libertate dissentit.

Nec est vlla umbra in omnibus scriptis eius quòd libertatem in eo maiorem fieri velit , quòd voluntas possit

eligere vel non eligere , hoc eligere vel illud bonum.

IX.

SI non est alia libertas vera voluntatis quàm agendi & non agendi , seu faciendi & abstinendi ab eo quod facis , grauissima absurda euitari nequeunt , quibus non solùm tota doctrina S. Augustini funditus concutitur , sed etiam sensus Christianæ pietatis læditur , &c.

Tom. 3. lib. 7. cap. 14.

Sequitur operationem gratiæ diametraliter repugnare PHILOSOPHICÆ LIBERTATI , seu indifferentiæ libertatis ; quia illam extrahit ab indifferentia agendi , eamque determinatè facit agere vel non agere , velle vel non velle.

Sequitur multo magis omnem concupiscentiæ motum similiter directam habere repugnantiam cum libertate : repugnat enim è diametro indifferentiæ voluntatis ipso motu libidinis in alteram partem , instar æquilibrij cui pondus additur , impellitur : lex peccati animum non verbis , sed periculosissimis motibus iubet , & quodammodo cogit vt pec-

cet: sequitur omnes habitus & consuetudines animi, siue bonas, siue malas directè repugnare libertati, &c.

X.

Tom. 3. lib.
7. cap. 14.

NVNQVAM animus liberior est libertate, quàm liberum arbitrium dicitur, quæ contra Pelagianos ab Augustino defensa est, quàm cum perfectissimæ charitatis, vel iniquitatis habitu firmatus fuerit, & liber metu flagrantissimis delectationibus & desideriiis habitum sequi solitis fertur in bonum aut malum.

Capite 15. docet beatos in omnibus actionibus & omissionibus agendi & non agendi libertate destitui, ad agendum esse adstrictos, ad non agendum non liberos, &c.

Consule libri sexti cap. 7. 8. 9. &c.

XI.

Tom. 3. lib.
7. cap. 2.

Dæmones, qui amissâ irreparabiliter benè volendi, & benè faciendi potestate, solius mali potestatem & libertatem habent, sunt perfectissimè liberi à iustitia, seruique peccati: amiserunt penitus libertatem ad bo-

num, retentâ tamen perfectissimè libertate ad malum.

Utrumque caput illius libertatis, siue retentæ siue perditæ, perspicuum est, dum & peccandi libertatem spiritibus damnatis tribuit, & benefaciendi negat.

XII.

NEMO animo amplectitur aliquid quod eum non delectet, (decies minimum inculcata sententia) & nisi delectet, voluntas moueri nullo pacto potest. Ex eadem enim radice nascitur ut in conflictu delectationum non aliud animo amplecti, nec ad aliud amandum sequendumque moueri possit, nisi quod vehementius delectauerit.

Tom. 3. lib.
4. capp. 7.
& 9.

Quod amplius nos delectat secundum id operemur necesse est; nimirum quia id quod amplius nos delectat, etiam amplius velimus ac diligamus necesse est, tantò enim quidque, &c.

Quia naturali ordine ex delectatione dilectio, ex dilectione operatio consequitur.

Quod sanè respectu cuiuslibet ope-

rationis locum habet. Vnde etiam in peccatis eadem necessitas delectationis ad volendum, ac maioris delectationis ad superandam oppositam delectationem reperitur.

Quod ex ipso certamine delectationum oppositarum, in quo vehementior superat, manifestum est.

XIII.

Tom. 3. lib.
7. cap. 10.

CUM arbitrio in vtramque partem libero & flexibili conditus est primus homo: sed ex spontanea in vtramque partem æquabilis libertatis indifferencia, velut bilancis æquilibrium periiit. Magno enim impetu, &c.

Non in eo libertas arbitrij sita est, vt vtrumque genus actuum bonorum malorumque possit æqualiter, sed vt in quoscumque actus potestatem habeat, siue in bonos, siue in malos, in illos liberâ feratur voluntate.

XIV.

Tom. 3. lib.
3. cap. 16.

Ex isto liberæ voluntatis arbitrio nascebatur, vt actiones Adami, siue in bonum, siue in malum, ex liberrimo nutu & flexu eius proficiscerentur, vtpote quas neque gratia, neque concupiscentia, quæ necdum

erat exorta, libero voluntatis arbitrio donaret, sed ipsum arbitrium sibi. Nam ista gratia non donabat actus voluntati. Erat enim adiutorium consentaneum tantæ libertati, non quo fieret ut vellet, sed sine quo velle non poterat. Et hinc est quod tale arbitriū subinde antonomasticè liberum, & actio eius libera vocari solet. Hinc etiam proficiscebatur, ut actiones eius siue bonæ, siue malæ, propriissimè merita dicerentur, & quod eis reddebatur merces meriti; ut pote quæ purè ex libera voluntate sponte surgeret, &c. Contrarium nunc omninò vsuuenit, omnia peccata nunc sunt supplicia præcedentium, quia non ex illa plena libertate, sed ex animi quadam pœnali cæcitate & infirmitate nascuntur, cum quibus in hunc mundum proiecti sumus.

Solius primi hominis peccatum voluntarium fuit: cæterorum peccata siue actualia, siue originalia, peccata sunt, quia ex origine illius liberæ & propriè dictæ voluntatis Adami nata & profecta sunt.

Nisi voluntas à concupiscentiæ ser-

uitute liberata sit , motus voluntatis quo seruitur concupiscentiæ , nec libera voluntas , imò nec voluntas est.

XV.

Tom. 3. lib.
4. de gratia Christi
capp. 9. &
10.

PECCATVM primi hominis sine delectatione præcedente perpetratum est. At voluntas per peccatum primi hominis in libidinum imperium præcipitata est , ex quibus fit , vt in omnibus actionibus ante gratiam delectatione quadam libidinosa præeunte ac titillante , prouocetur , cui consentiendo peccat.

In homine lapsa ante gratiam non est ampliùs illa primæua flexibilitas , quâ bene velle possit & malè. Peccando inducta est seruitus. Hoc vitium est inhærens medullis voluntatis quædam libido fruendæ creaturæ , quasi vestigium quoddam primæ dilectionis , quâ creatorem deferendo & creaturam amplectendo peccauit.

Hæc libido ad singulas occasiones per omnia peccatorum genera , concitatis motibus delectationum suarum , voluntatem premit , nec eam

damnata à Conciliis, &c. 251

finis ad redamandum bonum surgere
quod amisit.

XVI.

CAPTIVITAS arbitrij in eo sita est, Tom. 3. li-
bro primo
cap. 4.
quòd voluntas concupiscentiæ terre-
næ visco intimè penetrata, semper
& in omni actu motibus eius feratur
& referatur, imperio eius & ponderi
indefinenter serviens eodem planè
modo, quo voluntas beatorum in
omnibus omninò motibus servit di-
vinæ caritati.

XVII.

NATURA humana peccato primi Tom. 2. li-
bro 4. de
statu natu-
ræ lapsæ
cap. 18.
hominis ita violata est, & arbitrium
voluntatis sub terrenarum rerum cu-
piditate depressum, ut libertas ad fa-
ciendum bonum, & ad abstinendum
à malo interierit, & loco libertatis
peccandi necessitas consecuta sit.

Diximus ita peccato periisse liber-
tatem arbitrij ad faciendum bonum,
ut ante gratiam, &c. ita periisse liber-
tatem abstinendi à peccato, ut nec
in villo quidem opere omnis peccati
culpam possit effugere: ita inductam
esse peccandi necessitatem, ut in om-
ni actu, quo legem sibi videtur vel

seruare, vel transgredi, reus alicuius peccati teneatur.

Deperditâ boni faciendi, malique vitandi libertate, inducta est consequenter peccandi necessitas.

Non est liberum à peccando abstinere, sed quocumque se verterit, hic & nunc in singulis actibus quadam insolubili peccandi necessitate teneatur.

XVIII.

Tom. 2. libro 4. de statu naturæ lapsæ, cap. 20.

AUGUSTINVS expressis verbis sæpiùs docet nunc non esse liberum abstinere à peccato, imò peccata nunc non committi voluntate, sed necessitate.

Quare primus homo per illam necessitatem magis fuisset excusatus quàm posteri eius, si talis peccandi necessitas indifferentiam exercitij non excludit?

§. II.

De præceptis diuinis, & ignorantia.

XIX.

Tom. 3. lib. 3. cap. 13.

INFERTVR primùm: esse quædam homini præcepta, secundum sta-

tum & vires, in quibus constitutus est, impossibilia.

Secundùm , non adesse gratiam, quâ possimus , hoc est , quâ eadem præcepta implere sufficiamus. Si enim iam adest gratia , quâ præcepta implere sufficientes simus , & possimus, stultum est orando satagere ut possimus.

Tertiùm , hanc impotentiam reperiri non solum in excæcatis, obduratis & infidelibus, sed etiam in fidelibus & iustis, qui & fidem Christi & charitatem iustitiæ susceperunt.

Quartùm , hanc impossibilitatem fidelibus accidere non tantùm quando nolunt præcepta facere, sed etiam quando volunt. Perspicuum est enim eos qui Deum pro impetranda gratia deprecantur ut valeant facere quod iubetur , iam habere præcepti implendi voluntatem, sed deesse potestatem.

XX.

ILLVM Apostoli locum 1. Cor. Eodem ca-
10. quo dicit, *Fidelem Deum esse, qui* ^{pice 13.}
non patitur vos tentari supra id quod po-
testis, sed faciet etiam cum tentatione

prouentum, ut possitis sustinere, nullo modo tam indiscretè intelligi, ut hoc in omnibus omninò fidelibus obseruetur, sed tantùm orantibus, ac de diuino adiutorio, sicut oportet, confidentibus, adeoque ferè electis.

Sicut non omnibus tribuitur, ut non inducantur in tentationem, ita non omnibus datur, ut non tententur supra id quod possunt.

Qui credunt Deo, & iam iustificati sunt, etiam volentes conantèsque multa Christianæ disciplinæ præcepta implere non possunt.

XXI.

Eodem capite 13.

Esse præcepta quædam, quæ hominibus non tantùm infidelibus, excæcatis, obduratis, sed fidelibus quoque & iustis, volentibus, conantibus secundum præsentem, quas habent vires, impossibilia: deesse quoque gratiam, quâ fiant possibilia.

Multos quotidie tentari ultra quàm possint sustinere: nec illam implendi talia præcepta difficultatem inde proficisci, quòd actus implendi debeat esse supernaturalis vel meritorius, vel aliquid simile, sed ex eo

quod vires voluntatis infirmæ sunt propter concupiscentiam à volendo bono retrahentem.

Sanctus Petrus, quamvis & fidelis esset & bonus, gratiâ desertus implere non potuit quod se velle sentiebat.

Non enim exigua quorundam alucinatio est, quâ putant semper adesse homini gratiam ut petat, ut infallibiliter impetret id quod petit: non omnibus gratiam vel feruenter petendi, vel omninò petendi Deus largitur, &c. Ex quibus conficitur non aliter verum esse quòd Deus non iubeat impossibilia, nisi quia quæcumque iubet hominis voluntate per omnipotentem gratiam Dei adiutâ fieri possunt.

XXII.

DEVS neminem deserit ab eo discedendo ipsâ scilicet subtractione iustitiæ (hoc est gratiæ habitualis) nisi homo priùs per inobedientiam deserat, &c. nam si desertionem Dei, quæ fit actualis gratiæ subtractione, spectare voluerimus, nimis enormiter ab Augustini mente discedunt,

Tom. 3. l. 3.

cap. 19.

qui ei istud paradoxum, & quidem postquàm post Adami lapsum in statum damnationis, & iræ Dei præcipitati sumus, imponere volunt, &c.

Nihil celebrius in Augustino, quàm quosdam à diuino adiutorio deferi, etiam iustos, ex occultis iudiciis Dei. Nam ad quid fideles omnes tantâ instantiâ orant Deum, ne inferantur in tentationem, hoc est, ne deferantur adiutorio eius, si nemini iusto accidit, vt Dei adiutorio deferatur? Nihil absurdi est, si talis gratia sufficiens non detur iustis, sed potius perquàm absurdum est si omnibus detur.

XXIII.

Tom. 3. lib. 3. cap. 14. **FIERI** potest, vt aliquis gratiâ careat, sine qua præceptum implere non possit, & tamen peccatum non solùm in causa, hoc est, in neglectu contemptûque gratiæ, sed etiam peccatum propriè dictum, & verinominis perpetret.

De similibus adiutorio Dei destitutis non esse iniquitatem apud Deum qui gratiam negat: culpam enim peccantium ita meruisse (in Adamo scilicet) vt æquissimâ istâ seueritate

ueritate puniatur. Cui solutio ista displicet, alium quærat exitum, sed caueat præcipitium.

XXIV.

NULLA tentatio aut cupiditas sine peccato oppugnatur, seu vincitur sine amore Dei.

Tom. 2. de
statu natu-
ræ lapsæ,
cap. 21.

Augustinus docet nullam tentationem posse superari, nulli cupiditati repugnari, nisi charitate iustitiæ veraque dilectione Dei: quia alioquin tentatio, non nisi alia tentatione pellitur, neque cupiditas, nisi alia noua perinde mala, etsi paulò honestiore coram hominibus cupiditate superatur.

Non causam illam, quam recentiores (Catholicos omnes hîc, ut alibi semper, sugillat infelix Hæreticorum patronus) imaginantur, quia alioquin illa superatio non est supernaturalis, non est meritoria, non conducit ad vitam æternam & huiusmodi, quibus præstigiis Augustini doctrina deprauata est.

Cum autem nihil peccare videtur occultius peccat, & fortasse periculosius per superbiam vitia crassiora superando.

Tom. 2. de
statu natu-
ræ lapsæ,
cap. 15.

PUGNA aut victoria, quæ ante fidem contra peccatum obtinetur, siue peccati tentationem cauendo, siue superando, non aliter fit nisi superbia in animo, vel certè timore carnali, aliæue concupiscentiâ terrenâ dominante. Neutro autem modo peccati tentatio aut cauetur aut vincitur, sed ex vna in aliam animus cadit. Hoc autem non est peccatum operis moraliter boni susceptione fugere, sed peccata in peccata mutare. Pugna enim ista carnalis, non spiritualis est, in qua siue vincat animus, siue vincatur, semper peccati reatum contrahit: si enim vincitur tentatione, sine excusatione reus est; si vincit, occultiùs, vel superbiâ, vel timore, vel aliâ cupiditate superatur.

Quidquid suis viribus ante gratiam (dilectionem Dei, seu charitatem actualem intelligit) homo conatur agere, & quasi de bono opere patrato sibi placet, superbia est, non iustitia, aut opus bonum.

Impossibile est vt ille non peccet,

qui pœnæ timore non peccat, quandiu animus non mutatur; hoc est, quandiu timor solus animum à peccato abstrahit, &c.

X X V I.

LIBERVM arbitrium nostrum non tantum non habet in sua potestate & libertate facere opus veræ pietatis vitæque æternæ meritorium, nisi antè gratia Christi (dilectionem veramque Dei charitatem intelligit) arbitrium liberauerit , & ad omnem actum , & sermonem , & cogitationem adiuuerit; sed etiam non est liberum , seu non habet in sua potestate facere, vel vnum opus moraliter bonum , hoc est actum quadam honestate morali ita bonum, vt non sit peccatum.

Tom. 2. libro 3. de natura lapsa cap. 14.

Arbitrium post lapsum hominis ita captium, & boni faciendi libertate spoliatum, vt quidquid fecerit ante gratiam, sit verum & propriè dictum peccatum.

Ante fidem (formatam charitate debet intelligere , vt principiis suis non dissentiat) non est libero arbitrio liberum, dum hîc & nunc agere me-

ditatur, abstinere, sed quocumque se se verterit quadam humanis viribus insolubili necessitate tenetur.

Periisse libertatem abstinendi à peccato, ut nec in vlllo opere peccati culpam possit effugere, inductam esse necessitatem peccandi, non tantum in aliquibus actibus, sed in omnibus, eo quod omnis eius actus antequàm credat (fide quæ dilectioni iuncta sit) peccatum sit, siue peccati tentationem fugere, siue amplecti videatur.

XXVII.

Tom. 3. lib.
3. cap. 17.

QUAMVIS homini desit gratia sufficiens, quâ præcepta possit implere, non propterea dicendum est frustra esse præcepta, consilia, monitiones. Habent enim usum significandi homini quid ab eo fieri debeat per propriam voluntatem, ut si fortè possit, faciat quod iubetur; si non possit, infirmitatem propriâ culpâ contractam doleat, orétque pro viribus impetrandis.

Quàm diuersa doctrina, & quàm ex diametro repugnans eorum (Catholicorum Doctorum, qui Eccle-

fiam aduersus hæreticos tutati sunt) imaginationibus, qui diuinæ seueritatis & œconomix ad perficiendos homines prorsus imperiti, nihil nisi gratias sufficientes vbique præsentis imaginantur.

Quis ita procax & peruicax esse possit, vt asserat gratiam omnibus donatam esse, omnibus affuisse?

XXVIII.

TERTIA utilitas est, vt non solum Tom. 3. lib. 3. cap. 17. & 18. sciant tam boni quàm mali quid sibi faciendum sit, sed etiam qui non faciunt sint inexcusabiles.

Per præcepti cognitionem fiunt inexcusabiles peccatores, non tam iudicio Dei, quàm suo. Dei enim iudicio etiam illi inexcusabiles sunt, qui lege non auditâ ignorando peccarunt.

Cuius diuinæ seueritatis ratio est, in iis, qui non potuerunt, pœna peccati, quo tota hominis posteritas inquinata, iustissimâque cœcitatatis pœna punita est.

Sequenti capite irridet eos, qui cum SS. Patribus, Conciliis & Doctoribus Catholicis vtuntur locis illis

Scripturæ : Quid debui ultra facere vineæ meæ , & non feci ei ? & : Si non venissem , & locutus eis fuisset , peccatum non haberent , nunc autem excusationem non habent de peccato suo.

Quid si velint à simili arguere, quòd si ignorantia excusat & impotentiam excusare debere. Respondetur impotentiam , quæ ex culpabili defectu gratiæ proficiscitur , etiam esse culpabilem , & vera peccata esse , quæ ex ignorantia legis naturalis , siue iam illa facta sit homini vincibilis , siue inuincibilis , proficiscuntur.

XXIX.

Tom. 2. lib.
2. de statu
naturæ la-
pse cap. 24.

DOCET nullum peccatum perpetrari , quod non præcedat aliqua delectatio : quam delectationem nihil aliud esse sentit quàm rerum delectabilium libidinosum desiderium.

Elegit Apostolus generale quiddam , quo cuncta complexus est , tanquam hæc esset vox legis ab omni peccato prohibentis , quod ait : NON CONCVPISCES. Neque enim vllum peccatum , nisi concupiscendo committitur. Vbi per CONCVPISCERE ipsos motus CONCVPISCENTIÆ in-

telligit PROHIBERI. Ideoque illud præceptum solùm in cælo esse complendum, Nam huius vitæ iustitiam tunc perfici docet, quando concupiscentiis etsi tumultuantibus non consentimus.

XXX.

QVOD si aliter facta sunt quàm Tom. 2. lib. 3. de statu naturæ lapsæ cap. 17. esse debuerunt, profectò nemo vera peccata esse dubitare potest, cùm peccatum non sit aliud nisi factum aliter quàm esse debuit, aut quàm vera sapientia præcipit.

Quidquid in moribus vituperatur, ut non rectè factum, necessariò esse peccatum, quia peccatum nihil aliud est quàm aliter factum quàm esse debuit: neque hoc aliud quicquam est, quàm aliter factum quàm LEX PRÆCIPIT. Cùm ergo lex præcipiat, NON CONCVPISCES, hoc est prohibeat ipsos motus concupiscentiæ, illi haud dubie peccata erunt, cùm præsertim aliter fiant, quàm esse debuerint, & ipsa libido voluntati dominans ab ea consensus extorqueat.

XXXI.

GENERALE videtur Scholastico- Tom. 2. lib.

2. de statu
naturæ la-
pſæ cap. 2.
3. 4.

rum (hoc est Doctorum Catholicæ Ecclesiæ aduersus Hæreticos pugnantium) quod quidquid ex inuincibili sit ignorantia hoc ipso culpâ vacat. Quæ sanè doctrina, quamuis humanæ rationi, quâ nititur, valdè plausibilis esse videatur, difficile tamen est eam cum Augustini doctrina conciliare.

Et in titulo hæc præmittuntur.

Ignorantia etiam, quæ necessitatis est, non voluntatis, hoc est, inuincibilis, non caret peccato.

Cap. 3.

Facere contra legem non est aliud quàm huiusmodi verè peccare, etsi quod lex iubeat, id est, quid faciendum sit, scire velint, nec possint intelligere quid lex fieri velit.

Quis dubitet ignorantiam recen-ter baptizatis nullo modo esse voluntariam, sed prorsus inuincibilem, vtpote quæ nulla diligentia confestim tolli, sed paulatim tamen proficiendo minui potest: cùm tamen interim quantumuis inuiti atque diligentes, multa quæ ad iustitiam spectant, animo adhuc carnales nesciant, & in illis animi tenebris constituti im-

pingendo delinquant.

Quæcumque nos hîc monent, rationis humanæ, sed plerumque vana terribamenta sunt. Cap. 4.

XXXII.

Lex naturalis vniuersum ius naturæ comprehendit, quo vetatur malum, & quo iubetur bonum. Huius legis naturalis ignorantia, siue sit vincibilis, siue inuincibilis non excusat à peccato delinquentes. Tom. 2. l. 2. de statu naturæ lapsæ, capp. 5. & 6.

Quantumuis huiusmodi ignorantia propriè peccatum non sit, quantumuis etiam humanæ potestati inuincibilis sit, quia tamen pœna peccati est, quidquid ex illa cæcitate perperam fit, sine peccato non fit. Cap. 6.

§. III.

De gratia sufficiente, cooperatione, & merito.

XXXIII.

NVLLVM iam dari hominibus lapsis adiutorium sufficiens quin sit simul efficax in Augustini principiis exploratum est. Tom. 3. l. 3. cap. 1.

Nec ipse D. Thomas aut vllus antiquorum Patrum inter ipsum & Augustinum, vel vllus vetustiorum Scholasticorum istius gratiæ sufficientis meminit. *Quàm verò impudentissime in Catholica doctrina perniciem mentitus sit, alij iam docuerunt.*

Sufficiens gratia non est aliud quàm adiutorium, sine quo non fit opus, nequaquam verò adiutorium quo: ac proinde est adiutorium sanæ voluntatis, seu primi hominis, non ægrota.

Est tantum adiutorium possibilitatis, non voluntatis & actionis. Dat enim homini posse si velit; non velle quod possit; ac proinde est Pelagianicum adiutorium, non Christi Saluatoris. Eodem libro 2. cap. 9. cùm adiutorij gratiæ vsus & non vsus actio & cessatio libertati subditur, vel cæcis manifestum est, impossibile esse vt sit aliud adiutorij genus quàm possibilitatis, quod Pelagianus error asseruit.

Massilienses tanquam hæretici proscripti sunt, quòd adiutorium ad credendum necessarium esse, atque ita

sufficere statuebant, ut cum eo credere posset homo si vellet.

XXXIV.

Hoc adiutorij genus prorsus inutile lapsorum reparationi, vel operationibus, etiam si ad sexcentos sufficientiæ gradus augetur: imò verò asseri non potest post lapsum, nisi maiori hallucinatione quàm Pelagiani sublato originali peccato naturæ vires illæsas esse fateamur. Ibid. c. 2.

Quòd si lapsis hominibus est inutilis gratia sufficiens, profectò hoc ipso & perniciosum est. Et verò quid homini misero perniciosius, quàm illâ gratiâ abundare, quâ nemo vnquam fatentibus Scholasticis (quo nomine Doctores omnes Catholicos, & Patres Conciliorum, præsertim Senonensis auctores comprehendit) nisi maiorem damnationem affecutus est? Hoc ipso quippe vnusquisque damnabilior est quo magis sufficienti gratiâ abundauit.

XXXV.

IAM verò quid monstrosius proferri potest quàm quoddam distinctum à cæteris adiutorij genus, quod Ibid. c. 3. & 4.

nunquam ab initio lapſus humani uſque ad iudicij diem, vllum in humana voluntate effectum habuit, aut habiturum eſt?

Monſtrum quoddam ſingulare gratiæ, quod ſolummodo peccatis faciendis maiorique damnationi accerſendæ ſeruiens, ideóque lapſis hominibus citra Dei inuidiam damnandis excogitatum.

Cuiuſmodi adiutorium cum adiutorio Incarnationis & Crucis Chriſti, & adiutorio medicinali ægrotae voluntatis nihil commune habet, ſed ad adiutoria Pelagij & Maſſilienſium, & Auguſtini ante Epiſcopatum referendum eſt.

Sequitur ſententiam illam, quæ legem ſufficienti gratiâ ſemper ſuccinctam introducit, non ſolum eſſe falſam, ſed Auguſtino Scripturisque contrariam.

Cùm intelligere non poſſent Scholaſtici (hoc eſt Catholici Doctores Wicleficæ, Lutheranæ & Caluinianæ hæreſeon debellatores) aliquem eſſe poſſe culpæ reum, cuius euitandæ careret ſufficienti poteſtate, co-

acti sunt aliquod sufficiens adiutorium omnibus hominibus, quibus præceptum imponitur, attribuere.

XXXVI.

ISTAM Scholasticorum doctrinam Ibid. c. 12. tantâ liberalitate gratiam largientium non immeritò dici potest à Massiliensibus, cæterisque Semipelagianis ortum habuisse, & in Catholicorum scholas (atque inde in libros S. Thomæ, S. Bonaventuræ, Ioannis Scoti Doctoris subtilis, & in acta Conciliorum Tridentini, Senonensis, Colonienfis, Moguntini, &c.) esse translata.

Massilienses doctrinam quibus Deus vnum ab altero discerneret, velut fatalium decretorum auctricem respuentes, voluntatem generalem salutis omnium in Deo fabricarunt, & ex illa gratias sufficientes ad assequendam salutem, maximèque ad legem naturalem custodiendam in omne genus hominum diffuderunt.

Capite 4. lib. 7. de hæresi Pelagiana dixerat inane quoddam gratiæ nomen & effigiem esse adiutorium,

quod simul cum voluntate, si tamen homo voluerit, operetur. Profundius est vulnus quàm vt curatrix eius medicina suum effectum à voluntatis libertate expectet.

XXXVII.

Tom. 3. lib.
2. cap. 37.

QVI aliam gratiam Christi quàm efficacem procidunt, nouum genus gratiæ Christianis afferunt, quod nec D. Augustinus, nec vllus post illum Latinorum Patrum, (nec Diuus Thomas, nec vetustiorum Theologorum aliquis agnouit) nec Ecclesia in vllis Conciliis Generalibus aut Prouincialibus ab Apostolica Sede probatis agnouit vnquam, nec agnoscere potuit, nisi principia, quibus ipsa per antiquos Patres medicinalem Christi gratiam defendit, funditus euertantur.

Tom. 2. lib.
4. de statu
naturæ la-
pſæ cap. 24.

Hoc laqueo stringi se sentientes Recentiores aliqui (non hereticos hîc intelligit, sed DD. omnes Catholicos) per portam patentissimam gratiæ sufficientis exeunt, quam omnibus hominibus ad præcepta facienda Deum impertiri nouo profectò & primis gratiæ Defensoribus inaudi-

to dogmate constituunt.

XXXVIII.

NULLVM adiutorium gratiæ, cuius ^{Tom. 3. l. 2. cap. 5.} vsus ita ponitur in arbitrio voluntatis, vt illo vtatur aut non vtatur, vt illud amplectatur aut deferat, vel illi consentiat aut non consentiat, si voluerit, quamuis sine illo non velit, aut velle non possit, esse adiutorium, quo fit vt velit, sed tantum sine quo non, & proinde ad medicinale adiutorium Christi nullo modo posse pertinere, sed ad adiutorium primi hominis, & sanæ voluntatis esse referendum.

Nullum adiutorium gratiæ, cuius vsus in voluntatis arbitrio relinquitur, esse adiutorium quo, quamuis sine illo simul concurrente velle non possit, nec esse adiutorium medicinale, seu gratiam Christi, de qua contra Pelagianos Augustinus & Ecclesia disputauit, sed ad summum esse tantum adiutorium sine quo non, seu adiutorium primi hominis sanæque voluntatis, quocumque tandem nomine appelletur. Ex quo fit, vt neque lex, neque reuelatio, neque sa-

piencia, neque scientia quæcumque aut qualiscumque, neque remissio peccatorum, neque gratia habitualis, neque virtutes infusæ, vt quidam nimis aberrantes ab Augustini mente putauerunt, neque gratia sufficiens, neque gratia quam congruam vocant, sit illud adiutorium quo, sed vt summum tantummodò sine quo non, neque sit adiutorium ægræ infirmæque voluntatis, sed fortis & sanæ, nec adiutorium Christi Saluatoris, sed Adami.

XXXIX.

Tom. 3. l. 2.
cap. 12.

MEDICINALI adiutorio, quod ægrotæ voluntati sanguine suo Medicus peperit, ex diametro quodlibet adiutorium sufficiens & congruum aduersatur, vtpote sub quorum speciosis nominibus prima integritas naturæ humanæ restituitur, fides, gemitus, & oratio cum Massiliensibus, imò verò spes, charitas, & cuiuslibet virtutis operatio tentationisque superatio, omne meritum & præmium dominatrici hominis voluntati sicut Angelis & Adamo vindicantur, discretio hominum à volendi fonte suspens-

penditur, vnóque verbo, re ipsa Christo Saluatori occlamatur: Recede à nobis, non est opus tuo medicinali adiutorio, sani sumus. Quid te medicum iactas, vt nobis ipsum velle largiaris, quod quidquid tu feceris, nostræ est potestatis & voluntatis? Huc porrigit manus ista bonorum virorum de adiutoriis congruis, hoc est sufficientibus, disputatio.

XL.

QVISQVIS alia diuinæ gratiæ adiutoria infirmis hominibus afferre nititur, quæ deferant si velint, & in quibus permaneant si velint, originalis peccati virus euacuat, illæfas liberi arbitrij vires esse, Christum frustrà venisse, & gratis mortuum esse persuadet. Iam enim per naturam liberamque voluntatem non minùs quàm primus homo iustitiam operari potest.

Tom. 3. lib.
2. cap. 27.

Adiutorium quod in libero relinquitur arbitrio, ita vt illud deferat si velit, & in eo permaneant si velit, nihil impedit, quominùs per liberum arbitrium ac naturam sit iustitia.

Tom. 3. lib.
2. cap. 21.

OMNIS alia quæ fingitur gratia, siue iustitia habitualis, siue alia quælibet potentialis, non est illa gratia, quâ Deus donat homini iustitiam, hoc est opus iustitiæ, sed siue adsit siue desit, siue influat, siue non influat, iustitia quæ inde sequitur, non est Dei, sed sua, non diuinitus data, sed humanitùs prolata, est meritum non gratiæ, sed liberi arbitrij, non diuinum, sed humanum.

Qui istud quærunt aut dicunt (Diuus Thomas, & Doctores Catholici) non intelligunt huiusmodi simultaneous cum humana voluntate influxus, atque cooperationes gratiarum habitualium, addo & actualium quarumcunque, nihil omninò ad agnoscendam Christi medicinalem gratiam facere.

XLII.

Ibid. c. 22.

Ex dictis, ait, rectè confici gratiam Christi medicinalem esse non quamlibet Spiritus sancti motionem, sed illam tantùm, quâ Deus ipsum velle & operari operatur in nobis, seu

vt expressiùs dicam , quâ Deus ipsam determinationem voluntatis ad volendum & operandum inspirat nobis & operatur in nobis.

Ipsa determinatio voluntatis etiam hîc & nunc ad volendum & operandum est propriè dictum diuinæ gratiæ donum , vtpote non solum sine qua non fiat, sed quâ fiat, vt voluntas determinetur,

Capite 5. hoc fuerat vsus exemplo, lux est adiutorium sine quo non, vt videamus: visio verò est adiutorium quo videamus.

XLIII.

Ab intelligenda gratia Christi re- Tom. 3. lib. 1. cap. 7.
motissimi sunt, quotquot nihil aliud nisi operis boni supernaturalitatem cogitant & inculcant, cùm de gratiæ necessitate disputant. Opus enim bonum omni creaturæ etiam integerrimæ supernaturale est , cùm tamen ad illud operandum nullâ Christi gratiâ, nec Angeli vel Adamus indiguerint, & sine illius ope opera bona exercuerint.

Vera itaque causa cur Christi gratia præter gratiam legis ac scientiæ

necessaria sit, vt arbitrium ad bene volendum optandúmque liberètur, non est operis supernaturalitas, sed est infirmitas voluntatis, quam concupiscentiæ vulnus peperit.

XLIV.

Ibid. lib. 2.
cap. 13.

QVID aliud clamant ista, nisi ex violatione, infirmatione, inclinatione, attenuatione, amissione libertatis, non ex operis supernaturalitate, & meriti dignitate istam humanæ voluntatis impotentiam, quam concupiscentialis languor & rixa intulit, contigisse?

Sanæ libertati non opus erat adiutorium, quod ei velle donaret, non opus inspiratione Spiritus sancti, quâ credendi, diligendi, operandi voluntas aspiraretur, non opus gratiâ, quâ libertatis arbitrium in velle surgeret, &c.

XLV.

Tom. 3. lib.
2. cap. 4.

PRIMÆ integritatis adiutorium sic adiuuabat voluntatem, vt cum eo operaretur ipsa si vellet: nunc autem ipsum adiutorium facit vt velit. Adiutorium ante ruinam erat tale, vt influxus eius perinde atque volunta-

ris in opus, ab ipso liberæ voluntatis nutu penderet, adeoque salua maneret illa libertatis in vtramque partem flexibilis indifferentia: nunc verò post ruinam tale est, vt faciat annuere, & influere & velle voluntatem.

Facultatis ipsius libero arbitratui non subiaceret, sed inuictè facit vt hoc vel istud arbitrium arbitretur & velit. Talis est influxus causæ formalis. Hoc ipso quippe quo adest iustitia fit iustus animus, & sine illa iustus esse nunquam potest.

Eadem aliis verbis vsque ad nauseam inculcat centies, milliésve.

Nulla omninò medicinalis Christi gratia effectui suo caret, sed omnis efficit, vt voluntas velit, & aliquid operetur, &c. quæ sequuntur.

Tom. 3. lib. 2. cap. 25.

XLVI.

GRATIÆ diuinæ operatio ex diametro repugnat arbitrij libertati, seu indifferentiæ libertatis, quia illam extrahit ab indifferentia agendi, eamque determinatè facit agere vel non agere, velle vel non velle. Quæ quidem contradictio tanta est tam-

Tom. 3. lib. 7. cap. 14.

que præcisa, ut si perfecta cælestis gratiæ delectatio voluntati tribuatur, indifferentiam illam Philosophicæ libertatis funditùs interimat, sicut hoc in animabus suâ beatitudine fruentibus manifestum est.

Gratia quæ facit facere directè repugnat libertati, si libertas in indifferentia agendi & non agendi sita est.

XLVII.

Tom. 3. l. 8.
cap. 3.

GRATIA verà Christi, & adiutorium istud est tale, ut voluntatem cum quacumque alia gratia in potentia constitutam ad actum protrahat, non, si voluerit, sed ei efficacissimè præbendo ut velit, non solum si libero arbitrio hoc videatur ut velit, sed ineffabili suâ luce atque suavitate faciendo ut ei sic videatur & velit.

Adiutorium Christi est adiutorium, quo Deus donat, ut voluntas velit, aut ex duobus vnum pro altero velit, aut ardentius velit, efficiendo ut delectet, aut ampliùs delectet; quod enim ampliùs nos delectat secundum hoc operemur necesse est.

Facit denique ut necesse sit ani-

num istud sequi, & secundum istud operari quod ampliùs delectauerit.

XLVIII.

AUGUSTINVS modum libertatis Tom. 3. lib. 8. cap. 5. explicat, & quâ ratione cum Dei gratia sit conciliandum liberum arbitrium docet: nec tamen vnquam vel semel, nec ex professo tradit, nec per transfennam insinuat saluam eatenus manere sub gratia libertatem eius, quatenus actum volendi sic exerceat, vt eum possit suspendendo continere.

Augustinus gratiam cum libero arbitrio non aliter consentire facit, nisi ostendendo quòd gratia non sola facit, sed aliquid etiam voluntas agit: non aliter conciliat, nisi quia gratia facit velle voluntatem, nihil omninò de indifferentia præfente, vel absente fatagendo. Cap. 7.

In hoc vnico concordiam gratiæ & liberæ voluntatis statui, quòd arbitrium non instar trunci vacet, aut cogatur inuitum, sed simul etiam aliquid propriâ voluntate velit & agat. Cap. 8.

XLIX.

HINC illæ passim apud Pelagianos Tom. 1. l. 5. cap. 2.

phrases: quòd Deus, aut gratia pro-
uocet voluntatem, quòd alliciat,
quòd expectet, quòd adiutorium li-
bero arbitrio cooperetur, & huius-
modi: illarum verò phrasium quibus
Deus dicitur præparare, hoc est fa-
cere voluntatem operari velle atque
perficere, hoc est adiuuare ad ipsam
voluntatem & actionem, vel silen-
tium, vel detestatio.

L.

Tom. 3. l. 2.
cap. 23.

LAVDEM boni operis bonæque
voluntatis partiri cum Deo impium
esse ex eo patet, quòd post lapsum
hominis tota laus bonæ voluntatis at-
que operis in solam gratiam referen-
da sit.

Si ex seipso habet determinatio-
nem suæ voluntatis hîc & nunc, &
non ex Deo determinationem lar-
giente, in quo nisi in seipso, non in
Domino contra Apostolum gloria-
bitur?

Non ergo ex homine homini est
ista suæ voluntatis determinatio, sed
ex Deo gratiâ suâ hominem determi-
nante, quam alteri negat, vt seipsum
suâ voluntate determinet. Quæ sua

determinatio propterea neque bona est, neque laudabilis, neque placet Deo.

Cùm Deus per medicinalem gratiam velle largitur, dando ipsam credendi, orandi, sperandi, diligendi-que voluntatem, tum demùm talis actio est gratiæ diuinæ, non voluntatis humanæ, tunc est meritum diuinitus datum, non humanâ voluntate præsumptum, tunc est iustitia non nostra, sed Dei, non quasi sine nostra voluntate fieret, sed quia Deus, concurrente licet voluntate, facit vt fiat, sicut antea concurrente sanitatis adiutorio, (hoc est Adami, vel Angelico, & sufficienti, & congruo) voluntas humana faciebat vt fieret. Cap. 12.

Capite 26. fusè docet: quòd Angelus steterit, liberæ voluntati, non gratiæ esse tribuendum, vtpote cuius actio, vel cessatio liberæ voluntatis arbitrio relinqueretur; nunc vice versa, non voluntati adscribendum esse, sed gratiæ.

§. IV.

De voluntate Dei saluandi omnes.

LI.

Tom. 3. lib.
3. cap. 20.
circa fin,

ANTECEDENS voluntas omnes saluandi, postquàm peccata iam ab hominibus inducta considerantur, seu post Adami lapsum, in nuda quadam velleitate nihil omninò gratiæ causante consistere potest. Quod ex eo manifestissimè patet, quia talem antecedentem voluntatem etiam erga damnatas creaturas, siue hominum, siue Angelorum, Deus habet.

Non obstante eadem voluntate antecedente, quibusdam hominibus originali labe damnatis gratiam sufficientem, fidem, iustitiam, salutem, fidelitatemque negare potest, cónque nolle saluos fieri.

LII.

MASSILIENSES (quo nomine ueritator impius Catholicos Doctores fugillat) tanquam firmissimam basim

errori suo collocarunt ista Scripturæ loca, quibus *Deus* dicitur *omnes velle saluos fieri*, atque esse *redemptor omnium*. Nam inde fabricarunt quamdam generalem & indifferentem erga vniuersos voluntatem: deinde ex illa generali voluntate salutis omnium, vocationem quoque generalem, sufficientemque omnibus gratiam deriuarunt; quam qui vellet (non adiutus Christi medicinali gratiâ addere debuerat vaferrimus scriptor, seu ex solis naturæ viribus, vt Massilienses figeret, parceretque Catholicis) arriperet, aut abiiceret, atque operationem eius consentiendo, aut dissentiendo fructuosam aut cassam redderet, pro suæ liberæ arbitrio voluntatis. Ita generali istâ voluntate Dei & gratia sufficienti, velut basi iacta, totam diuini propositi, & prædestinationis efficaciam, totam hominum discretionem ad humanum arbitrium reuocabant.

LIII.

Non potest statui, quòd recentiores plerumque solent, voluntas generalis, qua Deus velit omnes ho-

Tom. 3. lib.
10. cap. 2.
& 3.

mines in damnatione primi peccati positos saluos fieri, ex qua voluntate non solum generalia redemptionis remedia, sed etiam sufficientia adiutoria omnibus etiam reprobis præparauerit. Sicut enim talia sufficientia adiutoria non dantur omnibus, imò nulla omninò post lapsum sunt, ita nec voluntas illa generalis, ex qua promanare dicuntur.

Talis voluntas generalis fuit Massiliensium basis, ex qua ipsi media omnibus hominibus sufficientia largiti sunt.

Nam quod Scholastici plerique putant, Deum post hominum lapsum habere adhuc voluntatem saluandi omnes omninò, nemine excepto, & ex illa voluntate omnibus etiam reprobis sufficientem gratiam præparasse, ab Augustini sententia prorsus dissentaneum est.

LIV.

Tom. 3. lib.
3. cap. 20.

QVID enim iuuat, quòd istum sensum Chrysostomus, Oecumenius, Theophylactus, alique Græci secuti esse dicantur; cùm Chrysostomus, quem sequi solent, ante subortas

de diuina gratia difficultates , commentarios suos exarauerit ; nec vlli imperfectiùs de gratia , quàm Græci locuti sunt ; nec vlla difficultas de gratia magis lubrica sit , quàm ista , in cuius intelligentia & ipse Augustinus ante Episcopatum allucinatus est.

L V.

ERRONEA est sententia Recentiorum (Doctores , Ecclesiæ ac fidei Romanæ aduersus Lutherum , Calvinumque defensores intellige) qui In Parallelo seu state-
ra erroris
Massiliensium. exponunt locum Apostoli 1. Tim. 2. *Vult omnes homines saluos fieri* , de voluntate saluandi omnes quantum in se est. Expositio enim illa ab errantibus introducta , à veris gratiæ Defensoribus grauiter improbata est , & totius erroris Massiliensium basis.

Eadem ista decantatissima Massiliensium , & Pelagij , & omnium Pelagizantium cantilena , &c.

Expressa est ista criminatio inuidiosissimè conclamantium , &c.

L V I.

QVI à numero liberandorum beatissimo seclusi sunt , & negatiuè re- Tom. 3. lib.
10. cap. 2.

probat, etiam positiuè reprobati dici possunt. Non enim sic præteriti sunt à Deo, vt quodammodo manferit voluntas eius de ipsorum salute vel perditione suspensa: sed sic vt fuerit voluntas fixa eos relinquendi in isto statu, ex quo cæteros liberare statuebat. Ille autem citra dubium perditionis ac damnationis est status.

Deus eos non solùm non vult liberare, sed etiam positiuè vult in damnatione relinquere, &c. *Plura habentur infra §. 10.*

LVII.

Tom. 3. lib.
9. cap. 20.

IIS quos non elegit Deus ad regnum, nequidem Euangelium prædicari, vel signa coram iis patrari sinit, non quia scit eos prædicationi & miraculis non credituros, sed neque tunc quando eos credituros videt, nempe, quia noluit eis intendere finem, salutem videlicet in regno suo, noluit eos eligere ad medium, hoc est ad fidem, qua sola saluari potuissent, & quia noluit eis tribuere, & istum finem, videlicet fidem, noluit etiam eis prædicationem & miracula fieri quibus permoti crederent,

quamuis videat eos Euangelio sic
prædicato credituros.

LVIII.

ELECTIO seu discretio à massa *Ibidem.*
perditorum, sicut facit ut Deus in sic
electis omnibus impedimenta dissi-
pet, ipsamque animi cæcitatem ac
duritiam cordis perrumpat, atque
auferat, ut ad decretum istud libera-
tricis gloriæ beneficium pertingere
possint; ita è contrario, ira Dei ma-
nens super perditos peccatores, quæ
eos decreuit ab isto liberationis be-
neficio secludere, hoc operatur, ut
qualiscumque indolis ac naturæ sint,
quamtumuis videat eos adhibitis mi-
raculis credituros, subtrahat eis &
prædicationem & miracula, quorum
subtractione in massa damnationis re-
linquuntur ac pereunt.

§. V.

De morte Christi pro omnibus.

LIX.

Tom. 3. lib.
3. cap. 21.
sub fin.

AVGVSTINI principiis consentaneum non est, ut Christus Dominus vel pro infidelium in infidelitate morientium, vel pro iustorum non perseverantium æterna salute mortuus esse, sanguinem fudisse, semetipsum redemptionem dedisse, Patrem orasse sentiatur. Ex quo factum est, ut non magis patrem pro æterna liberatione ipsorum, quam pro Diaboli deprecatus fuerit. Sed, si quid pro illis rogavit Patrem, pro temporalibus quibusdam iustitiæ effectibus rogavit, & pro iisdem obtinendis obtulit pretium, fuditque sanguinem suum.

Noluit mortem, sanguinem, redemptionem, propitiationem, orationem Christi ad omnes homines dilatari, sed ad illos solos, qui prædestinati sunt, quatenus pro æterna & totali eorum salute offeruntur, vel
certè

certè aliquatenus quoque ad illos, quiratione temporalis fidei aut charitatis effectus aliquos redemptionis & propitiationis assequuntur.

LX.

ILLA extensio tam vaga modernorum Scriptorum (ij sunt Catholici omnes aduersus Caluinum, Bezam, similésque Antichristos generosè depræliantes) non alio ex capite, quàm ex ista generali & indifferenti voluntate Dei erga salutem omnium, & ex illa sufficientis gratiæ omnibus conferendæ præparatione fluxit, quorum vtrumque antiqua Ecclesia, velut machinam à Semipelagianis introductam, repudiavit.

Ibidem.

Viden' vt Calvinianorum sedulus Administer antiquam Ecclesiam designet, vt posterioris aui Ecclesiæ, quam gregales eius à quingentis annis corruptam impudentissime mentiuntur, opponat; eoque Lectorem deducat, vt relicta Romana Ecclesia, quam Pelagianismi sordibus ab aliquot seculis contaminatam insinuat, ad Caluini caulas, doctrinæ orthodoxæ & Antipelagianæ à

*centum & quod excurrit , annis , laude
eximia florentes , se conferat : quod in-
felicitis Labadij exemplum secuti nonnul-
li in Aquitania , Normania , aliisque
Gallie prouinciis iam prestitisse memo-
rantur.*

LXI.

Tom. 3. lib.
3. cap. 21.

ARGVMENTVM pro gratia suffi-
cienti , quia Christus est redemptor
omnium iuxta illud 1. ad Timoth.
2. capite : *Qui dedit semetipsum re-
demptionem pro omnibus , iam olim ad
nauseam vsque à Pelagianis præser-
tim Massiliensibus , inculcatum fuit ;
vt mirum sit recentiores tanto studio
trita hæreticorum arma colligere , &
obsoleta recudere. Quin potius nihil
mirum si ad eundem scopum colli-
mantes , eodem eadem via peruenire
contendunt.*

Massilienses tanquam firmissimam
basim errori suo , &c. *Vide Prop. 52.*

LXII.

Ibidem;

DEVS quibusdam hominibus præ-
destinauit fidem , charitatem , & in
ea perseuerantiam vsque in finem ,
quos absolutè prædestinatos , electos ,
& saluandos dicimus ; aliis charita-

tem sine perseuerantia; aliis fidem sine charitate. Pro primi generis hominibus, tanquam veris ouibus suis mortuus est, & rogauit patrem suum, non pro cæteris, qui à fide & charitate deficientes in iniquitate moriuntur. Eatenus enim & non aliter pro illis Christus mortuus est, & sanguinem fudit, & propitiatio peccatorum est, & rogauit patrem suum, vt videlicet temporales effectus propitiationis consequantur. *En puram putamque Caluini, & Calvinianorum abominationem stantem in loco sancto.*

LXIII.

FIERI nullo modo potest, vt Christus pro aliquo mortuus sit vt viuat, Ibidem. quin ille vitam assequatur. Nam pro aliquo mortuum esse, vel fuisse sanguinem suum, insinuant voluntatem Christi, quam habet vt ei mors sua patri oblata & sanguis proficit.

Proderit igitur illi necessariò Christi sanguis & mors, pro quo sanguinem illum fuderit, & mortuus fuerit: & cui nullo modo prodest, pro illo nec sanguinem fudit, nec mortuus fuit. Eatenus autem prodest

quatenus prodesse voluit, qui aliquid inaniter velle non potuit; ut credat quidem, vel ut iustificetur, vel ut perseueret atque saluetur, si pro illo ut credat, vel ut iustificetur, vel ut perseueret atque saluetur, mortuus fuerit.

Mihi pag.
165. colum-
na prior.

Si nullus ex illis perit, pro quibus Christus mortuus est, profectò quisquis perit, siue aliquando iustus fuerit, siue non iustus, non est pro illo mortuus Christus. Quisquis perit, non ille Christi sanguine redemptus est.

Intentione morientis Christi pretium pro illis oblatum est, ut eius oblatione placatus pater eos reipsa de seruitute liberaret, non sub ista conditione, si ipsi velint, sed ut velint & credant, potenter in eorum voluntatibus operando.

Vanum est & stultum pro reprobis saluandis seria voluntate Christum pati ac mori. Vanum pro talibus à perditione liberandis offerre patri vota, preces, mortem & sanguinem suum. Mortis enim & sanguinis oblatio est quoddam efficacissimum rogandi genus.

§. VI.

*De operibus infidelium, & amore
concupiscentiæ.*

LXIV.

SOLENT Pelagiani negantes Dei Tom. 1. lib. 4. cap. 8.
dona esse virtutes, quibus rectè
viuitur, & eas naturæ voluntariæque
humanæ tribuentes hoc vti argumen-
to, quod eas nonnunquam habeant
infideles.

Hanc suam doctrinam in illo po-
tissimùm Apostoli loco fundant, quo
dicit in Epistola ad Romanos cap. 2.
*Gentes quæ legem non habent, natura-
liter ea quæ legis sunt faciunt, qui osten-
dunt opus legis scriptum in cordibus
suis, &c.*

Quàm sint autem ista dissonantia
à doctrinæ Ecclesiasticæ veritate, fu-
sius suo loco declarandum erit.

LXV.

CUM duo possint in virtute spe- Tom. 2. lib. quarto de
ctari officium quod fit, & finis pro-
statu natu-
pter quem fit, si officium nudè con-
ræ lapsæ,
sideretur, nullum inconueniens cap. 16.

est, plurima vitæ bonæ præcepta à Gentilibus Philosophis agnita, tradita & obseruata sunt. Sed illa officia nisi propter illum finem fiant, propter quem facienda esse vera sapientia præcipit, quamuis operibus quæ fiunt bona esse videantur, ipso non recto fine peccata sunt. Finis autem ille non est aliud, nisi Deus intentione fidei bonæ diligendus. Illius autem & credendi & diligendi omnis omninò scintilla per peccatum, omnis fomes extinctus est. Non enim tantùm ad perfectionem virtutis comparandam infirmata natura est, sed etiam ad qualemcunque & quantamcunque exiguum eius inchoationem.

LXVI.

Tom. 1. libro 3. de statu naturæ lapsæ, cap. 17.

NVLLVM omninò fieri opus bonum, hoc est sine peccato, nisi ad finem in quem referri vera sapientia præcipit, hoc est in Deum propter se dilectum referatur: alioquin neque rectè fit, neque opus bonum est, sed veri peccati contaminatione pollutum.

Non potest voluntas creaturæ ni-

si in solius Creatoris amore conquiescere. Quidquid secùs fit, perperàm fit, neque absque peccato, quo faciendi utendique norma pervertitur, fieri potest.

Quidquid in moribus vituperatur ut non rectè factum, necessariò est peccatum: quia peccatum nihil aliud est, quàm aliter factum quàm esse debuit: neque hoc aliud quidquam est, quàm aliter factum quàm lex præcipit.

Nam illa effugia Recentiorum (Doctores Catholicos allatrat Quadruplator versipellis) quòd aliquid inaniter, & non rectè factum, & non bonum esse possit, quia etsi bonum sit, nihil ad æternam vitam conferat, à Iuliano primùm Pelagiani dogmatis architecto excogitata sunt.

LXVII.

Non datur medium inter charitatem & culpabilem cupiditatem: charitatem non illam propriè dictam, qua Deus super omnia diligitur, sed illam generalem, qua Deus gratis & propter se diligitur.

Tom. 2. lib.
3. de statu
naturæ la-
pſæ, c. 19.

Cùm non possit esse alius amor,

nisi vel Creatoris vel creaturæ, ille bonus, hic culpabilis, utpote amor mundi ab Apostolo vetitus, & iuxta Augustinum ipsa ratio peccati, quæ in omni maleficiendi genere dominatur, profectò liquet omnem amorem præter istam charitatem esse illam culpabilem cupiditatem.

Vbi non est Dei charitas non aliud esse potest, nisi illa culpabilis cupiditas, &c. *quæ millies inculcat, infert, impingit.*

LXVIII.

Lib. I. de
gratia Christi
cap. 4.

Ex sola natura captiuitatis liberi arbitrij, sub qua post peccatum detinetur, & oppositæ liberationis per gratiam satis perspicuè intelligi potest, quòd per se nullum bonum voluntatis motum arbitrium possit operari. Captiuitas enim illa in eo posita est, quòd voluntas terrenæ concupiscentiæ visco intimè penetrata semper & in omni actu, motibus eius feratur & referatur imperio eius, & ponderi indefinenter seruiens, eodem planè modo, quo voluntas Beatorum in omnibus omninò motibus seruit diuinæ charitati. Illa quippe

duo directam oppositionem habent, eo quòd non possit voluntas discedere ab amore Creatoris, quin in concupiscentiam creaturæ hoc ipso delabatur.

Tertius effectus est, quòd animum rebus creatis glutino quodam alligat, & illaqueat, ex quo fit, vt quantumvis antè libera voluntate dilexerit, non possit se ab eius amore extricare, vt pennis liberis in Deum euolet, &c. Effectus ille ab amore terreno inseparabilis est, quamvis initio pene sensum fugiat, sed repetitis actibus amoris crescit amor: & fit libido amandi ac delectandi se, ex delectatione nascitur consuetudo, ex consuetudine necessitas, &c.

LXIX.

IMPOSSIBILE est vllum liberum voluntatis actum exeri, nisi illius amoris, siue naturalis, siue superadditi, desiderio quodam inuoluntario prouocetur. Sola enim illa pura dilectio Dei nullum cum illo amore præeunte commercium habet, sed eius inordinationes interficit, & eius titillationes præuolantes enecat.

Libro 2. de
statu natu-
ræ lapsæ
cap. 20.

Tom. 2. li-
bro 2. de
natura la-
psæ, c. 25.

Quidquid non ex illa diuina purissimâque dilectione fluit, hoc necessarium ex illo amore sui, ac desiderijs eius, siue ordinatè, siue inordinatè profilientibus, & præeuntibus proficiscitur.

Libro 1. de
statu puræ
naturæ cap.
10.

Opus gratiæ est officium illius altissimæ charitatis beneficium Spiritus sancti, qui cor cælesti delectatione mollire, erigere, conuertere & attrahere debet. Quod nisi fecerit, voluntas creaturæ rationalis, quocumque se conuerterit, etiam tum cum se legem & iustitiam diligere putabit, siue naturaliter, siue alio quocumque modo, non hærebit, nisi in dilectione ac delectatione creaturæ, quod eadem illa æterna lege damnatur.

Lib. 5. de
gratia Christi
cap. 9.

Voluntatem ex qua credimus Deo, & speramus in Deum, non aliam esse, quàm verum amorem, seu charitatem Dei, quia iustitia est: sed iustitia diligere non potest, sine vera & propriè dicta charitate.

Lib. 5. de
gratia Christi
cap. 5.

Nullam esse veram religionem, aut cultum Dei, sed simulationem tantum & laruam eius, nisi Deus since-

rè & castè, hoc est gratis, & propter seipsum, ex vera charitate diligatur. *Capite precedenti dixerat, frustra omninò præter charitatem alias virtutes morales à Scholasticis quæri.*

LXX.

CVM creatura rationalis ad aliquid necessariò sua voluntate, tanquam pondere inclinetur, alterutrum necesse est, sit id, in quo motus voluntatis requiescat, aut Creator, aut creatura, aut mundus, aut Deus. Nam sub mundo quidquid creatum & à Deo distinctum est comprehenditur.

Tom. 3. lib.
5. de gratia
Christi c. 2.
sub finem.

Quòd si in creatura diligenda requiescat, vitiosus, reprehensibilis, adeoque culpabilis amor sit, fons, fomes ac radix omnium peccatorum. Est enim illa vitiosa cupiditas, quæ in omnibus peccatis dominatur, cui contraria est sola charitas Dei. Nul- lum quippe medium inter ista duo datur aut dari potest. Hinc ille titulus & lemma capitis 19. superiori propositione à nobis allegati: Non datur medium inter charitatem & culpabilem cupiditatem.

Ex variis quoque eiusdem Auctoris locis colligere licebit, omne hominis opus, omnemque amorem ab eo damnari, nisi sit amor & opus solius charitatis, diuinæ, verissimæ, genuinæ, propriæ, atque adeò propriissimæ, notissimæ, quæ est præcipuum Dei donum, amor erga Deum benevolentia, amicitia, quæ hominem intrinsecus iustificat, iustum efficit, quæ est dilectio & charitas altissima, qua Deus solus verè, sincerè, gratis, ex animo, propter seipsum diligitur, quæ quantumvis remissa, exilis ac tenuis, idem prorsus obiectum ac perfectæ charitas habet, quæ denique limpidissimus Dei amor est usque ad contemptum & obliuionem omnis creaturæ, atque adeò amanti ipsius. Addit quoque se intelligere charitatem, quæ est spiritualis illuminatio, doni cælestis infusio, amor ille grandis diuinæ charitatis, qua Angeli sancti lucere ac feruere noscuntur.

LXXI.

SO LA absentia fidei sufficit, vt omnia opera infidelium verè peccata sint.

Sola fidei absentia velut malæ operationis origo, causaque sufficientissima peccati est.

Omninò impossibile est infideles, qui amore Creatoris carent, vlla omninò creatura vti, nisi malè, &c.

Idem docet cap. 4. libri primi de gratia Christi Saluatoris, quod deficiente fide per Christum fit, malum esse, hoc est verè proprièque peccatum : & cap. 5. quidquid facit ante gratiam esse veri nominis peccatum ac mendacium.

LXXII.

NUGÆ, delirium, insania, error, Tom. 2. lib. 4. de statu naturæ lapsæ cap. 17. impietas contraria Christianorum sensui, Scripturis & fidei, quòd infidelium sit vlla vera virtus, vel opera sine peccato.

Videant Philosophiæ admiratores, ne in hac doctrina asserenda etiam ipsi periclitentur.

Vulnus quo cecidimus à Philosophis ignoratum fuit, longèque altiùs inflictum, quàm nonnulli Christiani Theologi putant.

Argumenta eorum pro virtutibus & operibus bonis infidelium Philo-

sophica sunt, humana sunt, ratiunculis subnixa leuioribus.

Adde quæ capp. 11. 12. 13. aliisque disputantur.

LXXIII.

Ibid. c. 27.

Magis arctat propositio vigesima quinta, *aliis est 26. Michaelis Baij, damnata à Romanis Pontificibus Pio V. & Gregorio XIII.* omnia opera infidelium sunt peccata, & Philosophorum virtutes sunt vitia. Vtramque enim partem tam constanter & luculentè tot modis Augustinus tradidit, vt si vlla est doctrina in vniuersis lucubrationibus eius manifesta, illa emicet inter omnes.

Quapropter ingenuè fateor mihi hîc aquam hærere, nec aliud impræsentiarum occurrere, quod respondeam.

Cur ergo propositiones Baij proscriptæ sunt? Idcirco quòd altera sententia Scholasticorum studiis humanas magis rationes, quàm Ecclesiasticam traditionem attendentium in Scholis esset receptior atque tritior.

Quis enim nesciat nubem esse Scholasticorum, qui nonnulla opera

bona in infidelibus agnoscunt , & Philosophorum virtutes non vitia , sed virtutes esse profitentur ? sed quantumvis illi numerosi fuerint , non possunt doctrinæ , vsque ad ætatem circiter primorum Scholasticorum , quasi per manus , traditæ vllum afferre præiudicium.

Hoc tamen egit summorum Pontificum prudentia , vt quia Scholasticorum disputationibus Augustini doctrina ita erat obscurata , & interpretationibus obruta , vt quænam esset ab Augustino asserta sententia difficillimè discerni posset , altera pars sine præiudicio veritatis tantisper vetaretur , tanquam quæ vetusta quasi nouitate nostri temporis Doctores , imò & qui à quingentis annis in Ecclesia Catholica docuerunt , vetustatis eius inscios offenderet , scandaloque perturbaret. Non enim veritas tantummodò , sed & pax Ecclesiæ Præfectis curæ est , cuius interitu etiam veritas apud homines plerumque periclitari solet.

Ergo pacis studio Ecclesia veritatem damnat & proscribit , & falsitatem ac

mendacia tueri ac propugnare iubet in omnibus Scholis Theologorum, in omnibus concionibus, catechismis, libris piis, &c. En veterinosi anguis maculosam pellem dubio fulgore micantem. Sed pergit:

In ista propositione de operibus infidelium & virtutibus Philosophorum locum habuisse arbitramur, ut propter receptissimam in Scholis partem vnam, altera velut offensua prohiberetur, donec aliquid liquidius ex antiquorum maximéque ex Augustini scriptis elucesceret: nam doctrina sanctissimi Doctoris, & pugilis inuictissimi, aduersus superbos humani arbitrij Prædicatores, tam sublimis, & tot elogiis sanctorum Patrum, summorumque Pontificum commendatæ auctoritatis est; ut quidquid ab eius vestigiis aberrando posteriorum Scholasticorum subtilitas aduersus eam excogitauerit, tradita pereum veritati cedere debeat.

Atque ut videant omnes, palpéntque vel imperitissimi quique, quousque perditissimi hominis, & vere Caluini gregalis processerit impudentia, adscribam

bam qua sequuntur, non sine stupore mentis ac totius corporis horrore.

Augustinus non solum doctrinam istis propositionibus, *eas intelligit que in Bulla Pij V. aduersus Michaelcm Baium supra numerantur 26. 28. 29. 30. 35. 37. 38. 40. 65. ac similes, comprehensam constanter improbauit, sed etiam velut Pelagianum errorem abhorruit. Ergo Concilia, Pontifices, Presules Catholici errores Pelagianos propugnari iubent à Doctores, & Catholicam doctrinam iis è diametro oppositam proscribunt, abolent, condemnant.*

Certitudo illa, propter principia Scholasticorum ab Augustinianis diuersissima, Scholasticos Doctores, Concilia, Pontifices, Presules omnes, Parochos, Concionatores adiungere debuit, ut verè Nouus Ecclesiæ Doctor, missusque è celo Paracletus audire possët, prorsus latet.

Nimia quippe Philosophiæ humanæ subtilitate, credulitate, doctrinæque sanctioris, quam Augustinus tradidit, profunditate, veritas ab ipso tradita sic obscurata, Scholasticóque puluere sepulta est, ut quamuis

in Ecclesiæ fide, quotidianisque precibus luculentissimè splendeat : in Scholarum classibus tamen plerisque, omnes omninò dicere debuerat, quin immò Ecclesiam vniuersam Catholicam, Apostolicam atque Romanam; nisi fortè hic inter Scholarum classes annumeret Geneuensis ac Dordrechtanæ Matæologie prostibula, vix, imò ne vix quidem, agnoscat.

Egregium verò astute vulpis effugium, quo Calviniani ac Lutherani delitescentem suam tot retrò seculis Ecclesiam in altissimo monte, ac super candelabrum collocent: qua licet exulauerit à Scholarum classibus, adeoque à cordibus atque animis Romanorum Pontificum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Parochorum, Concionatorum, Theologorum, eorúmque omnium, qui in Conciliis generalibus Provincialibusque decreta fidei sanciuerunt, semper ea tamen hætenus, non tantum in fide Ecclesiæ, quotidianisque precibus, sed in Psalmis Dauidis, in Euangelis quatuor, in Epistolis Pauli, in Augustini libris, atque homiliis SS. Patrum luculentissimè splenduit.

LXXIV.

INFIDELLES carent gratia sufficienti ad salutem , tam proxima , quàm remota , & omnibus principiis eius.

Tom. 3. lib. 3. capp. 11. & 12.

Profectò supra modum paradoxa mihi doctrina videtur , quæ infidelibus etiam sufficientem gratiam , & quidem ad facienda Dei præcepta naturalia adesse constituit.

Non Augustini tantùm opinio , sed Apostolica doctrina Christianis ab Apostolo propinata.

Infideles non habent gratiam sufficientem ordinis naturalis.

Gratia sufficiens infidelium à Semipelagianis excogitata , &c. *similia quæ iam suprâ delibata sunt.*

LXXV.

SOLEMNIS illa distinctio de amore Dei naturali & supernaturali (deberi siquidem creaturæ rationali naturalem amorem principij ac finis sui , quo super omnia Deum diligat , eumque diligendo naturalia eius præcepta custodiat , nullo verò modo deberi amorem illum , qui naturæ vires superet , & creatu-

Tom. 2. lib. 1. de statu naturæ puræ cap. 3.

ram ad statum supernaturalem eleuatam esse supponit) in vniuersis operibus Augustini , vel cuiusquam antiqui Patris , qui ante Scholasticorum aduentum floruit , in vllius Concilij canone vel doctrina , in vllius sacri libri pagina nullum habet vestigium , sed Philosophiæ humanæ viribus est excogitata , & antiquis omnibus gratiæ defensoribus inaudita , &c.

Adde iis ex Libertini Fromondi vulpino , vt rectè vocauit D. Valentinus Randoux , Indice , verba hæc :

Dilectionis Dei diuisio in naturalem & supernaturalem à Philosopho-Scholasticis conficta , & ab Augustino nunquam excogitata.

LXXVI.

Tom. 1. lib.
1. de statu
naturæ pu-
ræ cap. 10.

DISTINCTIO duplicis dilectionis iustitiæ , quarum altera sit naturalis , altera supernaturalis ab Augustini principiis aliena est , multis post eos sæculis excogitata , qua sanè gratior Pelagianis dari nequit. Quodenim Scholastici se satis tutos aduersus pestem illam putant , respondendo , Pelagianos meritum in illo

amore naturali statuisse, hoc inane commentum est.

LXXVII.

CONCUPISCENTIA respectu Dei Tom. 3. lib. 5. cap. 9.
amor vitiosus est. Nam ille semper quidquid concupiscit, siue vtendum, siue fruendum, hoc ultimo ad ipsum amandum refert. Ex quo fit, vt si sic etiam Deo frui cupimus, aut speramus, reuerà nos ipsos, non Deum, diligamus.

LXXVIII.

CONSTAT non mediocriter eos falli, qui spem Christianam tantopere deprimunt, vt eam subtrahant charitati, quasi ille qui desiderat, & sperat præsentiam dilecti sui ab vnico & vero obiecto suo in seipsum resili-
Ibidem.
ret, & quodam sinceritatis adulterio puritatem diuinæ & gratuitæ charitatis in concupiscentiæ amorem, aut in mercenariæ cupiditatis fœditatem verteret. Absit ista puerilis imaginatio.

Quilibet amor est cardo affectuum omnium, quos Philosophi in voluntate statuerunt: vsque adeò, vt vbi amor fuerit, necesse sit, prout re-

rum varietas voluntatem offendat, aut mulceat, animum in omnes voluntatis affectus, desiderij, gaudij, odij, fugæ, tristitiæ, spei, desperationis, iræ, audaciæ profligare.

Quo fit, ut si amor iste charitas fuerit, (id est, si non malus) omnes isti voluntatis motus è charitate prodeant, omnes boni sunt atque laudabiles, omnes puri atque gratuiti, non minùs proles, atque ipsa mater, unde nascuntur.

LXXIX.

Cap. seq.

QUISQVIS delabitur ab illa charitatis puritate, ut amore concupiscentiæ incipiat velle & concupiscere sibi Deum, totum dilectionis ordinem, quem natura docet, & lex æterna præcipit, diligendi peruersitate perturbat.

Absit ut ita Christianus propter retributionem operetur, ipsum Deum mercedem tanquam sibi utilem expectando.

Ex quo amore, qui in seipso manens, Deum amando feratur in se, nascitur ut etiam pœnas timeat. Sed sicut ex illo timore nunquam aliquis iu-

sticiam Dei operabitur, quæ fieri non potest timore pœnæ, sed amore iustitiæ, ita etiam ex illo concupiscentiæ amore, nunquam iustitia diligitur, sed homo manebit in se.

Totus Christiani hominis cursus à prima diuini amoris inspiratione ad extremum vitæ spiritum, non nisi amoris, hoc est charitatis, est cursus, ex qua & viuere & mori velle debet.

LXXX.

NVLLI vel pauci inueniri possunt, Tom. 2. l. 2. de statu naturæ lapsæ cap. 10. qui concubitus in coniugibus voluntatis causa licitum esse senserint, vsque ad ætatem Scholasticorum, qui suis argutiis libidinis retinaculum præcidendo, castissimam doctrinam immutare cœperunt. Quare viri boni & Catholici non aduertunt, se Pelagianos in hac doctrina suâ duces sequi.

Quid verò si prolis duntaxat causa, sed non referatur expresse ad Deum tanquam ad vltimum finem, aut certè cum uxore, quæ per ætatem amplius concipere non possit, aut sterilis sit, etiamsi referatur ad vltimum finem, multo ma-

gis si agatur de coniugio infidelium?

Quod nonnulli de illius doctrinæ certa veritate dubitant atque trepidant, eo quòd matrimonium, non solum suscipiendæ prolis causa, sed post lapsum etiam in remedium infirmitatis institutum est, falluntur, &c.

Honestas matrimonij, quod materiam coniugibus licitam facit, est quasi lectus mollior, in quem infirmitas cadit; ne cum sua coniuge, velut cum aliena scelus fornicationis perpetrando, frangatur.

Cap. 14.

Amare propter ipsum, hoc est propter delectationem, vitiosum est. Nam hoc est ille affectus seu cupiditas luxuriæ, quæ animis omnium luxuriosorum imperat.

§. VII.

De attritione & timore Dei.

LXXXI.

Tom. 3. lib.
5. cap. 33.

QVOD propositum emendationis, aut bene viuendi, ex timore pœnarum concipi posse dicunt, *Catholici Doctores*, principiis Augusti-

ni solidissimis, ex quibus Pelagiana hæresis expugnata est, directè refragatur.

Præceptum bonum ex timore pœnæ, nequidem voluntate concupisci potest, sed sola charitate; nam illa præcepti concupiscentia, qua amamus id quod præcipit nobis, non est aliud quàm illa dilectio charitatis.

Quomodo ex solo timore pœnæ habetur voluntas emendationis, & propositum vniuersa peccata relinquendi & obseruandi totam legem Dei?

Falluntur sine dubio, quotquot timorem pœnæ extollunt.

LXXXII.

IMPOSSIBILE est, vt ille, qui in peccandi proposito constitutus est, sola pœnæ formidine ita mutet voluntatem, peccatúmque detestetur, vt non peccet. Ibid. c. 27.
& 28.

Impossibile est eum, qui peccandi voluntate detinetur, solo pœnæ timore mutare voluntatem, sed hoc proprium officium est charitatis. Timor premit, non exhaurit cupiditatem; continet manum, non animum; qui

eodem modo ac si non timeret, peccato alicui affixus manet.

Tom. 2. l. 3.
de statu na-
turæ lapsæ
cap. 15.

Impossibile est, ut ille non peccet, qui pœnæ timore non peccat, quandiu animus non mutatur, hoc est, quandiu timor solus animum à peccato abstrahit. Talis enim animus nullo modo liber est, & alienus à voluntate peccandi: talis aliud habet in voluntate, quàm in opere: talis mallet facere, si liceret impunè: talis facit opus bonum coram hominibus, non coram Deo, quia non diligit id quod facit, sed omninò aliud, quod timet amittere. Talis proinde reus est coram Deo, non de bona operatione laudabilis. Nam nisi animus in amorem istius boni, quod facit, ex timore mutetur, impossibile est ut faciat opus etiam moraliter bonum.

LXXXIII.

Tom. 3. l. 5.
cap. 29.

IN omnibus illis, qui solo timore pœnæ peccatum cauere volunt, manere voluntatis repugnantiam, qua nollent facere, si pœna tolleretur, & ex illa ipsa coniuncta voluntate omnes coram Deo peccati rei sunt.

Quod colligitur ex natura timoris: quod enim ex metu fit, mixtum est ex voluntario & inuoluntario.

Scholastici Doctores difficulter possunt cum ista doctrina conciliare opinionem suam, qua docent obseruantiam præceptorum, & pœnitentiam ex gehennæ metu profectam, nihil malæ voluntatis admixtum continere.

Cùm omnis qui purè ex timore pœnæ præceptum facit, cogatur, & omnis qui cogitur essentialiter sit inuitus, & nolit: impossibile est, vt ille, qui præceptum aut pœnitentiam ex timore pœnæ facit, non sit inuitus, non animo nolenti, non repugnanti, & non mallet non facere, si impunè liceret.

LXXXIV.

TIMOR pœnæ non interficit præ- Ibid. c. 30.
existentem peccati voluntatem, &c.

Quidquid ex illo timore fecerit, nihil ex animo, nihil ex corde, nihil volenter, nihil coram Deo, sed tantùm in speciem coram hominibus operatur, hoc est non animo & voluntate peccatum fugit, aut bo-

num facit , sed utrobique gehennas fugit.

Quidquid tandem Doctores recentiores dicant, præceptum sine Dei dilectione non solum impleri non potest secundum modum , sed neque secundum substantiam.

Qui coacti timore pœnæ iustitiam legis operantur , aut operari videntur , non sunt amici rectitudinis , seu iustitiæ , hoc est ipsius Dei , sed potius hostiles aduersus eum animos gerunt.

LXXXV.

Ibid. c. 23.

QVOD si quis quærat , utrùm timorem sempiterni interitus seu gehennæ Deus immittat homini , diffiteri non videmur posse , quin Deus eum in animo timentis operetur. Apostolus enim ad Romanos 8. opponit spiritum timoris , quo Iudæi Deo tanquam Domino seruiebant , spiritui amoris , quo filij ad Deum veluti patrem clamant. Ille Testamento veteri : hic nouo proprius est. Vterque tamen à Deo datus atque acceptus. Imò idem ipse spiritus fuisse significatur , qui propter diuer-

fos effectus utroque nomine nuncupatus sit: spiritus seruitutis seu timoris, quia timorem per Testamentum vetus; spiritus amoris, quia amorem per nouum operatur.

Quamuis igitur fatendum sit, Deum in cordibus hominum timorem pœnarum futurarum operari: nullo tamen modo arbitrandum est, quòd eum per illam veram Christi gratiam, propter quam infirmis hominibus largiendam crucifixus est, operatur. Vera Christi gratia spiritalis dilectionis & charitatis est gratia, quæ charitas cùm intrauerit, timorem, velut seruum, eiicit.

Operatur igitur Deus pœnarum timorem per aliam longè inferioris notæ gratiam, quæ fortassis gratiam peculiaris cuiusdam siue externæ, siue internæ prouidentiae & operationis non excedit.

Quisquis ex diuinæ legis pœnas comminantis timore præcepta iustitiæ facit, non ex gratia Dei, sed propriis viribus ea implere velle censetur.

Iustitia, quam non amore iusti- Ibid. c. 32.

tia, sed formidine pœnæ legem implentes, vel potiùs non implentes, operantur, est iustitia sua, hoc est propria, non Dei; iustitia ex lege, non ex gratia, &c.

LXXXVI.

Ibid. c. 34.

SCHOLASTICI, qui dicunt sententiam suam de pœnarum timore in Concilio Tridentino satis euidenter tradi, non immoderanter hallucinari videntur. Tridentinum enim potiùs vice versa, *ô singularem hominis impudentiam!* multis locis euidenter significat, numquam iustificationis gratiam, siue extra Sacramentum, siue in Sacramento, tam Pœnitentiæ, quàm Baptismi, adultis dari, nisi contritio antecedit.

Quædam est contritio veri nominis, & rationis, & essentiæ, quæ tamen non nisi cum Sacramento ad iustificationem acquirendam sufficit.

LXXXVII.

Ibidem,

VNIVERSA Concilij doctrina de iustificatione clamat veram contritionem, ex qua fit cor contritum & humiliatum; verum peccatorum non gehennarum aut dolorum odium ac

detestationem, veram non peccandi voluntatem, veram iustitiæ dilectionem, ex qua oritur tristitia secundum Deum, iustificationem quamlibet antecedere debere. Quorum profectò nullum ex dolore peccati propter solum gehennæ metum, sed ex sola illa contritione, quæ ex offensionis Dei pio dolore fluit, proficitur.

LXXXVIII.

FALLITVR quisquis putat per Sacramentum Pœnitentiæ effectum esse, vt iam duplex sit iustificationis modus; vnus per contritionem, alter per illam attritionem, quæ ex solo pœnarum timore de peccatis dolet. Sed vnus & idem semper est, & fuit, iustificationis modus per dolorem de offensione Dei, quamuis Pœnitentiæ Sacramenti institutio facilitatem assequendæ remissionis attulerit.

Ibidem.

Pœnitentia quouis tempore etiam baptizandis necessaria continet abiectionem peruersitatis & emendationem, detestatur magnitudinem offensionis Dei, peccati odium infert,

pium animi dolorem complectitur, qua animus conuertitur ad Deum: quorum ne vnum quidem attritio ex solo gehennæ metu profecta comprehendit: nam neque abiicit emendatque. peruersitatem, sed animum peccato affixum esse finit, aut facit, neque quidquam de Dei offensione curat, neque peccati odium affert, neq; pium animi dolorem affert, &c.

LXXXIX.

Ibidem. DOCTRINA, quam Scholastici quidam tradunt, de dolore peccatorum ex solo gehennæ metu, non solum Augustini principiis fundatissimis, & per omnes eius lucubrationes diffusis ex diametro repugnat, sed etiam à Synodi Tridentinæ Patribus multis modis proscripta est, *horrendum mendacium!* quam non perspecta veritas, sed sola inutilis, imò perniciosa erga peccatores misericordia peperit. Nam quòd illam etiam diuo Thomæ, & aliis nonnullis grauioris notæ scriptoribus imponere volunt, hoc falsum esse non difficulter ostendi potest.

XC.

TOTA ista sententia in mera hal- Ibidem.
lucinatione fundata est, nam impri-
mis docet Tridentinum materiam
Sacramenti Pœnitentiæ esse contri-
tionem, eamque ad peccatorum re-
missionem ex Dei institutione re-
quiri. Significat istam attritionem
esse veri nominis, & rationis con-
tritionem, sed ut nominat imperfe-
ctam, quia animi dolorem & dete-
stationem de peccato commisso, &
propositum non peccandi de cæte-
ro, illi attribuit, quæ sunt ipsissima,
quæ ad contritionem requisierat, &
quibus duabus conditionibus ab hu-
ius imperfectæ contritionis, seu at-
tritionis, essentia, reicitur omnis il-
la attritio, quæ ex solo timore pœ-
næ, siue temporalis, siue æternæ,
proficiscitur.

XCI.

DOCTORES Scholastici plerique Ibid. c. 27.
docent omninò nos posse in aliquo
actu ex solo timore pœnæ omne pec-
catum fugere ac detestari, ita vide-
licet, ut intentio vitandi pœnas fu-
gam omnis peccati, ac detestationem,

velut medium, assumat. Quam etiam tanquam attritionem ex timore pœnæ conceptam, dispositionem idoneam esse volunt, cui cum Sacramento Pœnitentiæ peccatorum remissio & iustificatio tribuatur, prout Concilium Tridentinum videtur tradere.

Cap. 33. Admiratione dignum est, quod iidem docent, dolorem, quo quis de peccatis ex timore pœnarum infernalium dolet, eaque detestatur, quam attritionem vocant, esse sufficientem dispositionem ad iustificationem in Sacramento Pœnitentiæ, aut Baptismi, recipiendam. Dolor enim iste, non maioris pretij est apud Deum, neque maiorem ad iustitiam acquirendam proportionem habet, quàm amor, quo quis integritatem sui corporis diligit. Nam quod ipsi dicunt attritionem huiusmodi in se continere voluntatem omnia peccata relinquendi, & falsum est, & impossibile; & quamvis verum esset, non tamen huiusmodi dolor dispositio ad iustificationem esse posset, &c.

§. VIII.

De veteri Lege Mosaica.

XCII.

RECENTIORES, Philosophiæ po- Tom. 3. l. 1.
tius humanæ, quàm Theologiæ cap. 8.
diuinæ scita persequendo, dum le-
gem Iudæis eo scopo datam esse pu-
tant, ut præceptorum eius luce eru-
diti faciliùs cauerent peccata, quæ
antè legis naturæ transgressione per-
petrabant, non mediocriter halluci-
nari videntur. Tantum enim abest,
ut lex institutionis illius, allatæque
scientiæ de rebus agendis, cauendisque
beneficio, maiorem afferret
iustitiæ facilitatem, ut potius eam
difficiliorem fecerit, & quasi muro
quodam interposito impossibilem.

XCIII.

SCHOLASTICI recentiores dicunt Cap. 11.
Deum hominibus dedisse legem bo-
nam eo fine, ut per gratiam sufficien-
tem, quæ semper præsto vnà cum le-
ge aderat, eam obseruarent, caue-
rèntque peccata: sed eos pro inge-

nita sibi libertate noluisse, ideóque propter neglectum datæ potestatis abundasse peccata.

Verum consilium Dei in danda lege fuit, non, vt per gratiam sufficientem, quæ adesset ipsis, eam obseruando rectè viuerent, sed vt multitudine peccatorum, & magnitudine præuaricationum, quæ per legem, quam implere non poterant, secutura sciebantur, eorum superbia frangeretur, &c. quò propter magis accensum ex legis vetito cupiditatis ardorem se superari sentit, & præuaricationis accessu multò deteriorem, fædiorem, maiorisque supplicij reum fieri, quàm antè fuit. Itaque ex vna parte lege comminante doctus, territus & conclusus, nihil illi reliquum superest, nisi vt exclamet, Reus sum, fateor, ægrotus sum, vincere volens peius victus atque prostratus sum, &c.

Quod paradoxum *meritò vocat*, Stoicis mirabilius, & addere debuerat, *omnibus Catholicis execrandum.*

XCIV.

Ibid. cap. 9. CARNALIS homo, qui legem ac-

cupit, quod lex iubet facere aut velit, aut nolit, vtrumvis fecerit, plerumque peccabit grauius, quàm sine lege peccauisset; grauius quidem, si facere noluerit, periculosius si voluerit.

Diximus legis vetito ardorem cupiditatis magis accendi, quatenus efficitur dulcius quod vetatur. Ex quo necessariò fit, vt facilius, & sæpius, & ardentius in peccatum, stimulante magis peccandi cupiditate, præcipiteretur.

Lex iubendo tantum, & non iuando, vt homo impleat, quod iubetur, hoc ipso præuaricatorem facit: nam sine lege peccator fuisset, præuaricator neutiquam.

Lex non tollit, sed cumulat delicta, ideòque arctius hominem sub peccato, quàm antea, cum careret lege, concludit.

XCV.

Hæc doctrina, quia hominibus Ibid c. 10. vim legis non satis penetrantibus, carnalique sensu peccatorum fugam metientibus, durissima semper visa est, aduersarios multos habuit. Non

enim capit carnalium sensus , qui se libero arbitrio , & agendorum cauendorumque cognitione cernit instructum , non se posse peccatum iam cognitum , à quo consiliis , hortationibus , suasionibus , legibus , suppliciisque reuocatur , sua libera voluntate , *per gratiam ex meritis Christi omnibus oblatam addere debuerat ex mente Catholicorum Doctorum*, declinare , sed reatum suum potiùs adiecta legis præuaricatione cumulari , &c.

Lex talis infirmis hominibus data est , qua peccatis afflicti , grauiùs adhuc affligerentur.

XCVI.

Tom. 3. l. 3.
cap. 5.

IUDÆIS lex data est , & Christianis plurimis præcepta dantur , sine vlla gratia sufficiente aut adiuuante.

Tradit re ipsa homines gratiæ adiutorio , quod ad implendam legem necessarium est , caruisse , ideóque sæuiente concupiscentia , non nisi sub præuaricatione iacuisse reos.

In Christianis nonnullis subintrat præceptum , vt abundet delictum , & fit eis virtus peccati lex , dum gratia ad legem implendam adiuuans

subtrahitur ac differtur.

Fuit quidam sub lege status, in quo non solum non dabatur gratia sufficiens implendi id, quod iubebatur; multò minùs gratia sufficiens ad salutem; sed è contrario talis gratia lationi legis ac scopo Dei capitaliter repugnabat.

Legislatio illum habebat scopum, ut insonante præcepto, ac terribiliter pœnas, nisi hoc facerent, comminante, gratiæ necessitatem ipsa gratiæ adiuuantis subtractione docerentur.

XCVII.

TUNC subtrahitur gratia sufficiens, cùm Deus non præbet homini, ut animus legis impletionem delectetur, sed finit eum carnalibus delectationibus secundum terrenarum rerum cupiditates rapi.

Ibidem.

Nec aliquis opponat isti veritati, orari saltem posse, ut ista delectatio, quâ sufficiat implendæ legi, diuinitus tribuatur. Nam etiam ad orandum quàm maximè delectatio necessaria est, quæ non magis, quàm cæteræ, nostræ potestatis est, sed à

Deo per gratiam, *quæ sit vel efficax, vel saltem sufficiens ex mente Catholicorum*, donari debet.

Non solum Iudæis, sed & Christianis, non solum carnalibus, sed & spiritualibus gratia sufficiens ad id faciendum, quod iubetur, frequenter subtrahitur; atque ita subtrahitur, ut nec pro tali gratia adipiscenda deprecandi similis sufficiens gratia habeatur.

Gratia sufficiens sine errore alia dici non potest, quàm illa, quæ voluntatem facit facere, & in ea operatur reipsa velle & operari.

XCVIII.

Ibid. cap. 6. NIHIL spiritale in veteri Testamento promittitur, sed sola carnalia, quæ veteri homini ac vitæ congruunt, diuitiæ, opulentia, victoriæ, pax temporalis, regnum, gloria, & huiusmodi.

Testamentum illud non ea de causa dedit Deus, ut per illius promissiones, & observationem eorum salus æterna in tuto collocaretur, vel etiam de propinquo curaretur; sed ne res carnales, quas carnali vitiosoque

amore diligebant, à dæmonibus quæ-
rerent.

Tota spes, tota charitas eorum
erga Deum; totusque cultus erat
carnalis, ideóque vitiosus. Nec pro
hac tantum vita, sed & pro futura,
hoc ipsum sperabant à Deo, quod
in ista diligebant, & quo nihil aliud,
vel amare poterant, vel cogitare.

Synagoga considerata, ut Synago-
ga, non erat aliud, quam terreni po-
puli turba, hominumque carnalium
congregatio solis terrenis & carnali-
bus incubantium, & propter illa so-
la colentium vnum Deum.

Testamentum vetus ad animæ sa-
lutem, regnumque cælorum asse-
quendum Synagogæ filiis Testamen-
ti illius heredibus non multum pro-
fuit, *imò si coherenter loqui velit, nihil*
omnino, cum potius obfuerit, nec aliud
fuit, nisi magna quædam quasi co-
mœdia.

Filij veteris Testamenti Decalo-
gum carnaliter boni custodiebant,
vel potius sibi custodire videbantur;
mali etiam apertè violabant: ex isto
amore atque timore carnali templa,

sacrificia , Sacramenta frequenta-
bant, &c.

Filij veteris Testamenti non mul-
tùm Gentilibus præstiterunt ; amor
enim huius mundi , amor fruendi
creaturis in vtrisque dominabatur :
sed in eo tantùm , quòd boni Iudæi
à Deo vero , non ab idolis ac dæmo-
nibus , vt Gentes , impiique Iudæi ,
concupitam promissamque felicitate-
tem expectarent.

XCIX.

Ibid. c. 7. &
9.

Ex veteri Testamento non maior
Iudæis seruandæ spiritualis legis fa-
cilitas accedebat , quàm antequam
illud suscepissent.

Non oritur ex aliqua positiua le-
ge Dei , non ex aliqua extranea boni
operis conditione , qua debeat esse su-
pernaturale secundum substantiam ,
vel modum , aut meritorium , aut
aliquid eiusmodi , sed ex ipsa natura
rei , eo quòd nullum præceptum im-
pleri possit , vllius rei alterius amo-
re , quàm dilectione iustitiæ , quæ
præceptum sanxit , & ex qua latum
fuit. Hæc autem iustitia in præce-
pto diligendo non est alia , nisi illa

incommutabilis & æterna regula æquitatis: nec illa est alia, nisi veritas & sapientia Dei, atque ipse Deus.

Lex etiam cum gratia sufficiente auget peccandi desiderium, ostendit peccata, non sanat; non prodest, sed obest; frustra sonat auribus; denique ad hoc tantum est, ut præuicationis reum faciat, eoque magis, quod illa, quæ Apostolus & Augustinus de lege dicunt iuxta Scholasticorum ipsorum suffragium prorsus falsa sunt, nisi gratia illa sufficiens legi adesse statuatur. Putant enim impossibile esse, ut lex faciat abundare peccatum, iram operetur, occidat, &c. nisi adsit simul gratia sufficiens, sine qua, inquiunt, homo non esset peccati reus, &c.

§. IX.

*De transfusione peccati
originalis.*

C.

Tom. 2. l. 1.
cap. 5.

RECENTIORES excogitarunt nescio quod pactum, quo Deus omnes posterorum voluntates in primi parentis voluntate collocauerit; ita ut, quemadmodum voluntas eius esset futura voluntas omnium in custodienda ac transfundenda iustitia, ita quoque præuaricatio eius omnium esse censeretur. Quapropter nihil aliud ad peccati transfusionem postulant, nisi ut humana natura ex Adam vera generatione descenderit. Nam hoc ipso, quo homo ex primo homine via generationis effluit, reum putant, cum ei transgressio hoc ipso fiat voluntaria.

Verum hoc pacto nihil ab Augustini mente alienius, & in eius doctrina absurdus, & principiis eius repugnantius excogitare potuerunt; ut

si verum sit, vniuersam doctrinam eius de peccato originali necesse sit corruere.

C I.

PECCATVM originale, non aliter Ibid. cap. 6. ex homine primo ad posteros propagatum est, nec verò aliter propagari vllò pacto potuit, nisi per libidinem, seu carnis concupiscentiam.

Vt peccatum primi hominis propagari possit, non est satis, quòd ab illo humani generis capite peccatum sit, sed vt per peccati illius magnitudinem vniuersa natura vitaretur per concupiscentialem illam legem, quam in membris accepit. Per hoc enim fit, vt illa lege, seu illo naturæ vitio propagato, etiam simul peccatum originale propagetur.

Magnitudo peccati primi causa fuit corruptionis naturæ, & corruptio transfusionis; & ita omnia nullo ex pacto, sed ex ipsa rerum natura contingunt, quod & filij in parente peccasse, & illi cum ipso vnus fuisse dicuntur. Nimirum quia stirps siue radix ipsa vitiata est, ex qua fuerat propagò ducenda; qua semel vi-

tiata rerum natura postulat, aut patitur, vt huiusmodi radicis vitium in fructibus inde nascentibus ostendatur.

Ita vitium originale in posteros est propagatum, quemadmodum si fons, vel radix arboris vitietur, necesse est omnes aquas inde promanantes, & omnes fructus inde nascentes primæuam illam originis redolere corruptionem, nisi vitium ab ipso fonte primitus, & à radice tollatur.

CII.

Ibid. capp. 11, 12. & 14. Si per solam concupiscentiam carnis peccatum originale non traicitur, præcipui & eruditissimi libri Augustini numero facilè tredecim velut inanes ac futiles reiiciendi sunt: falsis & fallacibus armis Ecclesiæ victoria non tam stetit, quàm periit; non tam ab Augustino parta est, quàm prodita.

Tota causa peccati originalis ab illo principio religatur, quod in commixtione coniugum duo consideranda sint, commixtio & pudor eius; nuptiæ, quibus legitimè iunguntur coniuges, & concupiscentia carnis,

qua stimulantur iunguntur : illud est bonum, hoc malum : illius Deus, huius Diabolus est author : illo natura, hoc peccata propagantur.

Pactum hîc affingere non est aliud, quàm purgare parentes, & culpâ Deum, qui peccatores propria voluntate constituat. Hinc est, quòd neque Augustino, neque ulli veterum vsque ad tempora Scholasticorum ullius pacti in mentem venerit.

Sicut impossibile est, ut defectus aliquis corporis à parentibus in filios generando fundatur, nisi defectuosum aliquid in aliquo generationis principio antecedit : ita multò magis impossibile est, ut defectus animæ, qui peccatum est, in prolem à parente transeat, nisi similis vitiositas in generante reperiri queat, unde culpa propagetur.

Tanquam veritatem Catholicam & sententiam Ecclesiæ docuit hoc Augustinus.

CIII.

QUAMVIS eadem iustitia atque Ibid. c. 16. felicitas, quam Adam acceperat, posteris, eo stante, fuisset largienda;

non tamen ex vlllo perfeuerantiæ pacto, ſed ex eadem libertate ac liberalitate, *hoc eſt, ex eius principiis, indiſpenſabili neceſſitate ac debito*, quæ eam parentibus eorum Deus naturam condendo & gratiam largiendo conceſſerat.

Igitur ex natura rei, non ex vlla poſitiua Dei vel Adami voluntate poſteriorum voluntates in ſua poſitas continente, factum fuit, vt peccatum vnà cum natura in prolem tranſeunte tranſiret; non ſecùs ac ſubinde cæcitas, podagra, aliæque parentum vitia cùm affectuum, tum corporum, tranſfunduntur.

CIV.

Ibid, c. 29.

RADIX prima, vnde oritur vitij propagatio, non eſt natura, non coniugium, non Deus, ſed naturæ vitium, concupiſcentia, quæ ita intimis medullis eius conſperſa & innata eſt, vt non ſolùm hominem primum peccantem, ſed & naturam totam, adeoque ipſum carnale ſemen vitiauerit, quo natura in poſteros traducenda eſt.

Cauſa vera tantæ mutationis in
Ada-

Adamo fuit peccati illius primi magnitudo: rupto quippe vinculo, quo colligabatur Deo, toto impetu collecto voluntatis, Deo ipsum non ampliùs retinente, sed in vindictam deferente, deorsum in sui ipsius rerumque creatarum amorem præcipitatus est. Et ex illo dilectionis impetu pondus concupiscentiæ, velut vestigium præcedentis voluntatis, in appetitum sensitivum, quem secum rapiebat, impressum est: quo iam libêret ac delectaret creaturis concupitis frui, quas antè sine vllò libidinis motu, sola, summâque arbitrij libertate concupierat.

Solum illud primum Adæ peccatum, non cætera in posteros transfunduntur, eo quòd illud ex summa animi libertate profectum profundissimam plagam naturæ inflixerit.

CV.

SI Adam concupiscentiam illam per gratiam benè viuendo in hac vita tollere potuisset, nullum quoque peccatum propagasset in posteros; sicut nec ille propagaret in filios, cui per inusitatum miraculum Deo ope-

Ibidem.

rante tolleretur. Quod quia fieri nullo pacto potest, hinc primum peccatum cum ipsa natura per concupiscentiam pertinacissimè vitiata, quasi proprietas eius transfunditur; cætera tanquam personæ, non totius naturæ, accidentia, nequaquam. Illa enim concupiscentia totam speciem, hæc individuum mutant: specificæ verò non individuæ conditiones transfundi solent.

Addit traduci amorem illum sui, qui non est aliud, quàm generalis amor mundi in Augustino celebris, velut omnium regina vitiorum, & quem Adamus contraxit, cùm eius voluntas effrænato robustissimoque impetu amauerit se, & priuatum suum bonum, relicto Deo.

CVI.

Ibid. c. 22.

QUALITAS illa, quæ in prolem propagatur, carnem afficit; hoc est non spiritum aut voluntatis apicem: sed aliquid animæ, quod carni mixtum est, ipsaque inferius voluntate, possidet.

Lex peccati seu concupiscentia ad carnem, ad corpus mortis, ad mem-

bra pertinet, dum illam legem in membris vocat Apostolus, & habitare in carne, & corpus mortis ab ea redimendum esse testatur. Quomodo ergo lex ista in carne est, nisi quia animam, quatenus per appetitum illum inferiorem carnis operatur, captiuam tenet?

CVII.

LIBIDO, seu rerum quarumlibet Ibid. c. 23. terrenarum quasi habitualis concupiscentia ex Adamo propagata, non minùs paruulos quàm Adamum, simulatque Deum peccando deseruerat, captiuos tenet, & arbitrium ita ligatum sub se possidet, vt nisi gratia diuina vires eius fregerit, & mentem ab eius vinculis erutam, & à creaturis auulsam in Deum Creatorem eius infusa charitate conuerterit, nihil omninò euigilante per ætatem ratione facturi, dilecturi, cogitaturi sint, nisi quod rerum creaturarum delectatio seu libido persuaseric.

Per concupiscentiam seu libidinem peccatum originale propagatur à carne in spiritum nihil agen-

do, sed spiritum seruitute miserabili à Creatore ad creaturas auersum detinendo.

Certum peccatum originale esse concupiscentiam: certum per illam, siue reatus eius baptismo expiatus fuerit, siue non fuerit, peccati reatum in posteros traici: certum hoc non fieri ex vlllo positiuo Dei pacto, sed ex iniquatione, qua iure talis propagationis anima maculatur.

Quàm verè gratis ac temerè ista proferantur ab audacissimo Scriptore, paucissima aut vulgaria multis & intricatissimis sententiis inuolvente, discas ex sequenti epiphonemate, quod difficultatis totius nodum ac robur intactum complectitur.

Quo verò pacto auersio ista mentis à Deo paruulis sit culpabilis, & reatum faciat, ita vt etiam pœna digni sint, ad fontem totius torrentis humani generis, primi parentis voluntatem, vnde amaritudo nascitur, ascendendum est. In illo namque, & non aliter, voluntaria esse potest.

Quæ certè verissima sunt, sed nisi ad pactum cum Doctores Catholicis confugas, vix explicanda.

*image
not
available*

fitiua reprobatione, qua præuiso vitæ fine, & peccatorum omnium multitudine suppliciis æternis eos Deus cruciandos esse constituit, istius causa formaliter sunt peccata omnia, cum quibus & in quorum reatu morituri sunt; radicaliter etiam peccatum originale. Nam ex illius suppliciis concupiscentia, & cæcitate, ac desertione Dei, quidquid peccatorum à reprobato perpetratum est, accessu liberæ voluntatis, fluxit, ut proinde tota illa suppliciorum concatenatio usque ad ultimam damnationem in ignem æternum radicaliter & mediatè in peccati originalis meritum referenda videatur.

CIX.

Ibidem.

MANIFESTISSIMUM est, non aliam agnoscere S. Augustinum reprobationis causam, nisi massæ perditæ meritum, seu peccatum originale, quo tota massa periit: Et hoc esse causam, non tantum negatiuæ reprobationis, seu non prædestinationis, sed etiam positiuæ, qua videlicet tanquam indignus repellitur ab æternæ vitæ seu regni cælestis bene-

ficio, siue iste paruulus vel adultus fuerit, siue ad tempus iustificandus, siue in iniquitatibus tota vita mansurus.

Nam vt aliquis ex perditionis massa liberetur, ad tempus iustitiam accepisse non est satis, sed eam ad finem vsque vitæ retentam esse oportet.

Ista liberatio multos gradus habet, inspirationem, fidem, remissionem peccatorum, infusionem charitatis, & efficax adiutorium, quo rectè operetur, perseuerantiam, qua in bonis operibus ad finem vsque permaneat: omnis denique concupiscentiæ & caritatis abolitionem; quatum si vel vnā pro beneplacito suo Deus dare nolit illi, cui nihil eorum debet, non solum in massam perditionis, sed etiam in statum perditionis sine dubitatione relabitur.

C X.

QVOD obiiciunt quidam ex Concilio Tridentino, & Catholica fide, per baptismum homines totius culpæ originalis deletionē purgari, ni-

Ibidem.

hílque esse damnationis iis qui sunt in Christo IESV, ac proinde non posse dici quod reprobi, quibus istud peccatum dimissum fuerit, propter peccatum originale damnentur, nihil isti doctrinæ nocet.

Nam, quamvis verum sit in multis, *viden' astutam vulpem, ut se suúm-que Calvinum tegere studeat aduersus certissimam Concilij Tridentini definitionem*, originalem culpam Christi baptismo deleri, culpámque semel deletam, non iterùm relabendo reuiuiscere, nec propter illam iam deletam immediatè posse eos regno cælestis hæreditatis excludi, simul tamen stabile, verissimúmque manet propter illam culpam, originalem, cui obnoxius homo iacuit, noluisse Deum ipsi totale beneficium liberationis decernere, & à perditione, sic ut eam reipsa euadat, liberare, hoc est noluisse ipsum à perditionis massa gratiæ seu beneficiorum suorum prædestinatione discernere: & proinde voluisse eum finaliter in perditione relinquere.

Quod eo magis originali peccato

imputari debet, quia concupiscentia, ex qua relapsus ille pereuntium nascitur, sic est originale peccatum, ut quamuis reatu transferit, actu tamen maneat, & hac de causa, & quia ex peccato nata est, & ad peccatum prouocat, peccatum etiam ab Apostolo nominetur. *Restat adhuc soluendum, an reprobis, qui baptizatus fuit, damnandus sit propter concupiscentiam actu tantum manentem, quo modo non potest dici peccatum originale, nisi in Caluini sententia, an verò propter concupiscentiam actu & reatu existentem, qualis erat ante baptismum, quo sensu dici ab eo videtur peccatum originale.*

CXI.

Ibid. c. 4.

FALLUNTUR qui putant hoc esse à perditionis massa discerni, quod in tempore peccati remissione iustificari: vel hoc esse æterno Dei decreto à perditione discerni, quod ad peccati remissionem eligi aut prædestinari.

Ex ira contra peccatum originale concepta iam ab æterno factum est, ut multos eorum voluerit Deus ex integro liberandos à perditione dis-

cernere, & ex eadem etiamnum fit, ut si quos temporaliter inde per fidem, aut peccati istius remissionem aliqua ex parte discreuerit, in eundem statum damnationis relabuntur.

Cur ex duobus, quorum vterque originali culpa maculatus est, hic, non iste, reprobetur à Deo, rei illius nulla omninò causa ex parte hominis est, sed pendet à puro beneplacito Dei, &c.

CXII.

Cap. 5. PRÆTER exclusionem à regno Dei æternamque damnationem effectus reprobationis sunt, excæcatio & obduratio illorum, qui ad interitum parati sunt, desertio & derelictio, traditio in desideria cordis sui, &c.

Cùm aliquem Deus propter iniquitatem, in qua natus est, puniendum esse decernit, & per hoc ipsum reprobatur, quidquid pœnarum in hac vita sequitur, vel immediatè, vel mediatè, iudicij istius reprobationis effectus est. *Ergo id de peccatis quoque actualibus dicendum erit: Quæ monstra, Deus sancte! quàm horrenda! ut adhuc ambæ aures iustis tinnire debeant.*

CXIII.

LIBERATIO à massa perditionis Ibid. lib. 9.
cap. 9. nullo modo solam peccati remissionem respicit, sed omnium omninò malorum depulsionem, quæ pœnaliter ex originali damnatione toti massæ perditionis inflicta sunt, nimirum non solùm culpæ, sed & ignorantix illius profundæ & cæcitatix, æternæ denique damnationis, in quam nemo iam semel iustificatus relabitur.

Quisquis non ex omnibus malis, quæ ex originali damnatione contracta sunt, eruitur, sicut non liberatur in tempore, nec discernitur re ipsa à massa perditionis, sed in illa, tametsi semel iustificatus, perit; ita nec ab æterno ab illa massa perditionis prædestinatione Dei discretus fuit. Ergo qui baptizatus est ac iustus, Dei filius atque heres vitæ æternæ, regeneratus in Christo, factusque eius vivum membrum, verè adhuc in massa damnationis iacet, Deo exosus est, Diaboli, damnatorumque socius, æquè atque ante baptismum, & cùm in peccato mortali postmodum morietur.

Quemadmodum, qui ex puteo, in quem cecidit, *alterius culpa*, ab alio gratis liberari debet, non est liberatus, dum ei funis datur & extrahi ex parte cœpit, si propria malitia vel infirmitate ex casu voluntario contracta relabatur: *Verum id quidem est, si qui funem dedit eo sine eâque intentione dederit, ut alter ex puteo resurgat, & non per eum steterit, quominus alter fune utatur: sed si, qui funem porrigit, eo sine porrigat, ut lapsus non ascendat, nolitque lapsum liberari, sed cum fune apprehenso assurgere magna diligentia cœpit, funem prascindat nulla noua ascendentis culpa prouocatus, quis ei vitio vertat, quod non fuerit liberatus ex puteo?* ita nec ille à massa discretus est, qui tantummodo peccati remissione decernitur purgandus: sed qui omnium pœnarum ex damnatione originali inhærentium abolitione iustificandus, & in antiquum statum reparandus, in quo innocens massa ex Dei creatione & sanctificatione fuit. *Ergo nemo etiam sanctorum in hac vita, nec ipsa B. Virgo, que in sententia Baianorum originali peccato infecta est,*

cum propter peccata propria mortem obierint, multiâque fuerint perpeſſi, à maſſa damnationis fuerunt liberati: nemo quippe dicere audeat eos ante mortem in antiquum ſtatum reparatos, in quo innocens maſſa, hoc eſt Adamus & Eva in Paradifo terreſtri, ex Dei creatione & ſanctificatione fuit.

CXIV.

DEMONSTRATVM fuit paruulos abſque baptiſmo ex hac vita decedentes, pœnis, non tantum damni, ſed ſenſibilibus & quidem æterni ignis plecti.

Tom. 1. lib. 2. de ſtatu naturæ lapſæ cap. 25. ſub fin.

Longè ab Auguſtini, & fortassis Eccleſiæ, quæ Pelagianos iuxta eius principia damnauit, mente receſſerunt Scholaſtici, qui paruulis ſine baptiſmo morientibus immunitatem à ſenſibilibus ignis æterni pœnis tribuerunt.

§. XI.

*De statu naturæ puræ atque
integræ.*

CXV.

Tom. I. l. I.
de statu pu-
ræ naturæ
cap. 3.

CERTVM est ex ipsa naturæ ratio-
nalis institutione proficisci, &
in eius essentia fundatum esse, vt
amorem suum soli Deo summo prin-
cipio, & vltimo fini suo debeat, nec
eum possit vlla ratione, vlla dispen-
satione, vlla naturæ suæ vel eleua-
tione, vel depressione, ad seipsam,
vel ad inferiora conuertere. Hoc e-
nim ipsa æterna & immutabili Dei
lege dictante & damnante peccatum
est, & ex illa radice omnis peccati
ratio, quæ vel in hominibus, vel in
Angelis, inuenitur, aut inueniri po-
test, proficiscitur.

Non potest creatura rationalis sine
amore Creatoris produci, &c.

Scio equidem confestim hîc Scho-
lasticorum cogitationibus occursum
solemnem illam distinctionem
suam de amore Dei naturali & super-

damnata à Conciliis, &c. 351

*naturali, &c. quæ suprà propositione
75. descripsimus.*

CXVI.

DOCTRINAM hanc, si quis abie- Ibid. c. 4.
ctioribus Aristotelicæ Philosophiæ
conceptibus, *ita vir modestissimus Do-
ctores Scholasticos compellat*, assuetus,
fortasse minùs capit, sciat ille in Au-
gustino esse solemniissimam, celeberrimam, creberrimam, certissimam-
que, &c.

Perpicuum est naturam rationa-
lem non posse sine dono gratiæ su-
pernaturalis institui.

CXVII.

DOCTRINA ista præclarissima, & Ibid. c. 5.
ex profundissima veritatis penu hau-
sta quibusdam Neotericis nimis in-
credibilis videtur, & Aristotelis prin-
cipiis nimis aduersa.

Ne quis verò in exoticas cogita-
tiones de iustitiæ dilectione incidat,
ut suspicetur nescio quas præcisio-
nes supernaturales, sub quibus dili-
genda sit iustitia, &c.

Omnis possibilitas status puræ na-
turæ funditùs euertitur.

Ibid. cap.
17. & 19.

CREATURA rationalis non potest à Deo ante omne peccatum, tam alienum, quàm proprium, sine casto amore produci: hoc ipso enim, quo sine culpa sua non acceperit sufficientissimam facultatem adhærendi Deo, si non adhæserit, sed ab eo ceciderit, culpâ caritura est; ipsèque casus eius ita Creatori erit imputandus, ut non foret culpa cadentis creaturæ, sed instituentis Dei.

Non potest creatura rationalis nulla omninò iniquitate præeunte sine iusto amore Dei ac supernaturali condi, &c.

Status animi sine bona voluntate, sine charitate, sine sapientia conditi non potest auctorem habere Deum. Deo enim esset voluntarius non creaturæ: vnde Deo non creaturæ imputari deberet peruersitas eius, & quidquid scelerum ex illa creatæ voluntatis institutione nasceretur, quæ quidem essent materialiter scelera creaturæ, vera tamen scelera Dei.

CXIX.

Ibid. cap.
18. & 20.

AMOR Dei supernaturalis, vel
amandi

amandi potestas citra culpam subtrahi nequit creaturæ rationali inculpatæ.

Puritas à peccato, & innocentia naturalis, non potest inesse naturæ rationali sine gratia adoptionis atque sanctificationis.

Nihil connaturalius innocentì imagini Dei, cum capacitate Dei naturaliter conditæ, quàm gratia.

CXX.

CREATURA rationalis non potest Ib. l. 1. c. 4. miseris, quantumvis minimis, affici à Creatore sine culpa. Non ergo potest creaturam innocentem à regno cælorum & æterna vita, quam diligit, sine eius culpa separare.

Deus immediatè regnum cælorum, seu claram visionem in regno suo non debet creaturæ rationali innocenti, licèt eam non possit condere cum illa phantastica beatitudine & Philosophica, quæ ei in statu puræ naturæ attribuitur, & vera miseria est; sed vel immediatè in beatitudine perfecta regni Dei, vel in quadam beatitudine decoloratiore sine omni miseria, à qua deficere possit,

& in qua manere, si voluerit, vtrumlibet habens in sua potestate, sine vlla interna concupiscentiali tentatione ad malum.

CXXI.

Ibid. c. 14.

DESIDERIA peccatorum, non tantum deliberata, sed etiam talia, quæ rationem anteuertunt, sunt mala, illicita, turpia, & per hoc nullo modo possunt esse creaturæ rationali naturalia, seu naturaliter ex Dei institutione naturam comitantia.

Impossibile est, ut concupiscentiarum desideria licita, aut bona sint, imò & non mala.

Sed esto, detur puræ naturæ gratia, qua peccandi motus frænare possit, & ratione moderari, & iis non consentire, si velit, non tamen idcirco malitia importunæ illius cupiditatis absterfa est.

Concupiscentiæ effrænes motus non aliud sunt, nisi desideria peccatorum, & siue frænentur, siue laxentur, ita manifestè mali sunt, ut insanix sit contrarium velle sustinere. Ex quo sequitur eos non posse esse naturaliter bonos, nec vlllo modo

à Deo creante puram naturam conferri posse creaturæ, statumque illum esse Deo iniuriosum & impossibilem. Ipse enim esset, qui creaturam suam aduersus honestatem & veritatem impelleret, ipse qui eam quantum est ex se in illa peccandi desideria præcipitaret.

CXXII.

IGNORANTIA iuris naturalis, cum Ibid. c. 22.
qua nunc damnata hominis natura nascitur, tam est contraria creaturæ rationali, & ita mala, vt quidquid inde nascitur, hominem culpæ reum faciat. Non potest ergo fieri, vt homo in illis horrendis tenebris à Deo condatur, antequam eas aliqua iniquitate promeruerit : nam alioqui nulla ratio est, cur non ipsi Deo tota illa iniquitas, quæ ex tenebris illis nascitur, ac nasci debet, optimo iure transcribatur.

Huiusmodi ignorantie lapsus, non esset lapsus humanæ naturæ, sed naturalis conditionis motus, sicut neque consensus nefariarum quarumcumque libidinum essent peccata.

Scholasticos in hac re tantum à

veritatis tramite discessisse necessarium est, quantum ab Augustini doctrina discessere.

CXXIII.

Ibid. lib. 3.
cap. 5.

LONGE horribilius & intolerabilius illud alterum paradoxum plusquam Stoicum, quo nonnulli, veluti de Diuinitatis arcanis magis instructi, dicere ausi sunt, si beatos omnes Deus, nullo excepto, *eadem ratio est de omnibus omninò ac de minimo quoque*, ad æternas deiiceret pœnas, nullam iis iniuriam esse facturum; eo quòd quidlibet de nobis statuat, perdat, damnet, in nihilum redigat, iure hoc faceret suo. Quo nihil absurdius, nihil iniustius, nihil crudelius aduersus Deum dici potest: cò tamen Scholastici, *hoc est, Catholica Ecclesie filij ac defensores*, effræni quadam Philosophandi licentia proruperunt, vt Deo tantum nefas attribuerint.

Pœnæ sensus nullo modo infligi potest creaturæ rationali absque peccato.

CXXIV.

Ibid. c. 13.
15. 21.

DEO per statum puræ naturæ ad-

scribitur crudelitas improbata in Manichæis.

Idem concluditur contra Scholasticos, qui animas innocentes in puræ naturæ statu ad vitæ miseras mitti posse contendunt.

Crudelitatem, vel etiam iniustitiam spirat, innocentem animam nullo peccato obnoxiam immeritò ad tantas miseras, quantas committitur puræ naturæ status implicat, condemnare.

Ex malis puræ naturæ cogimur ad diuersas impietates, ad blasphemiam in Deum, ad Manichæismum, &c.

Sine summi boni dilectione ab optimo, omnipotentissimo, iustissimoque Deo creari nullo pacto potest, &c.

Deus, quantumvis absolutæ potestatis, vitæque & mortis dominus sit, creaturæ rationali innocenti nullam omninò pœnam, quantumvis exiguam, sine iniustitia inferre potest, &c.

CXXV.

NEQUE volitiones, neque actiones Angelorum, hoc est, neque me- Tom. 3. l. 9.
cap. 10.

rita, neque perseverantia meritorum, fuerunt specialia Dei dona: hoc est, non eis Deus speciali donatione seu gratia largitus est.

Quamvis non sine gratia rectè vixerint, & in bonitate steterint, per vires tamen liberi arbitrij rectè vixisse, & stetisse dicendi sunt.

Merita Angelorum fuerunt merita liberi arbitrij, & humana, & sua: non quasi puris naturæ viribus, sine influxu supernaturalis gratiæ, sed quia non fuit tunc gratiæ, sed voluntatis facere, ut innocentes vellent: quemadmodum nunc è contrario non est voluntatis, sed gratiæ facere, ut lapsi velint: idè dicenda merita naturæ, liberi arbitrij, humana, &c.

CXXVI.

Ibidem.

NEQUE vita æterna fuit Angelis gratia specialis, sed merces meriti: nunc è contrario gratia Dei est, non solum meritum, sed & vita æterna, quia gratia est nobis omne meritum, cui & vita æterna datur. Meritum enim & meriti præmium se inuicem ita respiciunt, ut si meritum sit spe-

cialis gratiæ donum, etiam præmium donum sit; & è contrario, si meritum non sit speciale donum, præmium quoque non sit speciale donum, sed propriè merces meriti.

Verissimum est Angelos non esse prædestinatos vel electos ad merita, quibus beatitudinem adepti sunt, prædestinatione vel electione gratiæ: & idem iudicium de primo homine, si in bonitate mansisset. Causa est, non quòd Angeli, vel primus homo, non indiguerint gratia ad merita sua, vel opera, vel voluntates bonas; sed quia talis gratia, quâ indigebant, ut non donaret eis merita, sed relinqueret ea in potestate & libertate voluntatis: ex quo fiebat, ut ipsum perseverare, seu velle, & operari bonum, quod in eorum relinquebatur arbitrio, non esset eis donandum à Deo, sed à propria voluntate, &c.

Tunc donatur à Deo volitio actuum, aut opus, aut meritum, quando ipse Deus in voluntate operatur, ut velit; non solùm sic, ut sine adiutorio isto velle non pos-

360 *Jansenij Propositiones*
fit, sed vt cum isto adiutorio non
nisi velit.

§. XII.

*De Philosophia, Scholastica Theo-
logia, ipsiusque Ecclesiæ
auctoritate.*

CXXVII.

Tom. I. l. 6.
cap. 18.

PRIMA origo totius hæresis Pe-
lagianæ, & omnium gratiæ inter-
polatorum, Philosophia.

Si Pelagianum errorem ad primum,
vnde manat, fontem reducere libet,
non aliunde, quàm ex Philosopho-
rum gentilium placitis confutum de-
prehendes. Neque enim aliud quic-
quam est totius hæresis illius appa-
ratus, nisi pura & puta Pythagorica,
Stoica, & Aristotelica Philosophia:
vt quod olim vniuersim de hæreticis
dixit Tertullianus, de nullis veriùs
quàm de Pelagianis cum Hierony-
mo dici possit, Hæreticorum Patri-
archæ Philosophi. *Quæ eo sine à Ian-
senio in Pelagianos dicuntur, vt per eo-*

rum latera Doctores Scholastici, Patres Concilij Tridentini, Romani Pontifices Pius V. & Gregorius XIII. aliique Catholici Hæreticorum debellatores feriantur: vix enim vlla est immanis illius voluminis pagina, in qua non fuerit insolentissime debacchatus in Theologos Philosophiæ Aristotelicæ sectatores, quos non tantum, ut aduersarios inuictissimos, sed etiam, ut arbitres, ac iudices acquisissimos metuebat. Hinc illæ, quas breuiter perstringam, ne nimius sim, damnati operis infames lacinie.

Sicut hæresim Pelagianam sola Philosophia peperit: ita quotquot postea inter Christianos diuinæ gratiæ puritatem prædominanti libertatis humanæ mixtione adulterarunt, Philosophia lenocinante seducti sunt.

Quid in nostro sæculo, debuerat dicere à quingentis minimùm annis, cum de libertatis indifferentia, morte Christi pro omnibus, gratia sufficiente, timore pœnarum, amore concupiscentiæ, statu puræ nature, similibusque, in quibus à Catholicis capitaliter dissidet, sermonem instituerit: Verùm versipellis anguis in

362 *Jansenij Propositiones*

gratia auxiliis latebram sibi querere maluit, quàm apertè mentem suam omnibus exponere, sopitas illas tot sæculis contentiones de gratiæ auxiliis suscitauit, nisi eadem Philosophia? Nam quidquid humanarum ratiuncularum iam olim destructum, & Ecclesiæ iudicio sepultum fuerat, quasi noua suborta luce denuò ab inferis renouatum est, & ad tuendam quasi dominam illam libertatem Philosophia animante conuersum, ex quo tanta confusio in diuinæ gratiæ doctrinam consecuta est, vt dum certæ traditionis Ecclesiasticæ via vnusquisque ad rationis tramitem reuocat quidquid in Scripturis vel obscurum, vel etiam planum est, labyrintho aliarum opinionum distractus, nihil incertius esse iudices, quàm quod olim extra controuersiam esse putabatur. Numquid tibi uideris, Amice Lector, rediuiuum aliquem Calvinum, Melanchthonem, aut Bezam aduersus Theologos Scholasticos insanientem audire. Sed pergit:

Semper interpolatrix veritatis Christianæ, non integratrix nimia Philo-

sophia fuit, dum neq; satis credit divina & fixa esse, quæ interpolantur, neque satis intelligit humana esse, quæ verisimili nouitate blandiuntur.

Exin Philosophicas argutias, humanæ ratiunculæ paricidales pugiunculas, gratiæ interpolatores Philosophiâ armatos, Philosophicas strophas, & id genus alia ludibria, scommata, & conuitia in Theologiæ Scholastica Doctores Scholasticos, sanctorum Thomæ ac Bonauenturæ, Scoti, Durandi, aliorumque sectatores vibrare non desinit, quæ si hinc inde sparsa sub vnum aspectum exhibere velim, grandem librum tot væ toties repetitis, tot maledictis ac contumeliis replere valeam.

CXXVIII.

OMNIBVS qui in explicatione di- Ibid. c. 23.
uinæ gratiæ humanæ rationis & Philosophicæ sæcularis filum iam pertinaciter tenent, illud Augustini inculcari debet: si vis viuere, noli amare sapientiam verbi, quâ & euacuatur CRUX CHRISTI. Ex sapientia enim verbi, fastus, propriæ eruditionis præsumptio, scribendi pruritus, magnorum voluminum multiplica-

tio, aliorum velut imperitorum despectus consequi solet. *Atque ij sunt colores, quibus ridiculus Theologia Scholasticæ Louaniensis apostata depingit S. Thomam, S. Bonauenturam, Scotum, Tapperum, Malderum, Estium, Wiggerium, Lessium, Suarem, Vasquem, Bellarminum, aliósq; Doctores Catholicos, maiores suos aqualésq; qui Philosophia duce ac magistra res diuinas ex sacræ Scripturæ, Conciliorum, ac Patrum monumentis eductas in methodum certámque disciplinam renocarunt à quingentis circiter annis, vt de Hugone à sancto Victore, Anselmo, Ioanne Damasceno, aliisque antiquioribus taceam.*

CXXIX.

Tom. 1. libro processionali, vt vocat, c. 3.

DEPREHENDI plerosque, causam hanc iactat confusionis in diuinæ gratiæ doctrinam à quingentis annis iniectæ, qui Scholarum pulpitis ad enodandas Scholasticæ, hoc est methodicæ Theologiæ difficultates admoventur, multos annos prius in Philosophiæ palæstra versatos esse, nec ferè idoneos isti Theologiæ contentiosæ profitendæ iudicari, nisi ante non exiguam partem ætatis in Dia-

lecticis Metaphysicisque speculationibus triuerint. Ad Philosophiæ præsidium, velut ad omnium solutionum armamentarium, se se conferunt.

Quid enim aliud sententias illas peperit, quæ diuinam gratiam imperioso nutui humanæ libertatis aptauit, nisi Philosophia? Quid eas tanta animositate defendit, nisi Philosophia, quæ non videtur aliud libertatis genus admittere, nisi quod omnibus in voluntatem admissis, aut irruentibus, plena atque indifferenti potestate dominetur? Quid statum puræ naturæ formauit, ornauit, instruxit, nisi Aristotelica Philosophia, quam etiam Gentiles quidam maioris sentiendi sanitate damnarunt? Quid virtutes Gentilium veras protulit, vnde opera, etiam bona, pulularent, nisi Gentium Philosophia? Quid fidem, spem, dilectionem Dei super omnia naturalem adinuenit, nisi pura puta Philosophia?

Nempe de rebus Theologicis homines Aristotelicis disciplinis instructissimi securè & magistraliter dispu-

tant, victoriæ cupidores, quàm veritatis.

Quod vitium tunc imprimis nascitur, cùm amantur propatula & famigerula in disputando certamina, quæ vnà cum innumerabili Philosophicarum quæstionum farragine ad sacratioris Theologiæ pluteos transferri, & ad enodanda Dei mysteria in tractatus Theologicos quasi Philosophico acumine commendata transfundi solent.

Cuius ineptiæ monstrosa penè exempla in quibusdam Scholasticorum antiquorum scriptis videre licet: vt eos nihil magis formidasse putes, quàm ne Theologi facti Isagogen Porphyrianam, aut Aristotelis Categorias & Analytica de manibus deposuisse viderentur. *Hac tela ipsum ingeniorum apicem Angelicum Doctorem haud dubie feriunt, qui in singulis pene articulis diuinæ Summæ, Aristotelis, Porphyrii, Commentatoris, aliorumque Philosophorum scripta allegat, laudat, exponit. At verò si insulatum Calvinismi defecatoris Antistitem audire velis:*

Semper Philosophia, quemadmodum mater hæreticorum fuit, ita rerum diuinarum arcanis definiendis adhibita MATER ERRORVM est.

CXXX.

IN hac etiam materia diuinæ gratiæ, quam tractamus, quid præcipuas lites in Scholas intulit, nisi ista ipsa curiositas illius pernoscendæ quæstionis, quomodo gratia in voluntate operetur. Cùm enim ex diuina reuelatione constaret cælitùs nobis misericorditer Dei adiutorium dari, quo efficaciter velle & perficere in voluntatibus nostris operetur, quod merito sobrietati nostræ sufficere debuisset, sicut sæculis multis maioribus nostris satis fuerat, quomodo hoc ipsum fieret non tantùm curiosè noscere, sed etiam audaciter ex propinatis Philosophiæ quique suæ principiis definire voluerunt.

Eodem libro processionali c. 6.

Non enim animaduertunt istud *quomodo* in diuinis Scripturis ferè semper modulum humanum superare, & vel rerum ipsarum profunditate, vel virium infirmitate vetitam esse perscrutationem eius. Hæreticis enim

proprium est simplici reuelationis veritate nunquam esse contentos; quorum audacia quemadmodum erroribus à Deo plectitur, ita Catholicorum quoque temeritas immodicè cuncta rimantium & asserentium plerumque sua pœna non caret.

Parùm huiusmodi ratiocinationes Philosopho - Scholasticæ ad inueniendas veritates faciunt.

Capite octauo vocat strigosas quæstiones, quibus vniuersa Scholastica nunc ab omni parte plena est, cogitationis humanæ foetus, vbi non raro adest, & studium gloriandi, &c. puras abstractiones, depuratasque Aristotelicæ Metaphysicæ eliquationes, &c. quæ disciplinæ charitatis Christianæ, quæ suavis ac modesta est, aduersantur.

CXXXI.

Eodem lib.
& cap. 8.

QVEMADMODVM in Theoricis limites rerum verè diuinarum transcendendo non semel in chimericas abstractiones inciderunt; ita in practicis morales regulas agendorum simplices relinquendo, quas simplex & genuina ratio; & antiqui Patres præscripse-

scripserunt, tam laxas effecere conscientias, sub prætextu accommodandi se infirmitatibus hominum, ut nihil opus sit, nisi sceleratos fieri homines, ut noua aliqua licentiosa regula fabricetur.

Vix aliquid in moribus est tam absurdum, nisi Decalogum apertè feriat, imò etsi feriat, quod non factum sit probabile. Ut reuerà plerisque Christianis scientia recentioris Theologiæ ad nihil penè seruiat, nisi ut sensa diuersa diuersorum suis apta cupiditatibus noscendo & sequendo, depositâ Christianâ simplicitate versutiores, & probitate nequiores fiant.

At hæc vaferrimus veterator non eo à se animo dicta subiungit, quasi propter quorundam abusum Theologiam Scholasticam sugillatam velit, quæ ad pellendam tyronum (notanda verba) ignorantiam methodi suæ luce & breuitate saluberrimè traditur.

CXXXII.

NON alios cancellos quærendos aut figendos esse puto, quàm qui libris illis comprehensi sunt, in quibus

Lib. processionalis c. 9.

principia reuelatæ cognitionis immediata & mediata, primaria & secundaria: itémque tota conclusionum hætenus inde per Spiritum sanctum deriuatarum, hoc est, definitionum nouarum series continetur. Quod vt apertius breuiusque dicam, arbitror SACRÆ SCRIPTURÆ LIBRIS, CONCILIIS, ET PRIMORVM SÆCVLORVM PATRIBVS nos contentos esse debere. *Vbi hîc Romane Ecclesie, & summorum Pontificum definitiones, & decreta?*

CXXXIII.

Eodem lib.
& cap.

CVM propriâ Scholasticorum confessione constet, neminem in Scholastica Theologia consummatum esse posse, nisi ei terendæ vitam impenderit vniuersam, ecquid sumpserit, quod diuinissimis illis libris volendis temporis aut otij tribuatur? Cùm verò alterutrum eligendum sit, quis non perspicuè videt, quonam salubrius labor noster, maiorique cum fructu conuertendus sit? Nam & hoc apud Scholasticos plerosque in confesso est, difficillimè aut nullo pacto fieri, vt qui Scholastica Theologia

præcelluerit, in positiua, quam vocant, simul primas ferat; atque hoc in S. Thoma & Caetano demonstratum esse.

CXXXIV.

Non semel admiratus fui quî factum sit, vt Ethnici Philosophi ante exortum lumen ad reuelationem gentium, longè veriùs, accuratiùs, sanctiùs de præcipuis doctrinæ moralis capitibus philosophati sint, de infirmitate naturalium virium ad bene viuendum, de purgatione animæ, de Deo in omnibus actionibus diligendo, de beatitudine animæ, quam prædicabant, naturali, de gratiæ necessitate, quâ & amor Dei & præmium eius diuinæ contemplatio veritatis dari debet, quàm plerique, *dicere volebat omnes*, Scholastici Christiani. Nec aliam sanè causam inuenio, nisi quia omnes *νεπολογίαι* Aristotelis sectati sunt, &c.

Lib. 2. de
statu puræ
nat. c. 2.

Hoc est ipsissimum virus quod ab Aristotele, velut magistro suo, suxêre Pelagiani, dum Dei gratiam, velut superfluum, enecarunt.

Hæc est doctrina, quam Scholastici moderari voluerunt, dum duos homines in vno condiderunt, vnum Philosophum, alterum Christianum.

Hæc myſteria ex illa pura putâque Philosophia Peripatetica promanarunt.

Ex quo etiam factum eſſe cernimus, vt quandiu abiectior illa Aristotelis Philosophia ab Ecclesiæ pulpitis exulauit, nihil de huiusmodi dogmatibus vsque ad sæculum Scholasticorum audiatur. Simulatque verò, siue per Pelagianos, quos tanquam simias Aristotelis, diſterius amarioribus irridet: siue per sobolem eorum Presbyteros Massilienses, quorum pestifer habitus scriptis adhærescens ad posteros propagatus est: siue multò magis pereos, qui Aristotelem in Ecclesiæ Scholis, velut normam doctrinæ naturalis sectandum eſſe statuerunt, minutiloquium rerum naturalium Christianis admirationi fuit, &c.

CXXXV.

Ex præfat.
lib. 6. de

FALLVNTVR toto cælo, qui vt liberrimas suas opiniones à Christia-

na gratia non mediocriter dissonantes ab Augustini censura subtrahant, grat. Christi
sui Saluat. causantur eum cum hostibus nimium liberæ voluntatis vires tuentibus luctatum esse, & propterea in alteram partem obnixius retendisse, ut facilius aduersarios suos deprimeret: sic qui contra Augustini sensum pœnas paruulorum post hanc vitam, non multò modestiùs, quàm ipsi Pelagiani, eleuant, hoc ipsum velum suis conatibus præferunt. Ita fit ut illo specioso prætextu Augustini doctrina, tam de peccato originali, quàm de libero voluntatis arbitrio in præsentissimum periculum adducatur. Sed boni isti viri, *ŷ sunt sanctus Bonauentura, Gilbertus Genebrardus Archiepiscopus Aquensis, Claudius Sanctesius Episcopus Ebroicensis, Cardinalis Caietanus, alique quamplurimi mille Iansenii ingenio ac virtute potiores,* duplici ex capite hallucinari videntur, &c.

Dolendum est nonnullos, *Doctores Scholasticos Ecclesiæ Catholicæ filios intelligit,* ita humanis & plerumque fallacibus ratiocinationibus deditos

esse, vt liberi arbitrij intelligentiam tutius ab Aristotele, & è gentili Philosophia, quàm ex antiquæ Ecclesiæ promptuariis hauriendam esse arbitrentur.

Desinat hîc obstrepere Aristotelica Philosophia, quæ in ista causa cum Pelagio atque Iuliano plenis buccis eam crepante damnata est. Neque enim aliud est quicquam hêresis Pelagiana de gratia & libero arbitrio, quàm pura puta Aristotelica Philosophia.

Nihil magis in hoc argumento de libero arbitrio suspectum esse debet, quàm Aristotelica illa Philosophia, cuius solius armis instructi Iulianus & Pelagius libertatem humani arbitrij defenderunt.

Faceſſat & ista hinc inuidiosa querimonia, quòd Augustini sententia Caluino aut Luthero fauere videatur. Si enim, Augustini est, illorum error esse non potest. Sed quia non vsque adeò Hêretici exorbitare solent, quin sæpe in aliquibus articulis veritatem, in aliis nonnulla veritatis lineamenta retineant, si quid fortè

hac in re cum Augustino senserint, veritas amplectenda est, sin dissenferint, error corrigendus. *Ex quibus verbis nemini dubium esse potest, vtri parti se addixerit Iansenius, Hæreticorum an Catholicorum, Caluini an diui Thomæ Scholasticorum Principis, quamuis tortuosi colubri spiris ac flexibus variis implicati simplices quidam & obse- naris Ianseniani nondum id videant, aut certe non videre se fingant.*

CXXXVI.

QVIDQVID veræ Theologiæ in Scholastica S. Thomæ continetur, vsque ad ipforum articulorum fundamenta, ex Augustino ita mutuatum est, vt quemadmodum nouum Testamentum nihil aliud est, nisi verus reuelatum, & Augustini doctrina de gratia Dei nihil præter fidei principia in suas diducta conclusiones; ita S. Thomæ Summa, vbi Theologiam tradit, pro magna parte, nihil sit aliud, nisi Augustinus contractus, certaque proportionem naturalibus principiis alligatus, secundum quod congruit, vt ipse Thomas loquitur, ad eruditionem incipientium.

Lib. proœ-
miali c. 22.

Ex quo profectò magnitudo sancti Augustini multò splendidius enitescit. Si enim à nonnullis , *sollerter hìc cauit Scholasticorum hostis capitalissimus , ne Romanos Pontifices huius elogij proferret auctores* , de S. Thoma rectè dictum est , quot ARTICVLOS tot eius esse MIRACVLA , quot miraculis ille tandem claruisse dicendus est , qui sanctum Thomam tot miraculorum patratores fecerit? nihil hic inuidiam cuiusquam , vel ne sanctus Thomas succenscat mihi pertimescendum puto , qui quantum sanctissimo Augustino antecessori ac magistro suo debeat faciliùs ipsemet forsan pro humilitate sua , quàm quisquam alius amator eius ardentior quàm prudentior fateretur. *Hìc verò expendant velim D. Thomae studiosi , num veram ille Theologiam doceat , ubi pratermisso Augustino , ex Scriptura , ex Conciliis , ex Romanorum Pontificum decretis , ex aliis Patribus multa edisserit , & num ex mente Iansenij miracula dici possint aut debeant articuli illi Summae , in quibus ex Aristotelis , Porphyrij , Commentatoris , aliorumque Phi-*

Iosophorum principiis plurima ad Catholicam doctrinam spectantia stabiliuntur.

CXXXVII.

NULLA Scholasticarum opinio-
tionum vetustas, quantocumque pa-
trocinantium numero roborata, qui-
buscunque locis diffusa, quorcumque
ætatibus propagata, fidem Ecclesiæ
labefactat aut maculat: quæ quem-
admodum huiusmodi filios suos, cum
animi simplicitate in rebus obscuris
opinantes, aut errantes tolerare so-
let, donec eruditorum disputationi-
bus, aut Conciliorum decisionibus
veritas eliquetur; ita nullâ opinio-
num vetustate teneri debet, aut im-
pediri potest, quin istas eorum opi-
niones ad incudem reuocet, & de
nouo examinet, vtrùm à veritate sibi
à Deo tradita, & antiquitùs à suis ve-
racibus & probatissimis magistris do-
cta, deuiauerint.

Quòd si in istis controuerſiis me
quispiam Doctorem recentiorum nu-
merositate vel auctoritate premar,
moueor quidem vehementer, sed
mirum, si etiam sapienter. Si enim
eruditiori, &c.

Lib. proce-
miali c. 30.
atque ult.

Si auctoritati auctoritas componenda est, vnus est Augustinus instar omnium, loco omnium, supra omnes, à quo profectò solo in hoc argumento ipsi habent, quidquid boni habent, & quidquid ibi ab ipso non habent, defœcator esset fortè & felicior Theologia, si careret. Ad ipsum ergo confugiat, quisquis in hisce quæstionibus errare nolit, ad ipsum ab omnibus quantumlibet numerosis prouocet.

Lib. 4. de
statu natu-
ræ lapsæ
cap. 15.

Quorum, *S. Augustini dogmatum*, ignoratione factum est, vt Scholasticis aberrantibus mirum in modum, & plusquam dici aut credi potest, Augustini doctrina de gratia, & bonis operibus & meritis obscurata & perturbata sit.

Nimirum, ne Philosophia Peripateticorum atque Stoicorum de virtutibus atque operibus bonis pessum iret, imprudenter à viris doctis & bonis manus Augustino iniectæ sunt, vt venerabilis canities doctrinæ ipsius, quæ post septingentos aut octingentos annos post mortem eius pura atque inuiolata per manus & scripta di-

scipulorum tradebatur, nouis interpretationibus IN ECCLESIA CHRISTIANA ad illud vsque tempus inauditis DEPRAVATA LOCO CEDERET.

Tanta est in quibusdam hominibus humanæ Philosophiæ rationumque plausibilem fiducia, quas Gentilium cæcitas præformauit, vt vniuersam Augustini doctrinam facilius, præterquam vbi IN TERMINIS IPSIS DEFINITA EST, pessumdari, quam illas sibi præripi, vel vt inanes abiici paterentur. Ergo, Iansenio teste, non omnis Augustini doctrina definita est, & ab ea, quæ definita est, non recesserunt Scholastici Doctores recentiores. Quid ergo eos, vt Pelagianos aut Semipelagianos, tam sepe, tam mendaciter traducit?

Præfat. in lib. I. de statu puræ naturæ.

CXXXVIII.

NON iniuria dicere possumus eos verè grauissimam Apostolicæ Sedi iniuriam facere, qui vllum articulum doctrinæ ab eo contra Pelagianos traditæ erroris insimulant, vel ab antiquorum Romanorum Pontificum successoribus Pio V. aut Gregorio XIII. etiam damnatam putant. Qua-

Eiusdem lib. præf. cap. 16.

si verò veritas esse posset aduersa veritati, vel propter subintroductas opinionones nouas Augustino capitaliter dissonantes, id quod docuit ab eius auctoritate remoueri deberet; vel Augustinus, seu potius Augustiniaster Iprensis, hoc est Calvinisticus, cum Romana Sede committi. Neque enim Augustinus cum Baio damnatus est, sed Augustinum crepantes Lutherus, Calvinus, Beza, similesque à fide maiorum succurum Apostata: quibus se adiungere maluit Iansenius, quàm Romanos Pontifices duces sequi, & eorum censura cum Catholicis acquiescere.

Tom. 2. l. 3.
de statu pu-
ræ nat. c. 22.
sub fin.

Quid ergo ad propositionem, quam proscripsit Apostolica Sedes? in *Bullis* scilicet Pontificum Romanorum Pij V. & Gregorij XIII. Hæreo, fateor. Sed quid ad doctrinam Augustini clarissimam, constantissimamque, quam toties probauit, & sequitur, sequendamque monuit Apostolica Sedes?

Ne igitur Pontificiam Sedem in pugna secum relinquamus, nihil arbitror opportunius dici posse, quàm Romanam Ecclesiam, cui non minùs pax, quàm eruditio filiorum suorum

cordi est, prudentiæ directricis censuramedidisse.

Aliam per me licet, cui ista non sufficit, solutionem quærat: sed ita quærat, ut meminerit sic sibi sartam rectamque tuendam recentiorum Præfulum Apostolicæ Sedis auctoritatem, ut ne veterum ac plurium perniciosius lædat.

CXXXIX.

REPETENDA hîc essent, quæ iam Tom. 1. l. 4. de statu natu-
tu nat. lap-
sæ capp. 26. & 27.
suprà descripsimus propositione 73. multisque aliis cumulanda, quæ duobus citatis ad marginem capitibus aduersus decreta Romanorum Pontificum, & auctoritatem Ecclesiæ præsentis temporis disputantur. Sed piget pudetque tantis, tam detestandis laruati Calvinistæ sordibus tam diu calamus chartamque inquinari.

CXL.

ACCEDIT

CORONIDIS LOCO

Satanicæ ac Gigantæ superbia, seu præfidentia specimen prorsus horrendum.

Ex cap. 28. libri Proæmialis Tomi II.

CV M Theologiam suam recentem, quæ magnopere ad humanæ rationis modulum, & Philosophiæ Gentilis regulas concinnata est, tanquam normam iudicandi de omnibus Augustini pronunciatis adhibent, & omninò sequendam putant, penè ad singulos offendunt passus, &c.

Si Augustinus diuinarum rerum veritatem, cùm de aliis multis capitibus, tum præcipuè de gratia & prædestinatione contra Pelagianos iuxta Catholicæ Ecclesiæ sensum docuit; Recentiores isti profectò, *Theologos intelligit Scholasticos*, quos pluribus &

virulentioribus sannis ac scommatis,
quàm aut Lutherus, aut Calvinus, aut Me-
lancthon, aut Beza, aut quivis alius de
face Apostatarum infectatus est, tantùm
 ab OSTIO VERÆ THEOLOGIÆ, fide
 saluâ, aberrauerint; vt neque FIDEM
 CHRISTIANAM (quam animo, vt
 Catholici tenent) neque SPEM, ne-
 que CVPIDITATEM, neque CHARI-
 TATEM, neque NATVRAM, neque
 GRATIAM, eâmq̃ue, neque ANGE-
 LORVM, neque HOMINVM, neque
 STANTIVM, neque LAPSORVM, ne-
 que SVFFICIENTEM, neque EFFI-
 CACEM, neque OPERANTEM, neque
 COOPERANTEM, neque PRÆVE-
 NIENTEM, neque SVBSEQUENTEM,
 neque EXCITANTEM, neque ADIV-
 VANTEM, neque VITIVM, neque
 VIRTVTIEM, neque OPVS BONVM,
 neque PECCATVM, neque ORIGI-
 NALE, neque ACTVALE, neque ME-
 RITVM, neque MERCEDEM eius,
 neque PRÆMIVM, neque SVPLI-
 CIVM creaturæ rationalis, neque
 BEATITVDINEM, neque MISERIAM
 eius, neque TIMOREM, neque AMO-
 REM DEI, neque IVSTITIAM, ne-

que MISERICORDIAM eius , neque denique VETVS , neque NOVVM TESTAMENTVM intelligere videantur : sed BABYLONICAM quandam CONFUSIONEM , CIMMERIASQUE quasi TENEBRAS in THEOLOGIÆ MORALIS faciem , nimiùm RATIOCINATIONIBVS indulgendo , intulisse.

Scilicet novus è calo lapsus LVCIFER, novus CHERVB, extendens ab Hollandiæ Calvinisticis incunabulis pennas suas laboranti mundo apparuit , qui diffusas super vniuersam ECCLESIÆ faciem tenebras ingenij sui micantissimo fulgore discuteret. Sed heu ! valet valebitque semper verissimum illud Domini IESV effatum Luc. 10. 18.

VIDEBAM SATANAM SICVT FVL-
GVR DE CÆLO CADENTEM.

F I N I S.

ELOGIA
ET TITVLI,

quibus decorantur

IANSENIUS IPRENSIS,
ET IANSENIANI,

Cum Wiclefo , Husso , Luthero ,
Melanchthone, Caluino, &c.

A CONCILIIS,

*SVMMIS PONTIFICIBVS ,
EPISCOPIS ,*

*Vniuersitatibus , Doctoribus ,
aliisque Catholicis.*

EX his porro intelligent Christiani
quidam molliores , Pacificatores se-
mi-Catholici , atque ut verè dicam ἀμ-
φιλότοι καὶ ἀδελφοφιλῶντες Ἰουδαῖοι καὶ ὁμοῖοι , qui
sub prætectu nescio cuius adulterina ca-
ritatis atque ementito fallacium inducia-
rum studio aduersus **LVPOS CHRISTI**
GREGEM passim dilaniantes latrare non
audent , imò quod peius est , pro sancta
Dei Ecclesia sedulò excubantes Pastores ,
Doctores , Concionatores , carpere , melli-
tisque , ac tantum non holosericis , ut vo-
cant , sermonibus infamare non verentur ;
discent , inquam , quàm seuerè , quàm for-
titer ac neruosè , quibusque tandem ver-
borum fulminibus , Romani Pontifices ,
Conciliorum Patres , Præsules , Docto-
resque Catholici Wiclefum , Lutherum ,
Caluinum , Iansenium , eiusque discipulos
ac sequaces fuerint hætenus insectati.

ARGVE , INCREPA IN OMNI
PATIENTIA ET DOCTRINA.

*ELOGIA LVTHERI,
Caluini, Iansenij, Iansenia-
norum, &c.*

ANATHEMATE damnantur cum
omni detestatione qui docent ali-
quos ad malum prædestinatos quasi aliud
esse non possint. 53

Antonij Arnaldi Sorbonici Doctoris
liber de frequenti Communione pius in
speciem prohibitus est in Comitatu Bur-
gundiæ. 116

Aperta Iansenianorum Louaniensium
contumacia & intolerabilis arrogancia
primo quoque tempore coërcenda &
compellendi ad parendum Apostolicæ
sanctioni. 81

Arbitrij libertatem auferens hæresis
iam olim ab Ecclesia & sacrosanctis Con-
ciliis damnata, communi hominum con-
ceptioni & apertis Scripturæ testimoniis
contraria. 32

Archidux à Rege Catholico iteratis
litteris vrgetur ad satisfaciendum Sedi

Apostolicæ per publicationem executionemque Bullæ Urbani VIII. quæ contra Iansenij doctrinam emanauit. 187

Archiepiscopus Parisiensis sub excommunicationis pœna vetuit, ne quispiam ausu temerario damnatas in Constitutione Urbani VIII. propositiones vlllo pacto propugnet. 99

Astutia aduersariorum fugillatur. 37

ASSERTIO temeraria & impudens eorum qui calumnias blasphemias atque hæreses proscriptas tuentur. 23

Audacia & pertinacia Iansenianorum eò processit, vt verissimum diploma sanctæ Sedis leuissimis prætextibus insimulare præsumant. 82

Augustinus Iansenij articulos opiniones & sententias reprobatae atque damnatae à Pio V. & Gregorio XIII. continet & renouat. 71.99.115.119.175

Baij sententiæ stricto examine ponderatae dicuntur à Romanis Pontificibus in rigore & proprio verborum sensu ab Assertoribus intento Hæreticæ, erroneæ, suspectæ, temerariæ, scandalosæ & in pias aures offensionem immittentes, damnantur, circumscribuntur, abolentur. 66

Baius ipse fatetur plurimas è sententiis damnatis contineri in libellis à se editis, & defendi etiam in eo sensu in quo reprobantur. 173

Baij improbatis opinionibus vehementer commotus Philippi II. Regis animus. 84

Caluini sensus in ore, aliaque Cornelij Iansenij ingeniosa anagrammata. 221

Cauillis & tergiuersationibus eludunt apertam Catholicorum veritatem. 29

Complices coniurationis execrandæ. 23

Conciones malefanz, clandestina conuenticula, in quibus peregrinos cultus à Christiana pietate degenerantes inducere solent, effrænis impiorum audacia. • 35

Conspirant in Ecclesiæ Catholicæ exitium, tumultuantur, innumeras insipientium cateruas in animarum & corporum perniciem ad nefariam impietatem tuendam technis & fraudibus alliciunt, libros ad firmandam execrabilem sectam conscribunt, nugas & calumnias suas composito fucatoque sermone satagunt adumbrare. 25

Constitutio Urbani VIII. à quibus-

dam Iansenij asseclis impudenter atque inanibus prorsus rationibus oppugnata. 82

Crimen summum est, quod Ianseniani Bullas ipsas Pontificum & Facultatem Duacenam insimulant Pelagianismi. 190

Damnatas propositiones multas contineri in Augustino Iansenij & defendi magno cum Catholicorum scandalo & auctoritatis Sedis Apostolicæ contemptu docet Vrbanus VIII. 70.79.80

Debacchantur impudenter & cum ingenti rei Christianæ iactura in exterminando profligandoque libero arbitrio. 29

Deliramenta eorum respuit Ecclesia Catholica. 20

Diaboli mancipium, Hæreticorum antesignanus, mortis æternæ præco, pabulum gehennæ ignis, audax Antichristi vexillifer ac dæmonum socius. 18

Doctrina Iansenij sub pallio seu nomine D. Augustini, veluti sub melle venenum simplicioribus atque incautis propinatum. 185

Doctrina in libro Iansenij tradita à Sede Apostolica damnata & circumscripta.

Doctrina Iansenij nuper introducta
turbarum ac rixarum occasio, 229

Doctrina Iansenij & similium magnas
in Ecclesia turbas excitat v.g. quod Chri-
stus non sit mortuus pro omnibus, &c.
231

Doctrina à patre mendacij exorta ve-
luti fœnum exarescet, pudendos atque
execrandos errores continet, fugienda
& detestanda. 26

Dogmata eorum vana & futilia, stulta
& impia. 34

Duacenses Theologi communibus
suffragiis Archiducem rogant vt pergat
doctrinam Iansenianam seriò extirpare
quâ nequaquam docetur Beati Augusti-
ni mens. 282

Ecclesia Dei de illis, vt de cæteris Hæ-
resiarchis, insignem relatura est trium-
phum. 28

Ecclesia Spiritu sancto illustrata reie-
cit, respuerunt orthodoxi, probati Do-
ctores execrati sunt. 24

Eò vesaniæ deuenerunt, vt Spiritum
Dei iactantes se habere Scripturas sa-
cras luce clariores affirment, &c. 26

Error summo omnium consensu ex-
plosus. 30

Error gemini Ecclesiæ Capitis auctoritate Sedis Apostolicæ profligatus. 112

Ex peruerso Iansenij dogmate malum Ecclesiæ Belgicæ imminet, atque ita serpit, ut non solum Louaniensem Vniuersitatem, sed aliquos etiam primores Ecclesiæ familiasque Religiosas instar contagiosæ pestis corripuerit. 186

Factio Sancyraniorum meritò suspecta Ecclesiæ multis de causis quas recenset D. Archiepiscopus Senonensis. 160. 161

Falsò imponere non verentur Catholicis, atque hoc fumo credulorum oculos præstringere. 30

Fatiscientis pusillique animi est cum Wiclefo necessitati fatisque committere omnia. Nihil reliquum erit Legibus, &c. 29

Fratrum animi non parum scandalizati probantur de præscientia Dei, &c. 52

Formula contra Iansenium adiecta solenni Professioni Fidei. 115

Gallia vehementissimis turbis commouetur ob librum posthumum & doctrinam Iansenij. 110

Glossam euasoriam trutinantes. 15

Goteschalci ori silentium perpetuum

Caluini, Iansenianorum, &c. 393

virtute æterni Verbi imponitur ab Episcopis: eiusdem castigatio. 51

Hæretici diuinorum eloquiorum testimoniiis confutati, & damnati à Doctöribus Catholicis. 23

Hæreticorum calumniæ hæreses atque impietates cauentur, vbi deteguntur & manifestantur. 34

Iansenij nomine liber typis excusus inter Catholicos dissensiones exitiales induxit. 86

Iansenij propositiones hæreticæ, contrariæ sacris Scripturis, falsæ, temerariæ, scandalosæ, insimulantes erroris veritatem sacris Scripturis contentam & in Concilio Tridentino declaratam. 163

Ianseniani quanto se piaculo obstringant grauissimæ censurarum pœnæ in eos inflictæ satis docent. 82

Ianseniani Apostolicis Decretis non acquiescunt, contumaces Constitutionem Vrbani falsitatis arguunt, Pontificia iussa detrectant. 79.80

Ianseniani, si sint Superiores, officio suo; si Lectores, facultate legendi; si Prædicatores, concionandi potestate priuantur. 227

Iansenismi hostes in Belgio vt veri

Romanæ Ecclesiæ Theologi fidelesque
Regis Catholici pro obedientia sanctæ
Sedis Apostolicæ debita & pro auctori-
tate Regiæ Maiestatis decertant. 185

Improbis Prædestinarianis virgis cæ-
sus, ne aliis noceret, qui sibi prodesse
nolebat, ergastulo retrusus. 47

Imprudentes dum ab altero vitiorum
incautè diffugiunt, in alterum prolabun-
tur. 33

Impudens Iansenij temeritas satis im-
probari non potest.

Impudenter & falsò Theologis Scho-
lasticis imponunt quod non est verum.

130

Impudentes & arrogantes damnatam
damnati viri doctrinam audent dissemi-
nare, eamque probare, prædicare, scri-
bere, aut diuulgare non erubescunt. 24

Impiorum consilia, vana molimina,
iniquæ hæreticorum coniurationes. 26

Innodantur vinculo anathematis qui
Baianas sententias sustinent. 66

Insania effrænis & impiissimi hæretici
dementia. 23

In vanum laborant aduersus Christum
& Ecclesiam, impij eorum conatus in
ventos effluent. 25

In vetito à S. Sede Iansenij libro expressa est & reassumpta doctrina Michaëlis Baij. 84

Ioannis Verger de Hauranne sancti Cyrani Abbatis varia opuscula in speciem pia prohibita sunt in Comitatu Burgundiæ. 116

Iuramentum obedientiæ Henrici Caleni cassum atque inane. 179

Librorum editorum copia gloriantur: nefanda scriptorum farragine damnatam impietatem firmant: huiusmodi libros non pluris faciunt orthodoxi, quàm pulverem: frustra laborant in scribendis libris suæ perfidiæ, &c. 27

Luporum morsibus creditæ Episcopis oues trucidantur. 36

Lutheri libri in propyleo Basilicæ B. Mariæ publicè combusti & pœna exilij & confiscationis, &c. 132

Luthero-Iansenianæ propositiones falsæ, piarum aurium offensiua, in Deum & eius leges blasphemæ, &c. à pag. 124

Malum in scandalum totius reipublicæ Christianæ & Fidei Catholicæ perniciem vertens. 71

Manichæi facti sunt dum refugiunt esse Pelagiani. Manichæi in errorem in-

cidunt , dum nimis anxie & scrupulosè
deutant Pelagium. 21

Michaël Baius. V. Baius.

Motu proprio , ex certa scientia ac de
Apostolicæ potestatis plenitudine appro-
batæ Constitutiones Pij & Gregorij in
quibus damnantur propositiones Baij &
Iansenij. 71

Nou-Augustinus totam suam doctri-
nam ex hæresiarchis desumpsit. 158

Obstinatio incorrigibilis pertinacissi-
mi Gotescalci durissimis verberibus ca-
stigata per sententiam ab Episcopis Ec-
clesiastico vigore prolatam. 50

Offensionis ac periculi plenæ senten-
tiæ Baij quas proscripsit Pius V. 59

Orthodoxæ religionis doctrinæ ad-
uersantur. 6

Pestiferos eorum libros ne quis lege-
re audeat , ne vipereis dogmatibus infi-
ciatur. 23

Petulantia ingenia siue in Academiis,
siue in monasteriis & alibi , incautos per-
niciosâ Iansenij doctrinâ imbuunt. 183

Pontificiæ sollicitudinis zelus parum
profuit apud Iansenianos , qui ad falsi-
tatem diplomatis indicandam non mi-
nus leuiter quàm impudenter aliqua

obiiciunt nullius ponderis. 81

Retractatio San-Gueliniana. 101

Serpentina malitia laborant ortho-
xorum Procerum libris doctrinam suam
inferere, quo eorum prætextu faciliùs
fufcipiatur. 26

Splendidum mendacium quorundam
ex Vniuerfitate Louaniensi, & atrox in-
iuria, nec ferenda. 181

Stultitia, si non infania dicenda est
potiùs, prædamnatas tot retro feculis
hærefes reuocare & extinctos execran-
darum blasphemiarum cineres ex infe-
ris denuo fufcitare. 24

Stultius nihil dici potest aut furiosius,
paucis, iisdemque temerariis errorum
fatoribus credere potiùs, quàm omni-
bus Doctõribus, sanctis Martyribus, A-
cademiis, Episcopis, Summis Pontifici-
bus, Generalibus Conciliis. 24

Sueffione auſu temerario datæ in pu-
blicum theſes. 118

Superbia, præſumptio, aliorum con-
temptus, affectata ſingularitas, ſtudium
occultandi ſe ſuumque venenum, & ſi-
milis ornamenta Abbatis ſancti Sigyra-
ni & ſectatorum eius probè cognita Ar-
chiepiſcopo Senonenſi. 159

Temeraria vox & à Patribus sub anathemate prohibita. 6

Tetra & dira lues hæreticorum in dies magis ac magis pullulat. 28

Venenum hæreseos more canceri serpit & periculum est in mora. 131

Urget modo tempus præcepti quo optimus quisque internam fidem erga VNAM, SANCTAM CATHOLICAM ECCLESIAM, eiusque visibile Caput, ORE, SCRIPTO, SANGVINE profiteatur. 190

Qui non est mecum, contra me est; & qui non colligit mecum, dispergit.

CHRISTVS Lucæ cap. XI. v. 23.

SYNOPSIS TRIVMPHI
Catholica veritatis.

P A R S P R I M A.

Iansenius damnatus à Conciliis. 1

§. 1. **C**ONCILIVM Tridentinum
cum Luthero, Caluino, aliis-
que Hæreticis damnat Iansenium. 1

§. 2. Concilium Constantiense dam-
navit cum Wiclefo Iansenium. 14

Ex Doctrinali Fidei Thomæ Waldensis. 15

Ex libro Wilhelmi Wilefordi Angli. 17

§. 3. Concilium Senonense Lutetia
Parisiiorum anno 1528. ab Archiepiscopo
Senonensi, eiusque Suffraganeis Episco-
pis, Carnotensi, Parisiensi, Meldensi,
Antisiodorensi, Trecensi, Niuernensi,
& Vicario Aurelianensis, celebratum ad-
uersus Lutherum & Lutheranos, Baium
quoque ac Iansenium damnauit cum Ba-
ianis ac Iansenianis. 19

*Ex compendio Veritatum ad fidem perti-
nentium Iudoci Clichtouei.* 36

§. 4. Concilium Colonienſe anno 1536. celebratum Ianſenium damnat cum Hæreticis Gratiā ſufficientem negantibus. 38

§. 5. Concilium Moguntinēſe, anno 1549. celebratum, Ianſenium damnat cum Lutheranis. 39

§. 6. Concilium Arelatēſe cum Prædeſtinatianis damnauit Ianſenium circa annum Chriſti 475. 41

§. 7. Concilium Arauſicanum II. cum Prædeſtinatianis damnauit Ianſenium anno Chriſti 529. Decio Iuniore V. C. Conſule. 44

§. 8. Concilium Cariſiacenſe circa annum 850. celebratum damnat Ianſenium cum Gotheſcalco Monacho Prædeſtinatiano, quem pro ſua irreuocabili contumacia ſecundum leges & Agathenſes canones, & Regulam S. Benedicti, vt improbum, virgis cæſum, ſicut decreuerant Germaniæ Prouinciæ Episcopī, ne aliis noceret, qui ſibi prodeſſe nolebat, conſtat ergaſtulo fuiſſe retruſum. 47

Eccleſiaſtica ſententia in pertinaciſſimum Gotheſcalcum propter incorrigibilem obſtinationem illius, in Synodo apud Cariſiacum habitâ

bità à duodecim Episcopis , Ecclesiastico vigore prolata. 50

§. 9. Concilium Valentinum III. licet à Iansenianis venditetur vt amicum, & Ebbonis Gratianopolitani Episcopi aduersus Hincmarum perfusum sit aurugine , Iansenium tamen in pluribus damnat. 51

P A R S S E C V N D A.

Iansenius damnatus à Romanis Pontificibus. 58

§. 1. P I V S V. anno 1567. Iansenij dogmata cum Baianis damnauit. 58

§. 2. Gregorius XIII. anno 1579. Iansenij dogmata cum Baianis damnauit post Pium V. 67

§. 3. Vrbanus VIII. anno 1641. Iansenij dogmata vna cum Baianis damnauit. 69

Exemplar literarum ad D. Abbatem sancte Anastasie Vicenuntium Bruxella , anno 1643.

Quid actum sit Roma in causa Ioannis Sinnichij & Cornelij Papij Doctorum Louanienſium. 74

*Ex Breuibus eiusdem Urbani VIII. pro
Constitutione contra Cornelij Iansenij Augu-
stinum à se edita.* 78

Belgij Gubernatori. 79

Archiepiscopo Mechliniensi. 80

Archiepiscopo Cameracensi. 82

Episcopo Antuerpiensi. 82

Academiis Louaniensi & Duacena. 83

§. 4. Innocentius X. anno 1645. &
sequentibus damnationem Iansenij con-
firmat datis literis ad Gubernatorem Bel-
gij, Archiepiscopum Mechliniensem,
aliosque. 84

*Leopoldo Guillelmo ex Archiducibus Au-
stria Episcopo Argentinenſi.* 88

§. 5. Damnatio libelli Gallici qui in-
scribitur *Catechismus Gratia*, in quo dam-
natæ Iansenij propositiones renouantur,
edita Romæ feria quinta die sexto Octo-
bris 1650. 89

§. 6. Carolus Hersant citatus ad re-
spondendum in causa Fidei, quod in
publica concione Romæ habita, edita ac
Summo Pontifici dicata, Iansenianos er-
rores docuisset. 93

P A R S T E R T I A.

*Jansenius damnatus ab Archiepiscopis
& Episcopis.* 96

§. I. ILLVSTRISSIMVS ac Reuerendissimus Archiepiscopus Parisiensis Bullam Urbani VIII. propositiones Iansenij damnantem publicari iussit. 96

Retraction faite par le sieur de Saint-Guelin , Confesseur & Directeur du Monastere du Port-Royal , de quelques propositions par luy aduancées , en preschant audit Monastere le iour de S. Augustin , pour lesquelles il auoit esté interdit par Monseigneur l'Archeuesque de Paris ; qui ne l'a voulu restablir , quelque instance que ceux du party luy en ayent faite , qu'à condition de se retracter en ces termes ou equiualeus : ce qu'il a fait le premier iour de l'an 1650. au mesme lieu , en presence de Monseigneur l'Archeuesque. 101

§. 2. Epistola plusquàm sexaginta Gallix Antistitum ad summum Pontificem, pro condemnatione præcipuarum Iansenianæ sectæ propositionum. 110

§. 3. Ex statutis Synodalibus ab Illustrissimo & Reuerendissimo Domino D. Claudio D'Acheij Archiepiscopo Bifontino editis & promulgatis die 26. Maij 1648. 114

§. 4. Illustrissimus ac Reuerendissimus D. Dominus Episcopus Sueffionensis Iansenij librum propositiones à summis Pontificibus damnatas continentem proscripsit anno 1650. 117

§. 5. Promulgatur in Hispania, Antuerpiæ & Namurci in Belgio Constitutio Urbani VIII. 121

P A R S. Q V A R T A.

Jansenius damnatus ab Vniuersitatibus. 123

§. 1. Parisiensis Theologica Facultas cum Luthero eiusque discipulis damnauit Iansenium. 123

§. 2. Eadem sacræ Theologiæ Facul-

tas Parisiensis damnauit cum Michaële Baio Iansenium anno 1560. hac censurâ, quam ex Chartophylacio Sorbonico ad verbum exscriptam protulit, & summo omnium Catholicorum fauore ac Iansenianorum ignominiâ vindicauit Antonius Richardus Theologus de Religione Christiana optimè meritis libro, qui inscribitur: *Defensio Censuræ sacre Facultatis Theologiæ Paris. latæ 27. Iunij anni 1560. seu Disputatio Theologica de libero Arbitrio, qua plures noui dogmatis propositiones ab illa Censura meritò proscribi, & S. Augustini, aliorum Patrum, ac veterum Theologorum doctrina aduersari demonstratur.* 134

§. 3. Eadem sacra Facultas Parisiensis prohibuit anno 1644. sustineri propositiones per Bullas Pij V. Gregorij XIII. & Urbani VIII. summorum Pontificum damnatas, quarum aliquas docet renouari in libro Iansenij, qui inscribitur Augustinus. 142

§. 4. Responsum Eminentissimi Cardinalis Hieronymi Grimaldi Nuntij Apostolici in Gallia ad DD. Doctores Parisienses. 145

Responsio Eminentissimi Cardinalis Ioannis de Lugo, quam consultus à Louaniensibus

Professoribus rescripsit.

147

Quid moliantur in Gallia & Belgio Iansenistæ.

150

§. 5. Epistola quorundam Refractoriorum ac contumacium Louaniensium ad Academicos Parisienses circa Bullam Papæ Urbani VIII.

153

Les derniers sentimens de feu Monseigneur l'Archeuesque de Sens Octaue de Bellegarde, touchant les Disciples de l'Abbé de saint Cyran, enuoyez à Monseigneur le Nonce pour informer sa Sainteté.

158

§. 6. Propositiones damnatæ à deputatis Doctoribus sacræ Theologicæ Facultatis Parisiensis anno 1649.

162

§. 7. Vniuersitas Louaniensis omnium prima die 7. Nouembris anni 1519. damnauit Lutherum, & in eo Iansenium. Habetur Censura Tomo 2. operum Lutheri, pag. 35.

166

Ex Ruardi Tapperi explicatione Articulorum Louaniensium.

169

§. 8. Michaël Baius anno 1580. die 24 Martij damnationi propositionum à Pio V. & Greg. XIII. summis Pontificibus

factæ acquieuit, & professus est se plurimas ex iisdem in suis libellis defendisse in eo sensu, in quo reprobatae fuerunt ab Apostolica Sede. Quo telo confossus iacet, æternumque iacebit damnatus Bavianarum sententiarum instaurator Iansenius. 172

§. 9. Syngraphæ S. Theologiæ Doctorum Academiæ Louaniensis, qui se Bullam Urbani PP. VIII. recipere, eique parere se velle declararunt, mense Decembri anni 1643. 175

*Iuramentum seu Protestatio Henrici Cale-
ni Archidiaconi Mechliniensis.* 178

§. 10. Protestatio DD. sacræ Theologiæ Academiæ Duacensis ad Serenissimum Archiducem Leopoldum aduersus Cornelij Iansenij doctrinam pro sua erga sedem Apostolicam & Bullam Urbani VIII. obseruantia. 180

*Epistola Serenissimi Principis Leopoldi
Guillelmi Archiducis Austriæ ad Doctores
Vniuersitatis Duacens.* 185

*Veritas & Æquitas Censura Pontificiæ
propugnata à Facultate Theologiæ Duacens.*
188

*Fragmentum Epistolæ Francisci Syluij Do-
ctoris.* 190

§. 2. Damnatur Iansenius à iunioribus
Doctoribus Academiæ Duacenæ in lite-
ris ad Illustrissimum Internuntium scri-
ptis. 191

P A R S Q V I N T A.

*Iansenius damnatus à Doctoribus Ca-
tholicis.* 193

CATALOGVS Doctorum Catholi-
corum qui post Magistrum sententiarum
vixerunt & Iansenium damnarunt sal-
tem in vno pluribusve dogmatibus. 194

Theses Theologicæ , à Serenissimo
Principe Armando Borbonio Principe
de Conty, in Sorbona propugnata, præ-
siede illustrissimo D. D. Ioanne Paulo de
Gondy , Archiepiscopo Corinthiaco,
Coadiutore Parisiensi, die 10. Iulij an-
ni 1646. 210

Catalogus Hæreticorum aliquot , è
quorum scriptis Cornelius Iansenius
Iprensis Episcopus errorum suorum cen-
tones confarcinavit , glorioso Augustini
nomine infelicitè abusus : ad simpli-
cium certissimam perniciem. 216

Cornelij Iansenii Bataui demonstratio pro necessitate contra indifferentiam libertatis , ex nouem Anagrammatis contexta.

220

P A R S S E X T A.

Iansenius damnatus à Religiosis Ordinibus.

223

§. I. RELIGIOSI Ordinis S. Francisci Michaëlem Baium primi oppugnant in Belgio , eiusque atque Iansenii, & Iansenianorum dogmatum damnationem procurant.

223

§. 2. Decretum Capituli Generalis RR. PP. Capucinorum Ordinis sancti Francisci , celebrati Romæ die 25. Iunii anno 1650. aduersus doctrinam Cornelii Iansenii, Iprensis Episcopi, in Libro, qui dicitur Augustinus.

226

§. 3. Religiosi Congregationis Fulienfis, Ordinis Cisterciensis, S. Bernardi summæ erga S. Sedem Apostolicam obedientiæ imitatores diligentissimi, Iansenianam doctrinam prohibuerunt in Comitibus generalibus.

228

§. 4. RR. PP. Carmelitæ Discalceati Cornelii Iansenii doctrinam magnas in Ecclesia turbas excitare profitentur; & Lectores, Concionatores ac Confessarios, qui eam sustineant, doceant, aut approbent, amoueri iubent ab officiis suis, &c. 230

§. 5. RR. PP. Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, aduersus Cornelii Iansenii perniciosam doctrinam seuerè edixerunt in Comitiiis Prouincialibus. 231

§. 6. Reuerendi Patres Benedictini Congregationis S. Mauri in Gallia, in Comitiiis suis generalibus aduersus Cornelii Iansenii perniciosam doctrinam seuerè edixerunt. 232

SE QVINTVR.

PROPOSITIONES Cornelij Iansenij & Iansenianorum damnatæ à Conciliis, summis Pontificibus, Præsulibus, Vniuersitatibus, Doctoribus Catholicis, atque Ordinibus Religiosis, vt hæreticæ, erroneæ, suspectæ, temerariæ, scanda-

losæ, in pias aures offensionem immittentes, perniciosæ, repugnantes sacræ Scripturæ, &c. ad duodecim capita reuocatæ.

1. *De libero arbitrio.* 238

2. *De Præceptis diuinis & ignorantia.*

252

3. *De Gratia Sufficiente, cooperatione & merito.* 265

4. *De voluntate Dei saluandi omnes.* 282

5. *De morte & oratione Christi pro reprobis.* 288

6. *De operibus infidelium, & amore concupiscentiæ.* 293

7. *De attritione & timore Dei.* 312

8. *De lege Mosæ.* 323

9. *De transfusione peccati originalis.*

332

10. *De reprobatione & damnatione.* 341

11. *De statu naturæ puræ & integræ.* 350

12. *De Philosophia, Scholastica Theologia, ipsiusque Ecclesiæ auctoritate.* 360

Accedit coronidis loco Satanica ac Gigantea Iansenij superbiæ seu præfidentia specimen prorsus horrendum. 382

ADDENDA SVIS LOCIS.

Ad paginam 51.

*Ex litteris Colonia Agrippina scriptis,
die 14. Nouembris anni 1650.*

THÈSES de Gratia Iansenianæ defendi debebant Aquisgrani : ad earum disputationem Illustrissimus Nuntius fuit inuitatus à P. Carolo Professore Franciscanorum de Observantia futuro Defensore. Nuntius vt primùm legit, Commissarium generalem Ordinis cum Guardiano euocauit ad se, exprobrauitque audaciam proponendi has Theses, interdixit earum publicationem & disputationem, imposuit earum combustionem, & Defensoris ac Præsidis castigationem, quod conuocato Capitulo super his vtrumque factum. Dimissus Pater Carolus in Belgium, ibi Caroli Ducis patrocinium obtinere parabat, sed reiectus, tandem sub alas Mechliniensis Archiepiscopi receptus dicitur.

Ad paginam 122.

*Vidimus Bullam S. D. N. Urbani PP. VIII.
contra Iansenij doctrinam Varſauiæ in
Poloniæ regno excusam anno 1650. in of-*

*ficina Petri Eben S. R. M. Typographi,
cum hoc addito in prima pagina.*

De mandato Illustrissimi & Reuerendissimi
D. Nuntij Apostolici imprimatur. Iacobus Ele-
phantuccijs Auditor Generalis.

*In postrema verò pagina hac erant
descripta.*

Ego Concionator Regius notum facio me
die sanctorum Simonis & Iudæ 1650. hanc Bul-
lam ex mandato Illustrissimi Nuntij Apostolici
publicasse in æde sacra Parochiali S. Ioannis
Varsauia, coram Serenissimo Rege, & cæteris
Senatoribus, totaque congregatione populi.
In cuius rei fidem hoc testimonium scripsi, die
29. Nouembris. Varsauia anno 1650.

Stanislaus Bzygodzki.

Ad paginam 216.

Consensum Iansenisticae doctrinae cum Cal-
uiniana hæresi nemo aptius veriusque palam
potuit profiteri, quàm Iansenianorum Patriar-
cha famosissimus Ioannes Labadius, & Iansenisticae doctrinae Parisiis, Ambiani, Vafatis, To-
losæ, & alibi tota pene Gallia Buccinator acer-
rimus, Iansenianorum vbique applausu, pecu-
nia, mensa, commendatione, epistolis, Apolo-
giis, benignè exceptus, & ad cælum vsque ela-
tus. Vide quæ Antonius Arnaldus, seu Anto-
nius Magister, aut quis alius Regalis Portus te-

nebricosus accola, de eo, eiusque socio Dabilonio scripsit sub finem secundæ pro Iansenio apologiæ, paginis 417. 418. 419. 420. 421. 422. & sequentibus.

Is ad Caluini castra tandem confugit, & ciurâtâ apud Montalbanum Catholicâ fide, duos libros edidit in eadem Montalbanensi vrbe excusos typis Philippi Braconier, in quibus apertè docet eandem esse Iansenianorum & Calvinistarum de Gratia, Libero Arbitrio, & Prædestinatione doctrinam, seque sub specioso Iansenismi pallio Calvinianas illas hæreses à decem annis in pluribus Galliæ locis, præsertim Ambiani, docuisse. Fragmenta quædam ex duobus illis libris, *Declaratione* scilicet, atque *Epistola ad amicos suos in communione Romana existentes*, hoc est Iansenianos, quorum se socium fuisse profitetur, visum fuerat hîc quoque paucis exhibere: sed ea iam totâ Parisiensi ciuitate vulgata sunt, plurimosque docuerunt, quis tandem sit exitus, quod consilium, quæ Iansenianorum aduersus Ecclesiam Catholicam & Romani Pontificis auctoritatem, ac Theologiam Scholasticam, molitiones.

Ad paginam 231.

Decretum RR. PP. Minimorum in Capitulo Prouinciali anno 1650.

Vt periculosa doctrinæ nouitas, quæ in dies magis magisque grassari videtur apud multos, in scandalum saltem, si non in perniciem Ec-

clesiæ, efficaciter apud nos præscindatur, decreuerunt Patres pœnam priuationis ab officio, Prædicationis scilicet & Læctionis, in eos qui legitimè conuicti fuerint docuisse ea, quæ vocant Iansenij dogmata, per Bullas Pontificias iam damnata, vel in scholis apud nos, vel è suggestu apud populum, vel in priuatis colloquiis spiritualibus, vt sæpe fit, cum secularibus & monialibus, &c.

OMITTO Protestationem Catholicam, quam Hiberni Doctores & Sacerdotes quamplurimi Parisiis publicarunt ab aliquot diebus, necnon Refutationem ridiculi Manualis quorundam A catholicorum, quod inficeto est inficetius rure, solisque mendaciis, calumniis, solæcismisque insigne: vt pauca, quæ irreperunt, errata corrigam.

Pag. 13. *Heluidorum* Heluidiorum. 34. *vi merito* meriti. 40. *quam ante* qua ante. 47. *factus est* facta est massa. 53. *suoque initio* vitio. 207. *Ramens* Romæus. 224. *antiqui* antiquæ.

FINIS.

SUMMA PRIVILEGII
Regis Christianissimi.

CAUTVM est auctoritate Regis, ne quis in regno suo aliisue locis suæ ditioni subiectis intra decem annos proximos librum qui sic inscribitur, *Triumphus Catholica Veritatis aduersus Nonatores*, &c. absque SEBASTIANI CRAMOISY Architypographi Regis & Reginæ Regentis permisso, imprimat, aut diuendat à die publicationis horum exemplarium. Qui secùs fecerit, multa indicta, prout amplius in diplomate regio continetur, coërcebitur. Datum Parisiis die 19. Nouembris 1650. Sic signatum de mandato Regis.

CRAMOISY.

ANT 1741131

3571

18
(4)